

Evropska komisija

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Poročilo

Terensko delo: Maj – junij 2023

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Ta dokument ne predstavlja stališča Evropske komisije. Razlage in mnenja, ki jih vsebuje, so izključno interpretacije in mnenja avtorjev.

Naslov projekta: Posebna raziskava Eurobarometra 538 Podnebne spremembe – poročilo

Jezikovna različica: EN

Kataloška številka: ML-03-23-358-EN-N

ISBN: 978-92-68-05355-3

DOI: 10.2834/653431

© Evropska unija, 2023

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

Kreditne točke za fotografije: Getty Images

Dokument, ki ga je pripravil Pierre Dieumegard for [Europe-Democracy-Esperanto](#)

Namen tega „začasnega“ dokumenta je omogočiti, da se več ljudi v Evropski uniji seznanijo z dokumenti, ki jih pripravlja Evropska unija (in se financirajo iz njihovih davkov). **Brez prevodov so ljudje izključeni iz razprave.**

Ta dokument „Eurobarometer“ je bil [v pdf datoteki samo v angleščini](#). Iz te začetne datoteke smo izdelali odt-datoteko, ki jo je pripravila programska oprema Libre Office za strojno prevajanje v druge jezike. Rezultati so zdaj [na voljo v vseh uradnih jezikih](#).

Zaželeno je, da uprava EU prevzame prevajanje pomembnih dokumentov. „Pomembni dokumenti“ niso le zakoni in predpisi, temveč tudi pomembne informacije, potrebne za skupno sprejemanje informiranih odločitev.

Da bi skupaj razpravljali o naši skupni prihodnosti in omogočili zanesljive prevode, bi bil mednarodni jezik esperanto zelo koristen zaradi svoje preprostosti, pravilnosti in natančnosti.

Kontaktirajte nas:

[Kontakt \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Vsebine

UVOD.....	4
POVZETEK.....	8
I. EVROPSKO DOJEMANJE PODNEBNIH SPREMOMB.....	10
1. Dojemanje podnebnih sprememb kot globalnega problema.....	11
2. Zaznana resnost podnebnih sprememb.....	26
II. UKREPANJE ZA BOJ PROTI PODNEBNIM SPREMOMBAM.....	31
1. Odgovornost za boj proti podnebnim spremembam.....	32
2. Osebni ukrepi za boj proti podnebnim spremembam.....	39
3. Vrste posameznih ukrepov.....	42
III. ODNOS DO BOJA PROTI PODNEBNIM SPREMOMBAM IN PREHODA NA ČISTO ENERGIJO.....	53
1. Odnos do ukrepanja v zvezi s podnebnimi spremembami.....	56
2. Odnos do zmanjšanja uvoza fosilnih goriv.....	60
3. Odnos do javne finančne podpore za čisto energijo v nasprotju s subvencijami za fosilna goriva.....	63
4. Odnos do prilagajanja škodljivim posledicam podnebnih sprememb.....	67
5. Odnos do reševanja podnebnih sprememb in okoljskih vprašanj kot prednostna naloga za izboljšanje javnega zdravja.....	70
6. Odnos do kompromisa med stroški, ki jih povzročajo podnebne spremembe, in stroški zelenega prehoda.....	73
IV. POGLED V PRIHODNOST.....	76
1. Trenutni ukrepi nacionalnih vlad za boj proti podnebnim spremembam.....	77
2. Cilji za energijo iz obnovljivih virov.....	80
3. Cilji glede energetske učinkovitosti.....	87
4. Podnebno nevtralna Evropa do leta 2050.....	94
V. EU IN ENERGETSKA KRIZA.....	97
1. Odziv EU in držav članic na energetske krizo v smislu zelene energetske politike.....	98
2. Ukrepi EU in držav članic za zmanjšanje gospodarskega pritiska.....	102
VI. EVROPEJCI IN NJIHOVO NARAVNO OKOLJE.....	112
1. Izpostavljenost Evropejcev okoljskim in podnebnim tveganjem in grožnjam.....	113
2. Dostop Evropejcev do narave in zelenih površin.....	116
ZAKLJUČEK.....	119
Tehnične specifikacije.....	122
Vprašalnik.....	127
Komentarji.....	134

UVOD

Evropska unija se je z evropskim zelenim dogovorom zavezala, da bo postala prva podnebno nevtralna celina. EU si prizadeva zagotoviti zeleno gospodarsko rast, ki je ločena od rabe virov, pri čemer nihče ne sme biti zapostavljen. Zeleni dogovor se je začel izvajati leta 2020 z zavezo, da se neto emisije toplogrednih plinov EU do leta 2030 zmanjšajo za vsaj 55 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990, do leta 2050 pa za ničelno stopnjo neto emisij. Junija 2021 so bila sprejeta evropska podnebna pravila, ki državam EU nalagajo pravno obveznost, da izpolnijo oba cilja.

Za doseganje teh ciljev je ključno sprejetje sklopa predlogov podnebne politike, imenovanega „sveženj „Pripravljeni na 55“. Ta sveženj za celotno družbo vključuje pravila o energiji, prometu, trgovanju z emisijami in zmanjšanju emisij ter rabi zemljišč in gozdarstvu. Zajema nove pobude in revizije obstoječe zakonodaje. Za financiranje prehoda na podnebno nevtralnost bo 30 % skupnih odhodkov EU namenjenih projektom, povezanim s podnebjem, do leta 2027¹.

Zeleni prehod, potreben za izvajanje teh reform, je ključnega pomena za dolgoročno blaginjo EU. Spreminjajoče se podnebje že močno vpliva na evropsko gospodarstvo in njegove državljane. Poletna temperatura v Evropi leta 2022 je bila najvišja doslej, kar je pomembno vplivalo na zdravje. Po vsej Evropi so v tem letu več kot 61.000 smrtnih primerov pripisovali vzrokom, povezanim s toploto². Na gospodarskem področju v zadnjih 40 letih so dogodki, povezani s podnebjem, na svetovni ravni povzročili finančne izgube v višini več kot 487 milijard EUR; gospodarski stroški poplav rek in gozdnih požarov v povprečju presegajo 7 milijard EUR na leto³. Dan EU za žrtve svetovne podnebne krize je bil določen 15. julija 2023, da bi obeležili žrtve nesreč, povezanih s podnebjem, in povečali ozaveščenost o tem, da je treba okrepiti našo odpornost proti podnebnim spremembam na takšne dogodke.

Zeleni prehod bo državljanom in prihodnjim generacijam prinesel obširne koristi, vključno z boljšim in cenovno ugodnejšim javnim prevozom, varno oskrbo s čistejšo energijo, obnovo biotske raznovrstnosti in čistejšim zrakom ter novimi delovnimi mesti, ki bodo kos izzivom prihodnosti, ter usposabljanjem na področju znanj in spretnosti za prehod.⁴

Ta posebna raziskava Eurobarometra je zadnja v seriji, ki se osredotoča na odnos Evropejcev do podnebnih sprememb, zadnja pa je posebna raziskava Eurobarometra 513 iz marca in aprila 2021⁵.

Zadnja izdaja poročila zajema šest glavnih področij:

- Mnenje Evropejcev o resnosti podnebnih sprememb.
- Ukrepanje v zvezi s podnebnimi spremembami: SZO je v prvi vrsti odgovorna za boj proti podnebnim spremembam in vrste osebnih ukrepov, sprejetih za pomoč pri spopadanju s podnebnimi spremembami.
- Odnos do ukrepov za boj proti podnebnim spremembam in prehod na čisto energijo: vključno z odnosom do ukrepanja v zvezi s podnebnimi spremembami, podporo zmanjšanju uvoza fosilnih goriv in zagotavljanjem javne finančne podpore za čisto energijo, stroškovnimi posledicami ukrepov v primerjavi z neukrepanjem ter odnosom do prilagajanja škodljivim posledicam podnebnih sprememb.
- Pogled v prihodnost: ali nacionalne vlade storijo dovolj za boj proti podnebnim spremembam; ali bi morale nacionalne vlade ali Evropska unija določiti cilje za energijo iz obnovljivih virov; pomen ukrepov nacionalnih vlad in EU za izboljšanje energetske učinkovitosti; ter podporo gospodarstvu EU, da do leta 2050 postane podnebno nevtralna.
- EU in energetska kriza: ali bi bilo treba glede na sedanjo energetska krizo povečati hitrost zelenega prehoda ter kako bi se morale EU in nacionalne vlade odzvati, da bi ublažile gospodarski pritisk, ki ga je povzročila energetska kriza.
- Dostop Evropejcev do narave in zelenih površin
- Izpostavljenost Evropejcev okoljskim in podnebnim tveganjem in grožnjam

Kjer je to mogoče, se rezultati primerjajo z rezultati iz prejšnjih raziskav. Vendar bi bilo treba paziti pri primerjavi s prejšnjo anketo leta 2021 zaradi metodoloških razlik zaradi pandemije COVID-19. Natančneje, veliko večji delež anketirancev je bil anketiran na spletu – namesto osebno – za leto 2021 zaradi takrat veljavnih omejitev omejitve gibanja.

To raziskavo je izvedla mreža Kantar v 27 državah članicah Evropske unije med 10. majem in 5. junijem 2023.

1 <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/climate-change/>

2 <https://www.nature.com/articles/s41591-023-02419-z>

3 <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/climate-change/>

4 https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

5 [Podnebne spremembe – julij 2021 – raziskava Eurobarometra \(europa.eu\)](#)

Posebna raziskava Eurobarometra 538
Podnebne spremembe

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Metodologija, uporabljena za to raziskavo

Ta posebna raziskava Eurobarometra št. 538 o podnebnih spremembah je bila del vala Eurobarometra 99.3 in je bila izvedena med 10. majem in 5. junijem 2023. Uporabljena je bila metodologija standardnih raziskav Eurobarometra, ki jih je izvedel Generalni direktorat za komuniciranje (enota za spremljanje medijev in Eurobarometer)⁶. Razgovori so bili opravljeni z osebnimi razgovori, bodisi fizično na domu ljudi bodisi prek video interakcije na daljavo v ustreznem nacionalnem jeziku. Intervjuji z video interakcijo na daljavo („spletni iz oči v oči“ ali CAVI, računalniško podprto video Intervjuing) so bili opravljeni samo na Češkem, Danskem, Malti in Finskem. Temu poročilu je priloženo tehnično obvestilo o razgovorih, ki so jih opravili inštituti članic mreže Kantar. Določa tudi intervale zaupanja.

V poročilu so rezultati primerjani s posebno raziskavo Eurobarometra 513 iz leta 2021⁷. Vendar je bila v nekaterih državah zaradi vpliva COVID-19 metodologija, uporabljena v letu 2021, računalniško podprto spletno anketiranje (CAWI). Države, v katerih se metodologija v primerjavi z letom 2021 popolnoma razlikuje, so Belgija, Češka, Danska, Estonija, Irska, Latvija, Litva, Luksemburg, Portugalska, Finska, Švedska. Države, v katerih se metodologija v primerjavi z letom 2021 delno razlikuje, so Grčija, Malta, Nizozemska, Slovenija in Slovaška. Zato bi bilo treba razvoj dogodkov v primerjavi z letom 2021 razlagati previdno. Če je mogoče, so bili rezultati primerjani s posebno raziskavo Eurobarometra 490 iz leta 2019⁸. V tehničnem dopisu, priloženem temu poročilu, so navedene tudi razlike v metodologijah med letoma 2023 in 2021.

V skladu s Splošno uredbo EU o varstvu podatkov so bili anketiranci vprašani⁹, ali se strinjajo z vprašanji o vprašanih, ki bi se lahko štela za „občutljiva“.

Zahvaljujemo se ljudem po vsej Evropski uniji, ki so ponudili svoj čas za sodelovanje v tej raziskavi.

Brez njihovega aktivnega sodelovanja ta študija ne bi bila mogoča.

Opomba: V tem poročilu se države EU sklicujejo na svoje uradne okrajšave. Okrajšave, uporabljene v tem poročilu, so:

Belgija	BODI	Litva	LT
Bolgarija	BG	Luksemburg	LU
Češka	CZ	Madžarska	HU
Danska	DK	Malta	MT
Nemčija	DE	Nizozemska	NL
Estonija	EE	Avstrija	PRI
Irska	IE	Poljska	PL
Grčija	EL	Portugalska	PT
Španija	ES	Romunija	RO
Francija	FR	Slovenija	SI
Hrvaška	KADROVS KA	Slovaška	SK
Italija	TO JE	Finska	FI
Republika Ciper	CY *	Švedska	SE
Latvija	LV		

Evropska unija – tehtano povprečje za 27 držav članic EU-27

BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, TJ, NL, FI, EL, EE, SI, CY, MT, SK, LV, LT euroobmočje

BG, CZ, DK, HR, HU, PL, RO, SE Zunaj euroobmočja

* Ciper kot celota je ena od 27 držav članic Evropske unije. Vendar je bil pravni red Skupnosti začasno ustavljen v delu države, ki ga vlada Republike Ciper ne nadzoruje. Iz praktičnih razlogov so v kategorijo „CY“ in povprečje EU-27 vključeni samo razgovori, opravljeni v delu države, ki ga nadzoruje vlada Republike Ciper.

6 <https://www.europa.eu/eurobarometer>

7 [Podnebne spremembe – julij 2021 – raziskava Eurobarometra \(europa.eu\)](#)

8 [Podnebne spremembe – september 2019 – raziskava Eurobarometra \(europa.eu\)](#)

9 2016/679

POVZETEK

Podnebne spremembe so tretji najresnejši problem, s katerim se sooča svet kot celota, in več kot tri četrtine Evropejcev meni, da so podnebne spremembe sam po sebi zelo resen problem.

- Po mnenju anketirancev so pri izbiri ene možnosti trije najresnejši problemi, s katerimi se sooča svet kot celota, revščina, lakota in pomanjkanje pitne vode (20 %), oboroženi spopadi (19 %) in podnebne spremembe (17 %).
- Podnebne spremembe so po mnenju anketirancev v sedmih državah največji problem, s katerim se sooča svet: Belgija, Danska, Nemčija, Irska, Malta, Nizozemska, Avstrija, Finska in Švedska. Uvršča se med tri najuspešnejše države v 16 od 27 držav.
- 46 % vprašanih meni, da so podnebne spremembe ena od najresnejših težav, s katerimi se sooča svet, saj so na tretjem mestu revščina, lakota in pomanjkanje pitne vode (58 %) ter oboroženi spopadi (52 %). Več kot petina anketirancev v vsaki državi članici meni, da so podnebne spremembe ena najresnejših težav, s katerimi se sooča svet.
- Več kot tri četrtine (77 %) vseh anketirancev meni, da so podnebne spremembe v tem trenutku zelo resen problem, saj se resnost podnebnih sprememb uvršča med 7 in 10 na lestvici na 10. To velja za večino anketirancev v vseh državah članicah. Dejstvo je, da ga 31 % daje največ 10 točk, kar pomeni, da menijo, da je to zelo resen problem.

Več kot devet od desetih Evropejcev je sprejelo vsaj en ukrep za boj proti podnebnim spremembam, čeprav večina meni, da so na tem področju odgovorne vlade, podjetja in industrija.

- Večina Evropejcev meni, da so za boj proti podnebnim spremembam odgovorne Evropska unija (56 %), nacionalne vlade (56 %) ter podjetja in industrija (53 %). Več kot tretjina meni, da so regionalne in lokalne oblasti odgovorne (36 %) ali da so osebno odgovorne (35 %), 29 % pa jih meni, da so odgovorne okoljske skupine. Anketiranci so lahko izbrali več odgovorov.
- Več kot šest od desetih (63 %) jih pravi, da so v zadnjih šestih mesecih sprejele ukrepe za boj proti podnebnim spremembam, v 21 državah članicah pa večina pravi, da so ukrepale.
- Več kot devet od desetih anketirancev je sprejelo vsaj en ukrep, ki bi pomagal pri spopadanju s podnebnimi

spremembami, pri čemer je vsaj osem od desetih v vsaki državi članici sprejelo vsaj en ukrep.

- Edini ukrepi, ki jih je sprejela vsaj polovica, sta zmanjšanje odpadkov in njihovo redno ločevanje za recikliranje (70 %) ter poskus zmanjšanja porabe predmetov za enkratno uporabo (53 %). Oba ukrepa sta se od leta 2021 zmanjšala.
- Skoraj štirje od desetih (37 %) pravijo, da je manjša poraba energije pri nakupu novega gospodinjanskega aparata pomemben dejavnik pri njihovi izbiri. Ta rezultat predstavlja drugi zaporedni upad od leta 2019.
- Drugi ukrepi, ki jih je sprejel vsaj eden od petih, so nakup in uživanje manj mesa (31 %), redna uporaba okolju prijaznih alternativ zasebnemu avtomobilu, kot so hoja, kolesarjenje, javni prevoz ali souporaba avtomobilov (28 %) ali nakup in uživanje več ekološke hrane (28 %).

Večina Evropejcev se strinja, da ima lahko ukrepanje v zvezi s podnebnimi spremembami koristi

- Več kot osem od desetih anketirancev (84 %) se strinja, da bi morale biti reševanje podnebnih sprememb in okoljskih vprašanj prednostna naloga za izboljšanje javnega zdravja (41 % se v celoti strinja, 43 % se jih strinja).
- Skoraj osem od desetih (78 %) se strinja, da bi bilo treba za prehod na čisto energijo nameniti več javne finančne podpore, čeprav to pomeni, da bi bilo treba zmanjšati subvencije za fosilna goriva (36 % se v celoti strinja, 42 % se strinja).
- Tri četrtine vprašanih (75 %) se strinja, da bo ukrepanje na področju podnebnih sprememb privedlo do inovacij, zaradi katerih bodo podjetja EU postala konkurenčnejša (29 % se v celoti strinja, 46 % se strinja).
- Skoraj toliko (73 %) se strinja, da so stroški škode, ki jo povzročijo podnebne spremembe, veliko višji od stroškov naložb v zeleni prehod (33 % se v celoti strinja, 40 % se strinja).
- Sedem od desetih anketirancev (70 %) se strinja, da lahko zmanjšanje uvoza fosilnih goriv iz držav zunaj EU poveča energetska varnost in koristi EU z gospodarskega vidika (27 % se v celoti strinja, 43 % se strinja).
- Več kot šest od desetih (63 %) se strinja, da lahko prilagajanje na škodljive vplive podnebnih sprememb koristi državljanom v EU.

Nacionalne vlade in EU močno podpirajo določitev ciljev na področju energije iz obnovljivih virov in ukrepanje za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030.

- 67 % vprašanih meni, da njihova nacionalna vlada ne počne dovolj za boj proti podnebnim spremembam, kar pomeni zmanjšanje za osem odstotnih točk od marca do aprila 2021. Kljub temu, z izjemo anketirancev na Finskem, večina v vsaki državi članici meni, da njihova vlada ne počne dovolj.
- Skoraj devet od desetih meni, da je pomembno, da njihova nacionalna vlada (87 %) in Evropska unija (87 %) sprejmeta ukrepe za povečanje porabe energije iz obnovljivih virov do leta 2030. V primeru nacionalne vlade je to najnižja raven podpore v primerjavi s prejšnjimi raziskavami.
- Več kot osem od desetih anketirancev meni, da je pomembno, da njihova nacionalna vlada (86 %) in Evropska unija (85 %) sprejmeta ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030 (npr. s spodbujanjem ljudi, da izolirajo svoj dom, namestijo sončne kolektorje ali kupijo električne avtomobile). Še enkrat, v primeru nacionalne vlade je to najnižja raven podpore doslej.
- Skoraj devet od desetih (88 %) se strinja z izjavo, da bi bilo treba emisije toplogrednih plinov čim bolj zmanjšati, hkrati pa izravnati preostale emisije, da bi gospodarstvo EU do leta 2050 postalo podnebno nevtrarno. Tako meni vsaj sedem od desetih anketirancev v vsaki državi članici.

Večina Evropejcev meni, da bi bilo treba pospešiti prehod na zeleno gospodarstvo.

- Glede na porast cen energije in omejitve oskrbe s plinom zaradi ukrepov Rusije 58 % vprašanih meni, da bi bilo treba pospešiti uporabo obnovljivih virov energije, povečati energetske učinkovitost in pospešiti prehod na zeleno gospodarstvo. Četrtnina (25 %) meni, da bi bilo treba ohraniti hitrost prehoda. 12 % jih meni, da bi bilo treba med energetske krize uporabiti več fosilnih goriv in upočasniti prehod na zeleno gospodarstvo.
- Pospešitev uvajanja obnovljivih virov energije v EU, da bi znižali stroške energije in postali bolj energetske neodvisni (29 %), ter sprejetje gospodarskih ukrepov za omejitev cen računov za energijo za gospodinjstva, kot sta obdavčitev dobička energetskih podjetij in uvedba zgornjih mej cen energije (29 %), so prednostni ukrepi za zmanjšanje gospodarskega pritiska, ki ga je povzročila energetska kriza, in edini ukrepi, ki jih omenja vsaj eden od štirih.

Več kot tretjina se počuti osebno izpostavljene tveganjem in grožnjam, povezanim z okoljem in podnebjem.

- Skoraj štirje od desetih (37 %) pravijo, da so osebno izpostavljeni okoljskim in podnebnim tveganjem in grožnjam (7 % zelo izpostavljenih, 30 % nekoliko izpostavljenih). Na nacionalni ravni so precejšnje razlike, pri čemer se deleži, ki se počutijo izpostavljeni, gibljejo od 64 % na Portugalskem do 9 % na Finskem.

I. EVROPSKO DOJEMANJE PODNEBNIH SPREMEMB

V prvem poglavju tega poročila je preučeno, ali Evropejci menijo, da so podnebne spremembe najbolj ali ena od najresnejših težav, s katerimi se danes sooča svet. Razpravlja se tudi o dojemanju resnosti podnebnih sprememb med Evropejci.

1. Dojemanje podnebnih sprememb kot globalnega problema

Podnebne spremembe se uvrščajo na tretje mesto med najresnejšimi problemi, s katerimi se sooča svet kot celota.

Anketiranci so dobili seznam 11 problemov in vprašali, kateri so po njihovem mnenju najresnejši, s katerimi se danes sooča svet.¹⁰ Podnebne spremembe so tretji najresnejši problem po revščini, lakoti in pomanjkanju pitne vode ter oboroženih spopadih.

Eden od petih (20 %) omenja revščino, lakoto in pomanjkanje pitne vode, povečanje za tri odstotne točke od marca do aprila 2021 in povečanje stopnje z drugega na prvo mesto.

Skoraj toliko anketirancev omenja oborožene spopade (19 %, +15 odstotnih točk). Ta težava se je iz 8. mesta v prejšnji raziskavi premaknila na drugo mesto v trenutnem valu¹¹. To je verjetno posledica izbruha vojne po ruski invaziji na Ukrajino februarja 2022.

Skoraj vsak peti (17 %, -1 odstotne točke) meni, da so podnebne spremembe najbolj resen problem. Zdaj je na tretjem mestu po prvi razvrstitvi leta 2021.

Gospodarske razmere ohranjajo položaj (11 %, -3 odstotne točke) in so edini drugi problem, ki ga omenja vsaj eden od desetih anketirancev. Naraščajoča svetovna populacija se je povečala s sedmega na peto mesto (7 %, +1 odstotno točko).

Drugi problemi so omenjeni ne več kot eden od dvajsetih: širjenje jedrskega orožja (5 %, +3), poslabšanje narave (5 %, -2 odstotne točke), poslabšanje demokracije in pravne države (5 %, -2 odstotne točke), mednarodni terorizem (4 %, brez sprememb), širjenje nalezljivih bolezni (4 %, -13 odstotnih točk) in zdravstvene težave zaradi onesnaževanja (3 %, -1 odstotne točke).

Omeniti je treba znaten upad omemb širjenja nalezljivih bolezni (-13 odstotnih točk), s tretjega na deveto mesto¹².

Na splošno je več kot petina anketirancev (22 %) izbrala podnebne spremembe ali poslabšanje narave kot edini najresnejši problem, s katerim se sooča svet kot celota.

QC1a Kateri od naslednjih je po vašem mnenju najbolj resen problem, s katerim se sooča svet kot celota? (%-EU27)

¹⁰ QC1a. Kateri od naslednjih je po vašem mnenju najbolj resen problem, s katerim se sooča svet kot celota?

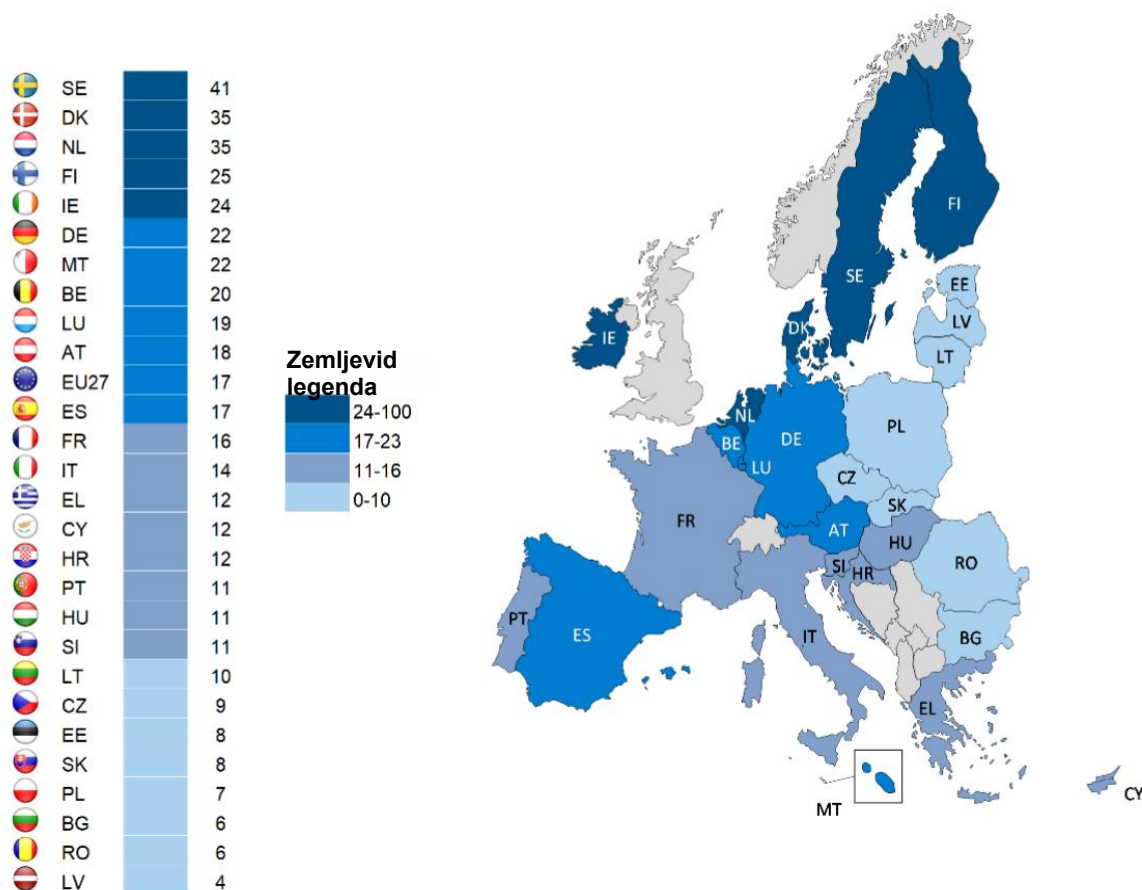
¹¹ Rusija je 24. februarja 2022 med terenskim delom za valove te raziskave za leti 2021 in 2023 napadla Ukrajino, njena agresijska vojna pa še poteka.

¹² Prejšnja raziskava je bila izvedena približno eno leto po pandemiji COVID-19.

Obstajajo velike geografske razlike v deležu anketirancev, ki menijo, da so podnebne spremembe najresnejši problem, s katerim se sooča svet. To mnenje je najbolj razširjeno na Švedskem (41 %), Danskem in Nizozemskem (35 %), najmanj pa v Latviji (4 %), Romuniji in Bolgariji (6 %).

Kot je razvidno iz zemljevida, so anketiranci, ki živijo v severnem in zahodnem delu EU, na splošno najverjetneje menili, da so podnebne spremembe najbolj resen problem, medtem ko je za tiste na vzhodnih območjih na splošno najmanj verjetno, da bodo tako razmišljali.

QC1a Kateri od naslednjih je po vašem mnenju najbolj resen problem, s katerim se sooča svet kot celota? (%-EU27)

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Nacionalni rezultati kažejo, da revščina, lakota in pomanjkanje pitne vode veljajo za najresnejši problem na svetu v osmih državah, zlasti v Luksemburgu (30 %), Grčiji in Španiji (obe 29 %) ter Franciji in na Portugalskem (obe 27 %). Nasprotno pa to velja za najresnejši problem samo 12 % na Malti in v Latviji ter 13 % na Poljskem, v Romuniji in Italiji. Revščina, lakota in pomanjkanje pitne vode so med najboljšimi tremi v 25 od 27 držav članic EU.

Revščina, lakota ter pomanjkanje pitne vode in podnebne spremembe so na prvem mestu v Belgiji (obe 20 %) in Avstriji (obe 18 %), medtem ko so na Madžarskem revščina, lakota in pomanjkanje pitne vode na prvem mestu v oboroženih spopadih (obe 17 %).

Oboroženi spopadi so tudi najresnejši problem za anketirance v devetih državah, vključno s Poljsko (37 %) in Estonijo (33 %) ter Latvijo in Češko (obe 28 %). Najmanj verjetno jih omenjajo kot resen problem tisti v Grčiji (6 %), na Nizozemskem (8 %) in na Švedskem (11 %). Oboroženi spopadi so med tremi najbolj omenjenimi problemi v 23 državah članicah.

Podnebne spremembe so edini drugi problem, ki je na prvem mestu v kateri koli državi in je najbolj omenjen problem v sedmih državah, vključno s Švedsko (41 %), Nizozemsko in Dansko (obe 35 %). Nasprotno pa 4 % anketirancev v Latviji, 6 % v Bolgariji in 7 % na Poljskem meni, da je to najresnejši problem. Podnebne spremembe se uvrščajo med prve tri v 16 državah.

V vsaj eni državi se v prvih treh pojavi pojavlja še šest drugih težav:

- Gospodarske razmere veljajo za drugi ali tretji najresnejši problem v 17 državah, vključno z Grčijo

(26 %), Portugalsko (24 %) in Italijo (20 %). Najmanj verjetno je, da bo omenjen kot resen problem na Švedskem (2 %), Nizozemskem (3 %) in Finskem (4 %).

- Naraščajoča svetovna populacija se uvršča na tretje mesto na Nizozemskem (16 %). Omenja jo tudi vsaj eden od desetih anketirancev na Finskem (12 %), v Nemčiji (11 %) in na Danskem (10 %).
- Širjenje jedrskega orožja je v Litvi na drugem mestu (14 %).
- Poslabšanje narave je tretji najpogosteje omenjeni problem v Sloveniji (15 %) in na Madžarskem (11 %).
- Poslabšanje demokracije in pravne države je tretji najpogosteje omenjeni problem na Švedskem (12 %).
- Mednarodni terorizem je tretji najpogosteje omenjeni problem na Malti (14 %).

QC1a Kateri od naslednjih je po vašem mnenju najbolj resen problem, s katerim se sooča svet kot celota? (%)

	EU-27	BOD I	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	KAD ROV SKA	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	PRI	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Revščina, lakota in pomanjkanje pitne vode	20	20	16	14	14	18	10	20	29	29	28	21	13	27	12	14	30	17	12	17	18	13	28	13	19	21	14	15	
Oboroženi spopadi	19							15	26	28	20	21	18	23	16	28	26	13	17	16	8	17	37	15	18	17	22	19	11
Podnebne spremembe	17	20	6	9	35	22	8	24	12	17	16	12	14	12	4	10	19	11	22	35	18	7	11	6	11	8	25	41	
Gospodarske razmere	11	9	17	10	6	8	16	10	26	16	6	12	20	17	15	13	5	12	9	3	11	9	24	16	7	13	4	2	
Naraščajoče svetovno prebivalstvo	7	8	3	9	10	11	5	6	4	3	6	3	3	1	4	4	9	9	4	16	7	5	3	6	6	5	12	6	
Širjenje jedrskega orožja	5	6	6	5	2	3	4	5	4	4	4	9	5	6	9	14	3	7	7	2	4	6	3	8	8	7	6	4	
Poslabšanje narave	5	5	5	6	2	3	8	2	3	4	9	5	5	8	4	6	5	11	6	4	8	3	5	5	15	6	8	4	
Poslabšanje demokracije in pravne države	5	5	5	4	5	7	3	3	5	6	7	3	3	2	4	2	6	3	6	8	5	2	2	9	5	5	6	12	
Mednarodni terorizem	4	6	4	5	2	4	5	5	3	2	8	5	3	4	6	2	4	2	14	3	3	7	2	5	5	5	2	2	
Širjenje nalezljivih bolezni	4	3	6	5	2	1	5	3	6	2	2	5	6	4	8	4	3	7	1	1	4	7	2	8	3	5	2	2	
Zdravstvene težave zaradi onesnaževanja	3	3	5	2	2	1	3	4	2	2	3	7	4	3	5	4	3	4	3	1	3	4	4	5	4	3	1	1	
Drugo (spontano)	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	1	0	
Jih ni (spontano)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ne vem	0	0	1	3	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	

Od marca do aprila 2021 so najbolj opazne spremembe na ravni EU, da so anketiranci precej manj verjetno rekli, da je najresnejši problem širjenje nalezljivih bolezni (-13 odstotnih točk), in veliko bolj verjetno, da bodo omenili oborožene spopade (+15 odstotnih točk). Te spremembe se odražajo tudi v rezultatih na nacionalni ravni¹³.

V vsaki državi članici je zdaj veliko manj verjetno, da bodo anketiranci obravnavali širjenje nalezljivih bolezni kot najresnejši problem, s katerim se sooča svet, v sedmih državah pa je sprememba vsaj 20 odstotnih točk: Bolgarija (6 %, -30 odstotne točke), Italija (6 %, -28 odstotne točke), Malta (1 %, -28 odstotne točke), Madžarska (7 %, -27 odstotne točke), Hrvaška in Estonija (5 % vsak, -24 odstotne točke) ter Slovaška (5 %, -22 odstotne točke).

Oboroženi spopadi so zdaj bolj verjetno, da jih anketiranci v vsaki državi štejejo za najresnejši problem, v petih državah pa je povečanje za vsaj 20 odstotnih točk: Poljska (37 %, +28 odstotnih točk), Estonija (33 %, +28 odstotnih točk), Bolgarija (26 %, +23 odstotnih točk), Češka (28 %, +21 odstotnih točk) in Italija (23 %, +21 odstotnih točk).

Čeprav je povečanje manjše, je treba omeniti, da je v vsaki državi bolj verjetno, da bo širjenje jedrskega orožja obravnavalo kot najresnejši problem, kar velja zlasti za Litvo (14 %, +11 odstotnih točk).

Druge pomembne spremembe od marca do aprila 2021 vključujejo:

- Za anketirance na Portugalskem je zdaj manj verjetno, da bodo omenili podnebne spremembe (11 %, -11 odstotnih točk) ali poslabšanje demokracije in pravne države (2 %, -12 odstotnih točk).
- Za tiste na Portugalskem (24 %, +10 odstotnih točk) je zdaj bolj verjetno, da bodo gospodarske razmere obravnavale kot najresnejši problem, medtem ko so anketiranci v Italiji (20 %, -11 odstotnih točk) in Španiji (16 %, -10 odstotnih točk) zdaj manj verjetno, da bodo to storili.
- Za anketirance v Grčiji (29 %, +11 odstotnih točk) je zdaj bolj verjetno, da bodo revščino, lakoto in pomanjkanje pitne vode obravnavali kot najresnejši problem.

---

13 Rusija je 24. februarja 2022 med terenskim delom za valove te raziskave za leti 2021 in 2023 napadla Ukrajino, njena agresija pa še poteka. Anketa iz leta 2021 je bila izvedena približno eno leto po pandemiji COVID-19.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

QC1a Kateri od naslednjih je po vašem mnenju najbolj resen problem, s katerim se sooča svet kot celota? (%)		EU-27	TOJE	KADR OV SK A	HU	MT	PRI	EL	BG	ES	CY	NL	DK	SI	FI	RO	FR	SE	CZ	LT	DE	PL	SK	BO DI	LU	EE	LV	IE	PT
Podnebne spremembe	Maj/junij 2023	17	14	12	11	22	18	12	6	17	12	35	35	11	25	6	16	41	9	10	22	7	8	20	19	8	4	24	11
	Δ Mar/april 2021	▼1	H7	3	3	3	3	H2	H1	H1	H1	H1	=	=	=	▼1	▼2	▼2	▼3	▼3	▼4	▼4	▼4	▼5	▼5	▼6	▼6	▼7	▼11
Mednarodni terorizem	Maj/junij 2023	4	3	5	2	14	3	3	4	2	4	3	2	5	2	5	8	2	5	2	4	7	5	6	4	5	6	5	2
	Δ Mar/april 2021	=	H1	H2	▼1	H12	▼1	H1	H1	H1	▼1	=	▼4	H2	▼6	H2	=	▼5	▼4	▼3	H1	H2	H1	3	▼1	H2	H1	3	=
Revščina, lakota in pomanjkanje pitne vode	Maj/junij 2023	20	13	21	17	12	18	29	16	29	27	17	14	19	14	13	28	15	14	14	18	13	21	20	30	10	12	20	28
	Δ Mar/april 2021	3	H5	H4	H2	H2	3	H11	H1	H6	H6	H1	H6	H1	H5	▼6	3	H5	H4	H5	=	H1	H6	3	H9	3	H4	H5	H5
Širjenje nalezljivih bolezni	Maj/junij 2023	4	6	5	7	1	4	6	6	2	4	1	2	3	2	8	2	2	5	4	1	7	5	3	3	5	8	3	2
	Δ Mar/april 2021	▼13	▼28	▼24	▼27	▼28	▼17	▼8	▼30	▼13	▼7	▼5	▼13	▼10	▼6	▼15	▼6	▼2	▼10	▼18	▼9	▼15	▼22	▼5	▼4	▼24	▼6	▼16	▼6
Gospodarske razmere	Maj/junij 2023	11	20	12	12	9	11	26	17	16	17	3	6	7	4	16	6	2	10	13	8	9	13	9	5	16	15	10	24
	Δ Mar/april 2021	▼3	▼11	▼6	=	=	H1	▼2	▼10	▼10	▼3	=	=	▼2	H1	▼1	▼4	=	3	H1	H2	▼4	H1	H1	▼2	H5	▼1	H4	H10
Zdravstvene težave zaradi onesnaževanja	Maj/junij 2023	3	4	7	4	3	3	2	5	2	3	1	2	4	1	5	3	1	2	4	1	4	3	3	3	3	5	4	4
	Δ Mar/april 2021	▼1	▼2	H2	▼4	▼7	▼3	▼1	▼1	▼1	▼1	▼3	=	▼3	▼1	▼2	▼2	=	H1	=	▼2	▼4	▼3	H1	H1	H2	=	3	H1
Širjenje jedrskega orožja	Maj/junij 2023	5	5	9	7	7	4	4	6	4	6	2	2	8	6	8	4	4	5	14	3	6	7	6	3	4	9	5	3
	Δ Mar/april 2021	3	3	H7	H6	H6	H1	H2	H5	H4	H4	H2	H1	H6	H5	H6	H2	3	3	H11	H1	H1	H5	H5	H2	3	H5	3	3
Oboroženi spopadi	Maj/junij 2023	19	23	18	17	16	17	6	26	14	16	8	20	17	19	18	10	11	28	26	21	37	22	15	13	33	28	17	15
	Δ Mar/april 2021	H15	H21	H15	H16	H15	H12	H2	H23	H11	H7	H4	H17	H15	H16	H14	H7	H7	H21	H16	H14	H28	H17	H11	H10	H28	H14	H14	H12
Naraščajoče svetovno prebivalstvo	Maj/junij 2023	7	3	3	9	4	7	4	3	3	1	16	10	6	12	6	6	6	9	4	11	5	5	8	9	5	4	6	3
	Δ Mar/april 2021	H1	H1	=	3	H1	H1	H1	=	H1	=	▼1	▼3	H1	▼8	H2	H2	▼5	▼3	=	3	H2	H2	▼4	▼1	▼5	▼3	H1	=
Poslabšanje narave	Maj/junij 2023	5	5	5	11	6	8	3	5	4	8	4	2	15	8	5	9	4	6	6	3	3	6	5	5	8	4	2	5
	Δ Mar/april 2021	▼2	H2	▼1	3	▼3	H1	▼5	▼1	▼1	▼1	=	▼1	▼1	▼4	▼2	=	=	▼8	▼3	▼5	▼2	▼1	▼3	▼5	▼1	▼5	▼4	▼3
Poslabšanje demokracije in pravne države	Maj/junij 2023	5	3	3	3	6	5	5	5	6	2	8	5	5	6	9	7	12	4	2	7	2	5	5	6	3	4	3	2
	Δ Mar/april 2021	▼2	=	▼2	▼1	▼1	▼3	▼3	H1	H1	▼5	=	▼3	▼7	▼3	3	▼1	▼1	▼7	▼7	▼1	▼5	▼1	▼7	▼4	▼7	▼4	▼7	▼12
Drugo (spontano)	Maj/junij 2023	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0
	Δ Mar/april 2021	=	=	=	=	=	H1	=	=	H1	=	=	=	▼1	H1	H1	=	=	=	=	=	=	=	▼1	=	=	=	H1	H1
Jih ni (spontano)	Maj/junij 2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Δ Mar/april 2021	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
Ne vem	Maj/junij 2023	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	Δ Mar/april 2021	=	H1	=	=	=	H1	=	H1	▼1	=	H1	=	▼1	=	▼1	H1	=	3	H1	=	=	=	=	=	=	=	=	H1

Socialno-demografska analiza enega najresnejšega problema, s katerim se sooča svet, ponazarja naslednje:

- Revščino, lakoto in pomanjkanje pitne vode pogosteje omenjajo ženske kot moški (22 % v primerjavi s 17 %).
- Mlajši kot je anketiranec, večja je verjetnost, da bodo omenili podnebne spremembe, in manj verjetno je, da omenjajo oborožene spopade. Na primer, 24 % ljudi, starih od 15 do 24 let, meni, da so podnebne spremembe najresnejši problem na svetu, v primerjavi s 14 % tistih, starih 55 let in več.
- Dlje ko je anketiranec ostal v izobraževanju, večja je verjetnost, da bodo omenili podnebne spremembe, in manj verjetno je, da omenjajo revščino, lakoto in pomanjkanje pitne vode ali oboroženi spopadi. Na primer, 21 % tistih, ki so zaključili izobraževanje, starih 20 let in več, meni, da so podnebne spremembe najresnejši problem, v primerjavi z 10 % tistih, ki so zaključili izobraževanje, stari 15 let ali manj.
- Pri študentih (30 %) je verjetneje kot v drugih socialno-poklicnih skupinah, zlasti v gospodinjstvih (8 %), če omenimo podnebne spremembe. Najbolj verjetno je, da bodo upokojenci omenili oborožene spopade, zlasti v primerjavi s študenti (22 % v primerjavi s 14 %), medtem ko so domačini in brezposelni (po 24 %) pogosteje kot v drugih skupinah omenili revščino, lakoto in pomanjkanje pitne vode.
- Manj težav ima anketiranec pri plačevanju računov, bolj verjetno je, da omenjajo oborožene spopade in podnebne spremembe ter manj verjetno je, da omenjajo revščino, lakoto in pomanjkanje pitne vode ter gospodarske razmere. Na primer, 19 % ljudi, ki nikoli ali skoraj nikoli nimajo težav s plačevanjem računov, omenja podnebne spremembe, v primerjavi z 10 % tistih, ki imajo večino časa težave.
- Višja kot je socialna lestvica, ki jo postavlja anketiranec, večja je verjetnost, da bodo mislili, da so podnebne spremembe najresnejši problem, in manj verjetno je, da omenjajo revščino, lakoto in pomanjkanje pitne vode. Na primer, 23 % tistih, ki menijo, da spadajo v višji razred, omenja podnebne spremembe, v primerjavi z 12 % tistih, ki menijo, da so del delavskega razreda.

Anketiranci, ki so sprejeli osebne ukrepe za boj proti podnebnim spremembam, bodo bolj verjetno rekli, da so podnebne spremembe najresnejši problem kot tisti, ki niso ukrepali (20 % v primerjavi z 11 %)¹⁴.

---

14 Za popolno analizo rezultatov ukrepanja glej oddelek 2 poglavja 2.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

QC1a Kateri od naslednjih je po vašem mnenju najbolj resen problem, s katerim se sooča svet kot celota? (% – EU)

	Podnebne spremembe	Mednarodni terorizem	Revsčina, lakota in pomanjkanje pitne vode	Širjenje nalezljivih bolezni	Gospodarske razmere	Zdravstvene težave zaradi onesnaževanja	Širjenje jedrskega orožja	Oboroženi spopadi	Naraščajoče svetovno prebivalstvo	Poslabšanje narave	Poslabšanje demokracije in pravne države
EU-27	17	4	20	4	11	3	5	19	7	5	5
Spol											
Človek	18	4	17	3	12	3	5	19	8	5	6
Žensko	16	5	22	4	11	3	5	19	5	5	5
Starost											
15–24	24	4	20	3	12	2	4	16	5	6	4
25–39	18	4	20	4	13	3	4	17	7	5	5
40–54	17	4	19	4	12	2	4	19	7	5	7
55+	14	5	20	4	11	3	5	21	7	4	5
Izobraževanje (konec)											
—15	10	4	25	4	13	3	5	22	4	4	4
16–19	13	5	20	4	13	3	5	20	7	5	5
20+	21	4	18	3	10	2	4	18	8	5	7
Še vedno študiram	30	3	18	2	11	1	4	14	5	6	5
Socialno-poklicna kategorija											
Samozaposlena oseba	16	3	16	5	15	3	5	19	6	5	7
Upravitelji	23	3	19	2	10	2	4	17	9	4	6
Drugi beli ovratniki	16	4	18	4	13	3	3	21	7	5	6
Ročni delavci	14	5	21	4	11	3	5	18	8	5	6
Hišne osebe	8	4	24	5	16	5	5	19	4	3	6
Brezposeln	15	4	24	3	16	4	4	15	5	5	5
Upokojen	14	5	20	4	9	3	6	22	6	5	5
Študenti	30	3	18	2	11	1	4	14	5	6	5
Težave pri plačevanju računov											
Večino časa	10	6	24	4	15	4	5	15	6	6	5
Od časa do časa	13	4	19	4	16	3	5	17	6	6	6
Skoraj nikoli/Nikoli	19	4	19	3	10	2	5	20	7	5	6
Razmislite o pripadnosti											
Delavski razred	12	5	24	4	12	3	4	20	6	5	4
Nižji srednji razred	15	4	21	3	11	2	5	22	6	4	6
Srednji razred	18	4	18	4	12	3	5	18	7	5	6
Zgornji srednji razred	28	2	15	2	10	2	4	16	10	5	6
Zgornji razred	23	7	13	4	8	1	6	21	9	5	3
Sprejela ukrepe za boj proti podnebnim spremembam											
Da	20	4	20	3	10	3	4	17	7	5	6
Brez	11	6	18	5	14	3	5	21	6	5	5

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

V naslednjem vprašanju so lahko anketiranci predlagali do tri dodatne resne težave z istega seznama¹⁵. Spodaj predstavljeni rezultati združujejo rezultate obeh vprašanj. Glede na odgovore vseh anketirancev ostajajo štiri najuspešnejše težave enake. Skoraj šest od desetih (58 %, +4 odstotne točke) meni, da so revščina, lakota in pomanjkanje pitne vode med najresnejšimi problemi, 52 % pa o oboroženih spopadih – povečanje za 29 odstotnih točk od marca do aprila 2021. To so edini problemi, ki jih vsaj polovica vprašanih šteje za resne.

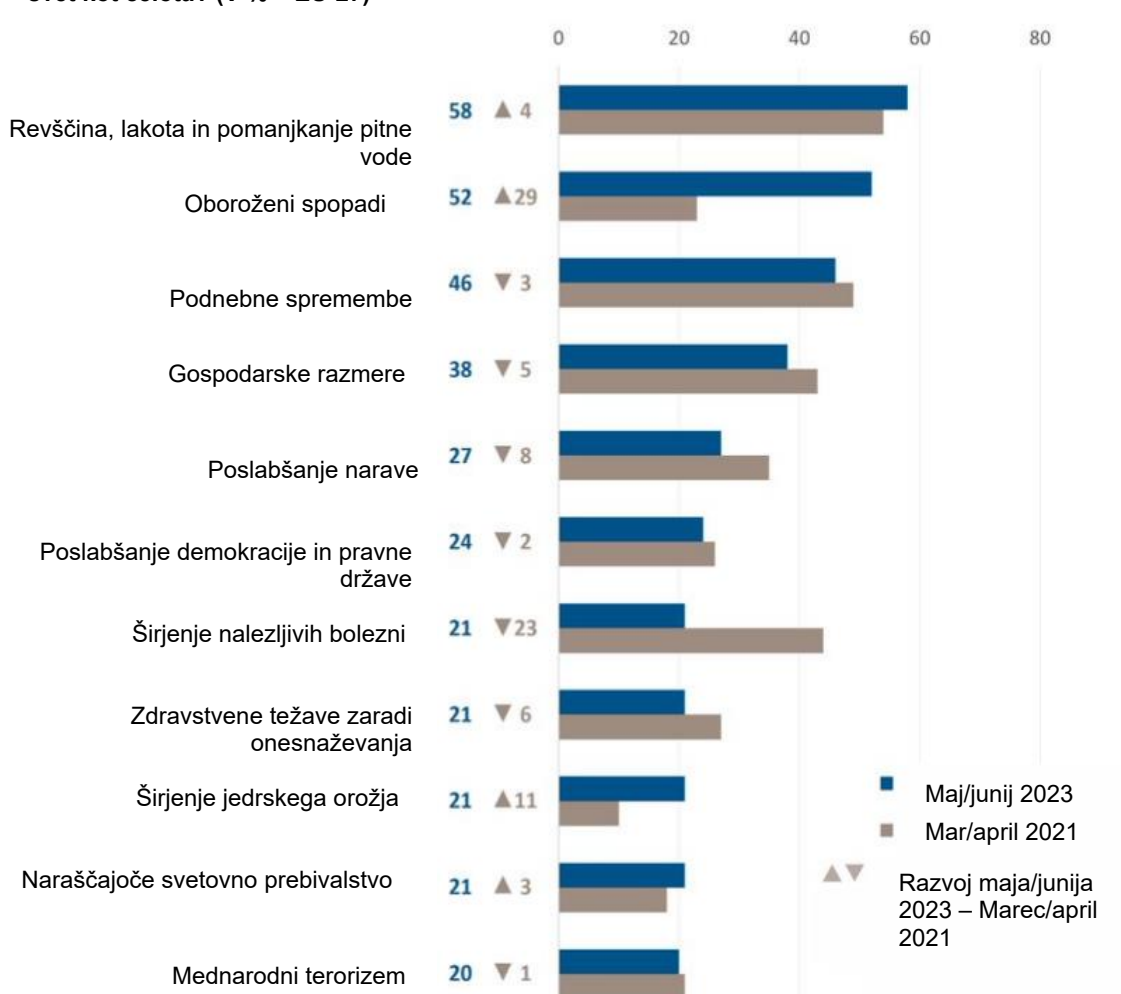
Več kot štirje od desetih (46 %, –3 odstotne točke) pravijo, da so podnebne spremembe resen problem, 38 % (–5 odstotnih točk) pa gospodarske razmere in 27 % (–8 odstotnih točk) poslabšanje narave.

Vse druge težave omenja vsaj eden od petih: poslabšanje demokracije in pravne države (24 %, –2 odstotne točke), širjenje nalezljivih bolezni (21 %, –23 odstotnih točk), zdravstvene težave zaradi onesnaževanja (21 %, –6

odstotnih točk), širjenje jedrskega orožja (21 %, +11 odstotnih točk), povečanje svetovnega prebivalstva (21 %, 3 odstotne točke) in mednarodni terorizem (20 %, –1 odstotne točke).

V primerjavi z marcem in aprilom 2021 anketiranci zdaj veliko manj verjetno omenjajo širjenje nalezljivih bolezni, vendar je veliko bolj verjetno, da bodo omenili oborožene spopade in širjenje jedrskega orožja.

QC1T Kateri izmed naslednjih je po vašem mnenju najbolj resen problem, s katerim se sooča svet kot celota? (V % – EU-27)

15 QC1T. Kateri od naslednjih je po vašem mnenju najbolj resen problem, s katerim se sooča svet kot celota?

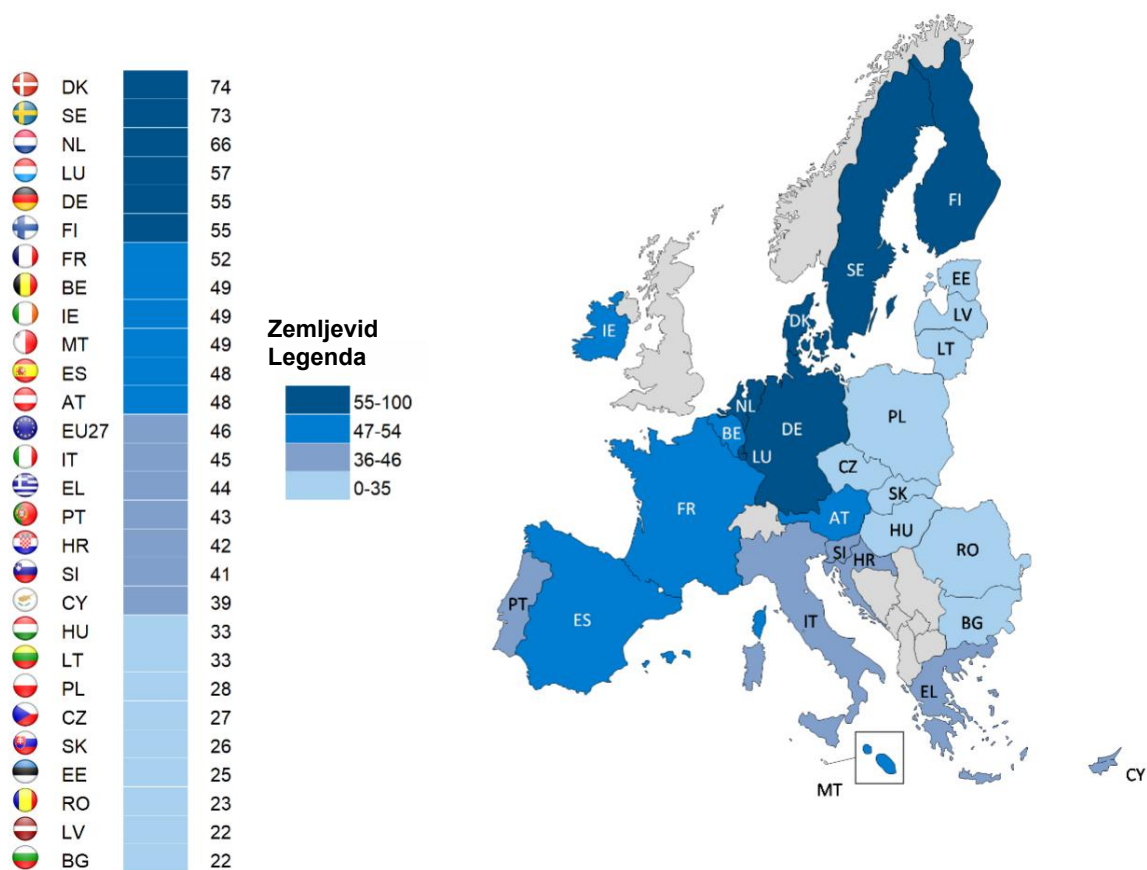
Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Nacionalni rezultati kažejo, da več kot petina anketirancev v vsaki državi meni, da so podnebne spremembe ena najresnejših težav, s katerimi se sooča svet. Deleži se gibljejo od 74 % na Danskem, 73 % na Švedskem in 66 % na Nizozemskem do 22 % anketirancev v Latviji in Bolgariji ter 23 % v Romuniji.

Zemljevid prikazuje, da so anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe ena od najresnejših težav, bolj verjetno, da se bodo pojavili na severnih in zahodnih območjih EU.

QC1T Kateri izmed naslednjih je po vašem mnenju najbolj resen problem, s katerim se sooča svet kot celota? (V % podnebnih sprememb)

Podnebne spremembe

Tri težave so na prvem mestu na nacionalni ravni. V 16 državah so najbolj omenjeni problem revščina, lakota in pomanjkanje pitne vode, pri čemer se deleži gibljejo od 70 % anketirancev v Grčiji ter 69 % v Španiji in Luksemburgu do 51 % na Irskem in Malti. Oboroženi spopadi so najpogosteje omenjeni v osmih državah, vključno z Estonijo (66 %). Na Finskem so revščina, lakota in pomanjkanje pitne vode ter oboroženi spopadi na prvem mestu (obe 56 %). Podnebne spremembe so najbolj omenjeni problem na Danskem (74 %) in na Švedskem (73 %).

Nacionalni rezultati za skupne odzive kažejo, da revščina, lakota in pomanjkanje pitne vode v vsaki državi predstavljajo resen problem za več kot eno tretjino. Deleži se gibljejo od 71 % na Švedskem, 70 % v Grčiji ter 69 % v Španiji in Luksemburgu do 35 % v Latviji ter 41 % v Estoniji in Romuniji. Revščina, lakota in pomanjkanje pitne vode so med prvimi tremi v 26 državah članicah.

Oboroženi spopadi so eden od treh najbolj omenjenih problemov v 25 državah članicah. Deleži se gibljejo od 66 % v Estoniji, 64 % na Poljskem in 62 % v Bolgariji do 38 % anketirancev v Grčiji, 40 % na Malti in 41 % na Portugalskem.

Podnebne spremembe so edini problem, ki je na prvem mestu v vsaki državi. V vsaki državi članici jo omenja več kot petina anketirancev. Na Danskem (74 %), Švedskem (73 %) in na Nizozemskem (66 %) je najbolj verjetno, da bodo podnebne spremembe ena najresnejših težav, v primerjavi z 22 % v Latviji in Bolgariji ter 23 % v Romuniji, ki menijo enako. Podnebne spremembe so eden od treh najbolj omenjenih problemov v 15 državah.

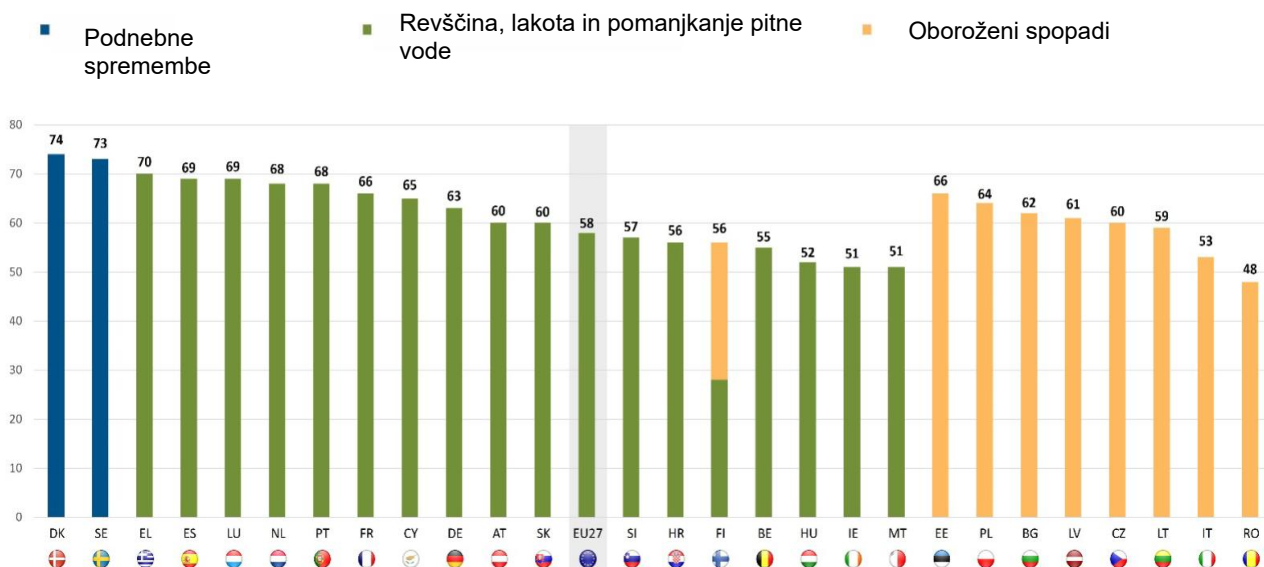
V vsaj eni državi se pojavijo še štirje drugi problemi:

- Gospodarske razmere so na drugem ali tretjem mestu v

da je to resen problem, giblje od 64 % v Grčiji, 59 % na Portugalskem in 56 % na Cipru do 14 % na Nizozemskem, 17 % na Švedskem in 20 % na Finskem.

- Poslabšanje narave je drugi najpogosteje omenjeni problem v Sloveniji (49 %), tretji pa na Madžarskem (41 %) in na Finskem (38 %). Pogosto je omenjena tudi v Avstriji (39 %), vendar je najmanj verjetno, da jo omenjajo osebe na Irskem (14 %), Poljskem (18 %) in Latviji (19 %).
- Poslabšanje demokracije in pravne države je tretja najpogosteje omenjena točka na Švedskem (56 %, deljeno z oboroženimi spopadi). Švedska je edina država, v kateri jo vsaj štirje od desetih omenjajo kot resen problem za svet, sledijo ji 37 % na Nizozemskem in 34 % v Nemčiji. Nasprotno pa to omenja 11 % v Litvi in 12 % na Cipru.
- Širjenje jedrskega orožja je tretja najpogosteje omenjena točka v Litvi (41 %), Litva pa je edina država, v kateri več kot tretjina omenja to vprašanje.

QC1T Kateri izmed naslednjih je po vašem mnenju najbolj resen problem, s katerim se sooča svet kot celota? (% – najbolj omenjeni odgovor po državah)

13 državah. V vseh državah članicah se delež, ki meni,

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

QC1T Kateri izmed naslednjih je po vašem mnenju najbolj resen problem, s katerim se sooča svet kot celota? (%)

	EU-27	BO DI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	KAD RO VSK A	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	PRI	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Revščina, lakota in pomanjkanje pitne vode	58	55	51	49	61	63	41	51	70	69	66	56	43	65	35	44	69	52	51	68	60	43	68	41	57	60	56	71
Oboroženi spopadi	52	50	62	60	54	59	66	45	38	51	43	47	53	47	61	59	47	44	40	45	53	64	41	48	46	57	56	56
Podnebne spremembe	46	49	22	27	74	55	25	49	44	48	52	42	45	39	22	33	57	33	49	66	48	28	43	23	41	26	55	73
Gospodarske razmere	38	28	48	36	27	30	47	40	64	53	29	37	52	56	46	39	27	40	40	14	41	33	59	47	26	43	20	17
Poslabšanje narave	27	28	28	28	20	23	35	14	26	26	38	30	23	35	19	28	33	41	25	33	39	18	27	24	49	31	38	23
Poslabšanje demokracije in pravne države	24	22	20	19	26	34	16	20	27	18	21	19	17	12	15	11	24	17	20	37	25	15	17	26	16	23	29	56
Širjenje jedrskega orožja	21	24	26	26	18	20	17	21	26	16	15	31	26	21	31	41	17	23	33	15	21	26	19	25	27	28	22	19
Naraščajoče svetovno prebivalstvo	21	28	13	30	33	31	22	21	15	13	19	15	13	9	12	13	21	29	18	41	28	17	11	17	20	17	34	23
Zdravstvene težave zaradi onesnaževanja	21	22	23	11	23	15	15	27	23	19	26	30	25	18	22	22	23	27	27	20	21	17	25	21	22	23	15	16
Širjenje nalezljivih bolezni	21	20	34	23	14	12	27	25	36	20	14	29	32	29	30	29	16	31	18	11	16	27	19	30	18	27	18	14
Mednarodni terorizem	20	26	24	22	17	18	22	27	16	12	28	19	18	19	24	20	21	13	39	23	17	28	17	23	25	18	19	15
Drugo (spontano)	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	2	0	0	1	1	0	1	0
Jih ni (spontano)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Ne vem	0	0	1	3	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0

Podnebne spremembe

Na ravni EU so se od marca do aprila 2021 zlasti spremenile tri težave: oboroženi spopadi (+29 odstotnih točk), širjenje jedrskega orožja (+11 odstotnih točk) in širjenje nalezljivih bolezní (-23 odstotnih točk). Te spremembe se odražajo tudi na nacionalni ravni¹⁶.

V vsaki državi članici se je znatno povečalo število omemb oboroženih spopadov kot resnega problema. Dejansko je v 13 državah članicah povečanje znašalo vsaj 30 odstotnih točk, pri čemer je bilo največje zabeleženo v Bolgariji (62 %, +43 odstotnih točk), Italiji (53 %, +38 odstotnih točk) in na Finskem (56 %, +36 odstotne točke).

Povečalo se je tudi omemba širjenja jedrskega orožja v vseh državah, pri čemer je bilo največ zabeleženih med anketiranci na Malti (33 %, +26 odstotnih točk), Litvi (41 %, +23 odstotnih točk), na Hrvaškem (31 %, +18 odstotnih točk) in Sloveniji (27 %, +18 odstotnih točk).

Nasprotno pa se je v vseh 27 državah članicah zmanjšalo število omemb nalezljivih bolezní, pri čemer je največji med anketiranci na Malti (18 %, -46 odstotnih točk), Italiji (32 %, -38 odstotnih točk), Bolgariji (34 %, -32 odstotnih točk) in Avstriji (16 %, -32 odstotnih točk).

Čeprav se je omemba podnebnih sprememb na ravni EU razmeroma malo spremenila, to prikriva precejšnje razlike na nacionalni ravni. Omembe so se zmanjšale v 19 državah, v devetih državah pa je zmanjšanje znašalo vsaj 10 odstotnih točk, pri čemer je bilo največje zabeleženo na Portugalskem (43 %, -20 odstotnih točk), Estoniji (25 %, -19 odstotnih točk) in na Irskem (49 %, -17 odstotnih točk). Nasprotno so se omembe podnebnih sprememb v sedmih državah rahlo povečale (1-4 odstotne točke), v Španiji pa ni bilo sprememb (48 %).

Obstaja še šest drugih težav, pri katerih so se od marca do aprila 2021 spremembe na nacionalni ravni spremenile za vsaj deset odstotnih točk.

- Delež anketirancev, ki so omenili revščino, lakoto in pomanjkanje pitne vode, se je povečal v 22 državah, vključno s Švedsko (71 %, +14 odstotnih točk), Dansko (61 %, +12 odstotnih točk), Slovaško (60 %, +11 odstotnih točk), Finsko (56 %, +11 odstotnih točk) in Avstrijo (60 %, +10 odstotnih točk). Omembe so se zmanjšale v treh državah, vključno z Romunijo (41 %, -12 odstotnih točk), in so ostale nespremenjene na Cipru (65 %) in Latviji (35 %).
- Omembe gospodarskih razmer so se povečale v osmih državah, vključno s Portugalsko (59 %, +16 odstotnih točk), vendar so se zmanjšale v 17 državah, zlasti v Italiji (52 %, -19 odstotnih točk), na Hrvaškem (37 %, -17 odstotnih točk), Španiji (53 %, -12 odstotnih točk) in

Sloveniji (26 %, -10 odstotnih točk). Na Slovaškem (43 %) in na Finskem (20 %) ni bilo sprememb.

- Delež, ki omenja zdravstvene težave zaradi onesnaževanja, se je zmanjšal v 19 državah, vključno z Malto (27 %, -16 odstotnih točk), Romunijo (21 %, -16 odstotnih točk), Poljsko (17 %, -13 odstotnih točk), Italijo (25 %, -12 odstotnih točk) in Nemčijo (15 %, -10 odstotnih točk). Nasprotno se je število omemb povečalo v štirih državah, vključno z Irsko (27 %, +10 odstotnih točk), v štirih državah pa je ostalo stabilno.
- Anketiranci iz 18 držav, vključno s Švedsko (15 %, -20 odstotnih točk), Dansko (17 %, -18 odstotnih točk), Češko (22 %, -16) in Finsko (19 %, -15 odstotnih točk), zdaj manj verjetno omenjajo mednarodni terorizem. Omembe so se povečale v preostalih devetih državah, vključno z Malto (39 %, +21 odstotnih točk) in Irsko (27 %, +10 odstotnih točk).
- Omembe poslabšanja narave so se v 25 državah članicah zmanjšale. V devetih državah je upad vsaj 10 odstotnih točk, v dveh državah pa vsaj 20 točk: Češka (28 %, -21 odstotnih točk) in Irska (14 %, -20 odstotnih točk). Nasprotno se je število omemb povečalo v Avstriji (39 %, +4 odstotne točke) in na Madžarskem (41 %, +1 odstotno točko).
- V 20 državah je zdaj manj verjetno, da se bo poslabšanje demokracije in pravne države omenjalo kot v letu 2021. V 11 državah je upad za vsaj deset točk, največji na Portugalskem (17 %, -22 odstotnih točk) in na Irskem (20 %, -21 odstotnih točk). Omembe so se povečale v šestih državah, vključno s Švedsko (56 %, +5 odstotnih točk), v Franciji pa so ostale nespremenjene (21 %).

¹⁶ Rusija je 24. februarja 2022 med terenskim delom za valove te raziskave za leti 2021 in 2023 napadla Ukrajino, njena agresija pa še poteka. Anketa iz leta 2021 je bila izvedena približno eno leto po pandemiji COVID-19.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

QC1T Kateri izmed naslednjih je po vašem mnenju najbolj resen problem, s katerim se sooča svet kot celota? (%)		EU-27	BOD I	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	KAD ROV SKA	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	PRI	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Podnebne spremembe	Maj/junij 2023	46	49	22	27	74	55	25	49	44	48	52	42	45	39	22	33	57	33	49	66	48	28	43	23	41	26	55	73
	Δ Mar/april 2021	▼3	▼12	▼6	▼11	H4	▼3	▼19	▼17	3	=	H1	H1	H4	▼3	▼9	▼11	▼1	▼4	▼13	▼4	H1	▼13	▼20	▼3	▼6	▼13	H4	▼1
Mednarodni terorizem	Maj/junij 2023	20	26	24	22	17	18	22	27	16	12	28	19	18	19	24	20	21	13	39	23	17	28	17	23	25	18	19	15
	Δ Mar/april 2021	▼1	▼3	H7	▼16	▼18	▼2	▼4	H10	▼1	H4	▼4	H7	3	▼5	▼2	▼3	▼6	▼1	H21	▼3	▼9	H6	▼7	H8	H4	▼1	▼15	▼20
Revščina, lakota in pomanjkanje pitne vode	Maj/junij 2023	58	55	51	49	61	63	41	51	70	69	66	56	43	65	35	44	69	52	51	68	60	43	68	41	57	60	56	71
	Δ Mar/april 2021	H4	H1	3	H4	H12	3	H2	▼7	H7	H7	3	H1	H5	=	=	H8	H7	H1	H7	H5	H10	3	▼2	▼12	H	H11	H11	H14
Širjenje nalezljivih boleznih	Maj/junij 2023	21	20	34	23	14	12	27	25	36	20	14	29	32	29	30	29	16	31	18	11	16	27	19	30	18	27	18	14
	Δ Mar/april 2021	▼23	▼6	▼32	▼17	▼23	▼21	▼26	▼24	▼8	▼24	▼14	▼31	▼38	▼1	▼14	▼21	▼13	▼30	▼46	▼15	▼32	▼24	▼15	▼24	▼19	▼28	▼19	▼11
Gospodarske razmere	Maj/junij 2023	38	28	48	36	27	30	47	40	64	53	29	37	52	56	46	39	27	40	40	14	41	33	59	47	26	43	20	17
	Δ Mar/april 2021	▼5	▼3	▼8	H7	H2	H5	H9	H5	▼6	▼12	▼4	▼17	▼19	▼8	H1	▼2	▼1	▼5	▼3	▼4	▼6	▼9	H16	▼7	▼10	=	=	H2
Zdravstvene težave zaradi onesnaževanja	Maj/junij 2023	21	22	23	11	23	15	15	27	23	19	26	30	25	18	22	22	23	27	27	20	21	17	25	21	22	23	15	16
	Δ Mar/april 2021	▼6	=	▼8	▼3	H5	▼10	▼5	H10	=	▼1	=	H1	▼12	▼7	▼4	▼1	▼1	▼8	▼16	▼8	▼7	▼13	H9	▼16	▼6	▼6	▼6	=
Širjenje jedrskega orožja	Maj/junij 2023	21	24	26	26	18	20	17	21	26	16	15	31	26	21	31	41	17	23	33	15	21	26	19	25	27	28	22	19
	Δ Mar/april 2021	H11	H14	H17	H13	H11	H9	H6	H10	H11	H13	H6	H18	H15	H8	H10	H23	H11	H16	H26	H7	H8	H13	H9	H15	H18	H17	H13	H10
Oboroženi spopadi	Maj/junij 2023	52	50	62	60	54	59	66	45	38	51	43	47	53	47	61	59	47	44	40	45	53	64	41	48	46	57	56	56
	Δ Mar/april 2021	H29	H24	H43	H25	H30	H26	H34	H23	H13	H34	H23	H30	H38	H16	H16	H22	H22	H34	H30	H15	H30	H34	H17	H35	H31	H29	H36	H23
Naraščajoče svetovno prebivalstvo	Maj/junij 2023	21	28	13	30	33	31	22	21	15	13	19	15	13	9	12	13	21	29	18	41	28	17	11	17	20	17	34	23
	Δ Mar/april 2021	3	▼5	H2	▼3	▼4	H7	▼8	▼2	3	H1	H4	H6	H2	3	▼7	H1	▼6	H7	H8	H5	H9	H4	▼2	H2	H2	3	▼8	▼8
Poslabšanje narave	Maj/junij 2023	27	28	28	28	20	23	35	14	26	26	38	30	23	35	19	28	33	41	25	33	39	18	27	24	49	31	38	23
	Δ Mar/april 2021	▼8	▼9	▼6	▼21	▼3	▼15	▼7	▼20	▼10	▼4	▼6	▼5	▼4	▼12	▼15	▼9	▼10	H1	▼18	▼5	H4	▼6	▼7	▼8	▼1	▼10	▼8	▼7
Poslabšanje demokracije in pravne države	Maj/junij 2023	24	22	20	19	26	34	16	20	27	18	21	19	17	12	15	11	24	17	20	37	25	15	17	26	16	23	29	56
	Δ Mar/april 2021	▼2	▼14	H1	▼14	▼9	H4	▼16	▼21	▼5	▼1	=	▼4	3	▼12	▼13	▼14	▼15	▼4	▼2	H2	▼1	▼14	▼22	3	▼17	▼1	▼8	H5
Drugo (spontano)	Maj/junij 2023	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	2	0	0	1	1	0	1	0
	Δ Mar/april 2021	=	=	=	=	=	=	H1	H1	H1	H1	=	=	=	=	H1	H1	=	=	=	=	H1	=	=	H1	=	▼1	H1	=
Jih ni (spontano)	Maj/junij 2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
	Δ Mar/april 2021	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	▼1	=	=	=	H1	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
Ne vem	Maj/junij 2023	0	0	1	3	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0
	Δ Mar/april 2021	▼1	=	=	3	=	▼1	H1	=	=	▼1	▼1	=	H1	=	=	H1	=	=	=	H1	=	=	H1	▼1	▼1	=	▼1	=

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Socialno-demografska analiza združenih rezultatov kaže, da več kot tretjina v vsaki skupini omenja podnebne spremembe, in poudarja tudi naslednje razlike:

- Mlajši kot je anketiranec, večja je verjetnost, da bodo omenili podnebne spremembe: To počne 52 % oseb, starih od 15 do 24 let, v primerjavi s 43 % tistih, starih 55 let in več.
- Dlje ko je anketiranec ostal v izobraževanju, večja je verjetnost, da bodo omenili podnebne spremembe: 53 % anketirancev, ki so zaključili izobraževanje v starosti 20 let ali več, to počne v primerjavi z 38 % tistih, ki so opustili izobraževanje, stari 15 let ali manj.
- Študenti (59 %) in menedžerji (57 %) so najbolj verjetno omenili podnebne spremembe, zlasti v primerjavi z gospodinjski (38 %).
- Anketiranci, ki nikoli ali skoraj nikoli nimajo težav s plačevanjem računov (49 %), pogosteje omenjajo podnebne spremembe kot tisti, ki se soočajo z večjimi težavami.
- Anketiranci, ki menijo, da so del zgornjega srednjega razreda (60 %) ali višjega razreda (57 %), pogosteje omenjajo podnebne spremembe kot tisti, ki pripadajo srednjemu ali delavskemu razredu (40 %).

Za anketirance, ki so sprejeli ukrepe za boj proti podnebnim spremembam, je veliko bolj verjetno, da bodo menili, da je to ena najresnejših težav kot tisti, ki niso ukrepali (53 % v primerjavi s 35 %).

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

QC1T Kateri izmed naslednjih je po vašem mnenju najbolj resen problem, s katerim se sooča svet kot celota? (% – EU)											
	Podnebne spremembe	Mednarodni terorizem	Revščina, lakota in pomanjkanje pitne vode	Širjenje nalezljivih bolezni	Gospodarske razmere	Zdravstvene težave zaradi onesnaževanja	Širjenje jedrskega orožja	Oborožen i spopadi	Naraščajoče svetovno prebivalstvo	Poslabšanje narave	Poslabšanje demokracije in pravne države
EU-27	46	20	58	21	38	21	21	52	21	27	24
Spol											
Človek	46	19	56	20	39	20	21	52	24	28	24
Žensko	47	21	59	22	37	21	21	53	19	27	23
Starost											
15–24	52	18	59	19	38	21	20	49	20	32	23
25–39	48	18	58	19	39	22	20	50	22	28	25
40–54	47	20	56	20	39	20	21	53	23	27	24
55+	43	22	58	23	37	20	23	54	21	25	23
Izobraževanje (konec)											
—15	38	20	60	26	45	21	22	55	17	23	17
16–19	42	22	55	22	41	21	22	52	21	26	22
20+	53	20	59	17	33	20	20	53	25	30	28
Še vedno študiram	59	16	62	17	34	21	20	48	20	32	26
Socialno-poklicna kategorija											
Samozaposlena oseba	44	18	53	22	44	20	24	52	22	29	27
Upravitelji	57	16	58	14	33	20	19	55	26	30	29
Drugi beli ovratniki	45	20	55	22	39	20	20	52	23	27	25
Ročni delavci	43	22	57	21	40	21	21	51	22	26	22
Hišne osebe	38	21	58	28	43	26	19	51	15	22	22
Brezposeln	48	21	62	24	48	21	17	50	19	25	21
Upokojen	42	24	58	22	35	20	24	55	20	25	21
Študenti	59	16	62	17	34	21	20	48	20	32	26
Težave pri plačevanju računov											
Večino časa	39	24	58	23	44	23	21	46	19	31	22
Od časa do časa	41	21	54	24	44	23	22	48	19	26	21
Skoraj nikoli/Nikoli	49	20	59	19	35	19	21	55	22	27	25
Razmislite o pripadnosti											
Delavski razred	40	21	62	24	43	23	20	53	19	27	19
Nižji srednji razred	42	22	59	22	39	19	22	53	18	26	23
Srednji razred	49	20	55	20	37	20	22	52	22	28	25
Zgornji srednji razred	60	15	57	15	32	20	21	51	30	28	33
Zgornji razred	57	22	50	21	28	16	22	50	27	29	24
Sprejela ukrepe za boj proti podnebnim spremembam											
Da	53	18	62	19	35	21	20	52	22	29	26
Brez	35	24	49	25	43	20	23	53	20	23	20

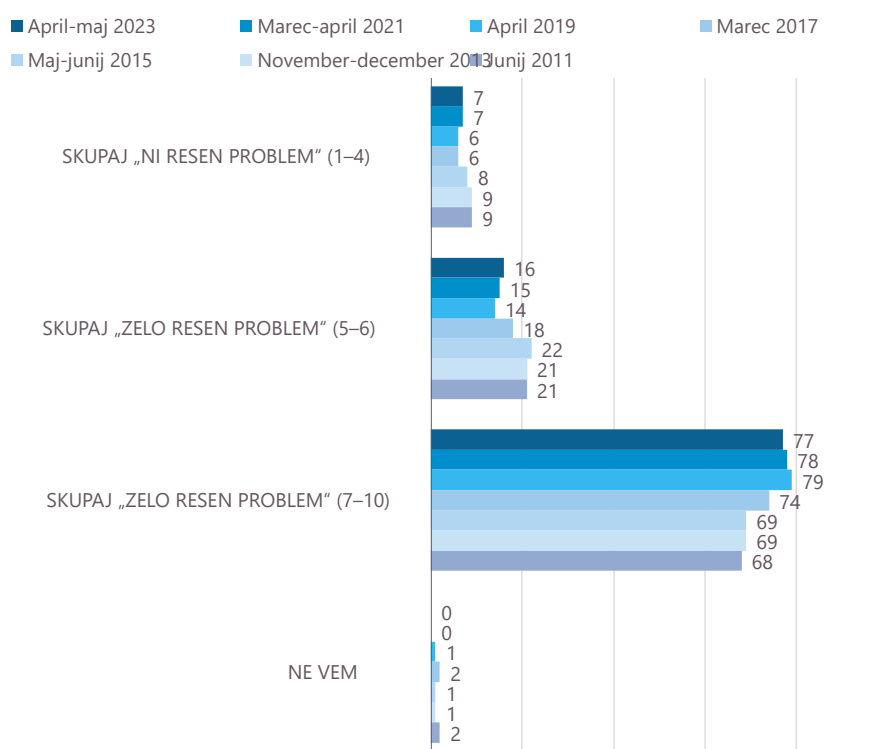
2. Zaznana resnost podnebnih sprememb

Skoraj osem od desetih Evropejcev meni, da so podnebne spremembe zelo resen problem, ki so ga prosili, naj pove, kako resen je problem, za katerega menijo, da so podnebne spremembe v tem trenutku, z uporabo lestvice od 1 do 10. „1“ pomeni, da „ni resen problem“ in „10“, kar pomeni, da je „zelo resen problem“¹⁷. Njihovi odgovori so bili razdeljeni v tri skupine: anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe „zelo resen problem“ (odgovori od 7 do 10), tisti, ki menijo, da je to „zelo resen problem“ (odgovora 5 in 6), in tisti, ki menijo, da „ni resen problem“ (odgovori od 1 do 4).

Več kot tri četrtine vprašanih (77 %, –1 odstotno točko od marca do aprila 2021) meni, da so podnebne spremembe trenutno zelo resen problem. Tudi če upoštevamo le odgovore od 8 do 10, več kot šest od desetih vprašanih meni, da je to resen problem. Še več, 31 % mu daje najvišjo oceno 10, kar kaže, da je to zelo resen problem.

Več kot eden od desetih (16 %, +1 odstotno točko) meni, da so podnebne spremembe precej resen problem, 7 % (brez sprememb) pa meni, da podnebne spremembe niso resen problem. Delež vprašanih, ki menijo, da so podnebne spremembe zelo resen problem, je od aprila 2019 ostal razmeroma stabilen.

QC2R In kako resen problem po vašem mnenju so podnebne spremembe v tem trenutku? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer „1“ pomeni, da „ni resen problem“ in „10“, kar pomeni, da je „zelo resen problem“. (V % – EU-27)

17 QC2R. Kako resne so po vašem mnenju podnebne spremembe v tem trenutku? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer „1“ pomeni, da „ni resen problem“ in „10“, kar pomeni, da je „zelo resen problem“.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

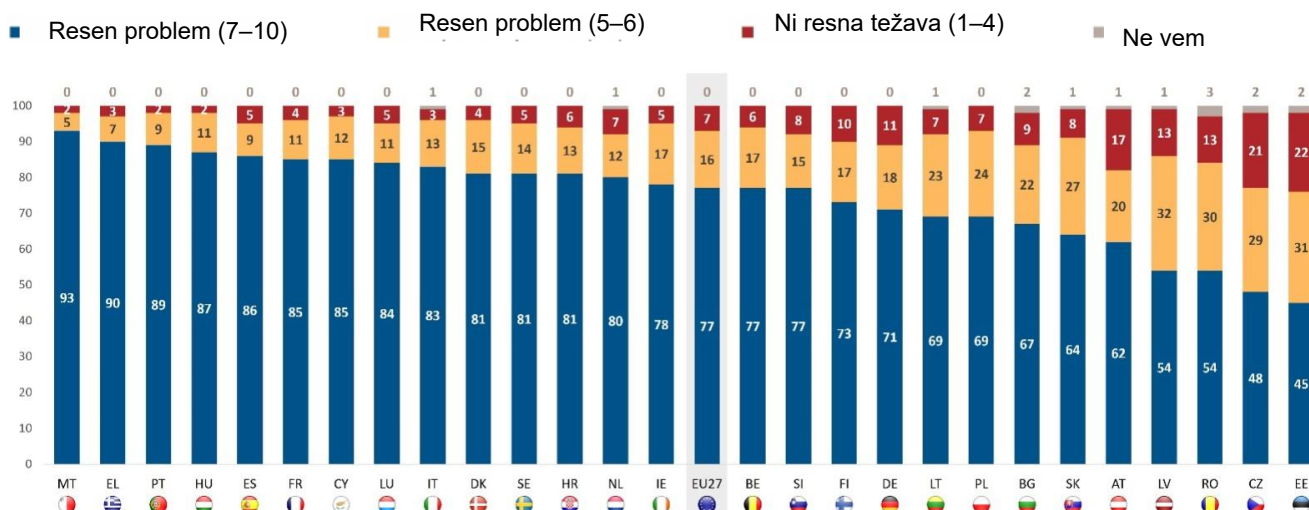
Podnebne spremembe

Anketiranci v vseh državah članicah EU najverjetneje menijo, da so podnebne spremembe trenutno zelo resen problem. Delež se giblje od 93 % na Malti, 90 % v Grčiji in 89 % na Portugalskem do 45 % v Estoniji, 48 % na Češkem ter 54 % v Romuniji in Latviji.

Delež ljudi, ki menijo, da so podnebne spremembe precej resen problem, sega od 32 % v Latviji, 31 % v Estoniji in 30 % v Romuniji do 5 % na Malti, 7 % v Grčiji ter 9 % na Portugalskem in v Španiji.

V sedmih državah vsaj eden od desetih anketirancev meni, da podnebne spremembe niso resen problem: Estonija (22 %), Češka (21 %), Avstrija (17 %), Latvija, Romunija (obe 13 %), Nemčija (11 %) in Finska (10 %). V nasprotju s tem je odgovor podal le 2 % na Malti, Portugalskem in Madžarskem.

QC2R In kako resen problem po vašem mnenju so podnebne spremembe v tem trenutku? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer „1“ pomeni, da „ni resen problem“ in „10“, kar pomeni, da je „zelo resen problem“. (%)

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Spremembe od marca do aprila 2021¹⁸ so mešane. V desetih državah je zdaj bolj verjetno, da bodo podnebne spremembe štejele za zelo resen problem, pri čemer je bilo največje povečanje zabeleženo na Malti (93 %, +7 odstotnih točk v primerjavi z letom 2021 +1 odstotno točko v primerjavi z letom 2019) in na Finskem (73 %, +7 odstotnih točk od leta 2021, -3 odstotne točke od leta 2019). Nasprotno pa se je to mnenje zmanjšalo v 14 državah, v štirih državah pa je upad znašal vsaj deset odstotnih točk: Estonija (45 %, -18 odstotnih točk od leta 2021, -14 odstotnih točk od leta 2019), Češka (48 %, -16 odstotnih točk od leta 2021, -23 odstotne točke od leta 2019), Slovaška (64 %, -13 odstotnih točk) in Romunija (54 %, -12 odstotnih točk). Na Nizozemskem (80 %), v Sloveniji (77 %) in na Poljskem (69 %) ni bilo sprememb.

QC2R In kako resen problem po vašem mnenju so podnebne spremembe v tem trenutku? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer „1“ pomeni, da „ni resen problem“ in „10“, kar pomeni, da je „zelo resen problem“. (%)

		EU-27	MT	FI	EL	LU	HU	DK	ES	FR	KAD ROV SKA	SE	NL	PL	SI	TO JE	PT	IE	LT	CY	BOD I	LV	PRI	BG	DE	RO	SK	CZ	EE
Ni resna težava (1-4)	Maj/junij 2023	7	2	10	3	5	2	4	5	4	6	5	7	7	8	3	2	5	7	3	6	13	17	9	11	13	8	21	22
	Δ Mar/april 2021	=	▼3	▼8	▼2	=	▼3	▼5	H1	▼1	H1	▼3	H1	=	=	▼1	=	▼3	▼2	▼1	=	▼4	H5	H5	3	H2	H4	H6	H6
Resen problem (5-6)	Maj/junij 2023	16	5	17	7	11	11	15	9	11	13	14	12	24	15	13	9	17	23	12	17	32	20	22	18	30	27	29	31
	Δ Mar/april 2021	H1	▼3	H1	▼4	▼6	▼3	=	▼5	▼2	▼3	H1	▼2	=	=	H1	H2	H6	H4	H5	H5	H8	H1	H2	H5	H9	H9	H8	H10
Resen problem (7-10)	Maj/junij 2023	77	93	73	90	84	87	81	86	85	81	81	80	69	77	83	89	78	69	85	77	54	62	67	71	54	64	48	45
	Δ Mar/april 2021	▼1	H7	H7	H6	H6	H6	H5	H5	H4	H2	H2	=	=	=	▼1	▼2	▼3	▼3	▼4	▼5	▼5	▼7	▼8	▼8	▼12	▼13	▼16	▼18
Ne vem	Maj/junij 2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	2	0	3	1	2	2
	Δ Mar/april 2021	=	▼1	=	=	=	=	=	▼1	▼1	=	=	H1	=	=	H1	=	=	H1	=	=	H1	H1	H1	=	H1	=	H2	H2

¹⁸ V primerjavi z letom 2021 se je metodologija, uporabljena za izvedbo raziskave, popolnoma razlikovala v BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE in delno v EL, MT, NL, SI, SK. Kjer so razlike velike, je bila dodana primerjava z rezultati za leto 2019.

Podnebne spremembe

Socialno-demografska analiza kaže, da v vsaki skupini več kot sedem od desetih anketirancev meni, da so podnebne spremembe zelo resen problem. Vendar pa obstajajo nekatere opazne razlike:

- Mlajši kot je anketiranec, večja je verjetnost, da bodo razmišljali tako: 81 % ljudi, starih od 15 do 24 let, meni, da so podnebne spremembe zelo resen problem v primerjavi s 75 % tistih, starih 55 let in več.
- Dlje ko je anketiranec ostal v izobraževanju, večja je verjetnost, da bodo mislili, da je to zelo resen problem: 81 % tistih, ki so zaključili izobraževanje v starosti 20 let ali več, v primerjavi s 74 % tistih, ki so zaključili izobraževanje, stari 15 let ali manj.
- Študenti (86 %) in menedžerji (82 %) najpogosteje menijo, da so podnebne spremembe zelo resen problem, zlasti v primerjavi z gospodinjstvi (73 %).
- Tisti, ki se uvrstijo v višji srednji razred (83 %), najverjetneje mislijo, da so podnebne spremembe zelo resen problem, zlasti v primerjavi s tistimi, ki se uvrščajo v nižji srednji razred (72 %).

Analiza kaže tudi – morda ne preseneča – da so anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe najresnejše (94 %) ali ena od najresnejših (89 %) težav, s katerimi se sooča svet, veliko bolj verjetno, da bodo rekli, da gre za zelo resen problem kot tisti, ki menijo, da podnebne spremembe niso med najresnejšimi problemi na svetu (64 %).

Za anketirance, ki so sprejeli osebne ukrepe za boj proti podnebnim spremembam, je bolj verjetno, da bodo menili, da so podnebne spremembe zelo resen problem kot tisti, ki niso ukrepali (84 % v primerjavi s 64 %).

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

QC2R In kako resen problem po vašem mnenju so podnebne spremembe v tem trenutku? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer „1“ pomeni, da „ni resen problem“ in „10“, kar pomeni, da je „zelo resen problem“. (% – EU)

	Ni resna težava (1–4)	Resen problem (5–6)	Resen problem (7–10)	Ne vem
EU-27	7	16	77	0
Spol				
Človek	8	16	76	0
Žensko	6	16	77	1
Starost				
15–24	4	15	81	0
25–39	7	14	79	0
40–54	8	15	77	0
55+	7	17	75	1
Izobraževanje (konec)				
—15	6	19	74	1
16–19	8	19	73	0
20+	7	12	81	0
Še vedno študiram	3	11	86	0
Socialno-poklicna kategorija				
Samozaposlena oseba	10	15	75	0
Upravitelji	6	12	82	0
Drugi beli ovratniki	6	17	77	0
Ročni delavci	9	16	75	0
Hišne osebe	6	20	73	1
Brezposeln	8	16	76	0
Upokojen	7	18	74	1
Študenti	3	11	86	0
Težave pri plačevanju računov				
Večino časa	8	16	75	1
Od časa do časa	8	18	74	0
Skoraj nikoli/Nikoli	7	15	78	0
Razmislite o pripadnosti				
Delavski razred	7	18	74	1
Nižji srednji razred	9	18	72	1
Srednji razred	6	15	79	0
Zgornji srednji razred	5	12	83	0
Zgornji razred	6	14	80	0
Podnebne spremembe				
Največji problem	1	5	94	0
Ena od težav	2	9	89	0
Ni problema	12	23	64	1
Dojemanje podnebnih sprememb				
Ni resna težava	100	0	0	0
Precej resen problem	0	100	0	0
Zelo resen problem	0	0	100	0
Sprejela ukrepe za boj proti podnebnim spremembam				
Da	5	11	84	0
Brez	11	24	64	1

II. UKREPANJE ZA BOJ PROTI PODNEBNIM SPREMEMBAM

To poglavje se osredotoča na ukrepe za boj proti podnebnim spremembam. Razpravlja o tem, kateri akterji so po mnenju Evropejcev odgovorni za boj proti podnebnim spremembam, ter pregleduje ukrepe, ki jih Evropejci osebno sprejemajo v boju proti podnebnim spremembam.

1. Odgovornost za boj proti podnebnim spremembam

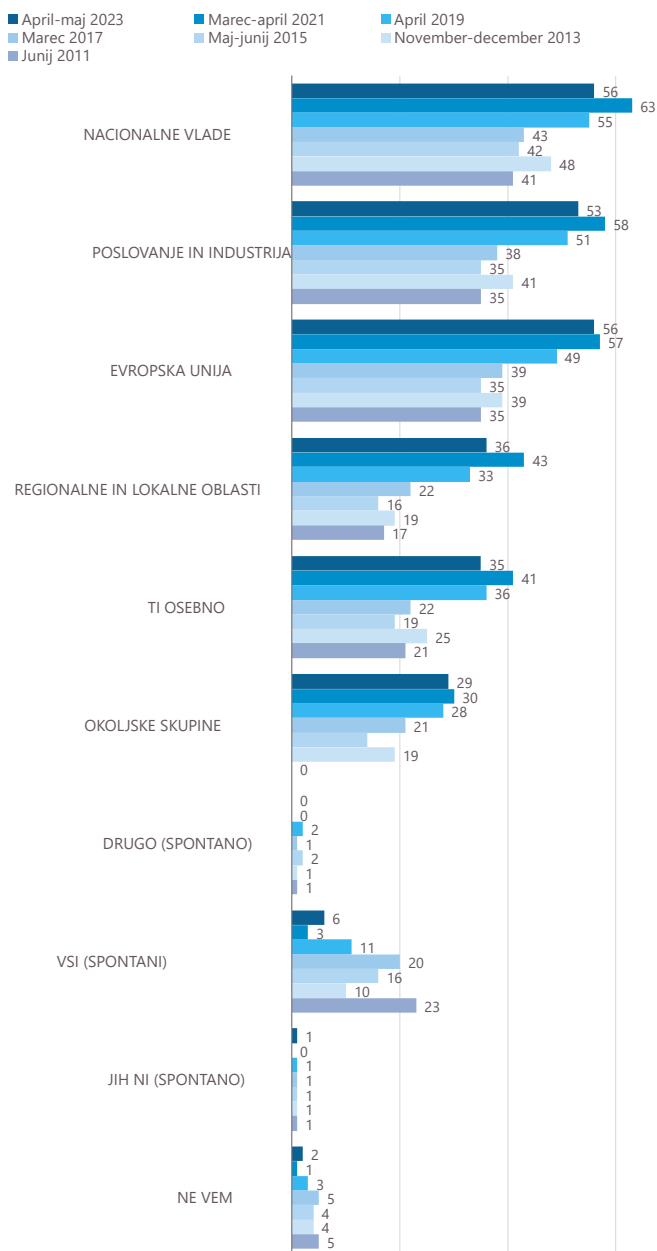
Večina Evropejcev meni, da so v EU za boj proti podnebnim spremembam odgovorne Evropska unija, nacionalne vlade ter podjetja in industrija.

Vprašani so bili vprašani, kateri akterji v EU (s seznama šestih) menijo, da so odgovorni za boj proti podnebnim spremembam. Možnih je bilo več odgovorov.¹⁹ Najpogosteje omenjajo Evropsko unijo (56 %, –1 odstotne točke od marca do aprila 2021) in nacionalne vlade (56 %, –6 odstotne točke), sledijo pa jim podjetja in industrija (53 %, –5 odstotne točke). Vse to je manj verjetno kot v marcu in aprilu 2021, vendar so še vedno edini akterji, ki so jih omenili vsaj štirje od desetih anketirancev. Po daljšem mnenju anketiranci zdaj veliko bolj verjetno nosijo odgovornost za boj proti podnebnim spremembam z vsakim od njih kot v obdobju 2013–2017.

Več kot tretjina vprašanih meni, da so odgovorni regionalni in lokalni organi (36 %, –7 odstotne točke) ali pa sami (35 %, –6 odstotnih točk), 29 % (–1 odstotne točke) pa meni, da so odgovorne okoljske skupine.

Nekaj več kot eden od dvajsetih (6 %, +3 odstotne točke) spontano pravi, da so vsi navedeni akterji znotraj EU odgovorni za boj proti podnebnim spremembam.

QC3: Kdo je po vašem mnenju odgovoren za boj proti podnebnim spremembam v EU? (MOŽNIH JE VEČ ODGOVOROV)
(V % – EU-27)

19 QC3. Kdo je po vašem mnenju odgovoren za boj proti podnebnim spremembam v EU?

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

V 14 državah članicah so anketiranci najverjetneje rekli, da so za boj proti podnebnim spremembam odgovorne nacionalne vlade, pri čemer so bili največji deleži zabeleženi med anketiranci na Malti (84 %), Švedskem (80 %) in Danskem (77 %). Nasprotno pa v Sloveniji (35 %), Romuniji (40 %) in Latviji (43 %) tako razmišlja manj ljudi. Nacionalne vlade so med najboljšimi tremi v vseh 27 državah članicah.

V Španiji so nacionalne vlade in Evropska unija na prvem mestu (obe 56 %), medtem ko so v Bolgariji (obe 48 %) in na Nizozemskem (obe 68 %) nacionalne vlade na prvem mestu kot podjetja in industrija.

V 27 državah članicah se Evropska unija uvršča med tri najpomembnejše akterje, ki se štejejo za odgovorne za boj proti podnebnim spremembam. Je najbolj omenjeni akter v šestih državah, vključno z Luksemburgom (76 %), Francijo in Belgijo (obe 65 %) ter Španijo (53 %). Evropsko unijo pogosto omenjajo tudi anketiranci na Malti (79 %) in na Danskem (75 %). Anketiranci v Romuniji (37 %), Latviji (38 %) in Bolgariji (39 %) najmanj verjetno menijo, da je EU odgovorna za boj proti podnebnim spremembam.

V štirih državah anketiranci najpogosteje menijo, da sta za boj proti podnebnim spremembam odgovorna podjetja in industrija: Nemčija (66 %), Madžarska (60 %), Avstrija (59 %) in Slovenija (58 %). V Bolgariji (48 %) in na Nizozemskem (68 %) so podjetja in industrija na prvem mestu z nacionalnimi vladami. Podjetja in industrija se pogosto omenjajo tudi v Grčiji (73 %) in na Malti (68 %). Švedska je edina država, kjer se podjetja in industrija ne uvrščajo med prve tri.

Regionalni in lokalni organi so tretji najpogosteje omenjeni akter v Grčiji (45 %), Avstriji (43 %), Španiji (38 %) in Bolgariji (33 %), vendar so najpogosteje omenjeni na Malti (67 %), Luksemburgu (53 %) in na Švedskem (46 %). Najmanj jih omenjajo na Češkem (19 %) ter na Poljskem, v Latviji in Italiji (vse 26 %).

Obstaja pet držav, v katerih vsaj polovica vseh anketirancev meni, da so osebno odgovorni: Malta (63 %), Luksemburg (62 %), Švedska (60 %), Danska (54 %) in Nizozemska (53 %). V nasprotju s tem 16 % na Češkem ter 17 % v Bolgariji in na Poljskem meni enako. To je tretja najpogosteje omenjena točka na Švedskem in Nizozemskem (53 %).

Okoljske skupine so tretji najpogosteje omenjeni akterji v Avstriji (skupaj z regionalnimi in lokalnimi oblastmi, oboje 43 %). Pogosto jih omenjajo tudi Malta (61 %), Luksemburg (53 %) in Litva (43 %), vendar je manj verjetno, da jih bodo omenili anketiranci v Bolgariji (16 %), na Češkem (17 %) in v Italiji (18 %).

Omeniti je treba, da je v petih državah vsaj ena od desetih držav spontano izjavila, da so vsi ti akterji odgovorni za boj proti podnebnim spremembam: Portugalska (32 %), Španija (13 %), Avstrija (11 %) ter Litva in Bolgarija (10 % vsaka).

QC3: Kdo je po vašem mnenju odgovoren za boj proti podnebnim spremembam v EU? (MOŽNIH JE VEČ ODGOVOROV) (%)

	EU-27	BO DI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	KA DR OV SK A	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	PR I	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Nacionalne vlade	56	49	48	54	77	61	55	56	74	56	61	50	46	69	43	57	63	48	84	68	52	46	47	40	35	64	62	80
Evropska unija	56	65	39	41	75	63	45	51	73	56	65	53	51	63	38	50	76	41	79	67	52	43	52	37	43	50	55	74
Poslovanje in industrija	53	52	48	46	65	66	44	42	73	54	56	47	43	67	39	56	66	60	68	68	59	34	41	33	58	63	60	55
Regionalne in lokalne oblasti	36	35	33	19	44	44	30	34	45	38	40	41	26	38	26	37	53	29	67	35	43	26	35	31	28	34	29	46
Ti osebno	35	40	17	16	54	48	22	39	32	36	46	26	20	41	24	37	62	18	63	53	40	17	28	18	22	26	42	60
Okoljske skupine	29	29	16	17	33	31	23	30	32	29	42	42	18	39	26	43	53	24	61	19	43	22	31	21	23	28	24	28
Drugo (spontano)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0
Vsi (spontani)	6	3	10	4	4	4	5	9	5	13	4	3	9	4	4	10	2	8	2	2	11	3	32	5	8	3	1	1
Jih ni (spontano)	1	1	1	2	0	2	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	3	1	0	1	1	1	0	0
Ne vem	2	1	6	4	0	1	3	1	0	2	3	0	3	0	3	2	1	1	2	0	2	2	2	4	1	1	2	0

Podnebne spremembe

Na nacionalni ravni so se mnenja o tem, kdo je odgovoren za boj proti podnebnim spremembam, od aprila do maja 2021 razlikovala²⁰.

Na ravni EU se je delež, ki meni, da so odgovorne nacionalne vlade, zmanjšal za sedem odstotnih točk, v 18 državah članicah pa se ta trend ponavlja. Dejansko se je v 13 državah zmanjšanje zmanjšalo za vsaj deset odstotnih točk, pri čemer je bilo največje zabeleženo na Irskem (56 %, -18 odstotnih točk v primerjavi z letom 2021 +8 odstotnih točk v primerjavi z letom 2019), Sloveniji (35 %, -17 odstotnih točk od leta 2019, -2 odstotne točke od leta 2019) in Italiji (46 %, -17 odstotnih točk). Omembe nacionalne vlade so se povečale v šestih državah, vključno z Malto (84 %, +9 odstotnih točk od leta 2021, +18 odstotnih točk od leta 2019), v Grčiji (74 %), na Slovaškem (64 %) in Franciji (61 %) pa so ostale nespremenjene.

Omembe Evropske unije so se povečale v 15 državah, vključno z Litvo (50 %, +17 odstotnih točk), Dansko (75 %, +15 odstotnih točk) in Malto (79 %, +10 odstotnih točk od leta 2021, +20 odstotnih točk od leta 2019). V preostalih 12 državah je zdaj manj verjetno, da bodo anketiranci mislili, da je EU odgovorna, pri čemer je bilo največje zmanjšanje zabeleženo v Romuniji (37 %, -15 odstotnih točk), na Irskem (51 %, -14 odstotnih točk od leta 2021, +6 odstotnih točk od leta 2019), na Portugalskem (52 %, -12 odstotnih točk od leta 2021, -4 odstotne točke od leta 2019) in v Sloveniji (43 %, -10 odstotnih točk od leta 2021, +4 odstotne točke od leta 2019).

V 13 državah je zdaj manj verjetno, da bodo odgovorni regionalni in lokalni organi, v petih državah pa je upad za vsaj deset odstotnih točk: Poljska (26 %, -20 odstotnih točk), Italija (26 %, -20 odstotnih točk), Romunija (31 %, -15 odstotnih točk), Irska (34 %, -1 odstotne točke od leta 2021 +1 od leta 2019) in Španija (38 %, -10 odstotnih točk). Nasprotno pa je v 11 državah bolj verjetno, da bodo regionalne in lokalne oblasti omenili, kar je še posebej izrazito v Luksemburgu (53 %, +18 odstotnih točk od leta 2021, +23 odstotnih točk od leta 2019), Malti (67 %, +14 odstotnih točk od leta 2021, +26 odstotnih točk od leta 2019) in Litvi (37 %, +10 odstotnih točk). Mnenje v Franciji (40 %) ter v Belgiji ali na Portugalskem (obe 35 %) se ni spremenilo.

Na ravni EU se je število omemb podjetij in industrije zmanjšalo za pet točk, ta trend pa se odraža v 16 državah članicah, vključno z Romunijo (33 %, -16 odstotnih točk), Irsko (42 %, -14 odstotnih točk od leta 2021, +3 odstotne točke od leta 2019), Bolgarijo (48 %, -10 odstotnih točk) in Italijo (43 %, -10 odstotnih točk). V preostalih 11 državah se je povečalo, zlasti v Grčiji (73 %, +11 odstotnih točk),

Malti (68 %, +11 odstotnih točk od leta 2021, +25 odstotnih točk od leta 2019) in Litvi (56 %, +10 odstotnih točk).

V 18 državah je zdaj manj verjetno, da bodo menili, da so osebno odgovorni za boj proti podnebnim spremembam, pri čemer je bilo največje zmanjšanje zabeleženo na Portugalskem (28 %, -15 odstotnih točk od leta 2021, -3 odstotne točke od leta 2019), na Irskem (39 %, -13 odstotnih točk od leta 2021, -4 odstotne točke od leta 2019) in na Poljskem (17 %, -13 odstotnih točk). Omembe so se povečale v šestih državah, vključno z Dansko (54 %, +13 odstotnih točk od leta 2021, +2 odstotni točki od leta 2019) in Malto (63 %, +11 odstotnih točk od leta 2021 +23 odstotnih točk od leta 2019), vendar so ostale nespremenjene v Franciji (46 %), na Hrvaškem in Slovaškem (obe 26 %).

Omembe okoljskih skupin so se povečale v 15 državah, v petih državah pa za vsaj deset odstotnih točk: Luksemburg (53 %, +28 odstotnih točk od leta 2021, +22 odstotnih točk od leta 2019), Litva (43 %, +16 odstotnih točk od leta 2021, +5 odstotnih točk od leta 2019), Danska (33 %, +15 odstotnih točk od leta 2021, +10 odstotnih točk od leta 2019), Malta (61 %, +13 odstotnih točk) in Latvija (26 %, +10 odstotnih točk od leta 2021, -7 odstotne točke od leta 2019). Nasprotno se je število omemb zmanjšalo v desetih državah, vključno z Italijo (18 %, -14 odstotnih točk), Romunijo (21 %, -13 odstotnih točk) in Ciprom (39 %, -10 odstotnih točk).

20 V primerjavi z letom 2021 se je metodologija, uporabljena za izvedbo raziskave, popolnoma razlikovala v BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE in delno v EL, MT, NL, SI, SK. Kjer so razlike velike, je bila dodana primerjava z rezultati za leto 2019.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

QC3: Kdo je po vašem mnenju odgovoren za boj proti podnebnim spremembam v EU? (MOŽNIH JE VEČ ODGOVOROV) (%)

		EU-27	MT	DK	LT	SE	LU	FI	EL	FR	SK	DE	CY	KA DR OV SK A	NL	PR I	PT	BO DI	ES	RO	EE	HU	BG	LV	CZ	PL	TO JE	SI	IE
Nacionalne vlade	Maj/junij 2023	56	84	77	57	80	63	62	74	61	64	61	69	50	68	52	47	49	56	40	55	48	48	43	54	46	46	35	56
	Δ Mar/april 2021	▼7	H9	H5	5	H4	3	H1	=	=	=	▼1	▼1	▼2	▼5	▼8	▼10	▼11	▼11	▼11	▼12	▼12	▼13	▼13	▼16	▼16	▼17	▼17	▼18
Evropska unija	Maj/junij 2023	56	79	75	50	74	76	55	73	65	50	63	63	53	67	52	52	65	56	37	45	41	39	38	41	43	51	43	51
	Δ Mar/april 2021	▼1	H10	H15	H17	H5	H10	H2	H8	3	3	H1	▼6	H2	▼3	▼5	▼12	▼4	▼2	▼15	H6	▼2	▼7	3	H4	H2	▼5	▼10	▼14
Regionalne in lokalne oblasti	Maj/junij 2023	36	67	44	37	46	53	29	45	40	34	44	38	41	35	43	35	35	38	31	30	29	33	26	19	26	26	28	34
	Δ Mar/april 2021	▼7	H14	H7	H10	H2	H18	H2	H2	=	H2	▼2	▼8	H5	▼5	▼3	=	=	▼10	▼15	▼2	▼8	▼7	H1	H2	▼20	▼20	▼7	▼11
Poslovanje in industrija	Maj/junij 2023	53	68	65	56	55	66	60	73	56	63	66	67	47	68	59	41	52	54	33	44	60	48	39	46	34	43	58	42
	Δ Mar/april 2021	▼5	H11	H9	H10	H4	H8	▼2	H11	H4	3	▼8	H6	▼3	▼4	▼7	▼7	▼5	▼6	▼16	▼5	▼5	▼10	H1	H5	▼9	▼10	▼4	▼14
Ne vem	Maj/junij 2023	35	63	54	37	60	62	42	32	46	26	48	41	26	53	40	28	40	36	18	22	18	17	24	16	17	20	22	39
	Δ Mar/april 2021	▼6	H11	H13	H9	H4	H8	▼4	▼1	=	=	▼7	▼5	=	▼4	▼8	▼15	▼1	▼6	▼8	▼4	▼5	▼4	H4	▼6	▼13	▼8	▼2	▼13
Ti osebno	Maj/junij 2023	29	61	33	43	28	53	24	32	42	28	31	39	42	19	43	31	29	29	21	23	24	16	26	17	22	18	23	30
	Δ Mar/april 2021	▼1	H13	H15	H16	H6	H28	H5	H7	H5	H2	=	▼10	H2	▼4	=	H8	H5	▼3	▼13	3	▼3	▼7	H10	H7	▼9	▼14	▼2	▼6
Okoljske skupine	Maj/junij 2023	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Δ Mar/april 2021	=	=	=	H1	=	=	=	=	H1	H1	=	=	=	H1	=	=	=	=	H1	=	=	=	=	=	=	=	=	=
Drugo (spontano)	Maj/junij 2023	6	2	4	10	1	2	1	5	4	3	4	4	3	2	11	32	3	13	5	5	8	10	4	4	3	9	8	9
	Δ Mar/april 2021	3	▼3	H4	H10	H1	H2	H1	3	3	=	H1	H1	H2	H2	H6	32	3	H6	3	H5	H5	3	H4	H4	H2	H5	H5	H9
Vsi (spontani)	Maj/junij 2023	1	0	0	1	0	1	0	0	1	1	2	0	0	1	3	0	1	1	1	1	0	1	1	2	1	1	1	0
	Δ Mar/april 2021	H1	=	=	H1	=	H1	▼1	=	=	H1	H1	▼1	=	H1	3	=	H1	H1	=	H1	=	=	H1	H2	H1	H1	H1	=
Jih ni (spontano)	Maj/junij 2023	2	2	0	2	0	1	2	0	3	1	1	0	0	0	2	2	1	2	4	3	1	6	3	4	2	3	1	1
	Δ Mar/april 2021	H1	H1	▼1	H2	=	=	H2	▼1	=	=	H1	=	=	=	H1	H2	H1	=	H1	3	▼1	H4	3	H4	H1	H1	H1	H1

Analiza socialno-demografskih rezultatov poudarja naslednje:

- Dlje ko je anketiranec ostal v izobraževanju, večja je verjetnost, da bodo odgovornost dodelili vsakemu igralcu. Na primer, 60 % tistih, ki so zaključili izobraževanje v starosti 20 let ali več, meni, da je odgovorna EU, v primerjavi z 52 % tistih, ki so zaključili šolanje v starosti 15 let ali manj.
- Z izjemo okoljskih skupin, menedžerji najverjetneje pravijo, da je vsak igralec odgovoren. Pri študentih in vodstvenih delavcih je najbolj verjetno, da bodo odgovornost prenesli na EU (po 62 %).
- Anketiranci, ki nikoli ali skoraj nikoli nimajo težav s plačevanjem računov, najverjetneje mislijo, da je vsak igralec odgovoren. 59 % jih na primer govori o nacionalnih vladah, v primerjavi z 52 % tistih, ki imajo večino časa težave s plačevanjem računov.
- Tisti, ki se imajo za del višjega srednjega razreda, bodo najverjetneje rekli, da je odgovoren vsak igralec, čeprav v primeru okoljskih skupin enak delež tistih, ki se štejejo za del srednjega razreda, prav tako razmišlja tako (obe 30 %).

Analiza tudi kaže, da je za anketirance, ki menijo, da so podnebne spremembe najresnejši problem ali eden od najresnejših problemov, bolj verjetno, da bodo vsak akter obravnavali kot odgovornega, v primerjavi s tistimi, ki menijo, da so podnebne spremembe resen problem. Na primer, 70 % tistih, ki menijo, da so podnebne spremembe najresnejši problem, 64 % pa jih meni, da je to eden najresnejših problemov, prav tako meni, da je odgovorna EU, v primerjavi z 48 % tistih, ki menijo, da so podnebne spremembe resen problem za svet.

Bolj resno kot anketiranec dojema podnebne spremembe, večja je verjetnost, da bodo vsak akter obravnavali kot odgovornega za spopadanje z njimi. Na primer, 58 % tistih, ki menijo, da so podnebne spremembe zelo resen problem, meni, da sta odgovorna podjetja in industrija, 35 % pa jih meni, da to ni resen problem. Enak vzorec velja za primerjavo med tistimi, ki so in niso sprejeli osebnih ukrepov za boj proti podnebnim spremembam.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

QC3: Kdo je po vašem mnenju odgovoren za boj proti podnebnim spremembam v EU? (MOŽNIH JE VEČ ODGOVOROV) (% – EU)								
	Nacionalne vlade	Evropska unija	Regionalne in lokalne oblasti	Poslovanje in industrija	Ti osebno	Okoljske skupine	Drugo (spontano)	Vsi (spontani)
EU-27	56	56	36	53	35	29	0	6
Spol								
Človek	56	57	35	53	35	27	0	6
Žensko	56	56	37	53	36	30	0	7
Starost								
15–24	56	59	34	53	34	30	0	6
25–39	56	58	38	56	37	31	0	6
40–54	57	57	36	54	37	28	0	7
55+	55	54	35	52	33	27	0	7
Izobraževanje (konec)								
—15	51	52	32	49	28	24	0	10
16–19	53	54	35	53	33	29	0	6
20+	61	60	39	56	41	31	0	5
Še vedno študiram	59	62	37	58	37	29	0	6
Socialno-poklicna kategorija								
Samozaposlena oseba	53	56	35	52	32	28	0	8
Upravitelji	63	62	42	59	44	31	0	5
Drugi beli ovratniki	56	58	34	53	34	28	0	6
Ročni delavci	52	54	35	52	35	29	0	7
Hišne osebe	52	52	30	45	27	23	0	11
Brezposeln	55	58	37	55	37	37	0	6
Upokojen	55	53	35	52	33	28	0	6
Študenti	59	62	37	58	37	29	0	6
Težave pri plačevanju računov								
Večino časa	52	55	35	50	27	27	0	9
Od časa do časa	49	51	34	48	28	27	0	7
Skoraj nikoli/Nikoli	59	59	37	56	39	30	0	6
Razmislite o pripadnosti								
Delavski razred	55	54	37	53	32	28	0	9
Nižji srednji razred	52	53	31	50	31	26	1	8
Srednji razred	56	57	37	54	36	30	0	5
Zgornji srednji razred	63	65	40	60	46	30	1	4
Zgornji razred	57	62	35	46	35	24	0	6
Podnebne spremembe								
Največji problem	66	70	45	61	47	35	0	5
Ena od težav	62	64	42	60	44	34	0	6
Ni problema	49	48	30	47	27	24	0	7
Dojemanje podnebnih sprememb								
Ni resna težava	34	30	20	35	16	15	1	5
Precej resen problem	44	44	27	41	23	23	0	6
Zelo resen problem	60	62	39	58	40	31	0	7
Sprejela ukrepe za boj proti podnebnim spremembam								
Da	62	62	42	60	43	32	0	7
Brez	46	46	26	42	21	22	0	6

Posebna raziskava Eurobarometra 538
Podnebne spremembe

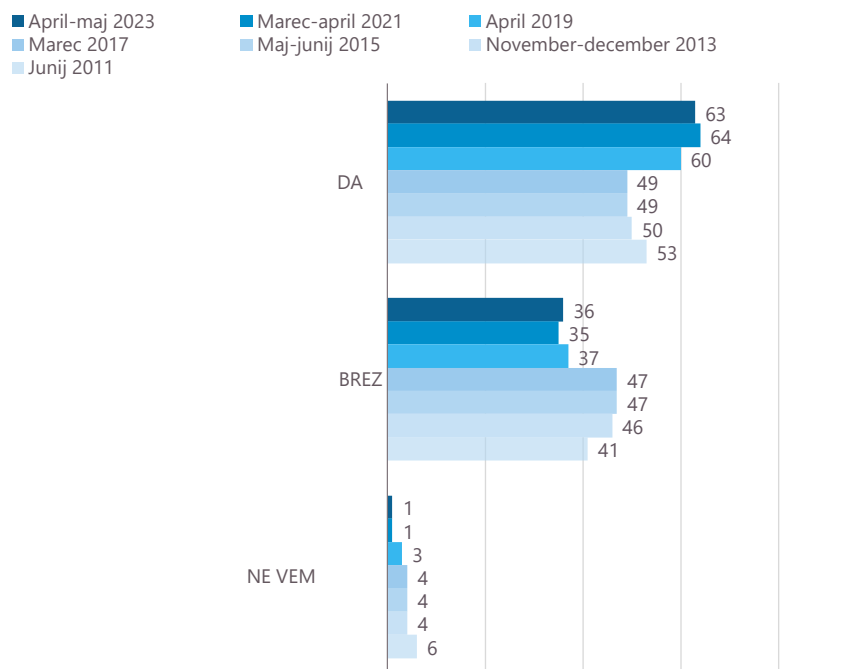
2. Osebni ukrepi za boj proti podnebnim spremembam

Več kot šest od desetih Evropejcev je v zadnjih šestih mesecih osebno sprejelo ukrepe za boj proti podnebnim spremembam

Od marca do aprila 2021 se je delež anketirancev, ki pravijo, da so v zadnjih šestih mesecih sprejeli osebne ukrepe za boj proti podnebnim spremembam, le malo spremenil (63 %, –1 odstotna točka)²¹. Več kot tretjina (36 %, +1 odstotno točko) pravi, da niso ukrepali, medtem ko 1 % (brez sprememb) pravi, da ne vedo.

Dolgoročno je delež sprejetih ukrepov od aprila 2019 ostal razmeroma stabilen, vendar precej višji kot v obdobju 2011–2017.

QC5 Ali ste v zadnjih šestih mesecih sprejeli kakršne koli ukrepe za boj proti podnebnim spremembam? (V % – EU-27)

21 QC5. Ali ste v zadnjih šestih mesecih sprejeli kakršne koli ukrepe za boj proti podnebnim spremembam?

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Na nacionalni ravni večina anketirancev iz 21 držav članic meni, da so v zadnjih šestih mesecih osebno sprejeli ukrepe za boj proti podnebnim spremembam, v sedmih državah pa so to storile vsaj tri četrtine: Luksemburg (82 %), Finska in Švedska (81 % vsaka), Danska, Nemčija in Španija (vsaka po 76 %) ter Slovenija (75 %).

šestih mesecih, pri čemer je bilo največje povečanje med anketiranci zabeleženo na Danskem (76 %, +14 odstotnih točk v primerjavi z letom 2021 +1 odstotne točke v primerjavi z letom 2019), na Nizozemskem (72 %, +11 odstotnih točk) in Luksemburgu (82 %, +9 odstotnih točk od leta 2021 +1 odstotno točko od leta 2019).

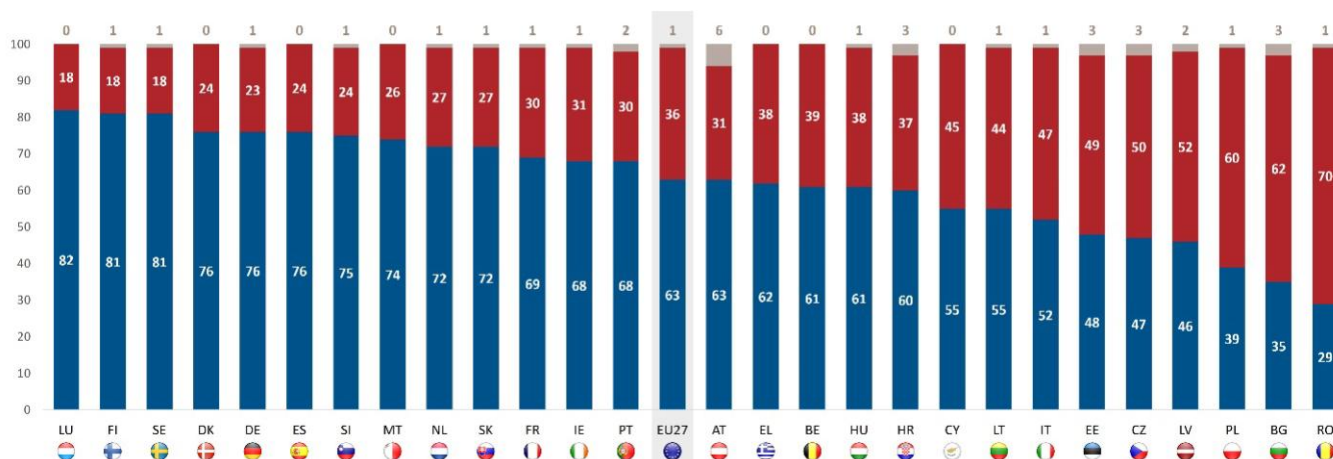
QC5 Ali ste v zadnjih šestih mesecih sprejeli kakršne koli ukrepe za boj proti podnebnim spremembam?

(%)

■ Da

■ Brez

■ Ne vem

Na drugi strani lestvice samo 29 % ljudi v Romuniji, 35 % v Bolgariji in 39 % na Poljskem pravi, da so v tem časovnem okviru sprejeli osebne ukrepe.

Trendi od aprila do maja 2021²² so mešani. V desetih državah članicah je zdaj bolj verjetno, da so se osebno zavzeli za boj proti podnebnim spremembam v zadnjih

Nasprotno pa je manj verjetno, da bodo anketiranci iz enajstih držav, vključno s Portugalsko (68 %, -15 odstotnih točk od leta 2021, -6 odstotnih točk od leta 2019), Poljsko (39 %, -13 odstotnih točk) in Ciprom (55 %, -10 odstotnih točk), povedali, da so sprejeli ukrepe.

V preostalih šestih državah ni bilo sprememb.

QC5 Ali ste v zadnjih šestih mesecih sprejeli kakršne koli ukrepe za boj proti podnebnim spremembam? (%)

	EU-27	DK	NL	LU	FI	LT	SE	EL	TJE	LV	EE	ES	FR	KA	DR	OV	SK	BO	DI	DE	RO	BG	CZ	IE	HU	PRI	CY	PL	PT
Da																													
Maj/junij 2023	63	76	72	82	81	55	81	62	52	46	48	76	69	60	74	75	72	61	76	29	35	47	68	61	63	55	39	68	
Δ Mar/april 2021	▼1	H14	H11	H9	H8	H7	H4	H4	H4	H1	=	=	=	=	=	=	▼1	▼2	▼2	▼3	▼3	▼4	▼6	▼8	▼10	▼13	▼15		
Brez																													
Maj/junij 2023	36	24	27	18	18	44	18	38	47	52	49	24	30	37	26	24	27	39	23	70	62	50	31	38	31	45	60	30	
Δ Mar/april 2021	H1	▼14	▼12	▼9	▼9	▼8	▼8	▼4	▼4	▼6	▼4	H1	=	▼2	H2	▼1	▼1	H1	H2	H1	3	=	3	H6	H4	H10	H13	H13	
Ne vem																													
Maj/junij 2023	1	0	1	0	1	1	1	0	1	2	3	0	1	3	0	1	1	0	1	1	3	3	1	1	6	0	1	2	
Δ Mar/april 2021	=	=	H1	=	H1	H1	=	=	H2	3	▼1	=	H2	▼2	H1	H1	=	=	H1	=	3	H1	=	H4	=	=	H2		

uporabljena za izvedbo raziskave, popolnoma razlikovala v BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE in delno v EL, MT, NL, SI, SK. Kjer so razlike velike, je bila dodana primerjava z rezultati za leto 2019.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Več kot polovica vseh anketirancev v vsaki socialno-demografski skupini pravi, da so osebno ukrepali v boju proti podnebnim spremembam, vendar obstajajo nekatere pomembne razlike:

- Anketiranci v starostni skupini od 25 do 54 let (66 %) pogosteje pravijo, da so ukrepali, v primerjavi z mlajšimi (61 %) ali starejšimi (60 %).
- Dlje ko je anketiranec ostal v izobraževanju, bolj verjetno je, da so ukrepali: 71 % tistih, ki so zaključili izobraževanje v starosti 20 let ali več, je to storilo, 55 % pa jih je opustilo izobraževanje pri starosti 15 let ali manj.
- Vodstveni delavci (74 %) so bolj verjetno kot tisti iz drugih socialno-poklicnih skupin dejali, da so sprejeli ukrepe, zlasti v primerjavi z brezposelnimi (57 %).
- Anketiranci, ki nikoli ali skoraj nikoli nimajo težav s plačevanjem računov (67 %), pogosteje pravijo, da so ukrepali, kot tisti, ki imajo več težav.
- Tisti, ki se štejejo za del zgornjega srednjega razreda (75 %), bodo bolj verjetno rekli, da so ukrepali, kot tisti, ki menijo, da so del drugih kategorij socialne lestvice, zlasti v delavskem razredu (59 %).

Analiza kaže tudi, da so anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe najresnejše (76 %) ali ena najresnejših (71 %) težav, s katerimi se sooča svet, bolj verjetno sprejeli ukrepe v primerjavi s tistimi, ki podnebnih sprememb ne štejejo med najresnejše probleme (55 %).

QC5 Ali ste v zadnjih šestih mesecih sprejeli kakršne koli ukrepe za boj proti podnebnim spremembam? (% – EU)

	Da	Brez	Ne vem
EU-27	63	36	1
Spol			
Človek	61	38	1
Žensko	65	34	1
Starost			
15–24	61	38	1
25–39	66	33	1
40–54	66	33	1
55+	60	38	2
Izobraževanje (konec)			
—15	55	44	1
16–19	60	39	1
20+	71	28	1
Še vedno študiram	67	32	1
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	65	34	1
Upravitelji	74	25	1
Drugi beli ovratniki	63	35	2
Ročni delavci	63	36	1
Hišne osebe	58	41	1
Brezposeln	57	42	1
Upokojen	59	40	1
Študenti	67	32	1
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	58	41	1
Od časa do časa	55	44	1
Skoraj nikoli/Nikoli	67	32	1
Razmislite o pripadnosti			
Delavski razred	59	40	1
Nižji srednji razred	60	39	1
Srednji razred	64	35	1
Zgornji srednji razred	75	25	0
Zgornji razred	65	35	0
Podnebne spremembe			
Največji problem	76	23	1
Ena od težav	71	28	1
Ni problema	55	44	1
Dojemanje podnebnih sprememb			
Ni resna težava	41	57	2
Precej resen problem	44	54	2
Zelo resen problem	69	30	1

3. Vrste posameznih ukrepov

Več kot devet od desetih Evropejcev je sprejelo vsaj en ukrep za boj proti podnebnim spremembam

Anketiranci so prejeli seznam 15 ukrepov in vprašali, katere so osebno sprejeli za boj proti podnebnim spremembam²³. Več kot devet od desetih (93 %, -3 odstotne točke od marca do aprila 2021) je sprejelo vsaj en ukrep.

Daleč najpogostejši omenjeni ukrep je zmanjšanje odpadkov in njihovo redno ločevanje za recikliranje (70 %, -5 odstotnih točk). To in poskus zmanjšanja porabe predmetov za enkratno uporabo (53 %, -6 odstotnih točk) so edini ukrepi, ki jih je omenila vsaj polovica vseh anketirancev. Vendar je v obeh primerih manj verjetno, da bodo anketiranci rekli, da sprejmejo vsak ukrep, kot so bili v letu 2021.

Skoraj štirje od desetih (37 %) pravijo, da je manjša poraba energije pri nakupu novega gospodinjskega aparata pomemben dejavnik pri njihovi izbiri, zmanjšanje za 5 odstotnih točk od leta 2021 in drugo zaporedno zmanjšanje od leta 2019.

Nekaj več kot trije od desetih (31 %, brez sprememb) kupujejo in jedo manj mesa.

Več kot četrtnina anketirancev pravi, da redno uporabljajo okolju prijazne alternative svojemu zasebnemu avtomobilu, kot so hoja, kolesarjenje, javni prevoz ali souporaba avtomobilov (28 %, -2 odstotne točke), ali pa kupujejo in jedo več ekološke hrane (28 %, -4 odstotne točke).

Druge ukrepe je sprejel manj kot eden od petih anketirancev, od leta 2021 pa se je le malo spremenilo.

Več kot desetina jih pravi, da so boljše izolirali svoj dom, da bi zmanjšali porabo energije (17 %, -1 odstotne točke), upoštevajo ogljični odtis svojih nakupov hrane in včasih ustrezno prilagodijo nakupe (15 %, -1 odstotne točke),

Približno desetina jih ima v svojem domu nameščeno opremo za nadzor in zmanjšanje porabe energije (11 %, +1 odstotno točko), pri načrtovanju počitnic in drugih daljših potovanj na daljavo upošteva ogljični odtis svojega prevoza in včasih ustrezno prilagodi svoje načrte (11 %, brez sprememb) ali pa se preusmeri na dobavitelja energije, ki ponuja večji delež energije iz obnovljivih virov kot prejšnji (10 %, brez sprememb).

Manj kot eden od desetih je v svojem domu namestil sončne panele (9 %, +1 odstotno točko), kupil nov avtomobil, njegova nizka poraba goriva pa je bila pomemben dejavnik pri njihovi izbiri (7 %, -1 odstotne točke), kupila je nizkoenergijsko hišo (4 %, brez sprememb) ali kupila električni avtomobil (3 %, +1 odstotno točko).

Če pogledamo dolgoročneje trende, je število ljudi, ki poskušajo zmanjšati količino odpadkov ali zmanjšati porabo predmetov za enkratno uporabo, na najnižji ravni od leta 2013.

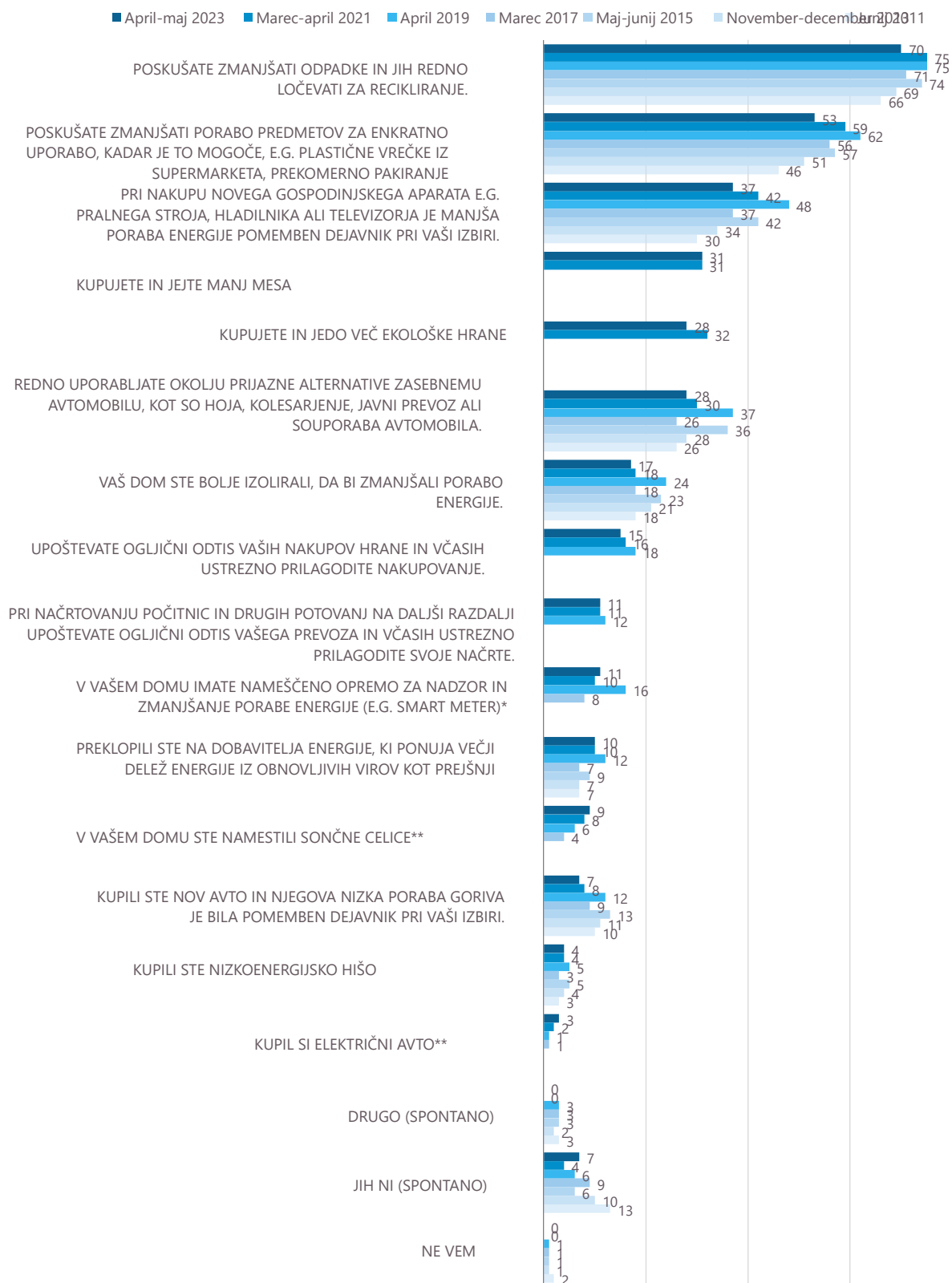
Delež anketirancev, ki pravijo, da je manjša poraba energije pomemben dejavnik pri nakupu novega gospodinjskega aparata, se je zmanjšal na enako raven kot leta 2017, medtem ko je delež anketirancev, ki so bolj izolirani svoj dom ali kupili nove avtomobile z nizko porabo goriva, zdaj na najnižji ravni doslej.

23 QC6. Kateri od naslednjih ukrepov, če obstajajo, veljajo za vas? (MOŽNIH JE VEČ ODGOVOROV)

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

QC6 Katera od naslednjih dejanj, če sploh, veljajo za vas? (MOŽNIH JE VEČ ODGOVOROV) (% – EU-27)

Na nacionalni ravni vsaj osem od desetih anketirancev v vsaki državi članici pravi, da so v zadnjih šestih mesecih sprejeli vsaj en ukrep za boj proti podnebnim spremembam. To pravijo vsi anketiranci na Malti (100 %), prav tako 99 % na Švedskem in 98 % v Luksemburgu, Sloveniji in na Nizozemskem. To je v primerjavi z 80 % v Bolgariji, 83 % na Cipru in 85 % v Romuniji.

V primerjavi z marcem in aprilom 2021 je zdaj manj verjetno, da bodo²⁴ anketiranci v 21 državah rekli, da so sprejeli vsaj en ukrep, pri čemer so se najbolj zmanjšali na Portugalskem (87 %, -13 odstotnih točk v primerjavi z letom 2021, -2 odstotne točke v primerjavi z letom 2019), na Poljskem (87 %, -10 odstotnih točk), na Češkem (91 %, -8 odstotnih točk od leta 2021, -3 odstotne točke od leta 2019) in Latviji (89 %, -8 odstotnih točk). Malta (100 %, +3 odstotne točke) in Romunija (85 %, +2 odstotni točki) sta edini državi, v kateri je zdaj bolj verjetno, da so anketiranci sprejeli vsaj en ukrep, medtem ko na Švedskem (99 %), v Luksemburgu (98 %), Franciji (96 %) in na Finskem (95 %) ni bilo sprememb.

V vseh razen enem anketirancih najpogosteje pravijo, da poskušajo zmanjšati odpadke in jih redno ločevati za recikliranje, čeprav se deleži gibljejo od 91 % anketirancev na Malti in Švedskem ter 82 % v Franciji in Luksemburgu do 36 % v Romuniji in 49 % na Poljskem. Vendar se ta ukrep uvršča med tri najuspešnejše v vseh državah članicah, saj je tretji najpogosteje omenjen v Bolgariji (26 %).

„Pri nakupu novega gospodinjskega aparata je manjša poraba energije pomemben dejavnik pri vaši izbiri“ je edina druga možnost, ki je na prvem mestu na nacionalni ravni, kar je najbolj omenjeni ukrep v Bolgariji (39 %). Ta ukrep omenja tudi vsaj polovica vseh anketirancev na Malti (67 %), Nizozemskem (54 %), Švedskem (52 %) in v Sloveniji (51 %). To je tretji najpogosteje omenjeni ukrep v 16 državah.

V 26 državah članicah, ki poskušajo zmanjšati porabo predmetov za enkratno uporabo, kadar je to mogoče, je drugi najpogosteje omenjeni ukrep, pri čemer se deleži gibljejo od 81 % anketirancev na Švedskem, 78 % na Malti in 71 % na Nizozemskem do 31 % v Romuniji, 32 % v Bolgariji in 36 % na Poljskem. Ta ukrep se uvršča med prve tri v vsaki državi članici, v Bolgariji pa si deli drugo mesto z boljšo izolacijo doma za zmanjšanje porabe energije.

Nakup in uživanje manj mesa sta tretji najpogosteje omenjeni ukrep na Nizozemskem (58 %), Nemčiji (47 %) in Franciji (41 %), prav tako pa ga omenja vsaj polovica vseh anketirancev na Švedskem in v Luksemburgu (obe 53 %). Nasprotno pa samo 11 % na Poljskem ter 13 % na Portugalskem in v Litvi pravi, da sprejemajo te ukrepe.

Tretja najpogosteje omenjena dejavnost na Švedskem (63 %), Finskem (45 %) in na Irskem (29 %) je redna uporaba okolju prijaznih alternativ zasebnemu avtomobilu, pogosto pa je omenjena tudi na Nizozemskem (56 %) in v Luksemburgu (47 %). Najmanj omenjajo anketiranci na Poljskem (12 %), Italiji in na Hrvaškem (obe 14 %).

V štirih državah je nakup in uživanje več ekološke hrane tretji najpogosteje omenjeni ukrep: Luksemburg (60 %), Slovenija (56 %), Danska (47 %) in Avstrija (41 %). To je navedeno tudi za vsaj polovico na Švedskem (52 %). Nasprotno pa 11 % na Madžarskem, 12 % na Poljskem in 14 % v Bolgariji pravi, da sprejemajo te ukrepe.

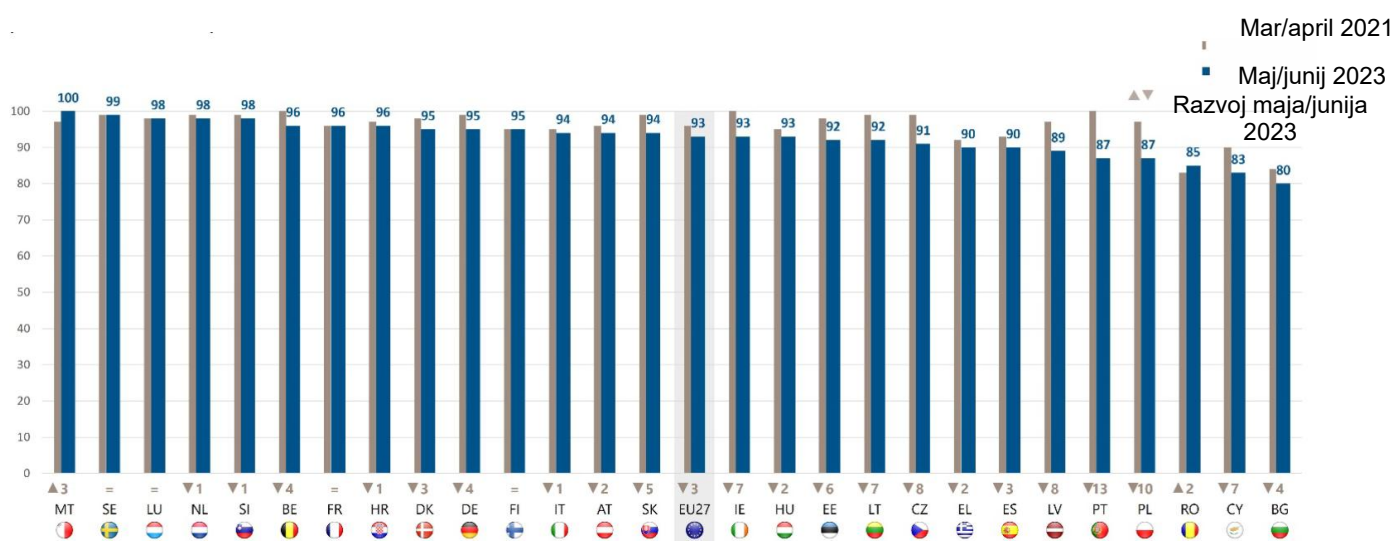
V Bolgariji je boljša izolacija doma za zmanjšanje porabe energije na drugem mestu, hkrati pa poskuša zmanjšati porabo izdelkov za enkratno uporabo (obe 32 %). Boljšo izolacijo doma omenja tudi 43 % anketirancev na Nizozemskem in 32 % v Sloveniji.

Nobena druga dejanja se ne pojavijo v prvih treh državah. Pomembni rezultati preostalih ukrepov vključujejo:

- Anketiranci na Švedskem (46 %) in na Nizozemskem (41 %) so bolj verjetno kot tisti v drugih državah rekli, da upoštevajo ogljični odtis svojih nakupov hrane in včasih prilagodijo svoje nakupovanje.
- Anketiranci na Nizozemskem (44 %) so bolj verjetno kot tisti v drugih državah rekli, da so v svojem domu namestili opremo za nadzor in zmanjšanje porabe energije. Malta (33 %) in Luksemburg (20 %) sta edini drugi državi, v katerih vsaj ena od petih držav pravi, da so to storile.
- Anketiranci na Švedskem (43 %) pogosteje kot v drugih državah menijo, da pri načrtovanju počitnic ali daljših potovanj upoštevajo ogljični odtis svojega prevoza.
- Švedska (25 %) je tudi edina država, v kateri je vsaj eden od petih dejal, da je prešel na dobavitelja energije, ki ponuja večji delež energije iz obnovljivih virov.
- Nizozemska (43 %), Ciper (25 %) in Malta (21 %) so edine države, v katerih je vsaj eden od petih v svojem domu namestil sončne celice.
- Skoraj vsak peti anketiranec v Luksemburgu (19 %) pravi, da je kupil nizkoenergetski dom, pri čemer je vsaj eden od desetih anketirancev na Nizozemskem (12 %) in na Cipru (10 %) prav tako dejal, da so to storili.

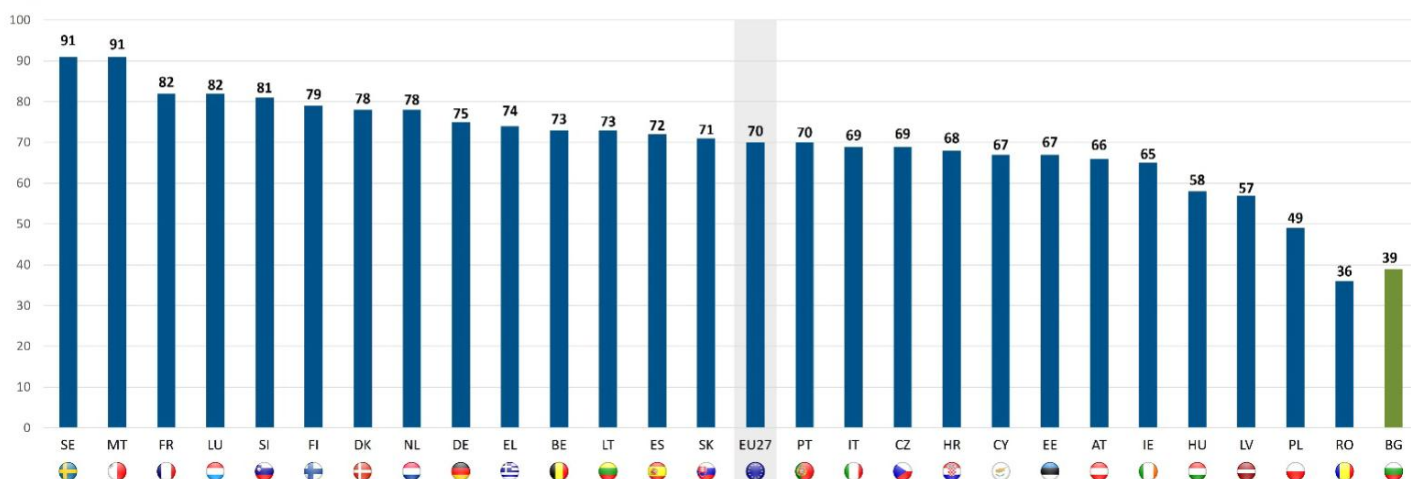
²⁴ V primerjavi z letom 2021 se je metodologija, uporabljena za izvedbo raziskave, popolnoma razlikovala v BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE in delno v EL, MT, NL, SI, SK. Kjer so razlike velike, je bila dodana primerjava z rezultati za leto 2019.

QC6 Katera od naslednjih dejanj, če sploh, veljajo za vas? (Več možnosti) (% skupaj „vsaj en ukrep“)

QC6. Katero od naslednjih ukrepov, če sploh, velja za vas? (Možnih je več odgovorov) (% – najbolj omenjeni odgovor po državah)

- Poskušate zmanjšati odpadke in jih redno ločevati za recikliranje.
- Pri nakupu novega gospodinjanskega aparata (npr. pralnega stroja, hladilnika ali televizorja) je manjša poraba energije pomemben dejavnik pri vaši izbiri.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

QC6 Katera od naslednjih dejanj, če sploh, veljajo za vas? (MOŽNIH JE VEČ ODGOVOROV) (%)

	EU-27	BO DI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	KA DR OV SKA	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	PR I	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Poskušate zmanjšati odpadke in jih redno ločevati za recikliranje.	70	73	26	69	78	75	67	65	74	72	82	68	69	67	57	73	82	58	91	78	66	49	70	36	81	71	79	91
Poskušate zmanjšati porabo predmetov za enkratno uporabo, kadar je to mogoče (npr. plastične vrečke iz supermarketa, odvečna embalaža).	53	59	32	49	63	65	61	52	64	49	57	49	40	54	48	48	66	55	78	71	57	36	49	31	65	57	69	81
Pri nakupu novega gospodinjskega aparata (npr. pralnega stroja, hladilnika ali televizorja) je manjša poraba energije pomemben dejavnik pri vaši izbiri.	37	43	39	46	46	41	40	28	40	34	38	34	31	46	41	37	48	37	67	54	38	24	31	27	51	40	42	52
Kupujete in jejte manj mesa	31	39	19	18	46	47	24	26	14	15	41	22	26	21	17	13	53	18	22	58	39	11	13	14	27	19	41	53
Redno uporabljate okolju prijazne alternative zasebnemu avtomobilu, kot so hoja, kolesarjenje, javni prevoz ali souporaba avtomobila.	28	42	17	24	43	43	32	29	28	23	27	14	14	17	26	22	47	19	42	56	33	12	16	16	37	31	45	63
Kupujete in jedo več ekološke hrane	28	28	14	15	47	39	21	21	16	21	28	32	29	16	24	24	60	11	26	38	41	12	17	17	56	25	22	52
Vaš dom ste bolje izolirali, da bi zmanjšali porabo energije.	17	28	32	20	22	10	26	22	19	11	21	20	13	27	16	17	28	19	13	43	11	12	11	20	32	24	19	17
Upošteвате ogljični odtis vaših nakupov hrane in včasih ustrezno prilagodite nakupovanje.	15	22	3	10	27	21	9	22	3	9	24	7	3	8	10	7	30	13	10	41	20	6	8	4	22	12	32	46
V vašem domu imate nameščeno opremo za nadzor in zmanjšanje porabe energije (npr. pametni števec).	11	17	2	7	18	9	12	15	2	8	18	6	4	7	12	13	20	9	33	44	19	8	7	8	18	7	17	17
Pri načrtovanju počitnic in drugih potovanj na daljši razdalji upošteвате ogljični odtis vašega prevoza in včasih ustrezno prilagodite svoje načrte.	11	15	3	6	21	16	4	12	2	4	16	3	4	7	5	3	25	8	10	32	19	3	5	6	10	6	30	43
Preklopili ste na dobavitelja energije, ki ponuja večji delež energije iz obnovljivih virov kot prejšnji	10	14	1	4	15	15	8	13	6	5	9	5	9	3	6	8	16	4	1	19	11	4	7	6	16	4	17	25
V vašem domu ste namestili sončne celice	9	19	3	8	7	9	4	6	17	6	5	5	6	25	3	3	13	4	21	43	14	5	5	4	12	6	6	9
Kupili ste nov avto in njegova nizka poraba goriva je bila pomemben dejavnik pri vaši izbiri.	7	10	7	11	15	6	11	9	2	5	11	4	6	12	8	8	16	4	14	12	9	4	4	4	16	6	13	17
Kupili ste nizkoenergijsko hišo	4	6	3	2	8	2	5	6	1	3	6	1	3	10	2	2	19	6	9	12	4	3	2	4	6	2	4	4
Kupil si električni avto	3	3	1	2	9	3	2	5	1	2	2	3	5	1	2	1	8	2	6	9	7	1	2	2	3	1	7	9
Drugo (spontano)	0	0	0	0	2	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0
Jih ni (spontano)	7	4	18	9	5	5	8	5	9	10	4	3	6	16	9	8	2	7	0	2	6	12	12	15	2	6	4	1
Ne vem	0	0	2	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0
Skupaj „najmanj en ukrep“	93	96	80	91	95	95	92	93	90	90	96	96	94	83	89	92	98	93	100	98	94	87	87	85	98	94	95	99

Na splošni ravni EU so bile od aprila do maja 2021 na splošno le majhne spremembe²⁵. Vendar te prikrivajo

25 V primerjavi z letom 2021 se je metodologija, uporabljena za izvedbo raziskave, popolnoma

Podnebne spremembe

večje spremembe na nacionalni ravni za vsaj deset odstotnih točk za 13 od 15 ukrepov, o katerih je bilo zaproseno.

V 20 državah je zdaj manj verjetno, da bodo rekli, da poskušajo zmanjšati svoje odpadke in jih ločiti za recikliranje, v petih državah pa zmanjšanje znaša vsaj deset odstotnih točk: Irska (65 %, -24 odstotnih točk v primerjavi z letom 2021, -5 odstotne točke v primerjavi z letom 2019), Češka (69 %, -19 odstotnih točk od leta 2021, -7 odstotne točke od leta 2019), Belgija (73 %, -13 odstotnih točk od leta 2021, -5 odstotne točke od leta 2019), Portugalska (70 %, -12 odstotne točke od leta 2021, -6 odstotne točke od leta 2019) in Poljska (49 %, -11 odstotnih točk). V šestih državah, vključno z Malto (91 %, +9 odstotnih točk), je zdaj bolj verjetno, da bodo sprejeli te ukrepe, medtem ko v Sloveniji ni bilo sprememb (81 %).

V 21 državah se je zmanjšal delež anketirancev, ki trdijo, da poskušajo zmanjšati porabo izdelkov za enkratno uporabo, kjer je to mogoče, v treh državah pa za več kot 20 odstotnih točk: Portugalska (49 %, -26 odstotnih točk od leta 2021, -4 odstotne točke od leta 2019), Irska (52 %, -25 odstotne točke od leta 2021, -8 odstotne točke od leta 2019) in Češka (49 %, -22 odstotne točke od leta 2021, -5 odstotne točke od leta 2019). Opazno se je zmanjšalo tudi med anketiranci v Estoniji (61 %, -15 odstotnih točk od leta 2021, -7 odstotne točke od leta 2019), Italiji (40 %, -11 odstotnih točk), Latviji (48 %, -10 odstotnih točk) in na Poljskem (36 %, -10 odstotnih točk). Nasprotno se je število omemb tega ukrepa povečalo v petih državah, vključno z Malto (78 %, +7 odstotnih točk od leta 2021 +17 odstotnih točk od leta 2019), na Madžarskem pa se ni spremenilo (55 %).

Delež anketirancev, ki pravijo, da je manjša poraba energije pri nakupu novega gospodinjskega aparata pomemben dejavnik pri njihovi izbiri, se je na nacionalni ravni še bolj spremenil, saj se je znatno zmanjšala na Portugalskem (31 %, -42 odstotne točke od leta 2021, -11 odstotnih točk od leta 2019), na Irskem (28 %, -28 odstotnih točk od leta 2021, -10 odstotnih točk od leta 2019), na Češkem (46 %, -22 odstotne točke od leta 2021, -5 odstotnih točk od leta 2019) in Estoniji (40 %, -22 odstotnih točk od leta 2021, -18 odstotnih točk od leta 2019). Zmanjšanje omemb je zabeleženo v 19 državah na splošno. V petih državah, vključno s Švedsko (52 %, +11 odstotnih točk od leta 2021, -9 odstotnih točk od leta 2019) in Finsko (42 %, +12 odstotnih točk od leta 2021, -9 odstotnih točk od leta 2019), je zdaj bolj verjetno, da bodo anketiranci sprejeli te ukrepe. V Luksemburgu (48 %) ali Avstriji (38 %) ni bilo sprememb.

Evolucija za nakup in uživanje manj mesa je mešana. Anketiranci iz 15 držav bodo zdaj bolj verjetno rekli, da to počnejo, pri čemer je bilo največje povečanje zabeleženo v Luksemburgu (53 %, +7 odstotnih točk) in na Švedskem (53 %, +7 odstotnih točk). Nasprotno se je število omemb zmanjšalo v devetih državah, zlasti na Portugalskem

(13 %, -26 odstotnih točk) in na Irskem (26 %, -12 odstotnih točk). Spremembe v Franciji (41 %), Latviji (17 %) in Španiji (15 %).

V primerjavi z letom 2021 je manj verjetno, da bodo anketiranci v 19 državah rekli, da kupujejo in jedo več ekološke hrane, kar velja zlasti za Portugalsko (17 %, -18 odstotnih točk), Francijo (28 %, -13 odstotnih točk) in Irsko (21 %, -12 odstotnih točk). V preostalih osmih državah članicah je zdaj bolj verjetno, da bodo anketiranci sprejeli te ukrepe, pri čemer je bilo največje povečanje zabeleženo v Luksemburgu (60 %, +12 odstotnih točk). V Italiji ni bilo sprememb (29 %).

Omembe redne uporabe okolju prijaznih alternativ zasebnemu avtomobilu so se zmanjšale v 15 državah, vključno s Portugalsko (16 %, -22 odstotne točke od leta 2021, +2 odstotni točki od leta 2019), Irsko (29 %, -11 odstotnih točk od leta 2021, -7 odstotne točke od leta 2019) in Češko (24 %, 11 odstotnih točk od leta 2021, -5 odstotne točke od leta 2019) ter naraslo v desetih državah, vključno s Švedsko (63 %, +21 odstotnih točk od leta 2021, -2 odstotne točke od leta 2019), Malto (42 %, +16 odstotnih točk od leta 2021 +11 odstotnih točk od leta 2019) in Finsko (45 %, +14 odstotnih točk od leta 2021, -3 odstotne točke od leta 2019). V Latviji ni bilo sprememb (26 %).

Delež anketirancev, ki so bolj izolirali svoj dom za zmanjšanje porabe energije, se je zmanjšal v 13 državah, vključno z Irsko (22 %, -15 odstotnih točk od leta 2021, -10 odstotnih točk od leta 2019) in Portugalsko (11 %, -18 odstotnih točk od leta 2021, -7 odstotnih točk od leta 2019). Nasprotno se je število omemb povečalo v 12 državah, zlasti v Luksemburgu (28 %, +13 odstotnih točk od leta 2021, -2 odstotne točke od leta 2019) in na Finskem (19 %, +11 odstotnih točk od leta 2021, -3 odstotne točke od leta 2019). V Sloveniji (32 %) in Latviji (16 %) ni bilo sprememb.

V 16 državah se je zmanjšal delež vprašanih, ki menijo, da je ogljični odtis svojih nakupov hrane, in včasih ustrezno prilagodijo svoje nakupovanje, pri čemer je največji delež zabeležen na Portugalskem (8 %, -21 odstotne točke od leta 2021, +3 odstotne točke od leta 2019), na Irskem (22 %, -18 odstotnih točk od leta 2021, -3 odstotne točke od leta 2019), na Češkem (10 %, -14 odstotnih točk od leta 2021 +1 odstotne točke od leta 2019) in Belgiji (22 %, -11 odstotnih točk od leta 2021, -7 odstotnih točk od leta 2019). To vedenje se je povečalo v devetih državah, vključno s Švedsko (46 %, +12 odstotnih točk od leta 2021, -1 odstotne točke od leta 2019), v štirih pa ostaja nespremenjeno.

Delež anketirancev, ki so namestili opremo za nadzor in zmanjšanje porabe energije v svojem domu, se je povečal v 18 državah, vključno s Finsko (17 %, +10 odstotnih točk od leta 2021, -4 odstotne točke od leta 2019). Zmanjšal se je v šestih državah, vključno s Portugalsko (7 %, 9 odstotne točke od leta 2021, +1 odstotno točko od leta 2019), in je ostal nespremenjen v Avstriji (20 %), na Hrvaškem (7 %) in Bolgariji (3 %).

razlikovala v BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE in delno v EL, MT, NL, SI, SK. Kjer so razlike velike, je bila dodana primerjava z rezultati za leto 2019.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Anketiranci na Švedskem (43 %, +16 odstotnih točk od leta 2021 +1 odstotno točko od leta 2019) zdaj veliko bolj verjetno upoštevajo ogljični odtis svojega prevoza pri načrtovanju počitnic in drugih potovanj na daljših razdaljah ter včasih ustrezno prilagodijo svoje načrte. Na splošno se je delež anketirancev, ki so sprejeli te ukrepe, povečal v 14 državah, zmanjšal v 12 in v Sloveniji ostal nespremenjen (10 %).

V primerjavi z letom 2021 je za anketirance v desetih državah, vključno z Belgijo (14 %, -11 odstotnih točk) in Irsko (13 %, 10 odstotnih točk od leta 2021, -1 odstotne točke od leta 2019), zdaj manj verjetno, da bodo prešli na dobavitelja energije, ki ponuja večji delež energije iz obnovljivih virov. V 13 državah je verjetnost, da bodo anketiranci sprejeli te ukrepe, večja, v preostalih štirih državah pa ni bilo sprememb.

Namestitev sončnih panelov v domu se je zmanjšala v sedmih državah, vključno s Portugalsko (5 %, 12 odstotnih točk od leta 2021, +1 odstotno točko od leta 2019), povečala se je v 16 državah, vključno z Nizozemsko (43 %, +7 odstotne točke od leta 2021, +20 odstotnih točk od leta 2019), v štirih državah pa je ostala nespremenjena.

Nazadnje, anketiranci v Luksemburgu (19 %, +10 odstotnih točk) zdaj pogosteje pravijo, da so kupili nizkoenergijski dom. Ciper (10 %, +6 odstotnih točk) je edina druga država, v kateri je razvoj več kot štiri odstotne točke v obe smeri.

Poudarki iz socialno-demografske analize vključujejo naslednje:

- Ženske pogosteje kot moški trdijo, da poskušajo zmanjšati porabo izdelkov za enkratno uporabo (56 % v primerjavi s 50 %), da kupujejo in jedo manj mesa (35 % v primerjavi s 26 %) ali da kupujejo in jedo več ekološke hrane (31 % v primerjavi s 24 %).
- Mlajši kot je anketiranec, večja je verjetnost, da bodo redno uporabljali okolju prijazne alternative svojemu osebnemu avtomobilu: To pravi 33 % tistih, starih od 15 do 24 let, v primerjavi s 26 % tistih, starih 55 let ali več.
- Za anketirance, ki so zaključili izobraževanje, starejše od 20 let, je bolj verjetno, da so sprejeli vsak ukrep kot tisti, ki so zaključili izobraževanje v mlajši starosti. 34 % jih na primer kupi in jedo več ekološke hrane v primerjavi z 20 %, ki so zaključili izobraževanje, stari 15 let ali manj.
- Menedžerji so dosledno med družbeno-poklicnimi skupinami, ki so najverjetneje sprejele vsak ukrep. 61 % jih na primer trdi, da poskušajo zmanjšati uporabo predmetov za enkratno uporabo v primerjavi s 50 % fizičnih delavcev.
- Anketiranci, ki nikoli ali skoraj nikoli nimajo težav s plačevanjem računov, bodo bolj verjetno sprejeli vsako dejanje kot tisti, ki imajo večje težave. Na primer, 73 % jih poskuša zmanjšati svoje odpadke in reciklirati, v primerjavi s 65 %, ki imajo težave pri plačevanju računov večino časa.
- Za vsakega od 15 ukrepov so anketiranci, ki menijo, da so del zgornjega srednjega ali zgornjega razreda, bolj verjetno, da so jih sprejeli v primerjavi z anketiranci, ki se štejejo za del drugih kategorij socialne lestvice.

Analiza tudi kaže, da so anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe najresnejši ali eden od najresnejših problemov, s katerimi se sooča svet, bolj verjetno sprejeli vsak ukrep kot tisti, ki menijo, da podnebne spremembe niso resen problem. Poleg tega so anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe zelo resen problem, bolj verjetno sprejeli vsak ukrep kot tisti, ki menijo, da je manj resen.

Na koncu je zanimivo omeniti, da delež anketirancev, ki pravijo, da niso sprejeli ukrepov za boj proti podnebnim spremembam, dejansko poroča o sprejetju vsakega od teh ukrepov. Na primer, 50 % tistih, ki pravijo, da niso ukrepali, pravi tudi, da poskušajo zmanjšati odpadke in jih ločiti za recikliranje.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

QC6 Katera od naslednjih dejanj, če sploh, veljajo za vas? (MOŽNIH JE VEČ ODGOVOROV) (% – EU)

	Kupili ste nov avto in njegova nizka poraba goriva je bila pomemben dejavnik pri vaši izbiri.	Kupili si električni avto	Redno uporabljate okolju prijazne alternative zasebnemu avtomobilu, kot so hoja, kolesarjenje, javni prevoz ali souporaba avtomobila.	Vaš dom ste bolj izolirali, da bi zmanjšali porabo energije.	Kupili ste nizkoenergijsko hišo	Pri nakupu novega gospodinjstkega aparata (npr. pralnega stroja, hladilnika ali televizije) je manjša poraba energije pomemben dejavnik pri vaši izbiri.	Preklopili ste na dobavitelja energije, ki ponuja večji delež energije iz obnovljivih virov kot prejšnji	V vašem domu imate nameščeno opremo za nadzor in zmanjšanje porabe energije (npr. pametni števec).	V vašem domu ste namestili sončne celice	Upoštevatte ogljični odtis vaših nakupov hrane in včasih ustrezno prilagodite nakupovanje.	Pri načrtovanju počitnic in drugih potovanj na daljši razdalji upoštevatte ogljični odtis vašega prevoza in včasih ustrezno prilagodite svoje načrte.	Kupujete in jejete manj mesa	Kupujete in jedo več ekološke hrane	Poskušate zmanjšati odpadke in jih redno ločevati za recikliranje.	Poskušate zmanjšati enkratno uporabo, kadar je to mogoče (npr. plastične vrečke, odvečna embalaža).	Drugo (spontano)	Jih ni (spontano)	Ne vem	Skupaj najmanj en ukrep
EU-27	7	3	28	17	4	37	10	11	9	15	11	31	28	70	53	0	7	0	93
Spol																			
Človek	8	4	28	18	4	37	10	12	9	14	11	26	24	68	50	0	8	0	92
Žensko	6	3	29	16	3	37	10	10	8	17	12	35	31	72	56	0	6	0	94
Starost																			
15–24	4	3	33	9	2	24	8	8	6	17	14	32	28	68	50	0	7	0	92
25–39	7	4	31	17	5	41	12	11	7	17	12	32	31	68	55	0	5	0	94
40–54	9	5	27	20	5	41	11	13	10	16	13	29	28	70	53	0	6	0	94
55+	7	2	26	17	3	36	8	11	9	13	10	31	25	71	53	0	8	1	91
Izobraževanje (konec)																			
—15	3	1	20	10	2	30	6	5	4	6	3	24	20	70	47	0	11	0	88
16–19	6	3	23	16	4	37	8	10	7	12	8	26	24	67	50	0	7	0	93
20+	11	5	35	23	5	44	14	17	13	22	18	38	34	74	60	0	4	0	96
Še vedno študiram	4	3	41	9	1	24	8	7	6	19	17	38	37	73	55	0	6	1	93
Socialno-poklicna kategorija																			
Samozaposlena oseba	9	7	27	24	5	46	16	15	16	14	12	30	32	71	55	1	4	0	95
Upravitelji	12	7	35	22	6	46	15	17	13	23	19	39	37	72	61	0	3	0	97
Drugi beli ovratniki	7	4	28	19	6	40	12	13	8	16	12	30	28	68	51	0	7	0	93
Ročni delavci	8	3	26	16	4	36	8	10	7	13	10	25	24	67	50	0	7	0	93
Hišne osebe	4	3	20	13	4	33	7	9	7	9	5	24	23	64	51	1	9	0	91
Brezposelni	3	1	22	9	1	31	8	6	5	13	9	27	18	69	51	0	11	1	89
Upokojeni	7	2	26	17	3	35	7	11	8	13	9	31	24	72	53	0	9	1	91
Študenti	4	3	41	9	1	24	8	7	6	19	17	38	37	73	55	0	6	1	93
Težave pri plačevanju računov																			
Večino časa	4	3	23	10	2	30	6	8	5	11	8	27	20	65	48	0	11	1	89
Od časa do časa	5	2	23	14	3	33	9	8	6	12	8	25	23	62	46	1	9	0	90
Skoraj nikoli/Nikoli	8	4	31	19	4	39	10	13	10	17	13	34	31	73	57	0	5	0	94
Razmislite o pripadnosti																			
Delavski razred	5	1	23	12	2	30	5	8	4	11	6	22	18	69	50	0	9	1	90
Nižji srednji razred	6	1	24	14	3	36	9	9	6	13	9	29	22	68	53	1	9	0	91
Srednji razred	8	4	30	18	4	39	11	12	9	16	12	33	31	70	54	0	6	0	94
Zgornji srednji razred	12	9	42	27	7	42	16	22	19	27	24	45	44	74	60	0	3	0	97
Zgornji razred	11	11	35	25	13	49	15	23	21	25	19	35	34	72	63	0	2	2	96
Podnebne spremembe																			
Največji problem	9	5	43	19	4	43	13	14	11	26	23	46	39	77	63	0	4	0	96
Ena od težav	8	4	32	19	4	41	11	13	9	19	13	36	32	78	61	0	3	0	96
Ni problema	6	3	22	15	4	33	8	10	7	10	7	23	22	63	46	1	10	1	90
Dojemanje podnebnih sprememb																			
Ni resna težava	7	3	18	14	4	29	5	10	7	7	5	15	16	55	38	1	14	0	85
Precej resen problem	7	3	21	13	4	29	7	10	8	10	6	22	19	54	41	1	12	1	87
Zelo resen problem	7	4	31	18	4	39	11	12	9	17	13	34	31	74	57	0	5	0	95
Sprejela ukrepe za boj proti podnebnim spremembam																			
Da	9	4	36	20	4	44	12	15	11	21	15	39	35	81	64	0	0	0	99
Brez	5	2	14	11	3	24	6	6	5	6	5	17	15	50	33	0	18	1	81

III. ODNOS DO BOJA PROTI PODNEBNIM SPREMEMBAM IN PREHODA NA ČISTO ENERGIJO

To poglavje obravnava odnos Evropejcev do boja proti podnebnim spremembam in prehod na čisto energijo. To vključuje morebitne pozitivne učinke zmanjšanja uvoza fosilnih goriv, prilagajanja podnebnim spremembam, večje javne finančne podpore za prehod na čisto energijo in vplivov podnebnih sprememb na zdravje.

sprememb koristi državljanom v EU, vključno s 23 %, ki se „v celoti strinjajo“.

za državljane EU, vključno s 23 %, ki se „v celoti strinjajo“. (*opomba*: napaka pri kopiranju/prilepi?)

Več kot osem od desetih Evropejcev meni, da bi moralo biti reševanje podnebnih sprememb in okoljskih vprašanj prednostna naloga za izboljšanje javnega zdravja.

Vprašani so bili vprašani, v kolikšni meri so se strinjali ali se niso strinjali s šestimi izjavami o boju proti podnebnim spremembam in prehodu na čisto energijo²⁶. Z vsako izjavo se strinja več kot šest od desetih.

Več kot osem od desetih anketirancev (84 %, –3 odstotne točke od marca do aprila 2021) se strinja, da bi moralo biti obravnavanje podnebnih sprememb in okoljskih vprašanj prednostna naloga za izboljšanje javnega zdravja, pri čemer jih 41 % meni, da se „v celoti strinjajo“.

Skoraj osem od desetih (78 %, –3 odstotne točke) se strinja, da bi bilo treba več javne finančne podpore nameniti prehodu na čisto energijo, tudi če to pomeni, da bi bilo treba zmanjšati subvencije za fosilna goriva, pri čemer se 36 % popolnoma strinja s to izjavo.

Tri četrtine (75 %, –3 odstotne točke) se strinja, da bo ukrepanje na področju podnebnih sprememb privedlo do inovacij, ki bodo povečale konkurenčnost podjetij EU, vključno z 29 %, ki se „v celoti strinjajo“. Skoraj toliko (73 %, –1 odstotne točke) se strinja, da so stroški škode zaradi podnebnih sprememb veliko višji od stroškov naložb, potrebnih za zeleni prehod, vključno s 33 %, ki se „v celoti strinjajo“.

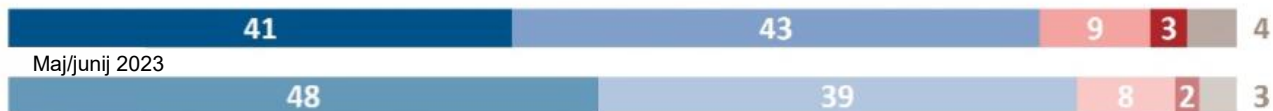
Sedem od desetih anketirancev (70 %, brez sprememb) se strinja, da lahko zmanjšanje uvoza fosilnih goriv iz držav zunaj EU poveča energetska varnost in koristi EU z gospodarskega vidika, pri čemer se jih 27 % popolnoma strinja. 63 % (–1 odstotne točke) anketirancev se strinja, da lahko prilagajanje na škodljive vplive podnebnih

---

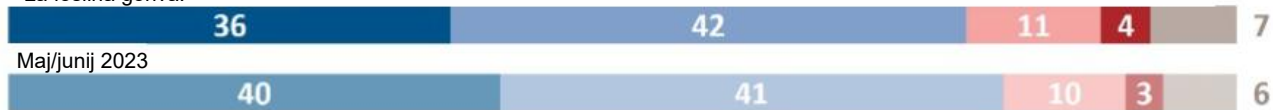
26 QC4. V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav? QC4.1 Boj proti podnebnim spremembam in okoljskim vprašanjem bi moral biti prednostna naloga za izboljšanje javnega zdravja; QC4.2 Stroški škode zaradi podnebnih sprememb so veliko višji od stroškov naložb, potrebnih za zeleni prehod; QC4.3 Zmanjšanje uvoza fosilnih goriv iz držav zunaj EU lahko poveča energetska varnost in ekonomsko koristi EU; QC 4.4 Ukrepi v zvezi s podnebnimi spremembami bodo privedli do inovacij, s katerimi bodo podjetja EU postala konkurenčnejša; QC4.5 Več javne finančne podpore bi bilo treba nameniti prehodu na čisto energijo, čeprav bi bilo treba zmanjšati subvencije za fosilna goriva; QC4.6 Prilagajanje škodljivim posledicam podnebnih sprememb lahko koristi državljanom EU.

QC4. V kolikšni meri se strinjate z vsako od naslednjih izjav? (V % – EU-27)

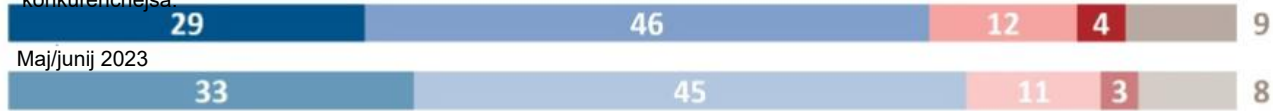
Boj proti podnebnim spremembam in okoljskim vprašanjem bi moral biti prednostna naloga za izboljšanje javnega zdravja.

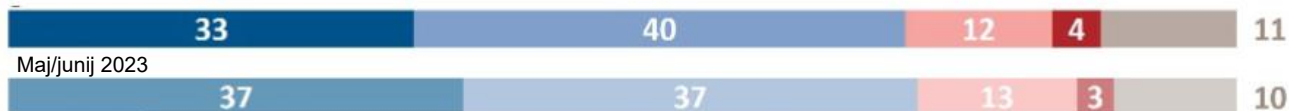
Več javne finančne podpore bi bilo treba nameniti prehodu na čisto energijo, tudi če to pomeni, da bi bilo treba zmanjšati subvencije za fosilna goriva.

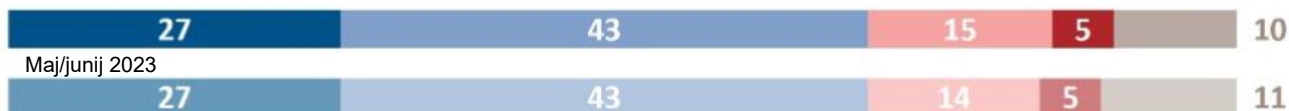
Ukrepanje na področju podnebnih sprememb bo privedlo do inovacij, s katerimi bo EU postala konkurenčnejša.

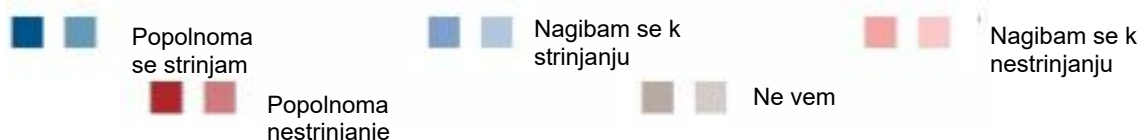
Stroški škode zaradi podnebnih sprememb so veliko višji od stroškov naložb, potrebnih za zeleni prehod.

Zmanjšanje uvoza fosilnih goriv iz držav zunaj EU lahko poveča energetska varnost in ekonomsko koristi EU

Prilagajanje na škodljive vplive podnebnih sprememb lahko koristi državljanom EU

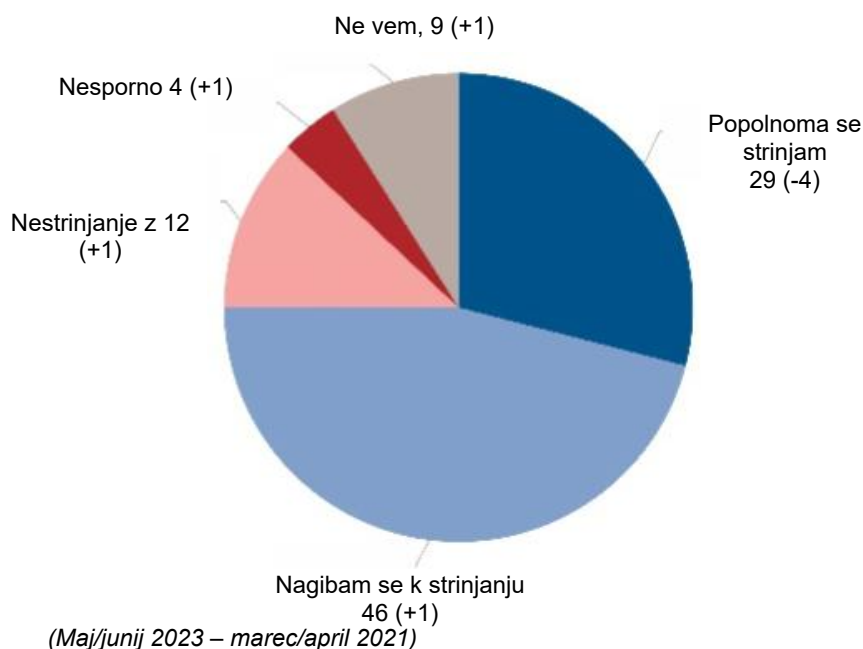
1. Odnos do ukrepanja v zvezi s podnebnimi spremembami

Delež anketirancev, ki pravijo, da „ne vedo“, je še posebej visok v Latviji in Estoniji (20 % vsakega).

Tri četrtine Evropejcev se strinja, da bo ukrepanje v zvezi s podnebnimi spremembami privedlo do inovacij, s katerimi bodo podjetja EU postala konkurenčnejša.

Tri četrtine vprašanih (75 %, -3 odstotne točke) se strinja, da bo ukrepanje na področju podnebnih sprememb privedlo do inovacij, ki bodo povečale konkurenčnost podjetij EU, vključno z 29 % (-4 odstotne točke), ki se „v celoti strinjajo“. Malo več kot eden od desetih (16 %, -2 odstotne točke) se ne strinja, medtem ko 9 % (+1 odstotno

VC4.4 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav? Ukrepanje na področju podnebnih sprememb bo privedlo do inovacij, ki bodo povečale konkurenčnost EU (% – EU-27).

točko) pravi, da ne vedo.

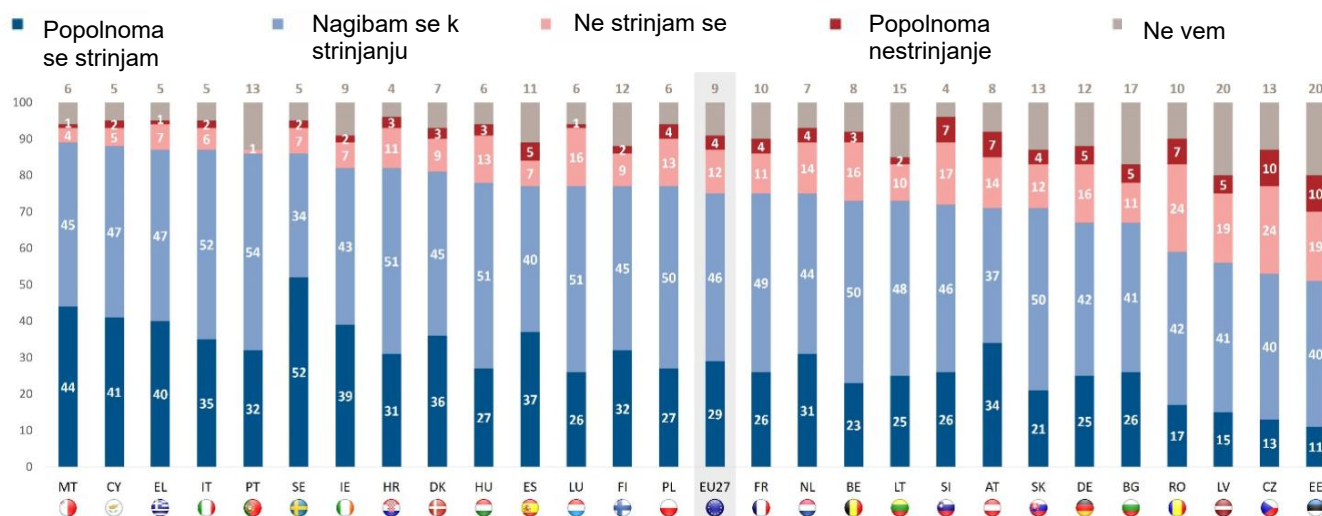
V vsaki državi članici se več kot polovica vseh anketirancev strinja, da bo ukrepanje v zvezi s podnebnimi spremembami privedlo do inovacij, s katerimi bodo podjetja EU postala konkurenčnejša, in sicer od 89 % na Malti, 88 % na Cipru ter 87 % v Grčiji in Italiji do 51 % v Estoniji, 53 % na Češkem in 56 % v Latviji.

V 23 državah se vsaj ena od petih držav „v celoti strinja“ s to izjavo, pri čemer so največji deleži zabeleženi na Švedskem (52 %), Malti (44 %) in Cipru (41 %). Nasprotno se 11 % v Estoniji, 13 % na Češkem in 15 % v Latviji „v celoti strinja“.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

VC4.4 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav? (% – ukrepanje na področju podnebnih sprememb bo privedlo do inovacij, ki bodo povečale konkurenčnost EU)

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

V primerjavi z marcem in aprilom²⁷2021 se anketiranci iz 21 držav manj verjetno strinjajo, da bo ukrepanje na področju podnebnih sprememb privedlo do inovacij, s katerimi bodo podjetja EU postala konkurenčnejša. Zmanjšanje v Estoniji (51 %, -26 odstotnih točk) je precej večje kot v kateri koli drugi državi (vendar je v primerjavi z rezultati iz leta 2019 zmanjšanje za -5 odstotnih točk), čeprav je v petih drugih državah zmanjšanje vsaj deset odstotnih točk: Latvija (56 %, -13 odstotnih točk), Češka (53 %, -13 odstotnih točk), Belgija (73 %, -13 odstotnih točk od leta 2021, -9 odstotne točke od leta 2019), Slovaška (71 %, -12 odstotne točke) in Luksemburg (77 %, -10 odstotnih točk od leta 2021 +4 odstotne točke od leta 2019). Nasprotno pa se je sporazum povečal v petih državah, vključno z Italijo (87 %, +5 odstotnih točk), na Madžarskem pa ni bilo sprememb (78 %).

Treba je omeniti, da so se ravni „ne vem“ v šestih državah povečale za več kot deset odstotnih točk, pri čemer so se najbolj povečale v Estoniji (20 %, +20 odstotnih točk od leta 2021, -9 odstotne točke od leta 2019), Latviji (20 %, +20 odstotnih točk od leta 2021 +2 odstotne točke od leta 2019).

VC4.4 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav?

Ukrepanje na področju podnebnih sprememb bo privedlo do inovacij, s katerimi bodo podjetja EU postala konkurenčnejša (v %)

	EU-27	TO JE	MT	CY	EL	PL	HU	FR	BG	KAD RO VSK A	SE	DE	PRI	IE	FI	DK	ES	NL	LT	PT	RO	SI	LU	SK	BODI	CZ	LV	EE	
Skupaj „Strinjamo se“	Maj/junij 2023	75	87	89	88	87	77	78	75	67	82	86	67	71	82	77	81	77	75	73	86	59	72	77	71	73	53	56	51
	Δ Mar/april 2021	▼3	H5	3	H2	H1	H1	=	▼1	▼2	▼2	▼2	▼4	▼4	▼5	▼5	▼6	▼6	▼6	▼8	▼8	▼8	▼8	▼10	▼12	▼13	▼13	▼13	▼26
Skupaj „Disagree“	Maj/junij 2023	16	8	5	7	8	17	16	15	16	14	9	21	21	9	11	12	12	18	12	1	31	24	17	16	19	34	24	29
	Δ Mar/april 2021	H2	▼4	=	H1	=	H4	H4	H1	H7	H2	▼3	H2	H4	▼4	▼7	=	H6	H4	▼7	▼4	H10	H6	H4	H7	H6	H1	▼7	H6
Ne vem	Maj/junij 2023	9	5	6	5	5	6	6	10	17	4	5	12	8	9	12	7	11	7	15	13	10	4	6	13	8	13	20	20
	Δ Mar/april 2021	H1	▼1	▼3	▼3	▼1	▼5	▼4	=	▼5	=	H5	H2	=	H9	H12	H6	=	H2	H15	H12	▼2	H2	H6	H5	H7	H12	H20	H20

²⁷ V primerjavi z letom 2021 se je metodologija, uporabljena za izvedbo raziskave, popolnoma razlikovala v BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE in delno v EL, MT, NL, SI, SK. Kjer so razlike velike, je bila dodana primerjava z rezultati za leto 2019.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Socialno-demografska analiza kaže, da se več kot dve tretjini anketirancev v vsaki skupini strinja, da bo ukrepanje na področju podnebnih sprememb privedlo do inovacij, s katerimi bodo podjetja EU postala konkurenčnejša. Prav tako ponazarja naslednje:

- Mlajši kot je anketiranec, večja je verjetnost, da se bodo strinjali: To počne 83 % oseb, starih od 15 do 24 let, v primerjavi z 71 % tistih, starih 55 let ali več.
- Anketiranci, ki so zaključili izobraževanje, stari 20 let ali več (79 %), se bodo bolj verjetno strinjali kot tisti, ki so zaključili izobraževanje v mlajši starosti.
- Študenti (84 %) se bodo bolj verjetno strinjali kot druge socialno-poklicne skupine, zlasti upokojenci (69 %).
- Anketiranci, ki menijo, da so del zgornje sredine (82 %) ali višjega razreda (81 %), se bodo bolj verjetno strinjali kot tisti, ki menijo, da so del nižjih kategorij socialne lestvice.

Analiza tudi kaže, da se bodo anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe najresnejše (86 %) ali ena od najresnejših težav, s katerimi se sooča svet (81 %), bolj verjetno strinjali kot tisti, ki menijo, da podnebne spremembe niso ena najresnejših težav (69 %). Poleg tega se anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe zelo resen problem (81 %), bolj verjetno strinjajo kot tisti, ki menijo, da so manj resne. Nazadnje, anketiranci, ki so sprejeli ukrepe za boj proti podnebnim spremembam, se bodo bolj verjetno strinjali kot tisti, ki jih nimajo (80 % v primerjavi z 68 %).

QC4_4 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav?

Ukrepanje na področju podnebnih sprememb bo privedlo do inovacij, s katerimi bodo podjetja EU postala konkurenčnejša.

(% – EU)

	Skupaj „Strinjam se“	Skupaj „Disagree“	Ne vem
EU-27	75	16	9
Spol			
Človek	76	17	7
Žensko	73	16	11
Starost			
15–24	83	11	6
25–39	77	16	7
40–54	75	18	7
55+	71	16	13
Izobraževanje (konec)			
—15	70	12	18
16–19	72	19	9
20+	79	15	6
Še vedno študiram	84	10	6
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	76	18	6
Upravitelji	79	16	5
Drugi beli ovratniki	78	16	6
Ročni delavci	74	18	8
Hišne osebe	72	15	13
Brezposeln	72	17	11
Upokojen	69	16	15
Študenti	84	10	6
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	72	17	11
Od časa do časa	71	19	10
Skoraj nikoli/Nikoli	76	15	9
Razmislite o pripadnosti			
Delavski razred	70	15	15
Nižji srednji razred	72	18	10
Srednji razred	77	16	7
Zgornji srednji razred	82	15	3
Zgornji razred	81	17	2
Podnebne spremembe			
Največji problem	86	10	4
Ena od težav	81	11	8
Ni problema	69	20	11
Dojemanje podnebnih sprememb			
Ni resna težava	42	47	11
Precej resen problem	63	26	11
Zelo resen problem	81	11	8
Sprejela ukrepe za boj proti podnebnim spremembam			
Da	80	13	7
Brez	68	21	11

2. Odnos do zmanjšanja uvoza fosilnih goriv

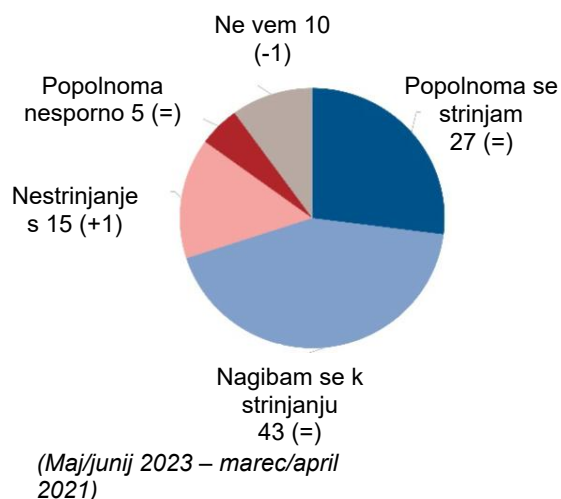
Velika večina Evropejcev se strinja, da lahko zmanjšanje uvoza fosilnih goriv iz držav zunaj EU poveča energetska varnost in gospodarsko koristi EU.

Sedem od desetih anketirancev (70 %, brez sprememb od marca do aprila 2021) se strinja, da lahko zmanjšanje uvoza fosilnih goriv iz držav zunaj EU poveča energetska varnost in koristi EU z gospodarskega vidika, pri čemer se 27 % (brez sprememb) popolnoma strinja. Približno 20 % (+1 odstotno točko) pravi, da se ne strinjajo, 10 % (-1

poveča energetska varnost in gospodarsko koristi EU. Najvišje ravni soglasja so zabeležene v Italiji (85 %), na Portugalskem (84 %) in Malti (83 %), najnižje pa v Estoniji (46 % v primerjavi s 34 % nestrinjanja), na Češkem (49 % v primerjavi z 38 %) in Latviji (55 %).

V desetih državah se vsaj tri od desetih „v celoti strinjajo“ s to izjavo, pri čemer so najvišje ravni zabeležile Malta (42 %), Irska (39 %) in Švedska (36 %). Nasprotno pa 11 % anketirancev v Estoniji, 13 % na Češkem in 14 % v Latviji pravi, da se „v celoti strinjajo“. Delež vprašanih, ki pravijo, da ne vedo, je še posebej visok v Bolgariji, Estoniji (20 % vsakega) in Latviji (18 %).

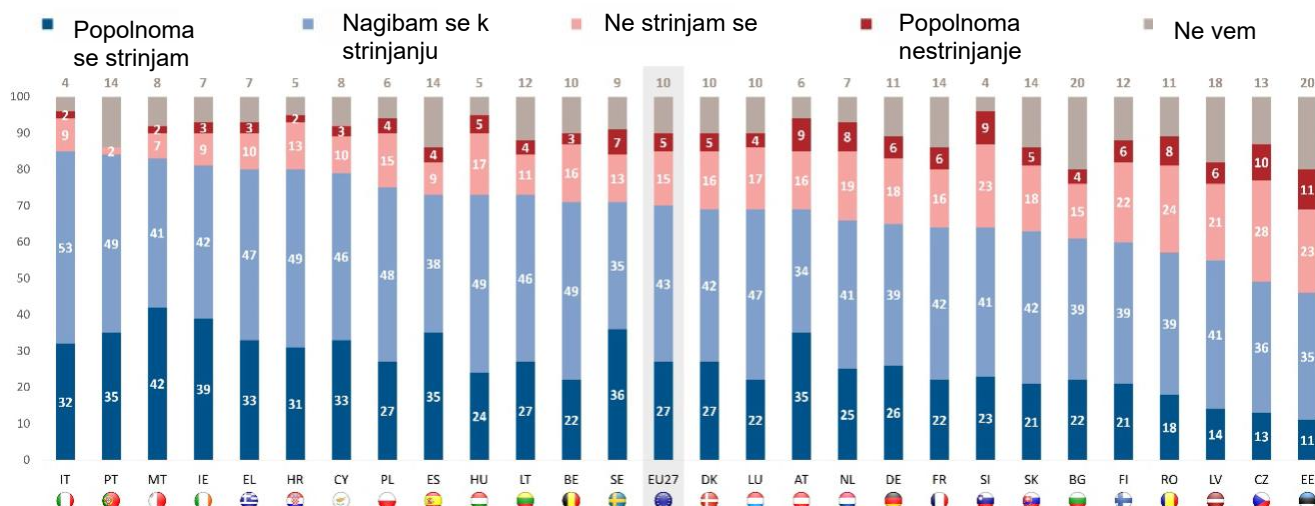
**VC4.3 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav?
Zmanjšanje uvoza fosilnih goriv iz držav zunaj EU lahko poveča energetska varnost in ekonomsko koristi EU (% – EU-27)**

odstotne točke) pa pravi, da ne vedo.

V vsaki državi članici se anketiranci najverjetneje strinjajo, da lahko zmanjšanje uvoza fosilnih goriv iz držav zunaj EU

VC4.3 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav? (% – zmanjšanje uvoza fosilnih goriv iz držav zunaj EU lahko poveča energetska varnost in ekonomsko koristi EU)

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

V 17 državah članicah je zdaj manj verjetno,²⁸ da se bodo anketiranci dogovorili o zmanjšanju uvoza fosilnih goriv iz držav zunaj EU, kar lahko poveča energetska varnost in koristi EU z gospodarskega vidika, pri čemer je največji upad zabeležen v Estoniji (46 %, –28 odstotnih točk v primerjavi z letom 2021, –2 odstotne točke v primerjavi z letom 2019), na Slovaškem (63 %, –15 odstotnih točk od leta 2021, –11 odstotnih točk od leta 2019), na Češkem (49 %, –15 odstotnih točk od leta 2021, –8 odstotnih točk od leta 2019) in na Danskem (69 %, –10 odstotnih točk od leta 2021, –2 odstotne točke od leta 2019).

V preostalih desetih državah se je raven sporazuma povečala, pri čemer je bila največja zabeležena na Cipru (79 %, +9 odstotnih točk), Italiji (85 %, +7 odstotnih točk) in Malti (83 %, +6 odstotne točke od leta 2021 +1 odstotne točke od leta 2019) in Grčiji (80 %, +6 odstotnih točk od leta 2021, brez sprememb v primerjavi z letom 2019).

Ravni „ne vem“ so se povečale ali zmanjšale za vsaj deset odstotnih točk v devetih državah, zlasti v Estoniji (20 %, +20 odstotnih točk od leta 2021, –13 odstotnih točk od leta 2019), Latviji (18 %, +18 odstotnih točk od leta 2021, –3 odstotne točke od leta 2019) in na Portugalskem (14 %, +13 odstotnih točk od leta 2021, +2 odstotni točki od leta 2019).

Iz socialno-demografske analize je razvidno, da se več kot šest od desetih anketirancev v vsaki skupini strinja, da lahko zmanjšanje uvoza fosilnih goriv iz držav zunaj EU poveča energetska varnost in ekonomsko koristi EU. Opozarja tudi na naslednje razlike:

- Mlajši kot je anketiranec, večja je verjetnost, da se bodo strinjali: To počne 76 % oseb, starih od 15 do 24 let, v primerjavi s 67 % tistih, starih 55 let ali več.
- Dlje ko je anketiranec ostal v izobraževanju, večja je verjetnost, da se bodo strinjali: Strinja se 72 % oseb, ki so zaključile izobraževanje, stare 20 let ali več, 64 % pa jih je zaključilo starost 15 let ali manj.
- Študenti (76 %), vodstveni delavci (75 %) in drugi delavci z belim ovratnikom (74 %) se bodo najbolj strinjali, zlasti v primerjavi z upokojenci (65 %).
- Višja kot je socialna lestvica, ki jo anketiranec obravnava sam, večja je verjetnost, da se bodo strinjali.

Analiza prikazuje tudi anketirance, ki menijo, da so podnebne spremembe najresnejši (78 %) ali eden od najresnejših problemov (76 %), s katerimi se sooča svet, je bolj verjetno, da se bodo strinjali kot tisti, ki ne menijo, da so podnebne spremembe eden od najresnejših problemov (64 %). Po podobnem vzorcu se anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe zelo resen problem (76 %), bolj verjetno strinjajo kot tisti, ki menijo, da so manj

VC4.3 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav?

Zmanjšanje uvoza fosilnih goriv iz držav zunaj EU lahko poveča energetska varnost in ekonomsko koristi EU (v %)

	EU-27	CY	TO	EL	MT	FR	PL	BG	KA DR OV SK A	HU	NL	BOD I	DE	LT	PRI	PT	RO	IE	ES	SI	FI	LV	LU	SE	DK	CZ	SK	EE
Ne vem																												
Maj/junij 2023	70	79	85	80	83	64	75	61	80	73	66	71	65	73	69	84	57	81	73	64	60	55	69	71	69	49	63	46
Δ Mar/april 2021	=	H9	H7	H6	H6	H5	H4	3	3	H1	H1	▼1	▼1	▼1	▼3	▼3	▼4	▼6	▼6	▼7	▼7	▼8	▼9	▼9	▼10	▼15	▼15	▼28
Skupaj „Strinjam se“																												
Maj/junij 2023	20	13	11	13	9	22	19	19	15	22	27	19	24	15	25	2	32	12	13	32	28	27	21	20	21	38	23	34
Δ Mar/april 2021	H1	▼2	▼3	▼3	=	H2	3	H7	=	H5	=	▼9	H2	▼11	H5	▼10	H9	▼1	H6	H6	▼5	▼10	▼1	=	H1	3	H10	H8
Skupaj „Disagree“																												
Maj/junij 2023	10	8	4	7	8	14	6	20	5	5	7	10	11	12	6	14	11	7	14	4	12	18	10	9	10	13	14	20
Δ Mar/april 2021	▼1	▼7	▼4	▼3	▼6	▼7	▼7	▼10	▼3	▼6	▼1	H10	▼1	H12	▼2	H13	▼5	H7	=	H1	H12	H18	H10	H9	H9	H12	H5	H20

2019.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

resne. Nazadnje, anketiranci, ki so sprejeli ukrepe za boj proti podnebnim spremembam, se bodo bolj verjetno strinjali kot tisti, ki jih nimajo (74 % v primerjavi s 65 %).

QC4_3 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav?

Zmanjšanje uvoza fosilnih goriv iz držav zunaj EU lahko poveča energetska varnost in ekonomsko koristi EU (% – EU)

	Skupaj „Strinjam se“	Skupaj „Disagree“	Ne vem
EU-27	70	20	10
Spol			
Človek	71	22	7
Žensko	69	18	13
Starost			
15–24	76	15	9
25–39	71	21	8
40–54	72	20	8
55+	67	20	13
Izobraževanje (konec)			
—15	64	17	19
16–19	69	21	10
20+	72	21	7
Še vedno študiram	76	15	9
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	72	21	7
Upravitelji	75	19	6
Drugi beli ovratniki	74	19	7
Ročni delavci	69	22	9
Hišne osebe	67	18	15
Brezposeln	72	16	12
Upokojen	65	20	15
Študenti	76	15	9
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	67	20	13
Od časa do časa	69	20	11
Skoraj nikoli/Nikoli	71	19	10
Razmislite o pripadnosti			
Delavski razred	65	19	16
Nižji srednji razred	69	21	10
Srednji razred	72	20	8
Zgornji srednji razred	76	20	4
Zgornji razred	79	16	5
Podnebne spremembe			
Največji problem	78	15	7
Ena od težav	76	15	9
Ni problema	64	24	12
Dojemanje podnebnih sprememb			
Ni resna težava	40	49	11
Precej resen problem	60	28	12
Zelo resen problem	76	15	9
Sprejela ukrepe za boj proti podnebnim spremembam			
Da	74	17	9
Brez	65	23	12

3. Odnos do javne finančne podpore za čisto energijo v nasprotju s subvencijami za fosilna goriva

Več kot tri četrtine Evropejcev se strinja, da bi bilo treba za prehod na čisto energijo nameniti več javne finančne podpore, tudi če to pomeni, da bi bilo treba zmanjšati subvencije za fosilna goriva.

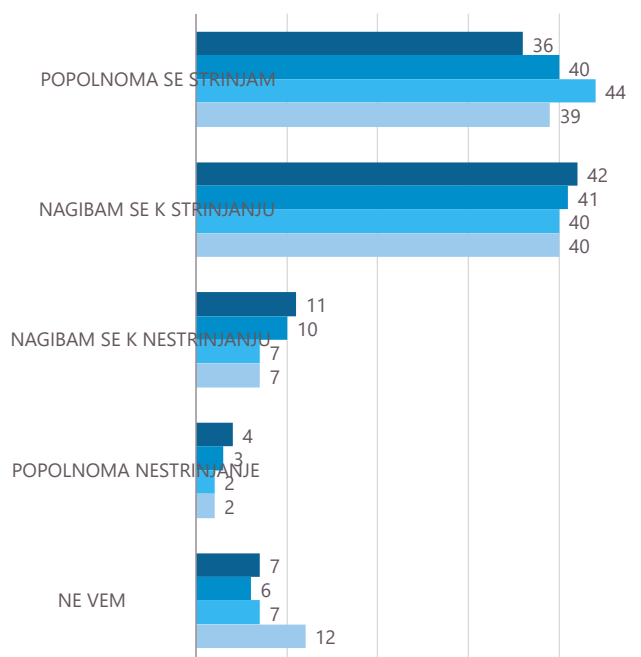
Skoraj osem od desetih anketirancev (78 %, –3 odstotne točke) se strinja, da bi bilo treba za prehod na čisto energijo nameniti več javne finančne podpore, čeprav to pomeni, da bi bilo treba zmanjšati subvencije za fosilna goriva, pri čemer 36 % (–4 odstotne točke) pravi, da se „v celoti strinjajo“ s to izjavo. Več kot eden od desetih (15 %, +2 odstotne točke) se ne strinja, 7 % (+1 odstotno točko) pa pravi, da ne vedo.

Dolgoročnejši trend kaže, da je to najnižja raven splošnega dogovora, saj je bilo to vprašanje prvič postavljeno leta 2017, delež vprašanih, ki se popolnoma strinjajo, pa je prav tako na najnižji ravni doslej.

QC4.5 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav?

Več javne finančne podpore bi bilo treba nameniti prehodu na čisto energijo, tudi če to pomeni, da bi bilo treba zmanjšati subvencije za fosilna goriva (% – EU-27).

■ April – maj 2023   ■ Marec-april 2021   ■ April 2019   ■ Marec 2017

Posebna raziskava Eurobarometra 538

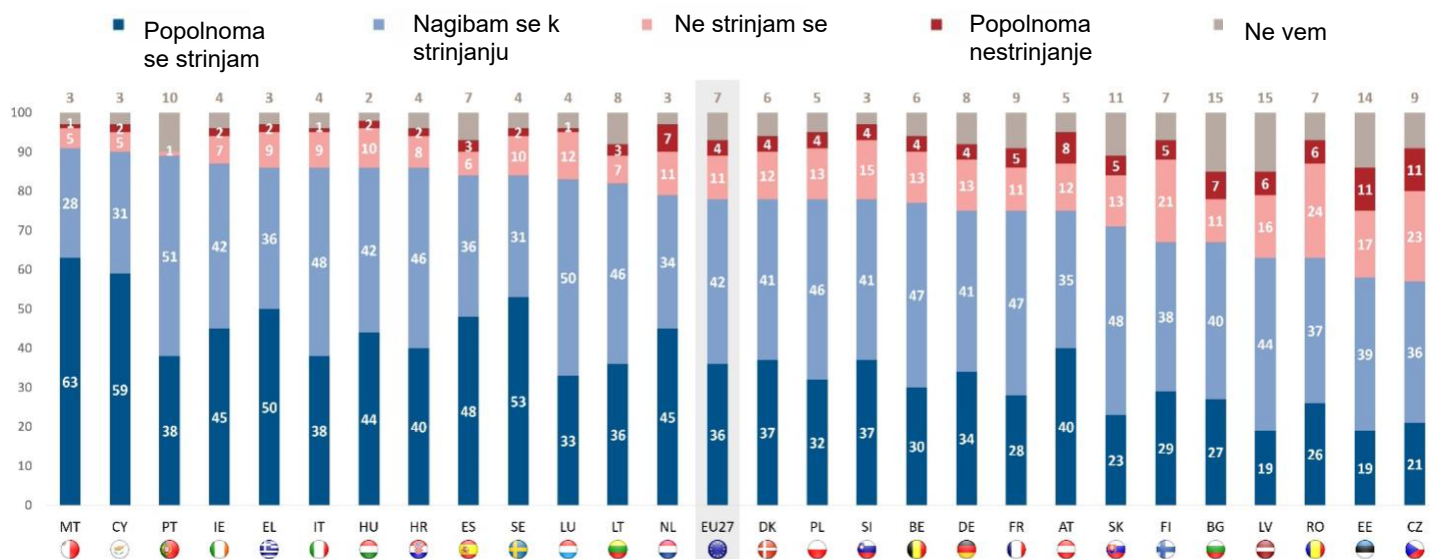
Podnebne spremembe

Na nacionalni ravni se več kot polovica anketirancev v vsaki državi strinja, da bi bilo treba za prehod na čisto energijo nameniti več javne finančne podpore, tudi če to pomeni, da bi bilo treba zmanjšati subvencije za fosilna goriva. Podpora je najvišja na Malti (91 %), Cipru (90 %) in na Portugalskem (89 %), vendar se strinja tudi 57 % na Češkem, 58 % v Estoniji ter 63 % v Latviji in Romuniji.

Obstajajo štiri države, v katerih se večina popolnoma strinja s to izjavo: Malta (63 %), Ciper (59 %), Švedska (53 %) in Grčija (50 %). Na drugi strani lestvice se v Latviji in Estoniji popolnoma strinja le 19 %.

QC4.5 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav?

(% – več javne finančne podpore bi bilo treba nameniti prehodu na čisto energijo, tudi če to pomeni, da je treba zmanjšati subvencije za fosilna goriva)

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Dogovor z izjavo se je od marca do aprila 2021 zmanjšal v 21 državah, pri čemer so se najbolj opazno zmanjšali v Estoniji (58 %, –23 odstotne točke v primerjavi²⁹ z letom 2021, –16 odstotnih točk v primerjavi z letom 2019), na Češkem (57 %, –18 odstotnih točk), Slovaškem (71 %, –13 odstotnih točk) in Belgiji (77 %, –13 odstotnih točk od leta 2021, –8 odstotnih točk od leta 2019). V treh državah je prišlo do majhnega povečanja (1–2 odstotne točke), v treh državah pa mnenje ostaja nespremenjeno.

Stopnje „ne vem“ so se v treh državah povečale za vsaj deset odstotnih točk: Latvija (15 %, +15 odstotnih točk od leta 2021, brez sprememb v primerjavi z letom 2019), Estonija (14 %, +14 odstotnih točk od leta 2021, –3 odstotne točke od leta 2019) in Portugalska (10 %, +10 odstotnih točk od leta 2021, brez sprememb v primerjavi z letom 2019).

QC4.5 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav?

Več javne finančne podpore bi bilo treba nameniti prehodu na čisto energijo, tudi če to pomeni, da bi bilo treba zmanjšati subvencije za fosilna goriva (v %)

		EU-27	TO JE	CY	MT	BG	PL	SE	DE	HU	ES	EL	KAD ROV SKA	LU	PRI	IE	LT	RO	FR	FI	DK	PT	SI	NL	LV	BODI	SK	CZ	EE
Skupaj „Strinjam se“	Maj/junij 2023	78	86	90	91	67	78	84	75	86	84	86	86	83	75	87	82	63	75	67	78	89	78	79	63	77	71	57	58
	Δ Mar/april 2021	▼3	H2	H1	H1	=	=	=	▼1	▼1	▼2	▼3	▼3	▼3	▼3	▼4	▼4	▼4	▼5	▼5	▼6	▼6	▼7	▼8	▼9	▼13	▼13	▼18	▼23
Skupaj „Disagre e“	Maj/junij 2023	15	10	7	6	18	17	12	17	12	9	11	10	13	20	9	10	30	16	26	16	1	19	18	22	17	18	34	28
	Δ Mar/april 2021	H2	=	3	H2	H8	3	▼4	H1	3	H2	H4	H2	▼1	H4	=	▼4	H8	H5	▼2	H1	▼4	H5	H6	▼6	H7	H9	H9	H9
Ne vem	Maj/junij 2023	7	4	3	3	15	5	4	8	2	7	3	4	4	5	4	8	7	9	7	6	10	3	3	15	6	11	9	14
	Δ Mar/april 2021	H1	▼2	▼4	▼3	▼8	▼3	H4	=	▼2	=	▼1	H1	H4	▼1	H4	H8	▼4	=	H7	H5	H10	H2	H2	H15	H6	H4	H9	H14

velike, je bila dodana primerjava z rezultati za leto 2019.

Podnebne spremembe

Iz socialno-demografske analize je razvidno, da se več kot sedem od desetih anketirancev v vsaki skupini strinja, da bi bilo treba prehodu na čisto energijo nameniti več javne finančne podpore, tudi če to pomeni, da bi bilo treba zmanjšati subvencije za fosilna goriva. Poudarja tudi naslednje:

- Mlajši kot je anketiranec, večja je verjetnost, da se bodo strinjali: To počne 84 % oseb, starih od 15 do 24 let, v primerjavi s 75 % tistih, starih 55 let ali več.
- Dlje ko je anketiranec ostal v izobraževanju, večja je verjetnost, da se bodo strinjali: Strinja se 81 % oseb, ki so zaključile izobraževanje, stare 20 let ali več, v primerjavi s 73 %, ki so zaključili starost 15 let ali manj.
- Študenti (87 %) se bodo bolj verjetno strinjali kot druge socialno-poklicne skupine, zlasti gospodinje in upokojenci (obe 74 %).
- Manj težav ima anketiranec pri plačevanju računov, večja je verjetnost, da se bodo strinjali: Strinja se 80 % ljudi, ki nikoli ali skoraj nikoli nimajo težav, v primerjavi s 72 % tistih, ki imajo težave večino časa.

Analiza tudi kaže, da se bodo anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe najresnejši problem (90 %), s katerim se sooča svet, bolj verjetno strinjali kot tisti, ki menijo, da so podnebne spremembe eden od najresnejših problemov (84 %) ali ne resen problem (71 %). Poleg tega se anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe zelo resen problem (84 %), bolj verjetno strinjajo kot tisti, ki menijo, da so manj resne. Nazadnje, anketiranci, ki so sprejeli ukrepe za boj proti podnebnim spremembam, se bodo bolj verjetno strinjali kot tisti, ki jih nimajo (83 % v primerjavi s 70 %).

QC4_5 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav?

Več javne finančne podpore bi bilo treba nameniti prehodu na čisto energijo, tudi če to pomeni, da bi bilo treba zmanjšati subvencije za fosilna goriva (% – EU).

	Skupaj „Strinjam se“	Skupaj „Disagree“	Ne vem
EU-27	78	15	7
Spol			
Človek	79	16	5
Žensko	78	14	8
Starost			
15–24	84	12	4
25–39	80	16	4
40–54	79	16	5
55+	75	16	9
Izobraževanje (konec)			
—15	73	13	14
16–19	76	17	7
20+	81	15	4
Še vedno študiram	87	9	4
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	80	16	4
Upravitelji	83	14	3
Drugi beli ovratniki	79	16	5
Ročni delavci	76	18	6
Hišne osebe	74	17	9
Brezposeln	75	16	9
Upokojen	74	15	11
Študenti	87	9	4
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	72	18	10
Od časa do časa	76	17	7
Skoraj nikoli/Nikoli	80	14	6
Razmislite o pripadnosti			
Delavski razred	75	14	11
Nižji srednji razred	76	17	7
Srednji razred	79	16	5
Zgornji srednji razred	84	14	2
Zgornji razred	83	17	0
Podnebne spremembe			
Največji problem	90	7	3
Ena od težav	84	10	6
Ni problema	71	21	8
Dojemanje podnebnih sprememb			
Ni resna težava	44	49	7
Precej resen problem	62	28	10
Zelo resen problem	84	10	6
Sprejela ukrepe za boj proti podnebnim spremembam			
Da	83	12	5
Brez	70	21	9

4. Odnos do prilagajanja škodljivim posledicam podnebnih sprememb

Več kot šest od desetih Evropejcev se strinja, da ima lahko prilagajanje na škodljive vplive podnebnih sprememb pozitivne rezultate za državljane EU

Skoraj dve tretjini anketirancev (63 %, +1 odstotne točke) se strinja, da lahko prilagajanje na škodljive vplive podnebnih sprememb koristi državljanom v EU, vključno s 23 % (brez sprememb), ki se „v celoti strinjajo“. Nasprotno pa se več kot četrtina (26 %, -2 odstotne točke) ne strinja, medtem ko 11 % (+1 odstotno točko) pravi, da ne vedo.

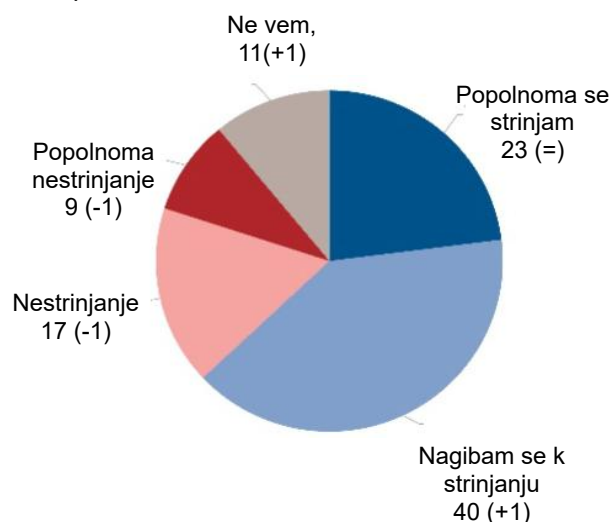
V vseh državah članicah razen ene se anketiranci najverjetneje strinjajo, da ima lahko prilagajanje na škodljive vplive podnebnih sprememb koristi za državljane EU, čeprav se deleži zelo razlikujejo: od 87 % na Irskem, 86 % na Malti in 85 % na Portugalskem do 48 % na Češkem (v primerjavi z 42 % se s tem ne strinja) in 53 % na Finskem.

Po drugi strani pa je bolj verjetno, da se anketiranci v Estoniji ne strinjajo, kot da bi se strinjali (45 % v primerjavi s 36 %).

V sedmih državah se vsaj trije od desetih anketirancev popolnoma strinjajo, največji delež pa je bil zabeležen na Malti (54 %) in na Irskem (43 %). V nasprotju s tem se 8 % v Estoniji popolnoma strinja.

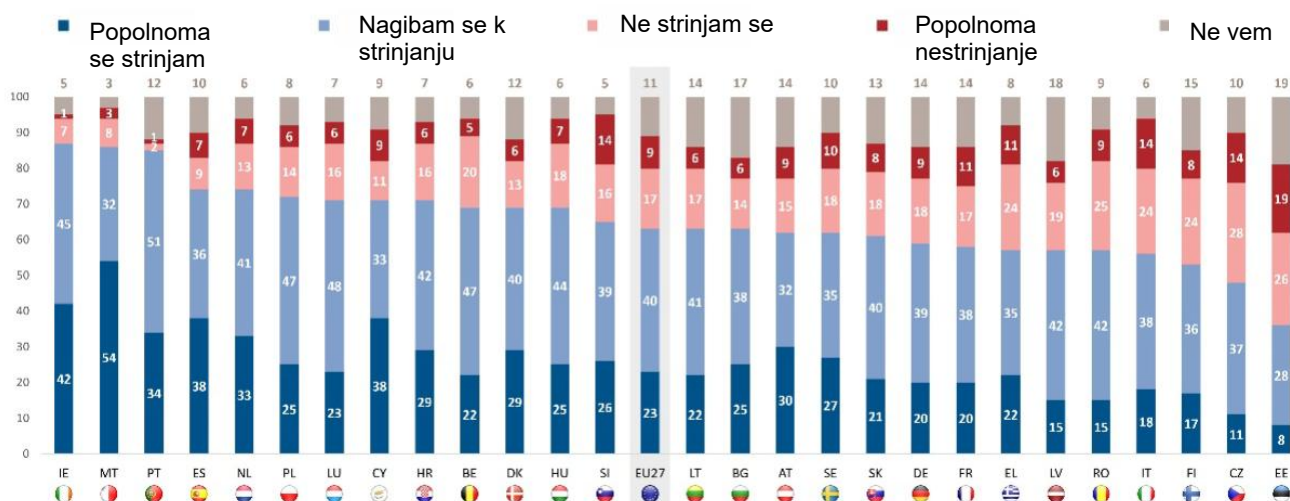
Omeniti je treba tudi, da v 14 državah vsaj eden od desetih anketirancev pravi, da ne vedo, z najvišjimi ravni v Estoniji (19 %).

QC4.6 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav? Prilagajanje škodljivim posledicam podnebnih sprememb lahko koristi državljanom EU (% – EU-27)

(Maj/junij 2023 – marec/april 2021)

QC4.6 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav? (% – prilagajanje na škodljive vplive podnebnih sprememb lahko koristi državljanom v EU)

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Kar zadeva dogovor z izjavo „Prilagajanje negativnim vplivom podnebnih sprememb lahko koristi državljanom v EU“,³⁰ so trendi od marca do aprila 2021 mešani.

Sporazum se je povečal v 13 državah, vključno s Portugalsko (85 %, +15 odstotnih točk v primerjavi z letom 2021, -2 odstotne točke v primerjavi z letom 2019), Bolgarijo (63 %, +9 odstotnih točk) in Poljsko (72 %, +6 odstotnih točk). Nasprotno pa se je sporazum zmanjšal v 13 državah, zlasti na Danskem (69 %, -13 odstotnih točk), Estoniji (36 %, -12 odstotnih točk od leta 2021, -3 odstotne točke od leta 2019) in na Slovaškem (61 %, -9 odstotne točke od leta 2021, -14 odstotnih točk od leta 2019). Mnenje v Franciji se ni spremenilo (58 %).

Ravni „ne vem“ so se povečale za vsaj deset odstotnih točk v osmih državah, najbolj dramatično v Estoniji (19 %, +19 odstotnih točk od leta 2021, -4 odstotne točke od leta 2019), Latviji (18 %, +18 od leta 2021 +1 odstotno točko od leta 2019) in na Finskem (15 %, +14 odstotnih točk od leta 2021, +4 odstotne točke od leta 2019) in Litvi (14 %, +14 odstotnih točk od leta 2021, -5 odstotnih točk od leta 2019).

QC4.6 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav?

Prilagajanje škodljivim vplivom podnebnih sprememb lahko koristi državljanom v EU (v %)

		EU-27	PT	BG	PL	TOJE	LU	MT	DE	IE	BO DI	HU	PR I	RO	SI	FR	CY	KA DR OV SK A	FI	EL	LV	LT	CZ	ES	NL	SE	SK	EE	DK
Skupaj „Strinjam se“	Maj/junij 2023	63	85	63	72	56	71	86	59	87	69	69	62	57	65	58	71	71	53	57	57	63	48	74	74	62	61	36	69
	Δ Mar/april 2021	H1	H15	H9	H6	H5	H5	H5	H2	H2	H1	H1	H1	H1	H1	=	▼1	▼2	▼2	▼3	▼3	▼3	▼5	▼5	▼5	▼8	▼9	▼12	▼13
Skupaj „Disagree“	Maj/junij 2023	26	3	20	20	38	22	11	27	8	25	25	24	34	30	28	20	22	32	35	25	23	42	16	20	28	26	45	19
	Δ Mar/april 2021	▼2	▼26	=	=	▼5	▼12	=	▼1	▼7	▼6	3	▼3	H5	▼4	3	H4	H1	▼12	H4	▼15	▼11	▼5	H5	3	▼2	H5	▼7	H2
Ne vem	Maj/junij 2023	11	12	17	8	6	7	3	14	5	6	6	14	9	5	14	9	7	15	8	18	14	10	10	6	10	13	19	12
	Δ Mar/april 2021	H1	H11	▼9	▼6	=	H7	▼5	▼1	H5	H5	▼4	H2	▼6	3	▼3	▼3	H1	H14	▼1	H18	H14	H10	=	H2	H10	H4	H19	H11

30 V primerjavi z letom 2021 se je metodologija, uporabljena za izvedbo raziskave, popolnoma razlikovala v BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE in delno v EL, MT, NL, SI, SK. Kjer so razlike velike, je bila dodana primerjava z rezultati za leto 2019.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Socialno-demografska analiza kaže, da se več kot dve tretjini anketirancev v vsaki skupini strinja, da lahko prilagajanje na škodljive vplive podnebnih sprememb koristi državljanom v EU. Prikazuje tudi:

- Anketiranci, stari 55 let ali več (58 %), se manj verjetno strinjajo kot mlajši anketiranci, zlasti tisti, stari od 25 do 39 let (69 %).
- Dlje ko je anketiranec ostal v izobraževanju, večja je verjetnost, da se bodo strinjali: 66 % jih je zaključilo izobraževanje, starih 20 let ali več, v primerjavi s 57 %, ki so zaključili starost 15 let ali manj.
- Za upokojece (56 %) je manj verjetno, da se bodo strinjali kot tisti iz drugih socialno-poklicnih skupin.
- Anketiranci, ki nikoli ali skoraj nikoli nimajo težav s plačevanjem računov (65 %), se bodo bolj verjetno strinjali kot tisti, ki imajo več težav.
- Anketiranci, ki menijo, da so višji razred (77 %), se bodo bolj verjetno strinjali kot tisti, ki menijo, da so del nižjih kategorij socialne lestvice, zlasti v delavskem razredu (61 %).

Analiza tudi kaže, da se anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe najresnejši (70 %) ali eden od najresnejših problemov (66 %), s katerimi se sooča svet, bolj verjetno strinjajo s tistimi, ki menijo, da podnebne spremembe niso ena najresnejših težav (59 %).

Poleg tega, bolj resno anketiranci ocenjujejo podnebne spremembe kot problem, večja je verjetnost, da se bodo strinjali: 67 % jih meni, da so podnebne spremembe zelo resen problem, v primerjavi z 42 % tistih, ki menijo, da to ni resen problem. Nazadnje, anketiranci, ki so sprejeli ukrepe za boj proti podnebnim spremembam, se bodo bolj verjetno strinjali kot tisti, ki jih nimajo (66 % v primerjavi z 58 %).

QC4_6 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav?

Prilagajanje škodljivim posledicam podnebnih sprememb lahko koristi državljanom EU (% – EU)

	Skupaj „Strinjam se“	Skupaj „Disagree“	Ne vem
EU-27	63	26	11
Spol			
Človek	64	27	9
Žensko	62	26	12
Starost			
15–24	66	27	7
25–39	69	23	8
40–54	65	27	8
55+	58	28	14
Izobraževanje (konec)			
—15	57	25	18
16–19	62	28	10
20+	66	26	8
Še vedno študiram	67	26	7
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	66	28	6
Upravitelji	68	25	7
Drugi beli ovratniki	66	27	7
Ročni delavci	64	27	9
Hišne osebe	61	23	16
Brezposeln	64	23	13
Upokojen	56	28	16
Študenti	67	26	7
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	57	31	12
Od časa do časa	59	30	11
Skoraj nikoli/Nikoli	65	25	10
Razmislite o pripadnosti			
Delavski razred	61	24	15
Nižji srednji razred	60	28	12
Srednji razred	65	27	8
Zgornji srednji razred	68	26	6
Zgornji razred	77	18	5
Podnebne spremembe			
Največji problem	70	23	7
Ena od težav	66	25	9
Ni problema	59	29	12
Dojemanje podnebnih sprememb			
Ni resna težava	42	43	15
Precej resen problem	54	33	13
Zelo resen problem	67	24	9
Sprejeta ukrepe za boj proti podnebnim spremembam			
Da	66	25	9
Brez	58	30	12

5. Odnos do reševanja podnebnih sprememb in okoljskih vprašanj kot prednostna naloga za izboljšanje javnega zdravja

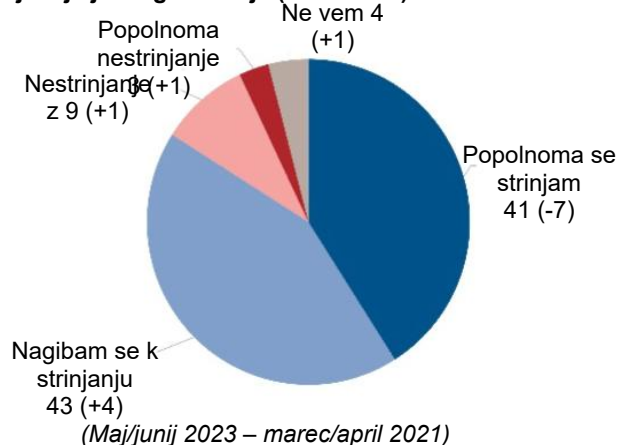
Vsaj šest od desetih v vsaki državi članici se strinja, da bi moralo biti reševanje podnebnih sprememb in okoljskih vprašanj prednostna naloga za izboljšanje javnega zdravja.

Nekaj več kot osem od desetih anketirancev v EU se strinja, da bi moralo biti obravnavanje podnebnih sprememb in okoljskih vprašanj prednostna naloga za izboljšanje javnega zdravja (84 %, -3 odstotne točke od marca do aprila 2021), pri čemer 41 % (-7 odstotnih točk) pravi, da se „v celoti strinjajo“. Nekaj več kot eden od desetih anketirancev (12 %, +2 odstotne točke) se ne strinja, 4 % (+1 odstotne točke) pa pravi, da ne vedo.

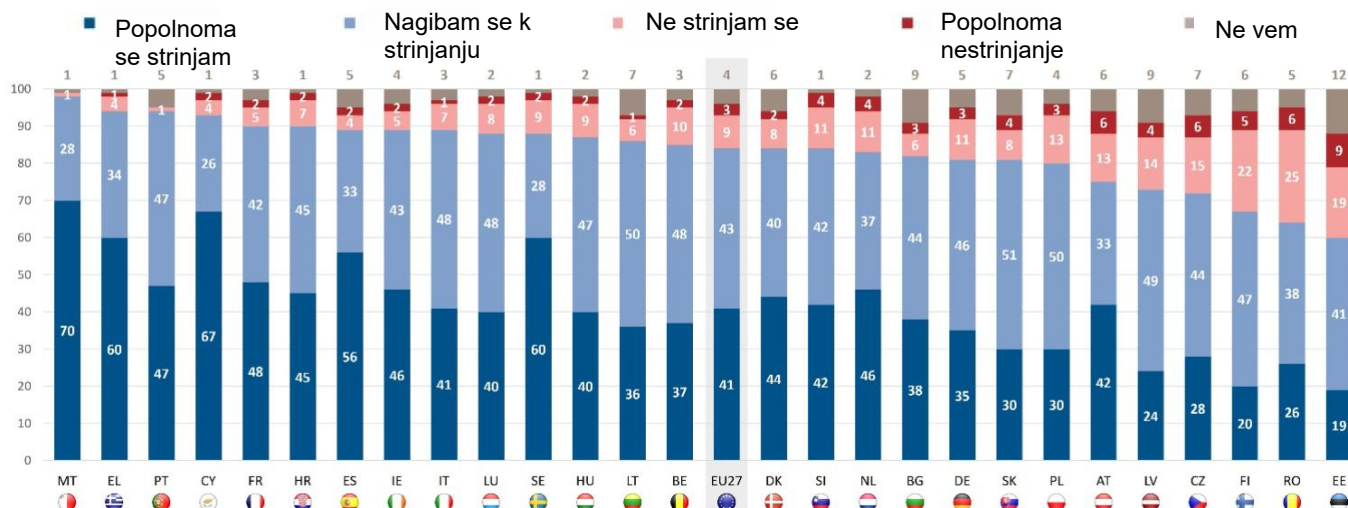
Najmanj šest od desetih anketirancev v vsaki državi članici se strinja, da bi moralo biti reševanje podnebnih sprememb prednostna naloga za izboljšanje javnega zdravja, deleži pa bi morali znašati od 98 % na Malti ter 94 % v Grčiji in na Portugalskem do 60 % v Estoniji, 64 % v Romuniji in 67 % na Finskem.

Obstaja pet držav, v katerih se vsaj polovica „v celoti strinja“: Malta (70 %), Ciper (67 %), Grčija in Švedska (obe 60 %) ter Španija (56 %). V nasprotju s tem 19 % v Estoniji in 20 % na Finskem pravi, da se „v celoti strinjajo“.

QC4.1 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav? Boj proti podnebnim spremembam in okoljskim vprašanjem bi moral biti prednostna naloga za izboljšanje javnega zdravja (% – EU-27)

QC4.1 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav? (% Obravnavanje podnebnih sprememb in okoljskih vprašanj bi moralo biti prednostna naloga za izboljšanje javnega zdravja)

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Delež anketirancev, ki se strinjajo, da bi moralo biti obravnavanje podnebnih sprememb in okoljskih vprašanj prednostna naloga za izboljšanje javnega zdravja, se je od marca do aprila 2021 zmanjšal v 20 državah,³¹ pri čemer se je najbolj zmanjšal v Estoniji (60 %, -16 odstotnih točk), na Češkem (72 %, -14 odstotnih točk) in na Slovaškem (81 %, -8 odstotnih točk). Stopnje dogovora so se povečale v petih državah, vključno z Malto (98 %, +5 odstotnih točk), vendar so v Grčiji (94 %) in Franciji (90 %) ostale nespremenjene.

QC4.1 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav?

Boj proti podnebnim spremembam in okoljskim vprašanjem bi moral biti prednostna naloga za izboljšanje javnega zdravja (v %)

		EU-27	MT	TO JE	HU	CY	SE	EL	FR	KA DR OV SK A	FI	DK	IE	ES	LT	LU	SI	PL	PT	BO DI	BG	NL	LV	PRI	DE	RO	SK	CZ	EE
Skupaj „Strinjam se“	Maj/ junij 2023	84	98	89	87	93	88	94	90	90	67	84	89	89	86	88	84	80	94	85	82	83	73	75	81	64	81	72	60
	Δ Mar/a pril 2021	▼3	H5	H4	H2	H1	H1	=	=	▼1	▼1	▼2	▼2	▼2	▼2	▼2	▼2	▼3	▼3	▼4	▼4	▼4	▼5	▼5	▼6	▼7	▼8	▼14	▼16
Skupaj „zaključek“	Maj/ junij 2023	12	1	8	11	6	11	5	7	9	27	10	7	6	7	10	15	16	1	12	9	15	18	19	14	31	12	21	28
	Δ Mar/a pril 2021	H2	▼2	▼3	=	H2	▼2	=	H1	H1	▼5	▼3	▼2	H1	▼5	H1	H2	H5	▼1	H1	H5	3	▼4	H2	H5	H11	H6	H7	H4
Ne vem	Maj/ junij 2023	4	1	3	2	1	1	1	3	1	6	6	4	5	7	2	1	4	5	3	9	2	9	6	5	5	7	7	12
	Δ Mar/a pril 2021	H1	▼3	▼1	▼2	▼3	H1	=	▼1	=	H6	H5	H4	H1	H7	H1	=	▼2	H4	3	▼1	H1	H9	3	H1	▼4	H2	H7	H12

³¹ V primerjavi z letom 2021 se je metodologija, uporabljena za izvedbo raziskave, popolnoma razlikovala v BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE in delno v EL, MT, NL, SI, SK. To je bila leta 2021 nova postavka, zato ni primerjave za leto 2019.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Socialno-demografska analiza kaže, da se vsaj osem od desetih anketirancev v vsaki skupini strinja, da bi morale biti reševanje podnebnih sprememb prednostna naloga za izboljšanje javnega zdravja. Glede na visoko raven soglasja je razmeroma malo opaznih razlik:

- Mlajši kot je anketiranec, večja je verjetnost, da se bodo strinjali: To počne 88 % oseb, starih od 15 do 24 let, v primerjavi z 82 % tistih, starih 55 let ali več.
- Dlje ko so anketiranci ostali v izobraževanju, večja je verjetnost, da se bodo strinjali: 86 % jih je zaključilo izobraževanje v starosti 20 let ali več, 80 % pa jih je zaključilo starost 15 let ali manj.

Mnenja o podnebnih spremembah pa so vplivna. Anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe najresnejši (93 %) ali eden od najresnejših problemov (90 %), s katerimi se sooča svet, se bolj verjetno strinjajo s tistimi, ki menijo, da podnebne spremembe niso ena najresnejših težav (78 %).

Poleg tega se anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe zelo resen problem (91 %), bolj verjetno strinjajo kot tisti, ki menijo, da so precej resne (70 %) ali niso resne (45 %). Nazadnje, anketiranci, ki so sprejeli ukrepe za boj proti podnebnim spremembam, se bodo bolj verjetno strinjali kot tisti, ki jih nimajo (89 % v primerjavi s 75 %).

QC4_1 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav?

Boj proti podnebnim spremembam in okoljskim vprašanjem bi moral biti prednostna naloga za izboljšanje javnega zdravja (% – EU)

	Skupaj „Strinjam se“	Skupaj „Disagree“	Ne vem
EU-27	84	12	4
Spol			
Človek	84	13	3
Žensko	84	11	5
Starost			
15–24	88	10	2
25–39	85	12	3
40–54	84	13	3
55+	82	12	6
Izobraževanje (konec)			
—15	80	10	10
16–19	84	13	3
20+	86	12	2
Še vedno študiram	90	8	2
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	85	13	2
Upravitelji	87	12	1
Drugi beli ovratniki	85	12	3
Ročni delavci	83	14	3
Hišne osebe	82	12	6
Brezposeln	82	13	5
Upokojen	82	11	7
Študenti	90	8	2
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	82	13	5
Od časa do časa	81	14	5
Skoraj nikoli/Nikoli	86	10	4
Razmislite o pripadnosti			
Delavski razred	82	11	7
Nižji srednji razred	82	14	4
Srednji razred	86	11	3
Zgornji srednji razred	86	13	1
Zgornji razred	86	13	1
Podnebne spremembe			
Največji problem	93	5	2
Ena od težav	90	7	3
Ni problema	78	16	6
Dojemanje podnebnih sprememb			
Ni resna težava	45	49	6
Precej resen problem	70	23	7
Zelo resen problem	91	6	3
Sprejela ukrepe za boj proti podnebnim spremembam			
Da	89	8	3
Brez	75	19	6

6. Odnos do kompromisa med stroški, ki jih povzročajo podnebne spremembe, in stroški zelenega prehoda

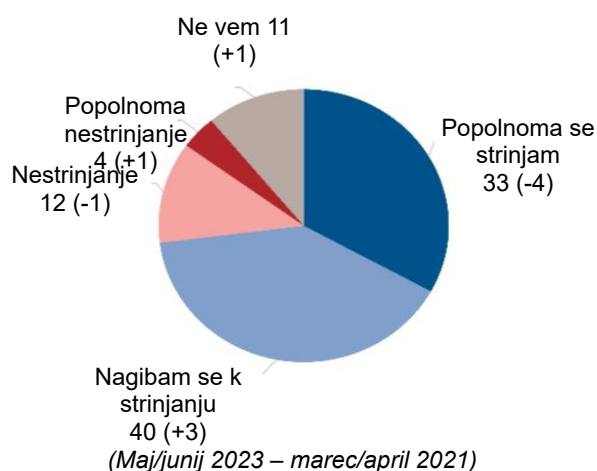
Skoraj tri četrtine Evropejcev se strinja, da so stroški škode, ki jo povzročijo podnebne spremembe, veliko višji od stroškov naložb, potrebnih za zeleni prehod.

Več kot sedem od desetih anketirancev (73 %, -1 odstotno točko od marca do aprila 2021) se strinja, da so stroški škode zaradi podnebnih sprememb veliko višji od stroškov naložb, potrebnih za zeleni prehod, vključno s 33 % (-4 odstotne točke), ki se „v celoti strinjajo“. Nasprotno se 16 % (brez sprememb) ne strinja s to trditvijo, medtem ko 11 % (+1 odstotno točko) pravi, da „ne vedo“.

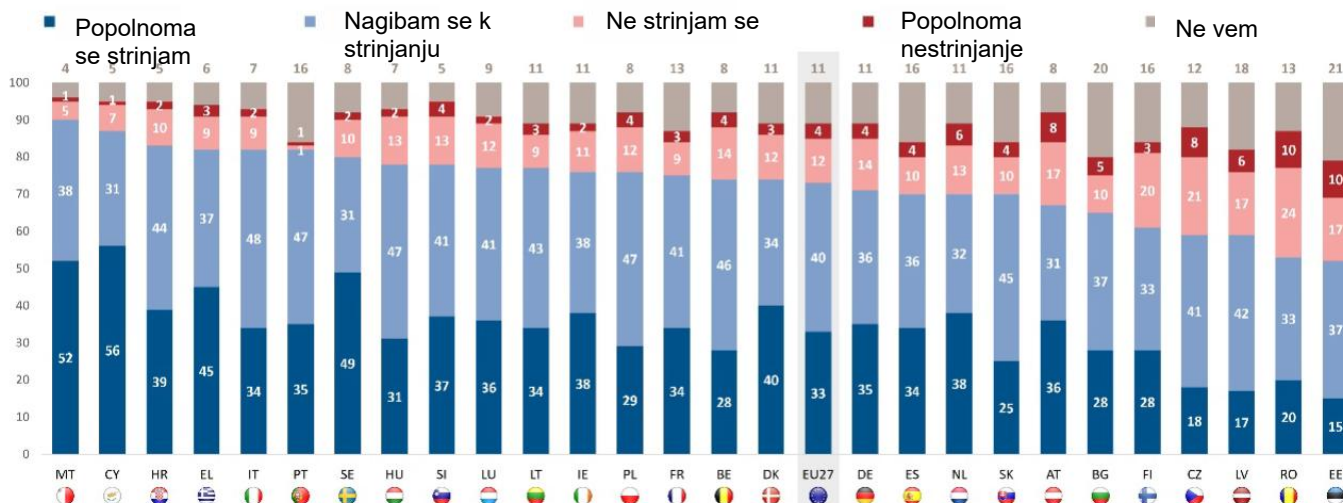
Večina anketirancev v vsaki državi članici se strinja, da so stroški škode zaradi podnebnih sprememb veliko višji od stroškov naložb, potrebnih za zeleni prehod. Najvišja stopnja soglasja je bila ugotovljena med anketiranci na Malti (90 %), Cipru (87 %) in na Hrvaškem (83 %), strinja pa se tudi več kot polovica v Estoniji (52 %), Romuniji (53 %), Latviji in na Češkem (po 59 %).

Ciper (56 %) in Malta (52 %) sta edini državi, v katerih vsaj polovica pravi, da se s to izjavo „v celoti strinjata“, čeprav se 49 % na Švedskem odziva tudi na ta način. Na drugi strani lestvice 15 % v Estoniji, 17 % v Latviji in 18 % na Češkem se „v celoti strinja“.

QC4.2 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav? Stroški škode zaradi podnebnih sprememb so veliko višji od stroškov naložb, potrebnih za zeleni prehod (% – EU-27).

QC4.2 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav? (V % so stroški škode zaradi podnebnih sprememb veliko višji od stroškov naložb, potrebnih za zeleni prehod)

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Od marca³² do aprila 2021 se je raven v izjavi znižala v 18 državah članicah, vključno z Estonijo (52 %, -23 odstotne točke), Slovaško (70 %, -12 odstotne točke), Češko (59 %, -12 odstotnih točk), Latvijo (59 %, -10 odstotnih točk) in Irsko (76 %, -10 odstotne točke). Po drugi strani se je sporazum povečal v osmih državah, vključno z Malto (90 %, +9 odstotnih točk), Francijo (75 %, +6 odstotnih točk) in Madžarsko (78 %, +6 odstotnih točk). Na Nizozemskem se mnenje ni spremenilo (70 %).

Ravni „ne vem“ so se v osmih državah povečale za vsaj deset odstotnih točk, zlasti v Estoniji (21 %, +21 odstotnih točk), Latviji (18 %, +18 odstotnih točk) in na Finskem (16 %, +16 odstotnih točk).

QC4.2 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav?

Stroški škode zaradi podnebnih sprememb so veliko višji od stroškov naložb, potrebnih za zeleni prehod (v %)

		EU-27	MT	FR	HU	TO JE	BG	PL	ES	CY	NL	DE	SE	DK	EL	KA DR OV SK A	LT	PRI	LU	SI	RO	BO DI	PT	FI	IE	LV	CZ	SK	EE
Skupaj „Strinjam se“	Maj/junij 2023	73	90	75	78	82	65	76	70	87	70	71	80	74	82	83	77	67	77	78	53	74	82	61	76	59	59	70	52
	Δ Mar/april 2021	▼1	H9	H6	H6	H4	3	3	H1	H1	=	▼2	▼2	▼3	▼3	▼3	▼4	▼4	▼6	▼6	▼8	▼9	▼9	▼9	▼10	▼10	▼12	▼12	▼23
Skupaj „Disagree“	Maj/junij 2023	16	6	12	15	11	15	16	14	8	19	18	12	15	12	12	12	25	14	17	34	18	2	23	13	23	29	14	27
	Δ Mar/april 2021	=	▼1	▼1	▼1	▼4	H6	=	=	H1	▼1	H2	▼6	▼7	H1	H2	▼7	H5	▼3	H2	H11	H1	▼6	▼7	▼1	▼8	H1	H6	H2
Ne vem	Maj/junij 2023	11	4	13	7	7	20	8	16	5	11	11	8	11	6	5	11	8	9	5	13	8	16	16	11	18	12	16	21
	Δ Mar/april 2021	H1	▼8	▼5	▼5	=	▼9	▼3	▼1	▼2	H1	=	H8	H10	H2	H1	H11	▼1	H9	H4	▼3	H8	H15	H16	H11	H18	H11	H6	H21

32 V primerjavi z letom 2021 se je metodologija, uporabljena za izvedbo raziskave, popolnoma razlikovala v BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE in delno v EL, MT, NL, SI, SK. To je bila leta 2021 nova postavka, zato ni primerjave za leto 2019.

Podnebne spremembe

Iz socialno-demografske analize je razvidno, da se vsaj dve tretjini anketirancev v vsaki skupini strinja, da so stroški škode zaradi podnebnih sprememb veliko višji od stroškov naložb, potrebnih za zeleni prehod. Poudarja tudi naslednje:

- Mlajši kot je anketiranec, večja je verjetnost, da se bodo strinjali: To počne 80 % oseb, starih od 15 do 24 let, v primerjavi z 68 % tistih, starih 55 let ali več.
- Dlje ko je anketiranec ostal v izobraževanju, večja je verjetnost, da se bodo strinjali: Strinja se 77 % oseb, ki so zaključile izobraževanje v starosti 20 let ali več, v primerjavi s 66 %, ki so zaključili 15 let ali manj.
- Študenti (80 %) se bodo bolj verjetno strinjali kot druge socialno-poklicne skupine, zlasti upokojenici in domačini (obe 67 %).
- Anketiranci, ki menijo, da so višji srednji razred (80 %), se bodo najbolj verjetno strinjali, zlasti v primerjavi s tistimi, ki menijo, da so del delavskega razreda (67 %).

Analiza je pokazala tudi, da se anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe najresnejše (85 %) ali ena od najresnejših težav (79 %), s katerimi se sooča svet, bolj verjetno strinjajo s tistimi, ki menijo, da so podnebne spremembe ena najresnejših težav (67 %). Prav tako kaže, da se bodo anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe zelo resen problem (80 %), bolj verjetno strinjali kot tisti, ki menijo, da so precej resne (60 %) ali niso resne (36 %). Nazadnje, anketiranci, ki so sprejeli ukrepe za boj proti podnebnim spremembam, se bodo bolj verjetno strinjali kot tisti, ki jih nimajo (78 % v primerjavi s 66 %).

QC4_2 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav?

Stroški škode zaradi podnebnih sprememb so veliko višji od stroškov naložb, potrebnih za zeleni prehod (% – EU)

	Skupaj „Strinjam se“	Skupaj „Disagree“	Ne vem
EU-27	73	16	11
Spol			
Človek	74	17	9
Žensko	72	15	13
Starost			
15–24	80	12	8
25–39	76	16	8
40–54	76	16	8
55+	68	16	16
Izobraževanje (konec)			
—15	66	12	22
16–19	72	18	10
20+	77	15	8
Še vedno študiram	80	12	8
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	75	17	8
Upravitelji	79	15	6
Drugi beli ovratniki	78	15	7
Ročni delavci	72	18	10
Hišne osebe	67	17	16
Brezposeln	70	17	13
Upokojen	67	15	18
Študenti	80	12	8
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	71	16	13
Od časa do časa	72	17	11
Skoraj nikoli/Nikoli	75	14	11
Razmislite o pripadnosti			
Delavski razred	67	15	18
Nižji srednji razred	73	16	11
Srednji razred	76	16	8
Zgornji srednji razred	80	15	5
Zgornji razred	75	17	8
Podnebne spremembe			
Največji problem	85	9	6
Ena od težav	79	11	10
Ni problema	67	20	13
Dojemanje podnebnih sprememb			
Ni resna težava	36	52	12
Precej resen problem	60	26	14
Zelo resen problem	80	10	10
Sprejela ukrepe za boj proti podnebnim spremembam			
Da	78	13	9
Brez	66	20	14

IV. POGLED V PRIHODNOST

1. Trenutni ukrepi nacionalnih vlad za boj proti podnebnim spremembam

Skoraj sedem od desetih Evropejcev meni, da njihova nacionalna vlada ne ukrepa dovolj, da bi se spopadla s podnebnimi spremembami

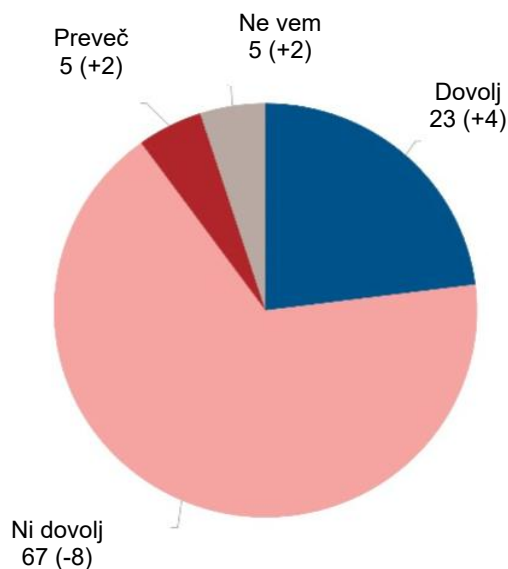
Na vprašanje 67 % vprašanih meni, da njihova nacionalna vlada ne počne dovolj za boj proti podnebnim spremembam. To pomeni zmanjšanje za osem odstotnih točk od marca do aprila 2021.³³ Skoraj četrtina (23 %, +4 odstotne točke) meni, da njihova nacionalna vlada dela dovolj, medtem ko 5 % (+2 odstotni točki) pravi, da je bilo storjenega preveč. Eden od dvajsetih (5 %, +2 odstotne točke) pravi, da ne ve.

V vseh državah članicah, razen v eni, anketiranci najverjetneje trdijo, da njihova nacionalna vlada ne počne dovolj za boj proti podnebnim spremembam. Vsaj osem od desetih na Hrvaškem (85 %), na Cipru (83 %) ter v Španiji in na Švedskem (vsaka po 80 %) menijo tako, kot 37 % v Estoniji (v primerjavi s 34 %, ki pravijo „dovolj“), 50 % na Danskem in 51 % v Avstriji.

Izjema je Finska, kjer 40 % vprašanih pravi, da njihova nacionalna vlada dela dovolj, 38 % pa jih pravi, da ne počnejo dovolj. Vsaj trije od desetih anketirancev na Danskem (39 %), v Luksemburgu (38 %), v Nemčiji, Estoniji (obe 34 %) in na Poljskem (31 %) menijo, da njihova vlada dela dovolj.

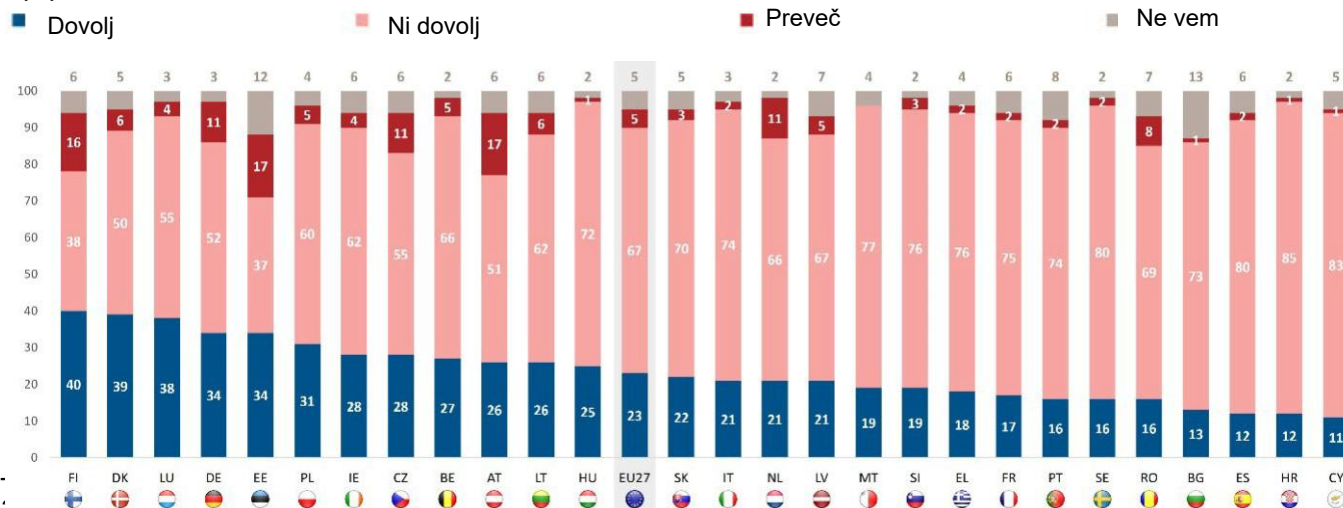
V šestih državah vsaj eden od desetih anketirancev meni,

QC7. Ali menite, da vlada (NATIONALITY) dela dovolj, premalo ali preveč za boj proti podnebnim spremembam? (% EI27)

(Maj/junij 2023 – marec/april 2021)

QC7. Ali menite, da vlada (NATIONALITY) dela dovolj, premalo ali preveč za boj proti podnebnim spremembam? (%)

pre malo ali preveč za boj proti podnebnim spremembam?

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Nacionalni razvoj od marca do aprila 2021³⁴ na splošno ustreza splošnemu trendu EU: anketiranci so zdaj bolj verjetno, da menijo, da nacionalna vlada počne dovolj in manj verjetno, da mislijo, da ne bo dovolj.

Delež vprašanih, ki menijo, da njihova nacionalna vlada dovolj dela za boj proti podnebnim spremembam, se je povečal v 19 državah, vključno z Belgijo (27 %, +13 odstotnih točk) in Irsko (28 %, +10 odstotnih točk). Zmanjšal se je v štirih državah, vključno z Avstrijo (26 %, -7 odstotne točke), v štirih državah pa je ostal stabilen.

V 23 državah članicah je manj verjetno, da bodo anketiranci rekli, da njihova nacionalna vlada ne počne dovolj. V desetih državah je upad znašal vsaj deset odstotnih točk, pri čemer je bilo največje zabeleženo v Estoniji (37 %, -29 odstotne točke), na Češkem (55 %, -22 odstotne točke) in Litvi (62 %, -18 odstotnih točk). V preostalih štirih državah se je ta trend obrnil, pri čemer je bilo največje povečanje zabeleženo na Švedskem (80 %, +11 odstotnih točk).

Estonija (17 %, +11 odstotnih točk) je edina država, v kateri se je delež anketirancev, ki menijo, da njihova nacionalna vlada dela preveč, spremenil za vsaj deset točk.

QC7 Ali menite, da vlada (NATIONALITY) dela dovolj, premalo ali preveč za boj proti podnebnim spremembam?

(%)

		EU-27	BOD I	IE	TO JE	LT	SK	CZ	DE	LU	RO	EE	FR	BG	EL	PL	SI	DK	KA DR OV SK A	MT	PT	ES	LV	HU	FI	NL	SE	CY	PRI
Dovolj	Maj/junij 2023	23	27	28	21	26	22	28	34	38	16	34	17	13	18	31	19	39	12	19	16	12	21	25	40	21	16	11	26
	Δ Mar/april 2021	H4	H13	H10	H9	H9	H9	H8	H8	H8	H7	H6	H5	3	3	3	3	H2	H2	H2	H2	=	=	=	=	▼2	▼5	▼6	▼7
Ni dovolj	Maj/junij 2023	67	66	62	74	62	70	55	52	55	69	37	75	73	76	60	76	50	85	77	74	80	67	72	38	66	80	83	51
	Δ Mar/april 2021	▼8	▼16	▼15	▼10	▼18	▼12	▼22	▼15	▼8	▼10	▼29	▼6	▼5	▼2	▼7	▼6	▼6	▼4	▼2	▼11	▼2	▼4	H1	H4	▼5	H11	H7	▼3
Preveč	Maj/junij 2023	5	5	4	2	6	3	11	11	4	8	17	2	1	2	5	3	6	1	0	2	2	5	1	16	11	2	1	17
	Δ Mar/april 2021	H2	H2	▼1	H1	3	H2	H8	H7	▼2	H1	H11	=	=	=	H2	H2	▼1	H1	▼1	H1	H1	▼3	=	▼9	H6	▼8	▼2	H9
Ne vem	Maj/junij 2023	5	2	6	3	6	5	6	3	3	7	12	6	13	4	4	2	5	2	4	8	6	7	2	6	2	2	5	6
	Δ Mar/april 2021	H2	H1	H6	=	H6	H1	H6	=	H2	H2	H12	H1	H2	▼1	H2	H1	H5	H1	H1	H8	H1	H7	▼1	H5	H1	H2	H1	H1

34 V primerjavi z letom 2021 se je metodologija, uporabljena za izvedbo raziskave, popolnoma razlikovala v BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE in delno v EL, MT, NL, SI, SK. To je bilo novo vprašanje v letu 2021, zato ni primerjave za leto 2019.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Socialno-demografska analiza se osredotoča na anketirance, ki menijo, da njihova nacionalna vlada ne počne dovolj za boj proti podnebnim spremembam. Poudarja, da ima to mnenje vsaj šest od desetih v vsaki skupini, in prav tako ponazarja, da:

- Mlajši kot je anketiranec, bolj verjetno je, da njihova nacionalna vlada ne stori dovolj: To pravi 75 % tistih, starih od 15 do 24 let, v primerjavi s 63 % tistih, starih 55 let ali več.
- Dlje ko je anketiranec ostal v izobraževanju, bolj verjetno je, da njihova vlada ne dela dovolj: 69 % tistih, ki so dopolnili starost 20 let ali več, v primerjavi z 61 % tistih, ki so dopolnili starost 15 let ali manj.
- Študenti (76 %) so veliko bolj verjetno kot druge socialno-strokovne skupine, da pravijo, da vlada ne počne dovolj.
- Višja kot je socialna lestvica, za katero anketiranec meni, da je, večja je verjetnost, da nacionalna vlada ne stori dovolj.

Analiza tudi poudarja, da so anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe najresnejši problem na svetu (80 %), bolj verjetno, da razmišljajo na ta način kot tisti, ki menijo, da so podnebne spremembe eden od najhujših (72 %) ali ne eden od najresnejših problemov (60 %). Prav tako kaže, da anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe zelo resen problem (74 %), veliko bolj verjetno mislijo, da njihova nacionalna vlada ne počne dovolj v primerjavi s tistimi, ki menijo, da so manj resne. Anketiranci, ki so sprejeli ukrepe za boj proti podnebnim spremembam, bolj verjetno menijo, da nacionalna vlada ne stori dovolj kot tisti, ki niso ukrepali (70 % v primerjavi z 61 %).

QC7 Ali menite, da vlada (NATIONALITY) dela dovolj, premalo ali preveč za boj proti podnebnim spremembam?

(% – EU)

	Dovolj	Ni dovolj	Preveč	Ne vem
EU-27	23	67	5	5
Spol				
Človek	23	66	7	4
Žensko	23	68	4	5
Starost				
15–24	18	75	2	5
25–39	21	70	6	3
40–54	25	66	6	3
55+	25	63	6	6
Izobraževanje (konec)				
—15	26	61	4	9
16–19	25	65	6	4
20+	22	69	5	4
Še vedno študiram	18	76	2	4
Socialno-poklicna kategorija				
Samozaposlena oseba	22	69	7	2
Upravitelji	23	69	6	2
Drugi beli ovratniki	24	67	6	3
Ročni delavci	24	65	7	4
Hišne osebe	24	65	4	7
Brezposeln	21	68	6	5
Upokojen	24	63	5	8
Študenti	18	76	2	4
Težave pri plačevanju računov				
Večino časa	19	70	6	5
Od časa do časa	23	67	5	5
Skoraj nikoli/Nikoli	24	66	6	4
Razmislite o pripadnosti				
Delavski razred	23	65	4	8
Nižji srednji razred	23	67	6	4
Srednji razred	24	68	5	3
Zgornji srednji razred	22	71	5	2
Zgornji razred	20	75	5	0
Podnebne spremembe				
Največji problem	16	80	1	3
Ena od težav	22	72	2	4
Ni problema	26	60	8	6
Dojemanje podnebnih sprememb				
Ni resna težava	32	31	32	5
Precej resen problem	35	49	9	7
Zelo resen problem	20	74	2	4
Sprejela ukrepe za boj proti podnebnim spremembam				
Da	23	70	4	3
Brez	25	61	8	6

2. Cilji za energijo iz obnovljivih virov

Skoraj devet od desetih Evropejcev meni, da je pomembno, da si njihova nacionalna vlada in Evropska unija zastavita ambiciozne cilje za povečanje porabe energije iz obnovljivih virov do leta 2030.

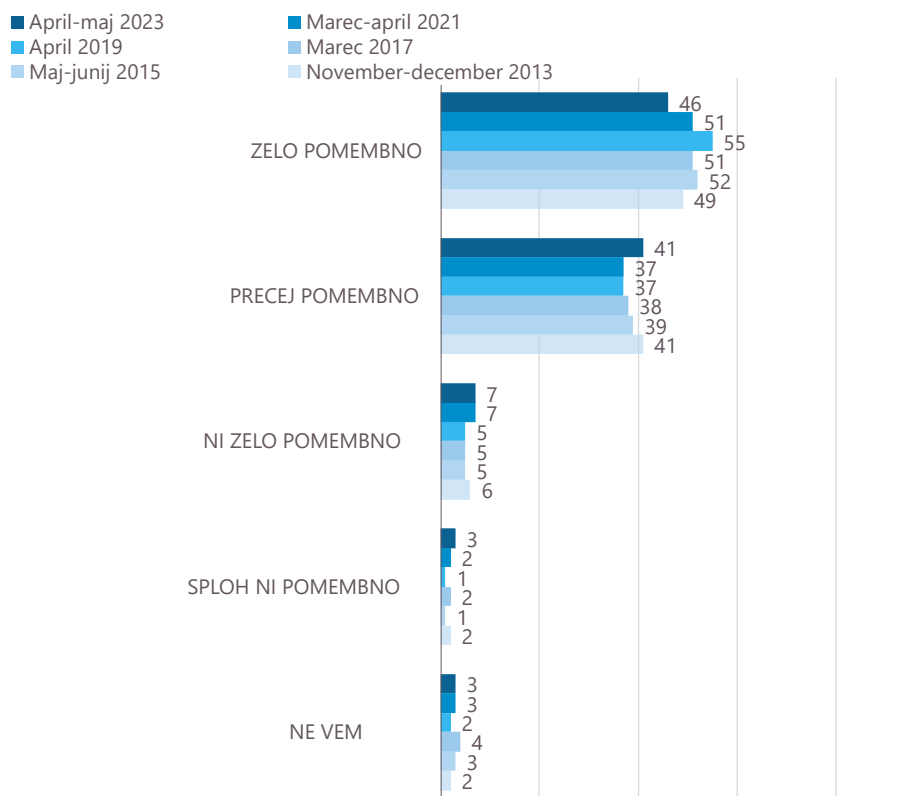
Vprašani so bili vprašani, kako pomembno je po njihovem mnenju njihova nacionalna vlada in Evropska unija si je zastavila ambiciozne cilje za povečanje količine porabljene energije iz obnovljivih virov, kot sta vetrna ali sončna energija, do leta 2030.³⁵

Skoraj devet od desetih (87 %, –1 odstotno točko od marca do aprila 2021) meni, da je pomembno, da njihova nacionalna vlada določi ambiciozne cilje na tem področju, saj 46 % (–5 odstotnih točk) meni, da je to „zelo pomembno“. V nasprotju s tem 10 % (+1 odstotno točko)

meni, da to ni pomembno, medtem ko 3 % (brez sprememb) pravi, da ne vedo.

Dolgoročni trend kaže, da je splošno soglasje zdaj na najnižji ravni doslej. Poleg tega je delež vprašanih, ki menijo, da so ambiciozni cilji „zelo pomembni“, prav tako na najnižji ravni doslej, kar je tri točke pod prejšnjo najnižjo ravno iz leta 2013.

QC8.1 Kako pomembno je, da si naslednji organi zastavijo ambiciozne cilje za povečanje količine porabljene energije iz obnovljivih virov, kot sta vetrna ali sončna energija, do leta 2030? Vlada (NATIONALITY) (% – EU-27)

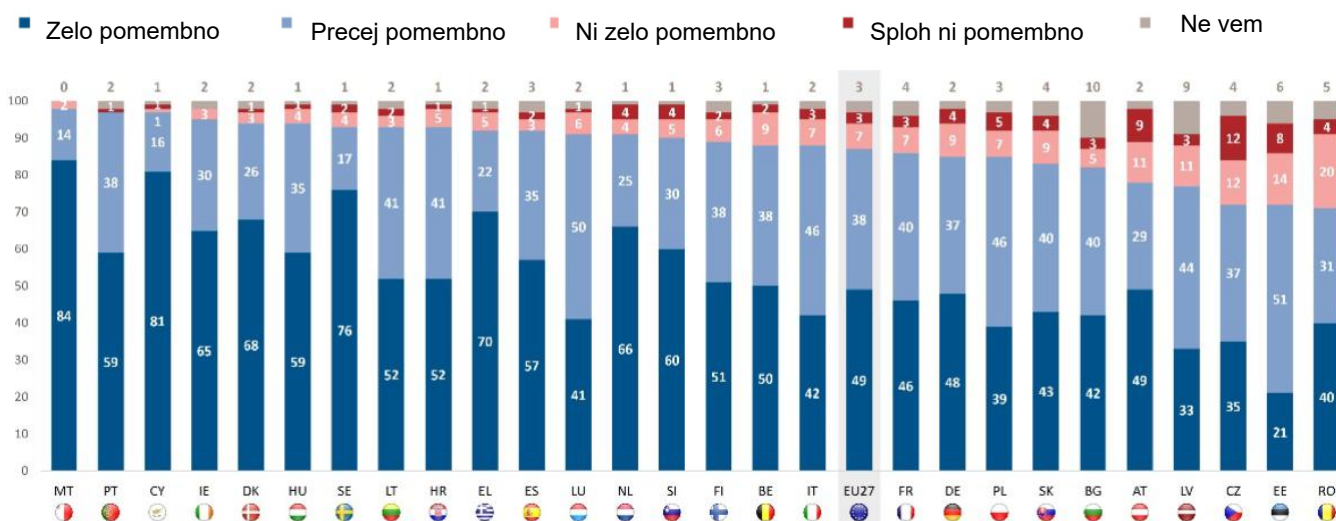
35 QC8. Kako pomembno je po vašem mnenju, da naslednji organi ukrepajo in povečajo količino porabljene energije iz obnovljivih virov, kot sta vetrna ali sončna energija, do leta 2030? QC8.1 Vlada (NATIONALITY) QC8.2 Evropska unija.

Podnebne spremembe

Na nacionalni ravni več kot dve tretjini anketirancev v vsaki državi meni, da je pomembno, da njihova nacionalna vlada določi ambiciozne cilje za povečanje uporabe energije iz obnovljivih virov do leta 2030. To stališče je skoraj splošno na Malti in Portugalskem (vsaka 98 %) ter na Cipru (97 %), pri čemer se strinja tudi 69 % v Estoniji, 71 % na Češkem in 75 % v Latviji.

V 12 državah članicah vsaj polovica vseh anketirancev meni, da je to „zelo pomembno“, njihova nacionalna vlada pa te cilje določa na Malti (83 %), Cipru (79 %) in na Švedskem (70 %) vsaj sedem od desetih. V nasprotju s tem 19 % v Estoniji, 30 % v Latviji in 31 % na Poljskem meni, da je to „zelo pomembno“.

QC8.2 Kako pomembno je, da naslednji organi do leta 2030 ukrepajo in povečajo količino porabljene energije iz obnovljivih virov, kot sta vetrna ali sončna energija? (% – Evropska unija)

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Trendi nanacionalni ravni od marca do aprila 2021³⁶ so mešani. Delež vprašanih, ki menijo, da je pomembno, da nacionalna vlada poveča količino porabljene energije iz obnovljivih virov do leta 2030, se je povečal v 12 državah, vključno s Finsko (86 %, +11 odstotnih točk v primerjavi z letom 2021, -3 odstotne točke v primerjavi z letom 2019), vendar se je zmanjšal v 14 državah, vključno z Estonijo (69 %, -14 odstotnih točk od leta 2021, -19 odstotnih točk od leta 2019) in Češko (71 %, -10 odstotnih točk). Mnenje v Luksemburgu ni bilo spremenjeno (92 %).

QC8.1 Kako pomembno je, da naslednji organi ukrepajo in povečajo količino porabljene energije iz obnovljivih virov, kot sta vetrna ali sončna energija, do leta 2030?

Vlada (NATIONALITY) (%)

		EU-27	FI	MT	LT	PL	TOJE	SE	DK	IE	FR	EL	CY	PT	LU	HU	NL	KA DR OV SK A	BO DI	DE	ES	SI	PRI	LV	RO	BG	SK	CZ	EE
Skupaj „pomembno“	Maj/junij 2023	87	86	98	92	85	89	92	93	96	87	92	97	98	92	94	91	91	89	85	91	89	81	75	76	82	82	71	69
	Δ Mar/april 2021	▼1	H11	H5	H4	H4	3	3	H2	H2	H2	H1	H1	H1	=	▼1	▼1	▼2	▼3	▼3	▼3	▼3	▼4	▼6	▼7	▼8	▼8	▼10	▼14
Skupaj „ni pomembno“	Maj/junij 2023	10	12	1	6	12	9	7	5	3	9	6	3	1	6	5	7	8	10	13	6	10	16	16	21	9	14	25	25
	Δ Mar/april 2021	H1	▼13	▼1	▼6	▼2	▼2	▼4	▼4	▼3	▼1	▼1	H1	▼2	▼2	H1	▼1	H1	H2	3	H2	3	3	▼3	H9	H5	H8	H6	H8
Ne vem	Maj/junij 2023	3	2	1	2	3	2	1	2	1	4	2	0	1	2	1	2	1	1	2	3	1	3	9	3	9	4	4	6
	Δ Mar/april 2021	=	H2	▼4	H2	▼2	▼1	H1	H2	H1	▼1	=	▼2	H1	H2	=	H2	H1	H1	=	H1	=	H1	H9	▼2	3	=	H4	H6

36 V primerjavi z letom 2021 se je metodologija, uporabljena za izvedbo raziskave, popolnoma razlikovala v BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE in delno v EL, MT, NL, SI, SK. Kjer so razlike velike, je bila dodana primerjava z rezultati za leto 2019.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

V socialno-demografski analizi je poudarjeno, da več kot osem od desetih v vsaki skupini meni, da je pomembno, da nacionalna vlada do leta 2030 poveča količino energije iz obnovljivih virov. Glede na visoko raven splošnega dogovora je malo opaznih razlik:

- Tisti, stari od 15 do 24 let, bodo najverjetneje rekli, da je to pomembno, zlasti v primerjavi s tistimi, ki so stari 55 let ali več (91 % v primerjavi s 85 %).
- Tisti, ki redko ali nikoli nimajo težav s plačevanjem računov (89 %), bolj verjetno mislijo, da je to pomembno kot tisti, ki imajo večje težave.

Vendar analiza kaže, da so anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe najresnejše (95 %) ali ena od najresnejših (93 %) težav, s katerimi se sooča svet, bolj verjetno mislili, da je to ukrepanje nacionalne vlade pomembno kot tisti, ki menijo, da so podnebne spremembe resen problem (81 %). Kaže tudi, da bolj resno gledajo na podnebne spremembe, večja je verjetnost, da bodo nacionalne vlade sprejele ukrepe za povečanje uporabe energije iz obnovljivih virov: 93 % tistih, ki menijo, da gre za zelo resen problem, meni, da je to pomembno, medtem ko jih 50 % meni, da podnebne spremembe niso resen problem.

QC8_1

Kako pomembno je po vašem mnenju, da naslednji organi ukrepajo in povečajo količino porabljene energije iz obnovljivih virov, kot sta vetrna ali sončna energija, do leta 2030?

Vlada (NATIONALITY) (% – EU)

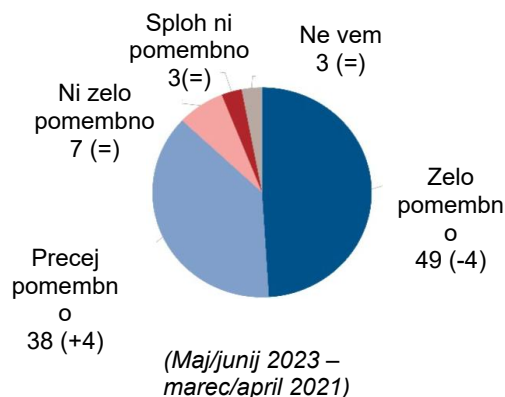
	Skupaj „pomembno“	Skupaj „ni pomembno“	Ne vem
EU-27	87	10	3
Spol			
Človek	86	12	2
Žensko	88	9	3
Starost			
15–24	91	7	2
25–39	87	11	2
40–54	87	11	2
55+	85	11	4
Izobraževanje (konec)			
—15	85	9	6
16–19	86	12	2
20+	89	9	2
Še vedno študiram	93	5	2
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	89	9	2
Upravitelji	90	9	1
Drugi beli ovratniki	88	10	2
Ročni delavci	84	14	2
Hišne osebe	87	10	3
Brezposeln	87	9	4
Upokojen	85	11	4
Študenti	93	5	2
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	84	12	4
Od časa do časa	83	14	3
Skoraj nikoli/Nikoli	89	9	2
Razmislite o pripadnosti			
Delavski razred	86	10	4
Nižji srednji razred	86	12	2
Srednji razred	88	10	2
Zgornji srednji razred	91	8	1
Zgornji razred	93	7	0
Podnebne spremembe			
Največji problem	95	4	1
Ena od težav	93	5	2
Ni problema	81	15	4
Dojemanje podnebnih sprememb			
Ni resna težava	50	46	4
Precej resen problem	74	21	5
Zelo resen problem	93	5	2
Sprejela ukrepe za boj proti podnebnim spremembam			
Da	92	6	2
Brez	79	17	4

Skoraj devet od desetih anketirancev (87 %, brez sprememb od marca do aprila 2021) se strinja, da je pomembno, da Evropska unija določi ambiciozne cilje za povečanje porabe energije iz obnovljivih virov do leta 2030, pri čemer 49 % (-4 odstotne točke) meni, da je to „zelo pomembno“. V nasprotju s tem 10 % (brez sprememb) pravi, da to ni pomembno, medtem ko 3 % (brez sprememb) pravi, da „ne vedo“.

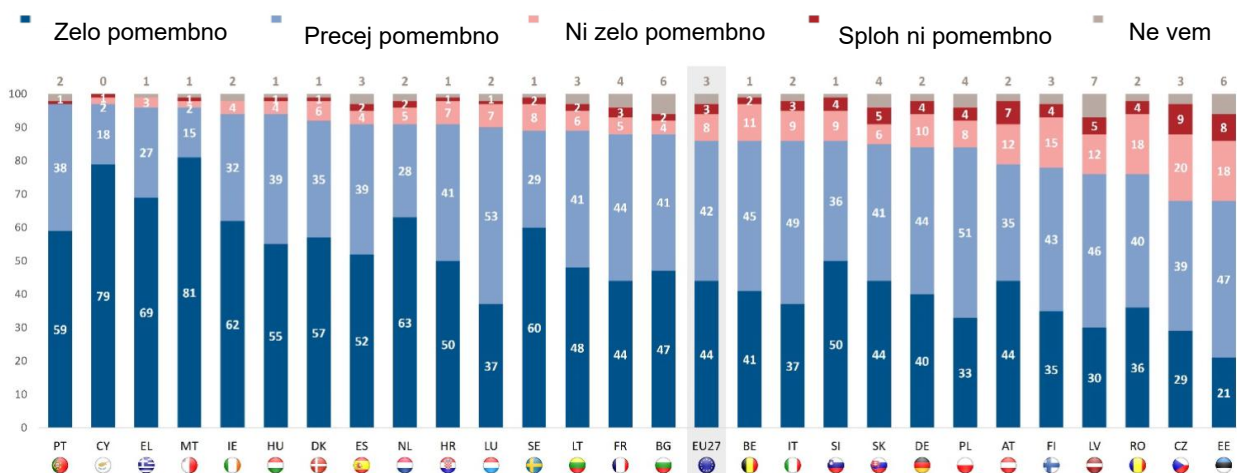
Več kot sedem od desetih anketirancev v vsaki državi meni, da je pomembno, da Evropska unija določi ambiciozne cilje na tem področju, in sicer od 98 % na Malti, 97 % na Cipru in Portugalskem do 71 % v Romuniji ter 72 % na Češkem in v Estoniji.

Vsaj tri četrtine anketirancev na Malti (84 %), Cipru (81 %) in Švedskem (76 %) meni, da je določitev ambicioznih ciljev na tem področju zelo pomembna, v primerjavi z 21 % v Estoniji, 33 % v Latviji in 35 % na Češkem, ki menijo enako.

QC8.2 Kako pomembno je, da naslednji organi do leta 2030 ukrepajo in povečajo količino porabljene energije iz obnovljivih virov, kot sta vetrna ali sončna energija? Evropska unija (% – EU-27)

QC9.1 Kako pomembno je po vašem mnenju, da naslednji organi sprejmejo ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030 (npr. s spodbujanjem ljudi, da izolirajo svoj dom, namestijo sončne celice ali kupijo električne avtomobile)? (V % vlade (NATIONALITY))

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Trendi na nacionalni ravni od marca do aprila 2021³⁷ so ponovno mešani. Delež anketirancev, ki menijo, da je pomembno, da EU poveča količino porabljene energije iz obnovljivih virov do leta 2030, se je povečal v 12 državah, vključno s Finsko (89 %, +7 odstotnih točk), vendar se je zmanjšal v 14 državah, vključno z Estonijo (72 %, -13 odstotnih točk) in Latvijo (77 %, -10 odstotnih točk). Mnenje na Madžarskem se ni spremenilo (94 %).

QC8.2 Kako pomembno je, da naslednji organi do leta 2030 ukrepajo in povečajo količino porabljene energije iz obnovljivih virov, kot sta vetrna ali sončna energija?

Evropska unija (%)

		EU-27	FI	MT	TO	DK	FR	SE	KA	DR	PL	EL	CY	LT	NL	HU	IE	DE	ES	PT	LU	SI	BO	PRI	BG	RO	SK	CZ	LV	EE
					JE				OV	SK												DI								
									A																					
Skupaj	Maj/junij 2023	87	89	98	88	94	86	93	93	85	92	97	93	91	94	95	85	92	97	91	90	88	78	82	71	83	72	77	72	
„pomembno“	Δ Mar/april 2021	=	H7	H5	H4	3	3	3	H2	H2	H1	H1	H1	H1	=	▼1	▼2	▼2	▼2	▼3	▼3	▼4	▼4	▼7	▼8	▼8	▼9	▼10	▼13	
Skupaj „ni pomembno“	Maj/junij 2023	10	8	2	10	4	10	6	6	12	6	2	5	8	5	3	13	5	1	7	9	11	20	8	24	13	24	14	22	
	Δ Mar/april 2021	=	▼10	=	▼3	▼5	▼1	▼4	▼2	H1	=	=	▼3	▼1	=	▼1	3	H2	=	H1	3	3	H6	H4	H9	H7	H5	H1	H7	
Ne vem	Maj/junij 2023	3	3	0	2	2	4	1	1	3	2	1	2	1	1	2	2	3	2	2	1	1	2	10	5	4	4	9	6	
	Δ Mar/april 2021	=	3	▼5	▼1	H2	▼2	H1	=	▼3	▼1	▼1	H2	=	=	H2	▼1	=	H2	H2	=	H1	▼2	3	▼1	H1	H4	H9	H6	

³⁷ V primerjavi z letom 2021 se je metodologija, uporabljena za izvedbo raziskave, popolnoma razlikovala v BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE in delno v EL, MT, NL, SI, SK. To je bila leta 2021 nova postavka, zato ni primerjave za leto 2019.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Iz socialno-demografske analize je razvidno, da več kot osem od desetih v vsaki skupini meni, da je pomembno, da EU do leta 2030 poveča količino energije iz obnovljivih virov. Visoka splošna raven dogovora pomeni, da obstaja le ena opazna razlika: tisti, ki redko ali nikoli nimajo težav s plačevanjem računov (89 %), bolj verjetno mislijo, da je to pomembno, kot tisti, ki imajo večje težave (83 %).

Vendar pa analiza kaže, da anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe najresnejše (95 %) ali ena od najresnejših (93 %) težav, pogosteje menijo, da je to pomembno, kot tisti, ki jih ne (81 %). Kaže tudi, da bolj resno gledajo na podnebne spremembe, večja je verjetnost, da bodo menili, da je pomembno, da EU sprejme ukrepe za povečanje uporabe energije iz obnovljivih virov: 93 % tistih, ki menijo, da gre za zelo resen problem, meni, da je to pomembno, medtem ko jih 51 % meni, da podnebne spremembe niso resen problem.

QC8_2 Kako pomembno je, da naslednji organi ukrepajo in povečajo količino porabljene energije iz obnovljivih virov, kot sta vetrna ali sončna energija, do leta 2030?

Evropska unija (% – EU)

	Skupaj „pomembno“	Skupaj „ni pomembno“	Ne vem
EU-27	87	10	3
Spol			
Človek	85	12	3
Žensko	88	9	3
Starost			
15–24	91	7	2
25–39	88	10	2
40–54	86	12	2
55+	86	10	4
Izobraževanje (konec)			
—15	84	9	7
16–19	86	12	2
20+	89	9	2
Še vedno študiram	92	6	2
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	88	10	2
Upravitelji	90	9	1
Drugi beli ovratniki	88	10	2
Ročni delavci	84	13	3
Hišne osebe	84	12	4
Brezposeln	88	9	3
Upokojen	85	10	5
Študenti	92	6	2
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	83	13	4
Od časa do časa	83	14	3
Skoraj nikoli/Nikoli	89	9	2
Razmislite o pripadnosti			
Delavski razred	86	9	5
Nižji srednji razred	85	13	2
Srednji razred	87	11	2
Zgornji srednji razred	91	8	1
Zgornji razred	91	9	0
Podnebne spremembe			
Največji problem	95	4	1
Ena od težav	93	5	2
Ni problema	81	15	4
Dojemanje podnebnih sprememb			
Ni resna težava	51	44	5
Precej resen problem	74	21	5
Zelo resen problem	93	5	2
Sprejela ukrepe za boj proti podnebnim spremembam			
Da	92	6	2
Brez	78	17	5

3. Cilji glede energetske učinkovitosti

Več kot osem od desetih Evropejcev meni, da je pomembno, da njihova nacionalna vlada in Evropska unija sprejmeta ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030.

Vprašani so bili vprašani, kako pomembno je, da njihova nacionalna vlada in Evropska unija sprejmeta ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030 (npr. s spodbujanjem ljudi, da izolirajo svoj dom, namestijo sončne celice ali kupijo električne avtomobile).³⁸³⁹

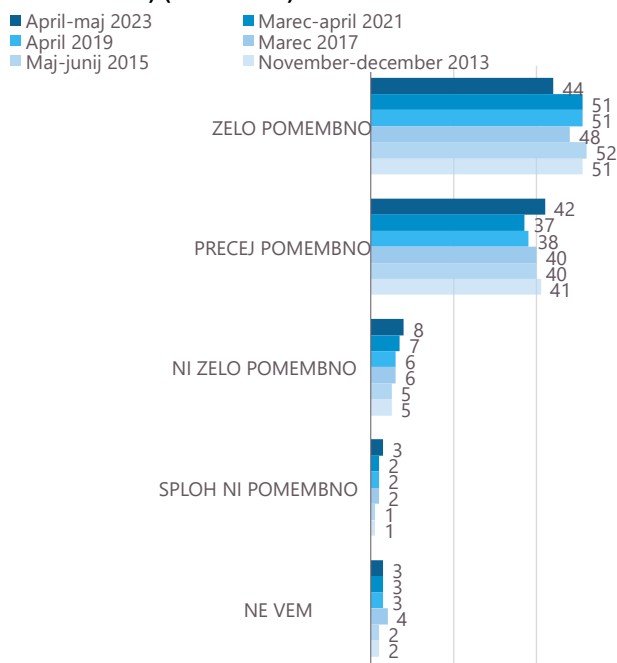
Velika večina (86 %, –2 odstotni točki od marca do aprila 2021) meni, da je pomembno, da njihova nacionalna vlada sprejme ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030, pri čemer 44 % (–7 odstotnih točk) pravi, da je to „zelo pomembno“. Po drugi strani pa 11 % (+2 odstotni

točki) meni, da to ni pomembno, medtem ko 3 % (=) pravi, da ne vedo.

Dolgoročnejši trend kaže, da je delež, ki meni, da je to pomembno, zdaj na najnižji ravni doslej, dve točki pod prejšnjo najnižjo vrednostjo iz marca in aprila 2021 ter šest točk nižji od najvišjih vrednosti v obdobju 2013–2015. Delež, ki meni, da je ukrepanje nacionalne vlade „zelo pomembno“, je tudi na najnižji ravni doslej.

QC9.1 Kako pomembno je po vašem mnenju, da naslednji organi sprejmejo ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030 (npr. s spodbujanjem ljudi, da izolirajo svoj dom, namestijo sončne celice ali kupijo električne avtomobile)?

Vlada (NATIONALITY) (% – EU-27)

38 QC9. Kako pomembno je po vašem mnenju, da naslednji organi sprejmejo ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030 (npr. s spodbujanjem ljudi, da izolirajo svoj dom, namestijo sončne celice ali kupijo električne avtomobile)? QC9.1 Vlada (NATIONALITY); QC9.2 Evropska unija.

39 Besedilo vprašanja se je spremenilo od leta 2021, ko je bilo po vašem mnenju pomembno, da naslednji organi zagotovijo podporo za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030 (npr. s spodbujanjem ljudi, da izolirajo svoj dom, namestijo sončne celice ali kupijo električne avtomobile). Zato je treba rezultate trenda razlagati previdno.

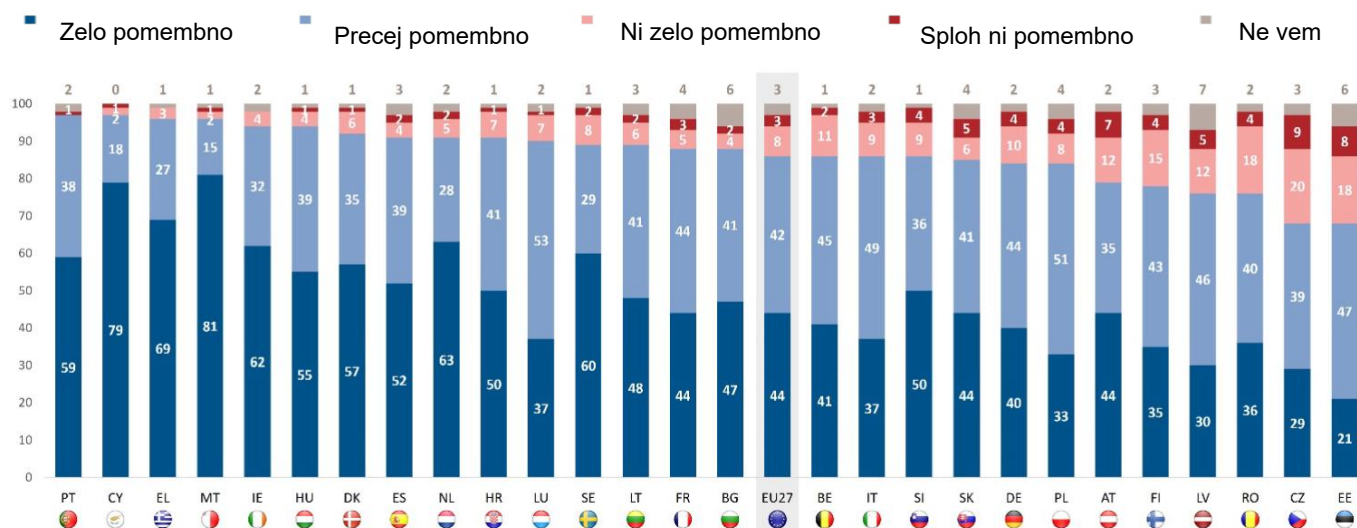
Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Več kot dve tretjini anketirancev v vsaki državi članici meni, da je pomembno, da njihova nacionalna vlada sprejme ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti, in sicer od 97 % na Cipru in Portugalskem ter 96 % v Grčiji in na Malti do 68 % v Estoniji in na Češkem ter 76 % v Latviji in Romuniji.

V 12 državah vsaj polovica pravi, da je „zelo pomembno“, da njihova nacionalna vlada sprejme te ukrepe, pri čemer so najvišje ravni zabeležene na Malti (81 %), Cipru (79 %) in Grčiji (69 %). Nasprotno pa 21 % v Estoniji, 29 % na Češkem in 30 % v Latviji meni, da je to zelo pomembno.

QC9.1 Kako pomembno je po vašem mnenju, da naslednji organi sprejmejo ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030 (npr. s spodbujanjem ljudi, da izolirajo svoj dom, namestijo sončne celice ali kupijo električne avtomobile)? (V % vlade (NATIONALITY))

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Nacionalni razvoj od marca do aprila 2021⁴⁰ kaže, da je v 18 državah manj verjetno, da bodo anketiranci menili, da je pomembno, da nacionalna vlada ukrepa za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030, pri čemer je bilo največje zmanjšanje zabeleženo v Estoniji (68 %, -19 odstotnih točk), na Češkem (68 %, -14 odstotnih točk) in Romuniji (76 %, -8 odstotnih točk). Nasprotno se je delež, ki meni, da je to pomembno, povečal v osmih državah, vključno s Finsko (78 %, +5 odstotnih točk v primerjavi z letom 2021, -5 odstotne točke v primerjavi z letom 2019). V Franciji se mnenje ni spremenilo (88 %).

QC9.1 Kako pomembno je po vašem mnenju, da naslednji organi sprejmejo ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030 (npr. tako, da ljudem omogočijo, da izolirajo svoj dom, namestijo sončne celice ali kupijo električne avtomobile)?

Vlada (NATIONALITY) (%)

		EU-27	FI	MT	DK	EL	KA DR OV SK A	TO JE	CY	SE	FR	IE	ES	LT	LU	PL	BG	HU	PT	NL	PRI	DE	SK	LV	SI	BO DI	RO	CZ	EE
Skupaj „pomembno“	Maj/junij 2023	86	78	96	92	96	91	86	97	89	88	94	91	89	90	84	88	94	97	91	79	84	85	76	86	86	76	68	68
	Δ Mar/april 2021	▼2	H5	3	H2	H1	H1	H1	H1	H1	=	▼1	▼1	▼1	▼1	▼1	▼2	▼2	▼2	▼3	▼4	▼5	▼5	▼6	▼6	▼7	▼8	▼14	▼19
Skupaj „ni pomembno“	Maj/junij 2023	11	19	3	7	3	8	12	3	10	8	4	6	8	8	12	6	5	1	7	19	14	11	17	13	13	22	29	26
	Δ Mar/april 2021	H2	▼8	=	▼3	▼1	▼1	=	H1	▼2	=	▼1	H2	▼2	▼1	H2	H2	H1	=	H1	H5	H5	H5	▼1	H5	H6	H10	H11	H13
Ne vem	Maj/junij 2023	3	3	1	1	1	1	2	0	1	4	2	3	3	2	4	6	1	2	2	2	2	4	7	1	1	2	3	6
	Δ Mar/april 2021	=	3	▼3	H1	=	=	▼1	▼2	H1	=	H2	▼1	3	H2	▼1	=	H1	H2	H2	▼1	=	=	H7	H1	H1	▼2	3	H6

40 V primerjavi z letom 2021 se je metodologija, uporabljena za izvedbo raziskave, popolnoma razlikovala v BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE in delno v EL, MT, NL, SI, SK. Kjer so razlike velike, je bila dodana primerjava z rezultati za leto 2019.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Iz socialno-demografske analize je razvidno, da več kot osem od desetih anketirancev v vsaki skupini meni, da je pomembno, da nacionalna vlada sprejme ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030. Zaradi te visoke ravni dogovora je malo opaznih razlik:

- Anketiranci v starosti od 15 do 24 let (91 %) bolj verjetno menijo, da je za nacionalno vlado pomembno, da ukrepa kot starejši anketiranci.
- Anketiranci, ki nikoli ali skoraj nikoli nimajo težav s plačevanjem računov, bolj verjetno menijo, da je to pomembno kot tisti, ki imajo težave pogosteje (88 % v primerjavi s 83 %).
- Višja ko anketiranec meni, da so na socialni lestvici, večja je verjetnost, da bodo mislili, da je to pomembno.

Analiza kaže, da so anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe najresnejše (95 %) ali ena od najresnejših (92 %) težav, s katerimi se sooča svet, bolj verjetno mislili, da je treba ukrepati, kot tisti, ki ne (80 %). Poleg tega bolj resno gledajo na podnebne spremembe, večja je verjetnost, da bodo nacionalne vlade sprejele ukrepe za povečanje uporabe energije iz obnovljivih virov: 92 % vprašanih meni, da je to zelo resen problem, medtem ko 52 % vprašanih meni, da podnebne spremembe niso resen problem.

QC9_1 Kako pomembno je, da naslednji organi sprejmejo ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030 (npr. s spodbujanjem ljudi, da izolirajo svoj dom, namestijo sončne celice ali kupijo električne avtomobile)? Vlada (NATIONALITY)

(% – EU)

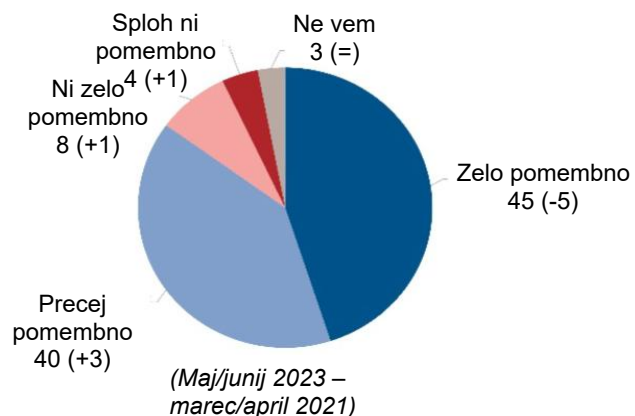
	Skupaj „pomembno“	Skupaj „ni pomembno“	Ne vem
EU-27	86	11	3
Spol			
Človek	86	12	2
Žensko	87	10	3
Starost			
15–24	91	7	2
25–39	87	11	2
40–54	86	12	2
55+	84	12	4
Izobraževanje (konec)			
—15	84	10	6
16–19	85	13	2
20+	88	10	2
Še vedno študiram	93	6	1
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	88	10	2
Upravitelji	88	11	1
Drugi beli ovratniki	87	11	2
Ročni delavci	84	13	3
Hišne osebe	86	11	3
Brezposeln	87	9	4
Upokojen	83	12	5
Študenti	93	6	1
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	83	13	4
Od časa do časa	83	14	3
Skoraj nikoli/Nikoli	88	10	2
Razmislite o pripadnosti			
Delavski razred	85	10	5
Nižji srednji razred	85	12	3
Srednji razred	87	11	2
Zgornji srednji razred	90	9	1
Zgornji razred	91	9	0
Podnebne spremembe			
Največji problem	95	4	1
Ena od težav	92	6	2
Ni problema	80	16	4
Dojemanje podnebnih sprememb			
Ni resna težava	52	44	4
Precej resen problem	74	21	5
Zelo resen problem	92	6	2
Sprejela ukrepe za boj proti podnebnim spremembam			
Da	91	7	2
Brez	78	18	4

Več kot osem od desetih anketirancev (85 %, -2 odstotni točki od marca do aprila 2021) meni, da je pomembno, da Evropska unija sprejme ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030, pri čemer 45 % (-5 odstotnih točk) pravi, da je to „zelo pomembno“. Malo več kot eden od desetih (12 %, +2 odstotni točki) meni, da ukrepi EU niso pomembni, 3 % (brez sprememb) pa pravi, da ne vedo.

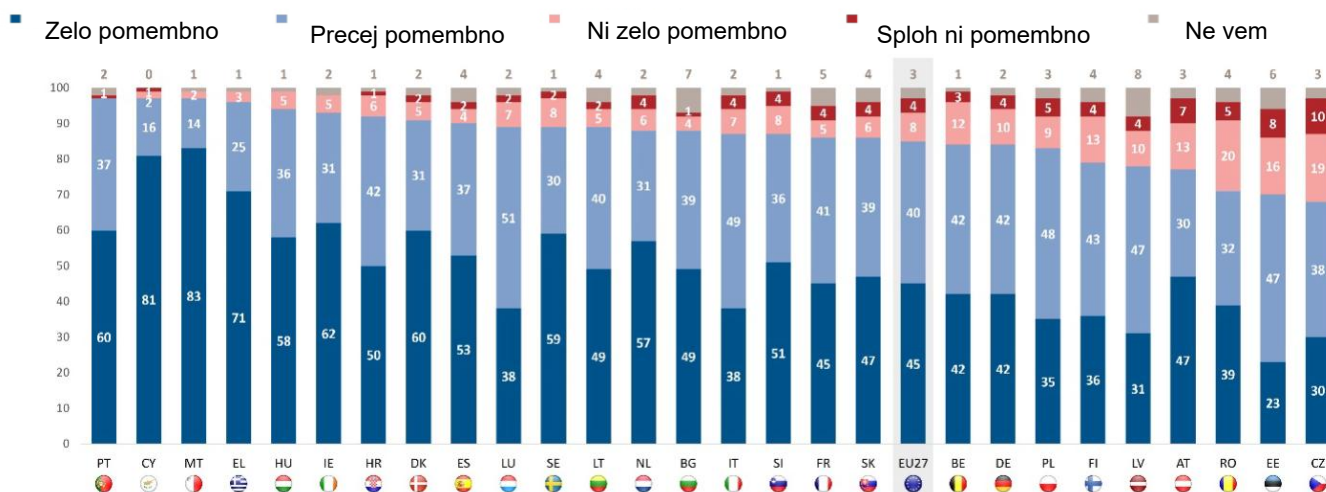
Nacionalna analiza kaže, da več kot dve tretjini anketirancev v vsaki državi članici meni, da je pomembno, da EU ukrepa na tem področju. To mnenje je skoraj splošno na Cipru, Malti in Portugalskem (po 97 %) ter v Grčiji (96 %). Razširjena je tudi na Češkem (68 %), Estoniji (70 %) in Romuniji (71 %).

V 12 državah večina meni, da je zelo pomembno, da EU ukrepa, kar velja zlasti za Malto (83 %) in Ciper (81 %). V nasprotju s tem 23 % v Estoniji, 30 % na Češkem in 31 % v Latviji meni enako.

QC9.2 Kako pomembno je po vašem mnenju, da naslednji organi sprejmejo ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030 (npr. s spodbujanjem ljudi, da izolirajo svoj dom, namestijo sončne celice ali kupijo električne avtomobile)? Evropska unija. (V % – EU-27)

QC9.2 Kako pomembno je po vašem mnenju, da naslednji organi sprejmejo ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030 (npr. s spodbujanjem ljudi, da izolirajo svoj dom, namestijo sončne celice ali kupijo električne avtomobile)? (V % Evropske unije)

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Razvoj od marca do aprila 2021 je⁴¹ mešan. V 15 državah je zdaj manj verjetno, da bodo anketiranci rekli, da je pomembno, da EU sprejme ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030, pri čemer je največji upad zabeležen v Estoniji (70 %, -17 odstotnih točk), na Češkem (68 %, -12 odstotnih točk) in Latviji (78 %, -10 odstotnih točk). Nasprotno pa se je sporazum povečal v desetih državah, vključno z Dansko (91 %, +5 odstotnih točk), Italijo (87 %, +5 odstotnih točk) in Finsko (79 %, +5 odstotnih točk). Mnenje na Madžarskem (94 %) in v Franciji (86 %) se ni spremenilo.

QC9.2 Kako pomembno je po vašem mnenju, da naslednji organi sprejmejo ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030 (npr. s spodbujanjem ljudi, da izolirajo svoj dom, namestijo sončne celice ali kupijo električne avtomobile)?

Evropska unija (%)

		EU-27	DK	TOJE	FI	MT	KA DR OV SK A	SE	EL	CY	LU	NL	FR	HU	ES	PT	BG	PRI	DE	IE	PL	LT	SK	SI	BO DI	RO	LV	CZ	EE
Skupaj „pomembno“	Maj/junij 2023	85	91	87	79	97	92	89	96	97	89	88	86	94	90	97	88	77	84	93	83	89	86	87	84	71	78	68	70
	Δ Mar/april 2021	▼2	H5	H5	H5	H4	H2	H2	H1	H1	H1	H1	=	=	▼1	▼1	▼2	▼2	▼3	▼3	▼3	▼4	▼4	▼5	▼6	▼9	▼10	▼12	▼17
Skupaj "Ni pomembno"	Maj/junij 2023	12	7	11	17	2	7	10	3	3	9	10	9	5	6	1	5	20	14	5	14	7	10	12	15	25	14	29	24
	Δ Mar/april 2021	H2	▼6	▼4	▼9	▼1	▼2	▼3	▼1	H2	▼3	▼2	H1	=	H2	▼1	H1	3	H4	H1	H5	=	H4	H5	H5	H10	H2	H9	H11
Ne vem	Maj/junij 2023	3	2	2	4	1	1	1	1	0	2	2	5	1	4	2	7	3	2	2	3	4	4	1	1	4	8	3	6
	Δ Mar/april 2021	=	H1	▼1	H4	▼3	=	H1	=	▼3	H2	H1	▼1	=	▼1	H2	H1	▼1	▼1	H2	▼2	H4	=	=	H1	▼1	H8	3	H6

41 V primerjavi z letom 2021 se je metodologija, uporabljena za izvedbo raziskave, popolnoma razlikovala v BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE in delno v EL, MT, NL, SI, SK. To je bila leta 2021 nova postavka, zato ni primerjave za leto 2019.

Socialno-demografska analiza ponovno kaže visoko stopnjo soglasja z več kot osmimi od desetih anketirancev v vsaki skupini, ki menijo, da je pomembno, da EU sprejme ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030. Posledično obstaja nekaj opaznih razlik:

- Anketiranci v starosti od 15 do 24 let (91 %) pogosteje menijo, da je ta ukrep pomemben v primerjavi s starejšimi anketiranci.
- Anketiranci, ki nikoli ali skoraj nikoli nimajo težav s plačevanjem računov, bolj verjetno menijo, da je to pomembno kot tisti, ki imajo težave pogosteje (88 % v primerjavi z 82 %).
- Višja ko anketiranec meni, da so na socialni lestvici, večja je verjetnost, da bodo mislili, da je to pomembno.

Analiza kaže, da so anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe najresnejše (94 %) ali ena najresnejših (91 %) težav, s katerimi se sooča svet, bolj verjetno prepričani, da je pomembno, da EU sprejme ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030 kot tiste, ki tega ne storijo (80 %). Kaže tudi, da bolj resno gledajo na podnebne spremembe, večja je verjetnost, da bodo menili, da je pomembno, da EU sprejme ukrepe za povečanje uporabe energije iz obnovljivih virov: 92 % tistih, ki menijo, da gre za zelo resen problem, meni, da je ukrepanje EU pomembno, medtem ko jih 50 % meni, da podnebne spremembe niso resen problem.

QC9_2

Kako pomembno je po vašem mnenju, da naslednji organi sprejmejo ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030 (npr. s spodbujanjem ljudi, da izolirajo svoj dom, namestijo sončne celice ali kupijo električne avtomobile)?

Evropska unija (% – EU)

	Skupaj „pomembno“	Skupaj „ni pomembno“	Ne vem
EU-27	85	12	3
Spol			
Človek	85	12	3
Žensko	86	11	3
Starost			
15–24	91	7	2
25–39	86	12	2
40–54	85	13	2
55+	84	12	4
Izobraževanje (konec)			
—15	84	9	7
16–19	84	13	3
20+	87	11	2
Še vedno študiram	92	7	1
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	88	11	1
Upravitelji	88	11	1
Drugi beli ovrtniki	87	11	2
Ročni delavci	83	14	3
Hišne osebe	84	13	3
Brezposeln	86	10	4
Upokojen	84	11	5
Študenti	92	7	1
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	82	15	3
Od časa do časa	82	15	3
Skoraj nikoli/Nikoli	88	10	2
Razmislite o pripadnosti			
Delavski razred	84	10	6
Nižji srednji razred	85	12	3
Srednji razred	86	12	2
Zgornji srednji razred	90	9	1
Zgornji razred	91	9	0
Podnebne spremembe			
Največji problem	94	5	1
Ena od težav	91	7	2
Ni problema	80	16	4
Dojemanje podnebnih sprememb			
Ni resna težava	50	45	5
Precej resen problem	73	21	6
Zelo resen problem	92	6	2
Sprejela ukrepe za boj proti podnebnim spremembam			
Da	90	8	2
Brez	77	18	5

QC10. V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z naslednjo izjavo: Emisije toplogrednih plinov bi morali čim bolj zmanjšati, hkrati pa izravnati preostale emisije, na primer s povečanjem gozdnih površin, da bi gospodarstvo EU do leta 2050 postalo podnebno nevtralnno. (V % – EU-27)

4. Podnebno nevtralna Evropa do leta 2050

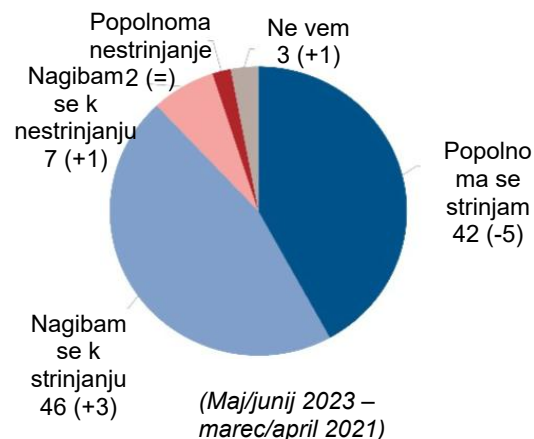
Skoraj devet od desetih Evropejcev meni, da bi bilo treba emisije toplogrednih plinov čim bolj zmanjšati, hkrati pa izravnati preostale emisije, da bi gospodarstvo EU do leta 2050 postalo podnebno nevtralnno.

Anketiranci so bili vprašani, v kolikšni meri so se strinjali ali se ne strinjajo z naslednjo izjavo: „Emisije toplogrednih plinov bi morali čim bolj zmanjšati, hkrati pa izravnati preostale emisije, na primer s povečanjem gozdnih površin, da bi gospodarstvo EU do leta 2050 postalo podnebno nevtralnno.“⁴²

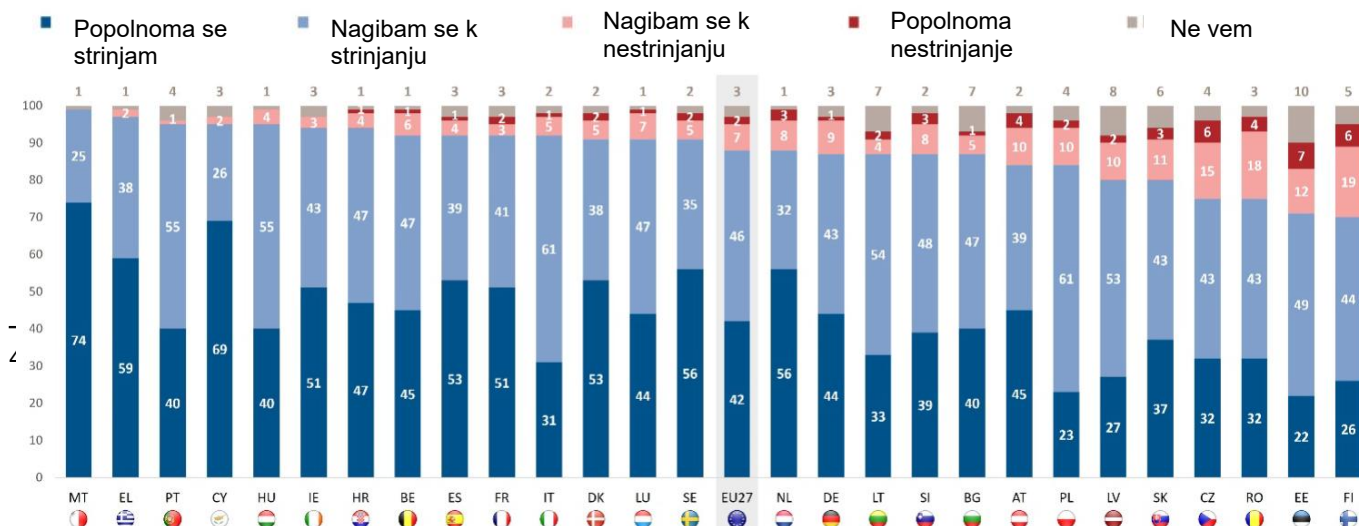
Skoraj devet od desetih (88 %, –2 odstotni točki od marca do aprila 2021) se strinja s to izjavo, pri čemer 42 % (–5 odstotnih točk) pravi, da se „v celoti strinjajo“. Skoraj vsak deseti anketiranec (9 %, +1 odstotno točko) se ne strinja, medtem ko 3 % (+1 odstotno točko) pravi, da ne vedo.

Na nacionalni ravni se vsaj sedem od desetih anketirancev v vsaki državi strinja, da bi bilo treba emisije toplogrednih plinov čim bolj zmanjšati, hkrati pa izravnati preostale emisije, da bi gospodarstvo EU do leta 2050 postalo podnebno nevtralnno. Stopnja dogovora sega od 99 % na Malti, 97 % v Grčiji in 95 % anketirancev na Cipru, Madžarskem in Portugalskem do 70 % na Finskem, 71 % v Estoniji ter 75 % na Češkem in v Romuniji.

V devetih državah se s to izjavo popolnoma strinja vsaj polovica vseh anketirancev, najvišje ravni pa so bile zabeležene na Malti (74 %), Cipru (69 %) in Grčiji (59 %). Na drugi strani lestvice 22 % v Estoniji, 23 % na Poljskem in 26 % na Finskem se popolnoma strinja.

QC10. V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z naslednjo izjavo: Emisije toplogrednih plinov bi morali čim bolj zmanjšati, hkrati pa izravnati preostale emisije, na primer s povečanjem gozdnih površin, da bi gospodarstvo EU do leta 2050 postalo podnebno nevtralnno.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Na nacionalni ravni se je soglasje, da „bi morali emisije toplogrednih plinov zmanjšati na minimum, hkrati pa izravnati preostale emisije, na primer s povečanjem gozdnih površin, da bi gospodarstvo EU do leta 2050 postalo podnebno nevtrarno“, zmanjšalo v 19 državah članicah,⁴³ zlasti v Estoniji (71 %, –18 odstotnih točk v primerjavi z letom 2021, –14 odstotnih točk v primerjavi z letom 2019), na Češkem (75 %, –12 odstotnih točk), na Poljskem (84 %, –8 odstotnih točk) in na Slovaškem (80 %, –8 odstotnih točk). Nasprotno se je raven sporazuma povečala v šestih državah, vključno z Grčijo (97 %, +5 odstotnih točk), na Irskem (94 %) in Franciji (92 %) pa je ostala nespremenjena.

QC10 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z naslednjo izjavo: Emisije toplogrednih plinov bi morali čim bolj zmanjšati, hkrati pa izravnati preostale emisije, na primer s povečanjem gozdnih območij, da bi gospodarstvo EU do leta 2050 postalo podnebno nevtrarno.

(%)

		EU-27	EL	MT	TOJE	DK	CY	SE	IE	FR	BO DI	KA DR OV SK A	HU	PRI	BG	SI	ES	DE	PT	RO	LT	LU	NL	FI	LV	PL	SK	CZ	EE
Skupaj „Strinjam se“	Maj/junij 2023	88	97	99	92	91	95	91	94	92	92	94	95	84	87	87	92	87	95	75	87	91	88	70	80	84	80	75	71
	Δ Mar/april 2021	▼2	H5	H4	3	H1	H1	H1	=	=	▼1	▼1	▼1	▼1	▼2	▼2	▼3	▼4	▼4	▼4	▼5	▼5	▼5	▼5	▼7	▼8	▼8	▼12	▼18
Skupaj „Disagree“	Maj/junij 2023	9	2	6	7	2	7	3	5	7	5	4	14	6	11	5	10	1	22	6	8	11	25	12	12	14	21	19	
	Δ Mar/april 2021	H1	▼3	▼3	▼4	▼2	▼1	▼3	▼3	▼1	=	H1	H1	H1	H1	H1	H2	3	=	H5	▼2	H4	H4	=	▼1	H6	H5	H8	H8
Ne vem	Maj/junij 2023	3	1	1	2	2	3	2	3	3	1	1	1	2	7	2	3	3	4	3	7	1	1	5	8	4	6	4	10
	Δ Mar/april 2021	H1	▼2	▼1	H1	H1	=	H2	3	H1	H1	=	=	=	H1	H1	H1	H1	H4	▼1	H7	H1	H1	H5	H8	H2	3	H4	H10

⁴³ V primerjavi z letom 2021 se je metodologija, uporabljena za izvedbo raziskave, popolnoma razlikovala v BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE in delno v EL, MT, NL, SI, SK. Kjer so razlike velike, je bila dodana primerjava z rezultati za leto 2019.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

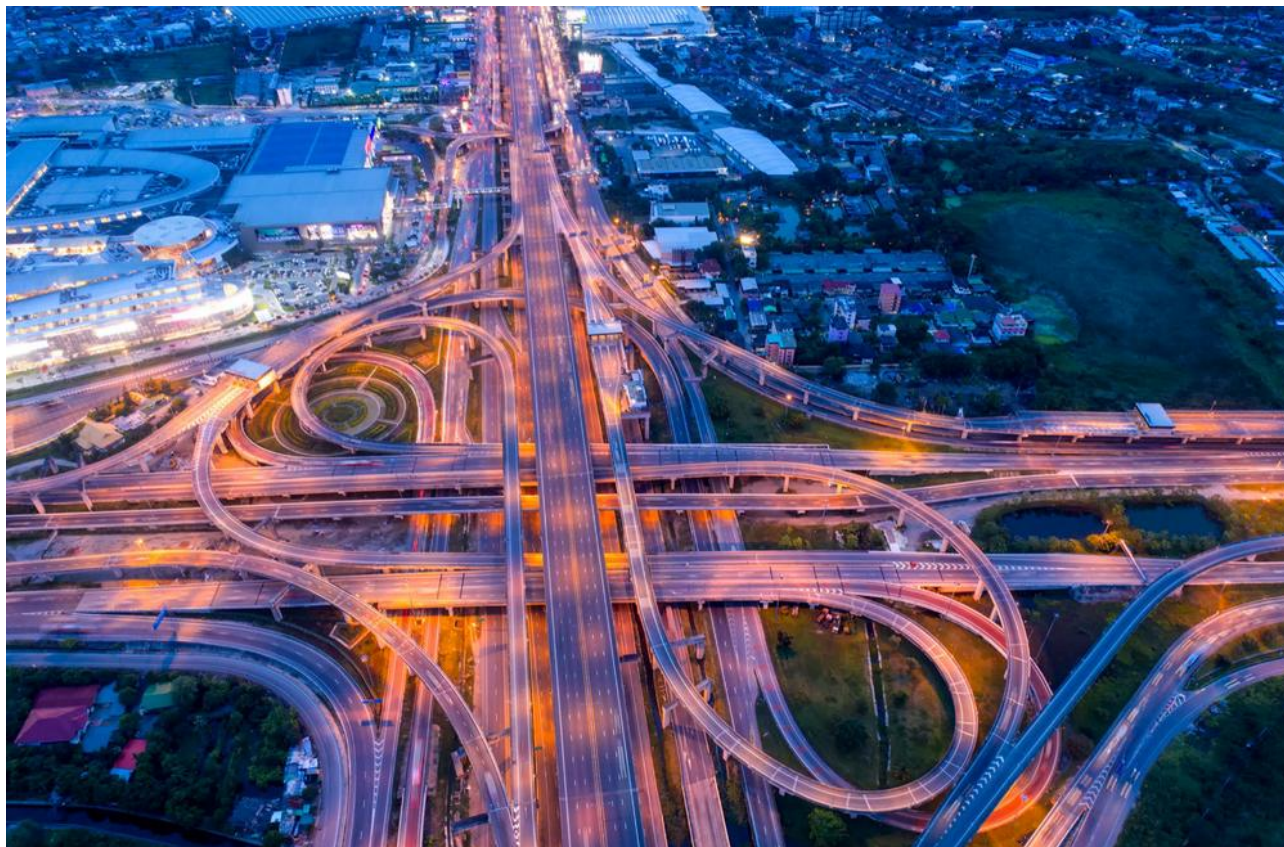
Socialno-demografska analiza, ki odraža visoko raven soglasja na splošno, kaže, da se več kot osem od desetih anketirancev v vsaki skupini strinja, da bi bilo treba emisije toplogrednih plinov čim bolj zmanjšati, hkrati pa izravnati preostale emisije, na primer s povečanjem gozdnih površin, da bi gospodarstvo EU do leta 2050 postalo podnebno nevtralnno.

Med glavnimi socialno-demografskimi skupinami ni opaznih razlik. Vendar pa analiza kaže, da anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe najresnejše (96 %) ali ena od najresnejših (94 %) težav, s katerimi se sooča svet, bolj verjetno mislijo, da je to pomembno, kot tisti, ki ne (83 %). Prav tako kaže, da bolj ko anketiranci resno gledajo na podnebne spremembe, večja je verjetnost, da se bodo strinjali: 94 % jih meni, da gre za zelo resen problem, medtem ko jih 76 % meni, da gre za precej resen problem, 59 % pa jih meni, da podnebne spremembe niso resen problem.

QC10 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z naslednjo izjavo: Emisije toplogrednih plinov bi morali čim bolj zmanjšati, hkrati pa izravnati preostale emisije, na primer s povečanjem gozdnih območij, da bi gospodarstvo EU do leta 2050 postalo podnebno nevtralnno. (% – EU)

	Skupaj „Strinjam se“	Skupaj „Disagree“	Ne vem
EU-27	88	9	3
Spol			
Človek	88	10	2
Žensko	89	8	3
Starost			
15–24	92	6	2
25–39	89	9	2
40–54	89	9	2
55+	86	9	5
Izobraževanje (konec)			
—15	88	6	6
16–19	87	11	2
20+	90	8	2
Še vedno študiram	94	4	2
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	88	10	2
Upravitelji	91	8	1
Drugi beli ovratniki	90	9	1
Ročni delavci	87	11	2
Hišne osebe	87	10	3
Brezposeln	88	8	4
Upokojen	86	8	6
Študenti	94	4	2
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	86	11	3
Od časa do časa	85	12	3
Skoraj nikoli/Nikoli	89	8	3
Razmislite o pripadnosti			
Delavski razred	87	8	5
Nižji srednji razred	88	9	3
Srednji razred	89	9	2
Zgornji srednji razred	90	9	1
Zgornji razred	87	11	2
Podnebne spremembe			
Največji problem	96	3	1
Ena od težav	94	4	2
Ni problema	83	13	4
Dojemanje podnebnih sprememb			
Ni resna težava	59	36	5
Precej resen problem	76	19	5
Zelo resen problem	94	4	2
Sprejela ukrepe za boj proti podnebnim spremembam			
Da	93	5	2
Brez	80	15	5

V. EU IN ENERGETSKA KRIZA

1. Odziv EU in držav članic na

energetsko krizo v smislu zelene energetske politike

Kako naj se EU in njene države članice odzovejo v smislu zelene energetske politike, saj so se zaradi ukrepov Rusije zvišale cene energije in omejile oskrba s plinom? (58 % anketirancev meni, da moramo uporabo obnovljivih virov energije, povečati energetske učinkovitosti in pospešiti prehod na zeleno gospodarstvo)

Večina Evropejcev meni, da hi bilo treba nosnešiti prehod na zeleno

Anketiranci so bili pozvani, na energije in omejitvah oskrbe Rusije ter pojasnijo, kako so r države članice odzvati v : politike⁴⁴.

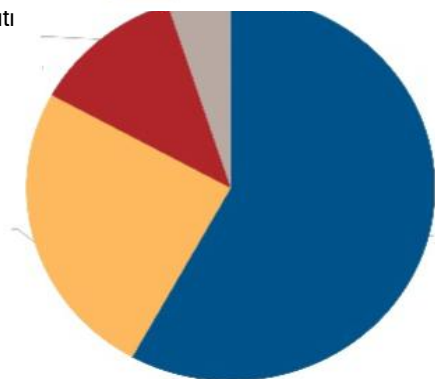
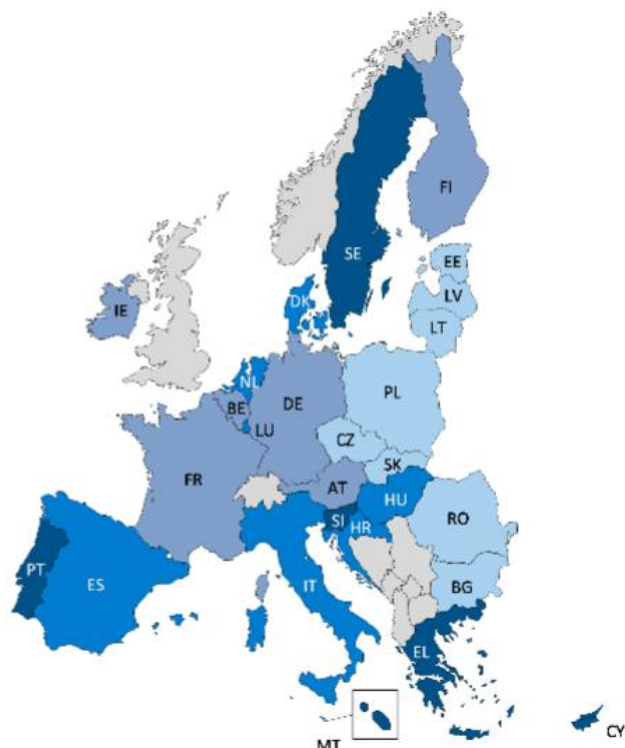
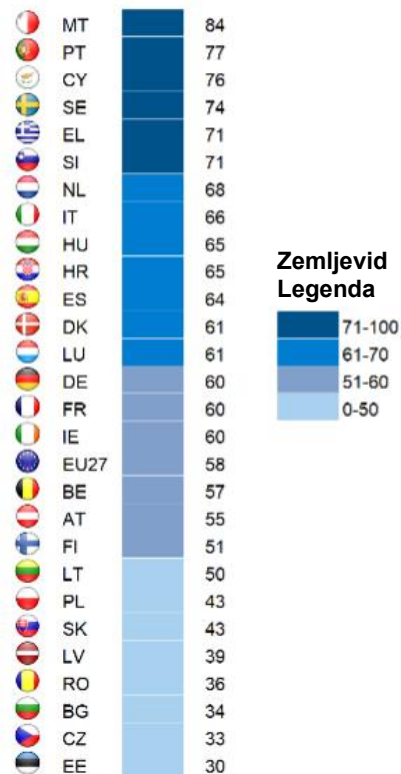
Skoraj šest od desetih (58 %) pospešiti uporabo obnovljivih energetske učinkovitost in p gospodarstvo. Četrtnina (25 %) ohraniti hitrost prehoda, 12 % med energetske krizo upor: upočasniti prehod na zeleno g

Obstajajo precejšnje razlike v r da bi bilo treba pospešiti energije, povečati energetske prehod na zeleno gospodar 84 % na Malti, 77 % na Portug 30 % v Estoniji, 33 % na Češi splošno so med anketiranci dosežene nižje ravni soglasja.

QC11 Glede na zvišanje kako naj se EU in njene EU-27)

Med energetske krizo morali vrniti k uporabi fosilnih goriv in upočasniti prehod na zeleno gospodarstvo. 12

Ohraniti moramo enako hitrost prehoda na zeleno gospodarstvo. 25

Pospešiti moramo uporabo obnovljivih virov energije, povečati energetske učinkovitosti in pospešiti prehod na zeleno gospodarstvo. 58

(Maj/junij 2023)

44 QC11. Kako naj se EU in njene države članice odzovejo v smislu zelene energetske politike, saj so se zaradi ukrepov Rusije zvišale cene energije in omejile oskrba s plinom?

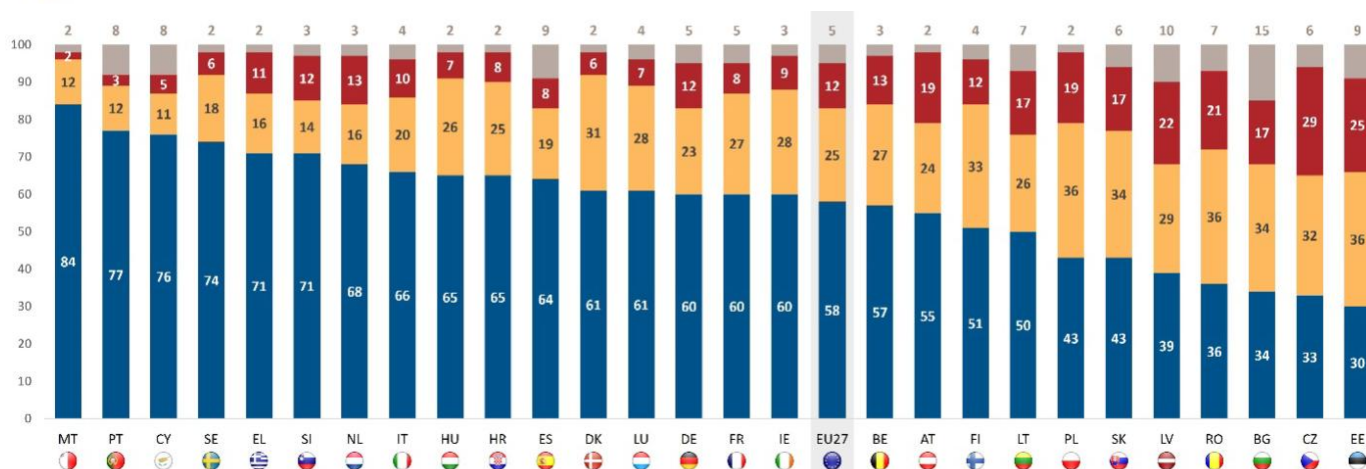
V 24 državah članicah bodo anketiranci najverjetneje menili, da bi bilo treba pospešiti prehod na zeleno gospodarstvo, povečati uporabo obnovljivih virov energije in povečati energetske učinkovitost, v 20 državah pa to meni vsaj polovica. To mnenje je najbolj razširjeno na Malti (84 %), Portugalskem (77 %) in Cipru (76 %), najmanj pa v Estoniji (30 %), na Češkem (33 %) in Bolgariji (34 %).

V Estoniji je najpogostejši odgovor, da bi bilo treba glede na okoliščine ohraniti hitrost zelenega prehoda (36 %). To stališče imajo tudi vsaj trije od desetih anketirancev v Romuniji in na Poljskem (vsaka 36 %), Bolgariji in na Slovaškem (po 34 %), na Finskem (33 %) in na Češkem (32 %).

Mnenje je razdeljeno v Romuniji (36-odstotna pospešitev v primerjavi s 36 % ohranjanjem hitrosti) in Bolgariji (34-odstotna pospešitev v primerjavi s 34-odstotnim ohranjanjem hitrosti). V štirih državah vsaj ena od petih držav meni, da bi bilo treba glede na okoliščine uporabiti več fosilnih goriv in upočasniti zeleni prehod: Češka (29 %), Estonija (25 %), Latvija (22 %) in Romunija (21 %).

QC11. Kako naj se EU in njene države članice odzovejo v smislu zelene energetske politike, saj so se zaradi ukrepov Rusije zvišale cene energije in omejile oskrba s plinom? (%)

- Pospešiti moramo uporabo obnovljivih virov energije, povečati energetske učinkovitost in pospešiti prehod na zeleno gospodarstvo.
- Ohraniti moramo enako hitrost prehoda na zeleno gospodarstvo.
- Med energetske krizo bi se morali vrniti k uporabi več fosilnih goriv in upočasniti prehod na zeleno gospodarstvo.
- Ne vem

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Socialno-demografska analiza kaže, da večina v vsaki skupini meni, da bi bilo treba pospešiti uporabo obnovljivih virov energije, povečati energetske učinkovitost in pospešiti prehod na zeleno gospodarstvo. Razkriva tudi naslednje razlike:

- Anketiranci, stari od 15 do 54 let, so bolj verjetno kot tisti, stari 55 let ali več, da menijo, da bi bilo treba pospešiti zeleni prehod. Na primer, 64 % ljudi, starih od 15 do 24 let, meni tako, v primerjavi s 54 % tistih, starih 55 let in več.
- Anketiranci, ki so zaključili izobraževanje, stari 20 let ali več (64 %), bodo bolj verjetno razmišljali o tem kot tisti, ki so zaključili 15 let ali manj.
- Študenti (72 %) in vodstveni delavci (67 %) so najbolj verjetno razmišljali na ta način, zlasti v primerjavi z brezposelnimi (50 %).
- Anketiranci, ki menijo, da so višji srednji razred (74 %), so najbolj verjetno, da razmišljajo tako, zlasti v primerjavi s tistimi, ki se štejejo za del delavskega razreda (52 %).

Analiza kaže tudi, da je po mnenju anketirancev, ki menijo, da so podnebne spremembe najresnejše (77 %) ali ena najresnejših (70 %) težav, s katerimi se sooča svet, bolj verjetno, da bo zeleni prehod pospešen, kot tisti, ki menijo, da to ni resen problem (47 %).

Poleg tega anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe zelo resen problem (67 %), veliko bolj verjetno menijo, da bi bilo treba zeleni prehod pospešiti, kot tisti, ki menijo, da so podnebne spremembe manj resne. Anketiranci, ki so sprejeli osebne ukrepe za boj proti podnebnim spremembam, bolj verjetno menijo, da bi bilo treba zeleni prehod pospešiti kot tisti, ki niso sprejeli nobenih ukrepov (67 % v primerjavi s 43 %).

QC11 Glede na zvišanje cen energije in omejitve oskrbe s plinom zaradi delovanja Rusije, kako naj se EU in njene države članice odzovejo v smislu politike zelene energije? (% – EU)

	Pospešiti moramo uporabo obnovljivih virov energije, povečati energetske učinkovitost in pospešiti prehod na zeleno gospodarstvo.	Ohraniti moramo enako hitrost prehoda na zeleno gospodarstvo.	Med energetske krize bi se morali vrniti k uporabi več fosilnih goriv in upočasniti prehod na zeleno gospodarstvo.
EU-27	58	25	12
Spol			
Človek	58	26	12
Žensko	59	24	11
Starost			
15–24	64	24	8
25–39	62	24	10
40–54	60	25	11
55+	54	25	14
Izobraževanje (konec)			
—15	51	23	15
16–19	55	27	13
20+	64	23	10
Še vedno študiram	72	19	6
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	61	24	11
Upravitelji	67	23	8
Drugi beli ovratniki	61	25	11
Ročni delavci	55	27	13
Hišne osebe	52	26	12
Brezposeln	50	29	14
Upokojen	54	24	15
Študenti	72	19	6
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	57	21	15
Od časa do časa	54	27	13
Skoraj nikoli/Nikoli	61	24	11
Razmislite o pripadnosti			
Delavski razred	52	26	13
Nižji srednji razred	54	27	14
Srednji razred	61	25	11
Zgornji srednji razred	74	16	9
Zgornji razred	62	24	10
Podnebne spremembe			
Največji problem	77	16	5
Ena od težav	70	21	6
Ni problema	47	29	17
Dojemanje podnebnih sprememb			
Ni resna težava	22	28	41
Precej resen problem	34	39	19
Zelo resen problem	67	22	7
Sprejela ukrepe za boj proti podnebnim spremembam			
Da	67	21	8
Brez	43	32	18

2. Ukrepi EU in držav članic za zmanjšanje gospodarskega pritiska

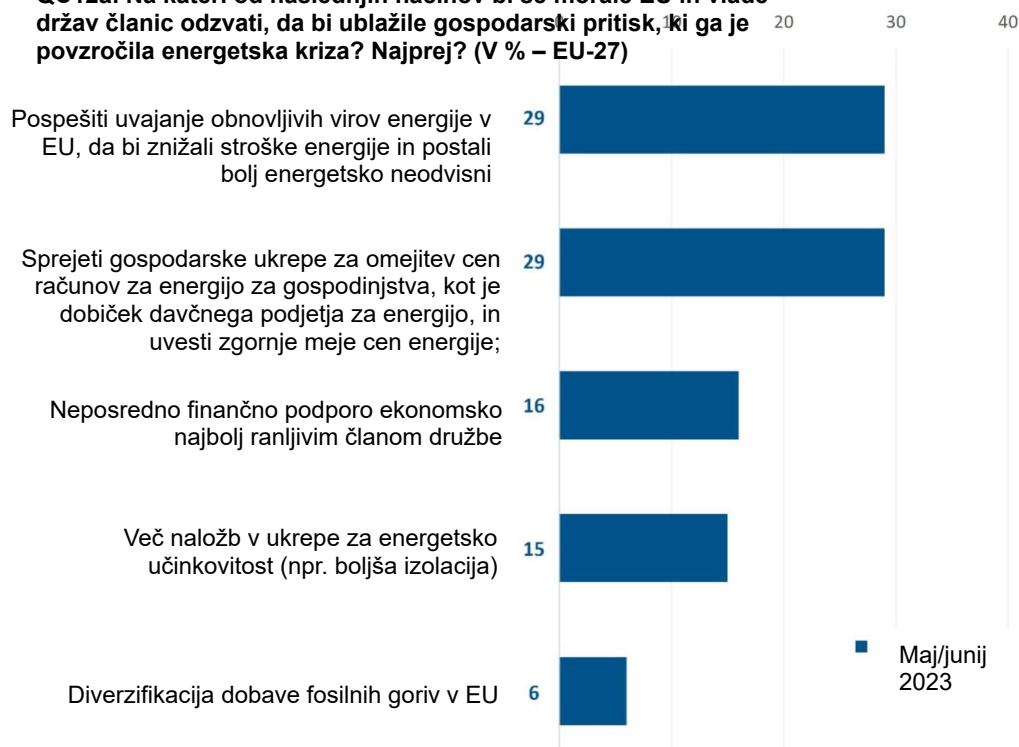
naložb v ukrepe za energetske učinkovitost (npr. boljša izolacija) (15 %). Malo več kot eden od dvajsetih (6 %) meni, da bi morale EU in države članice diverzificirati oskrbo z uvozom fosilnih goriv v EU.

Pospešitev uvajanja obnovljivih virov energije v EU in sprejetje gospodarskih ukrepov za omejitev cen računov za energijo za gospodinjstva so prednostni ukrepi Evropejcev za lajšanje gospodarskega pritiska, ki ga je povzročila energetska kriza.

Anketiranci so dobili seznam petih možnosti in vprašali, kako menijo, da bi se morale EU in vlade držav članic odzvati, da bi ublažile gospodarski pritisk, ki ga je povzročila energetska kriza⁴⁵. Spodnji rezultati predstavljajo njihov prvi odziv.

Skoraj trije od desetih (29 %) pravijo, da bi morale EU in države članice pospešiti uvajanje obnovljivih virov energije v EU, da bi znižale stroške energije in postale bolj energetske neodvisne, isti delež pa pravi, da bi morali ti organi sprejeti gospodarske ukrepe za omejitev cen računov za energijo za gospodinjstva, kot sta obdavčitev dobička energetskih podjetij in uvedba zgornjih mej cen energije.

QC12a. Na kateri od naslednjih načinov bi se morale EU in vlade držav članic odzvati, da bi ublažile gospodarski pritisk, ki ga je povzročila energetska kriza? Najprej? (V % – EU-27)

Več kot desetina jih podpira neposredno finančno podporo ekonomsko najbolj ranljivim članom družbe (16 %) ali več

⁴⁵ QC12a. Na kateri od naslednjih načinov bi se morale EU in vlade držav članic odzvati, da bi ublažile gospodarski pritisk, ki ga je povzročila energetska kriza? Najprej?

Sprejemanje gospodarskih ukrepov za omejitev cen računov za energijo za gospodinjstva, kot sta obdavčitev dobička energetskih podjetij in uvedba zgornjih mej cen energije, je najbolj omenjeno v 13 državah in se uvršča med tri najvišje v vsaki državi članici. Najpogosteje ga omenjajo osebe v Avstriji (39 %), na Češkem (37 %) in na Nizozemskem (35 %), najmanj pa jih omenjajo osebe na Madžarskem (20 %), Cipru (21 %) in Švedskem (22 %).

V Franciji je sprejemanje gospodarskih ukrepov za omejitev cen računov za energijo za gospodinjstva na prvem mestu enako kot pospeševanje uvajanja energije iz obnovljivih virov, da bi znižali stroške energije in postali bolj energetske neodvisni (vsak po 27 %).

V 12 državah članicah anketiranci najpogosteje pravijo, da bi bilo treba pospešiti uvajanje obnovljivih virov energije v EU, da bi znižali stroške energije in postali bolj energetske neodvisni, kar velja zlasti za Švedsko (51 %), Portugalsko (42 %) in Finsko (37 %). Nasprotno pa je najmanj verjetno, da ga bodo omenjale osebe v Bolgariji (15 %), Romuniji in Latviji (19 % vsaka). Ta ukrep se uvršča med prve tri v 25 državah.

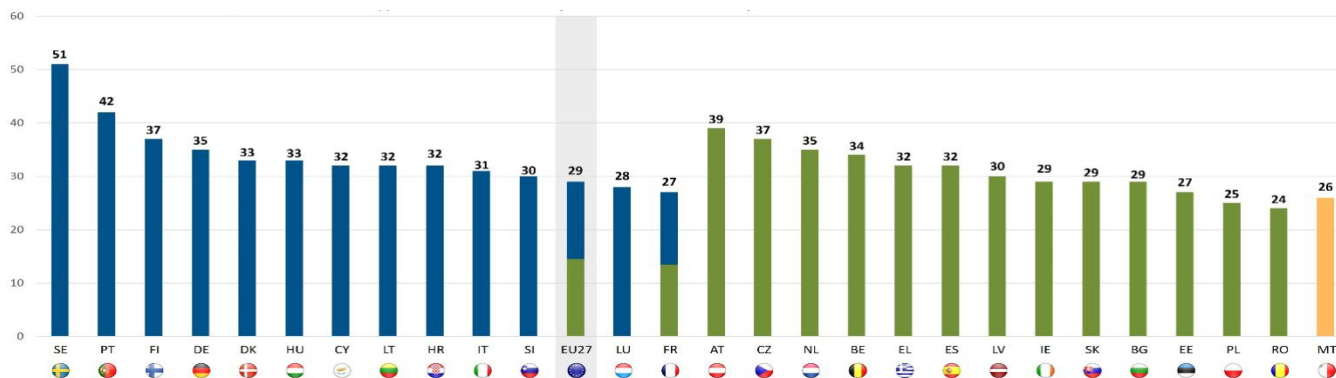
Zagotavljanje neposredne finančne podpore ekonomsko najbolj ranljivim članom družbe je najbolj omenjena dejavnost na Malti (26 %) in je na splošno uvrščena med tri najuspešnejše v 23 državah. Pogosto ga omenjajo tudi anketiranci iz Bolgarije (25 %), Irske, Cipra in Grčije (vsak po 24 %), najmanj pa jih omenjajo tisti na Portugalskem, v Italiji in na Češkem (vseh 12 %).

Večje vlaganje v ukrepe za energetske učinkovitost je edina druga dejavnost, ki se uvršča med prve tri v kateri koli državi. Več naložb najpogosteje omenjajo tisti v Romuniji (22 %), na Madžarskem in v Franciji (21 %) ter na Malti (20 %), najmanj pa jih omenjajo tisti na Finskem (8 %).

V štirih državah vsaj ena od desetih omenja diverzifikacijo oskrbe s fosilnimi gorivi, uvoženimi v EU: Poljska (12 %), Romunija (11 %), Estonija in Češka (obe 10 %).

QC12a. Na kateri od naslednjih načinov bi se morale EU in vlade držav članic odzvati, da bi ublažile gospodarski pritisk, ki ga je povzročila energetska kriza? Najprej? (% – najpogosteje omenjeni odgovor po državah)

- Pospešiti uvajanje obnovljivih virov energije v EU, da bi znižali stroške energije in postali bolj energetske neodvisni
- Sprejeti gospodarske ukrepe za omejitev cen računov za energijo za gospodinjstva, kot je dobiček davčnega podjetja za energijo, in uvesti zgornje meje cen energije;
- Neposredno finančno podporo ekonomsko najbolj ranljivim članom družbe

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

QC12a. Na kateri od naslednjih načinov bi se morale EU in vlade držav članic odzvati, da bi ublažile gospodarski pritisk, ki ga je povzročila energetska kriza? Najprej? (%)

	EU-27	BO	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	KA	DR	T	OV	O	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	P	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
		DI										SK	JE	A									RI								
Pospešiti uvajanje obnovljivih virov energije v EU, da bi znižali stroške energije in postali bolj energetske neodvisni	29	28	15	20	33	35	22	26	26	25	27	32	31	32	19	32	28	33	25	31	30	23	42	19	30	23	37	51			
Sprejeti gospodarske ukrepe za omejitev cen računov za energijo za gospodinjstva, kot so dobički davčnih energetskih podjetij, in uvesti zgornje meje cen energije;	29	34	29	37	24	28	27	29	32	32	27	26	30	21	30	27	26	20	23	35	39	25	26	24	24	29	34	22			
Neposredno finančno podporo ekonomsko najbolj ranljivim članom družbe	16	17	25	12	18	15	16	24	24	18	15	18	12	24	23	20	23	20	26	14	13	22	12	21	23	18	16	13			
Več naložb v ukrepe za energetske učinkovitost (npr. boljša izolacija)	15	14	19	16	14	10	17	13	12	14	21	18	16	12	14	14	13	21	20	14	9	14	9	22	15	19	8	9			
Diverzifikacija dobave fosilnih goriv v EU	6	5	5	10	6	6	10	7	4	5	4	5	8	5	7	2	7	5	6	3	6	12	3	11	5	7	2	2			
Drugo (spontano)	1	0	0	0	1	2	1	0	0	1	1	0	1	0	2	0	0	0	0	1	2	0	0	1	1	1	0	1			
Ne vem	4	2	7	5	4	4	7	1	2	5	5	1	2	6	5	5	3	1	0	2	1	4	8	2	2	3	3	2			

Sociodemografska analiza prikazuje naslednje pomembne razlike:

- Tisti, stari od 15 do 24 let (24 %), so manj verjetno kot starejši anketiranci, zlasti tisti, stari od 40 do 54 let (31 %), da bi menili, da bi morale EU in nacionalne vlade sprejeti gospodarske ukrepe za omejitev cen računov za energijo za gospodinjstva.
- Anketiranci, ki so zaključili izobraževanje, stari 20 let ali več, najverjetneje menijo, da bi morale EU in nacionalne vlade pospešiti uvajanje obnovljivih virov energije (35 %), vendar je najmanj verjetno, da bodo vlade menile, da bi morale vlade sprejeti gospodarske ukrepe za omejitev cen računov za energijo za gospodinjstva (26 %).
- Menedžerji (38 %) najverjetneje menijo, da bi morale EU in nacionalne vlade pospešiti uvajanje obnovljivih virov energije, zlasti v primerjavi z gospodinjstvi (25 %).
- Manj težav imajo anketiranci pri plačevanju računov, večja je verjetnost, da bodo omenili pospešitev uvajanja obnovljivih virov energije, in manj verjetno je, da omenjajo neposredno finančno podporo ekonomsko najbolj ranljivim članom družbe. 31 % ljudi, ki nikoli ali skoraj nikoli nimajo težav s plačevanjem računov, pravi, da bi bilo treba pospešiti uvajanje obnovljivih virov energije, medtem ko jih je 24 %, ki imajo večino časa težave.
- Višja ko jih anketiranec postavi na socialno lestvico, večja je verjetnost, da bodo EU in nacionalne vlade pospešile uvajanje obnovljivih virov energije, vendar manj verjetno je, da bodo vlade menile, da bi morale vlade sprejeti gospodarske ukrepe, da bi omejile cene računov za energijo za gospodinjstva.

Analiza tudi kaže, da so anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe najresnejše (37 %) ali ena najresnejših (35 %) težav, s katerimi se sooča svet, bolj verjetno omenili pospešitev uvajanja obnovljivih virov energije kot tisti, ki menijo, da to ni problem (24 %). Poleg tega, bolj resen problem anketirancev meni, da so podnebne spremembe, večja je verjetnost, da bodo EU in nacionalne vlade pospešile uvajanje obnovljivih virov energije v EU.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

QC12a Na katerega od naslednjih načinov bi se morale EU in vlade držav članic odzvati, da bi ublažile gospodarski pritisk, ki ga je povzročila energetska kriza? Najprej? (% – EU)

	Pospešiti uvajanje obnovljivih virov energije v EU, da bi znižali stroške energije in postali bolj energetske neodvisni	Diverzifikacija dobave fosilnih goriv v EU	Več naložb v ukrepe za energetske učinkovitost (npr. boljša izolacija)	Sprejeti gospodarske ukrepe za omejitev cen računov za energijo za gospodinjstva, kot so dobički davčnih energetskih podjetij, in uvesti zgornje meje cen energije;	Neposredno finančno podporo ekonomsko najbolj ranljivim članom družbe	Drugo (spontano)	Ne vem
EU-27	29	6	15	29	16	1	4
Spol							
Človek	29	7	15	29	16	1	3
Žensko	29	6	15	28	17	1	4
Starost							
15–24	31	6	17	24	19	0	3
25–39	33	6	14	28	16	1	2
40–54	30	7	14	31	16	0	2
55+	26	6	15	29	17	1	6
Izobraževanje (konec)							
—15	23	8	13	31	15	1	9
16–19	26	6	15	31	17	1	4
20+	35	6	16	26	15	0	2
Še vedno študiram	35	5	16	24	17	0	3
Socialno-poklicna kategorija							
Samozaposlena oseba	31	8	14	30	14	1	2
Upravitelji	38	6	14	27	14	0	1
Drugi beli ovrtniki	31	7	16	27	16	1	2
Ročni delavci	26	6	14	32	18	1	3
Hišne osebe	25	6	16	29	16	1	7
Brezposeln	27	5	16	27	19	1	5
Upokojen	26	5	15	29	17	1	7
Študenti	35	5	16	24	17	0	3
Težave pri plačevanju računov							
Večino časa	24	5	14	30	22	0	5
Od časa do časa	26	7	15	30	17	1	4
Skoraj nikoli/Nikoli	31	6	15	28	16	1	3
Razmislite o pripadnosti							
Delavski razred	24	6	14	30	19	1	6
Nižji srednji razred	26	7	15	29	18	1	4
Srednji razred	30	6	16	29	15	1	3
Zgornji srednji razred	42	5	14	24	14	0	1
Zgornji razred	41	5	17	20	15	1	1
Podnebne spremembe							
Največji problem	37	4	15	26	16	0	2
Ena od težav	35	5	14	29	15	0	2
Ni problema	24	8	15	29	18	1	5
Dojemanje podnebnih sprememb							
Ni resna težava	13	13	12	33	19	4	6
Precej resen problem	20	9	16	29	19	1	6
Zelo resen problem	33	5	15	28	16	0	3
Sprejela ukrepe za boj proti podnebnim spremembam							
Da	33	5	15	29	15	1	2
Brez	23	8	15	28	19	1	6

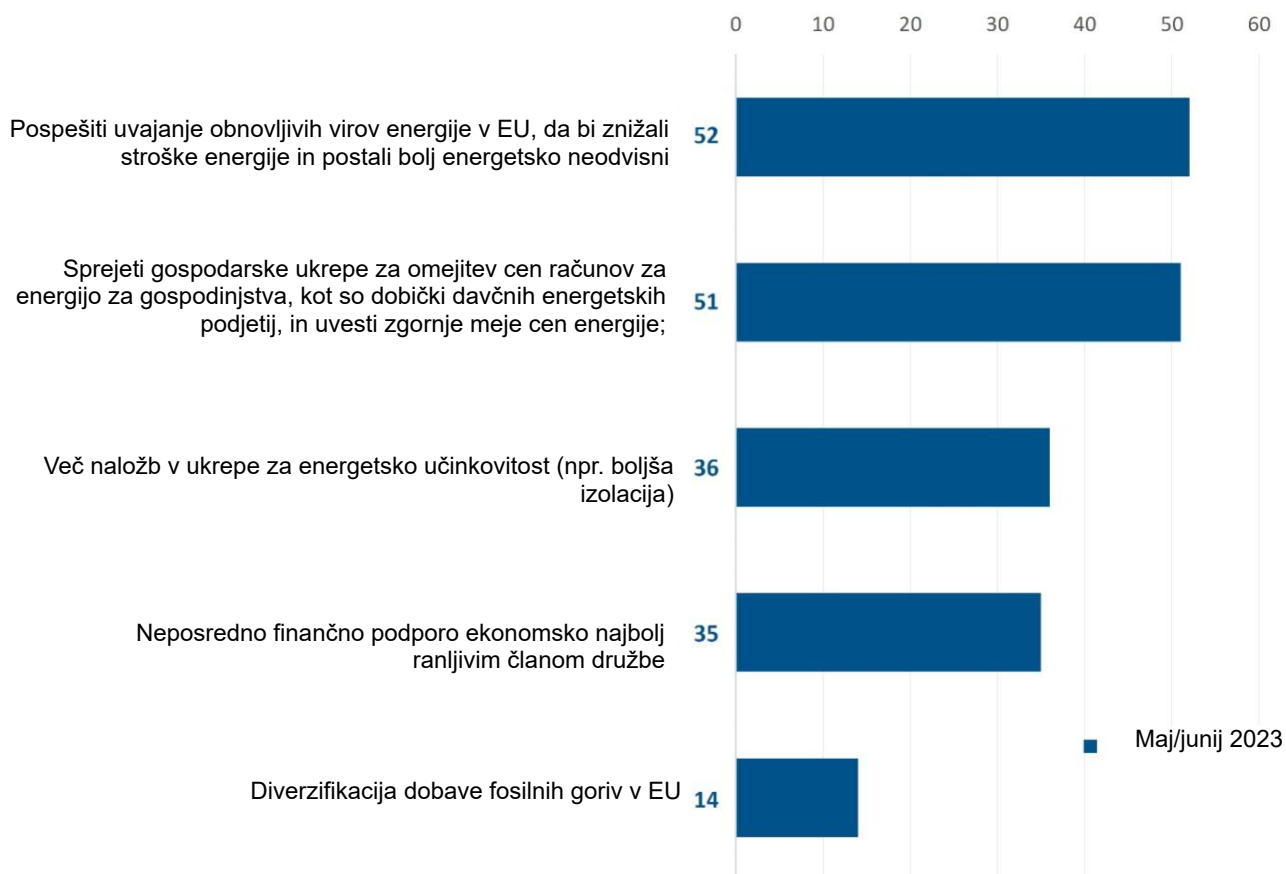

V naknadnem vprašanju so imeli anketiranci možnost, da podajo dodatne odgovore. V spodaj predstavljenih rezultatih je podrobno opisan splošni odgovor na to vprašanje (prvi in naslednji odgovor).

Nekaj več kot polovica vseh anketirancev meni, da bi morale EU in države članice pospešiti uvajanje obnovljivih virov energije v EU, da bi znižale stroške energije in postale bolj energetske neodvisne (52 %) ali pa bi morale sprejeti gospodarske ukrepe za omejitev cen računov za energijo za gospodinjstva, kot so dobički podjetij za obdavčitev energije, in uvesti zgornje meje cen energije (51 %).

Več kot tretjina jih podpira več naložb v ukrepe za energetske učinkovitost (36 %) ali neposredno finančno podporo ekonomsko najbolj ranljivim članom družbe (35 %). Več kot desetina (14 %) meni, da bi morale EU in države članice diverzificirati oskrbo z uvozom fosilnih goriv v EU.

QC12T. Na kateri od naslednjih načinov bi se morale EU in vlade držav članic odzvati, da bi ublažile gospodarski pritisk, ki ga je povzročila energetska kriza? Najprej? In potem? (V % – EU-27)

Če pogledamo nacionalne rezultate za vse ukrepe, ki jih anketiranci menijo, da bi bilo treba sprejeti, kaže, da sta pospeševanje uvajanja obnovljivih virov energije v EU, da bi znižali stroške energije in postali bolj energetsko neodvisni, ter sprejemanje gospodarskih ukrepov za omejitev cen računov za energijo za gospodinjstva edina možnost, ki se uvrščata na prvo mesto v kateri koli državi.

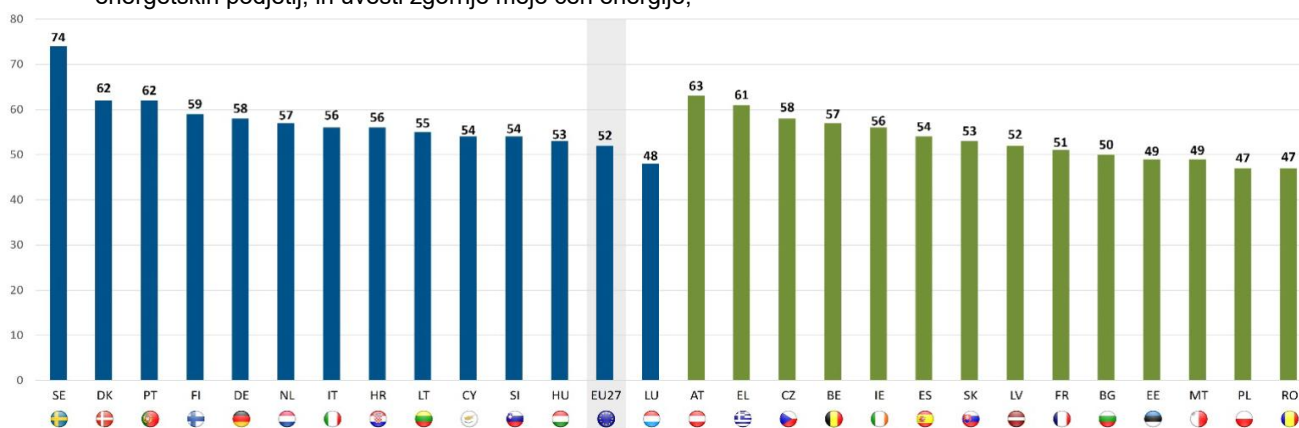
V 13 državah, ki pospešujejo uvajanje obnovljivih virov energije, je najbolj omenjeni ukrep, ki se uvršča med tri najuspešnejše ukrepe v 25 državah. Najpogosteje ga omenjajo tisti na Švedskem (74 %), Danskem in Portugalskem (obe 62 %), najmanj pa jih omenjajo Bolgarija (33 %), Estonija (36 %) in Latvija (38 %).

Sprejemanje gospodarskih ukrepov za omejitev cen računov za energijo za gospodinjstva je najbolj omenjeno v 14 državah članicah in je na splošno uvrščeno med tri najuspešnejše v 26 državah. Najpogosteje ga omenjajo anketiranci iz Avstrije (63 %), Grčije (61 %) in Češke (58 %), najmanj pa jih omenjajo tisti na Madžarskem (39 %), Švedskem (42 %) ter v Sloveniji in na Cipru (obe 43 %).

Poleg tega anketiranci na Poljskem, v Romuniji (23 %) in na Češkem (19 %) najbolj omenjajo diverzifikacijo dobave fosilnih goriv v EU, pri čemer jih najmanj omenjajo Litva (6 %), Grčija (8 %) ter Francija in Finska (obe 9 %). Ta ukrep se ne pojavlja med prvimi tremi v nobeni državi članici.

QC12T, na katerega od naslednjih načinov bi se morale EU in vlade držav članic odzvati, da bi ublažile gospodarski pritisk, ki ga je povzročila energetska kriza? Najprej? In potem?
 (% – najpogosteje omenjeni odgovor po državah)

- Pospešiti uvajanje obnovljivih virov energije v EU, da bi znižali stroške energije in postali bolj energetsko neodvisni
- Sprejeti gospodarske ukrepe za omejitev cen računov za energijo za gospodinjstva, kot so dobički davčnih energetskih podjetij, in uvesti zgornje meje cen energije;

Madžarska (52 %) je edina država, v kateri vsaj polovica meni, da bi morale EU in nacionalne vlade več vlagati v ukrepe za energetske učinkovitost, sledijo ji 44 % anketirancev v Franciji in 42 % na Malti. Na drugi strani lestvice 22 % v Avstriji ter 27 % na Portugalskem in v Grčiji to možnost omenja. Naložbe v energetske učinkovitost so na drugem ali tretjem mestu v 13 državah.

Zagotavljanje neposredne finančne podpore ekonomsko najbolj ranljivim članom družbe je druga ali tretja najpogosteje omenjena dejavnost v 20 državah članicah. Grčija (53 %) je edina država, v kateri vsaj polovica omenja ta ukrep, sledi 49 % anketirancev v Bolgariji in 48 % v Latviji. Ta ukrep najmanj omenjajo Italija (28 %), Švedska (30 %) ter Francija in Češka (31 %).

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

QC12T, na katerega od naslednjih načinov bi se morale EU in vlade držav članic odzvati, da bi ublažile gospodarski pritisk, ki ga je povzročila energetska kriza? Najprej? In potem? (%)

	EU-27	BO	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	KA DR T OV SK JE A	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	P RI	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Pospešiti uvajanje obnovljivih virov energije v EU, da bi znižali stroške energije in postali bolj energetske neodvisni	52	51	33	44	62	58	36	48	49	45	50	56	56	54	38	55	48	53	48	57	55	44	62	40	54	43	59	74
Sprejeti gospodarske ukrepe za omejitev cen računov za energijo za gospodinjstva, kot so dobički davčnih energetskih podjetij, in uvesti zgornje meje cen energije;	51	57	50	58	45	48	49	56	61	54	51	52	55	43	52	45	46	39	49	53	63	47	45	47	43	53	56	42
Več naložb v ukrepe za energetske učinkovitost (npr. boljša izolacija)	36	36	40	35	37	32	38	34	27	33	44	40	36	31	31	39	36	52	42	40	22	33	27	41	39	41	31	38
Neposredno finančno podporo ekonomsko najbolj ranljivim članom družbe	35	37	49	31	32	33	37	45	53	39	31	40	28	47	48	42	46	43	46	35	36	42	33	41	44	38	32	30
Diverzifikacija dobave fosilnih goriv v EU	14	13	12	19	13	14	18	13	8	14	9	10	17	10	15	6	17	10	13	9	16	23	15	23	12	15	9	10
Drugo (spontano)	1	0	0	0	2	3	3	0	0	1	1	1	1	0	2	1	1	0	0	1	4	0	1	1	1	2	0	1
Ne vem	4	2	7	5	4	4	7	2	1	5	5	1	3	6	5	5	3	1	0	2	1	4	8	3	2	3	3	2

Socialno-demografska analiza za vse odgovore prikazuje naslednje:

- Tisti, stari 55 let in več, so manj verjetno kot mlajši anketiranci, da bi menili, da bi morale EU in nacionalne vlade pospešiti uvajanje obnovljivih virov energije v EU, da bi znižale stroške energije in postale bolj energetske neodvisne, kar zlasti velja v primerjavi s tistimi, starimi od 25 do 39 let (47 % v primerjavi z 58 %).
- Dlje ko je anketiranec ostal v izobraževanju, bolj verjetno je, da bi morale EU in nacionalne vlade pospešiti uvajanje obnovljivih virov energije v EU ali da bi bilo treba več vlagati v ukrepe za energetske učinkovitost. 58 % oseb, starih 20 let ali več, meni, da bi bilo treba pospešiti uvajanje energije iz obnovljivih virov v primerjavi z 42 % tistih, starih 15 let ali manj.
- Vodstveni delavci (62 %) so najverjetneje mnenja, da bi morale EU in nacionalne vlade pospešiti uvajanje obnovljivih virov energije v EU, da bi znižale stroške energije in postale bolj energetske neodvisne, zlasti v primerjavi z gospodinjstvi (43 %).
- Manj težav imajo anketiranci pri plačevanju računov, večja je verjetnost, da bodo omenili pospešitev uvajanja obnovljivih virov energije ali več naložb v energetske učinkovitost, in manj verjetno je, da omenjajo neposredno finančno podporo ekonomsko najbolj ranljivim članom družbe. Na primer, 38 % ljudi, ki nikoli ali skoraj nikoli nimajo težav pri plačevanju računov, omenja več naložb v energetske učinkovitost, medtem ko jih je 31 %, ki se večino časa soočajo s težavami.
- Višja ko anketiranec meni, da je na socialni lestvici, večja je verjetnost, da bodo EU in nacionalne vlade morale pospešiti uvajanje obnovljivih virov energije v EU ali več vlagati v ukrepe za energetske učinkovitost, vendar manj verjetno je, da bodo vlade menile, da bi morale vlade sprejeti gospodarske ukrepe za omejitev cen računov za energijo za gospodinjstva ali neposredno finančno podporo ekonomsko najbolj ranljivim članom družbe.

Analiza tudi kaže, da so anketiranci, ki menijo, da so podnebne spremembe najresnejše (62 %) ali ena najresnejših (59 %) težav, s katerimi se sooča svet, bolj verjetno omenili pospešitev uvajanja obnovljivih virov energije v EU, da bi znižali stroške energije in postali bolj energetske neodvisni od tistih, ki menijo, da to ni problem (45 %). Poleg tega, bolj resen problem anketirancev meni, da so podnebne spremembe, večja je verjetnost, da bodo EU in nacionalne vlade pospešile uvajanje obnovljivih virov energije v EU ali več vlagale v ukrepe za energetske učinkovitost.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

QC12T, na katerega od naslednjih načinov bi se morale EU in vlade držav članic odzvati, da bi ublažile gospodarski pritisk, ki ga je povzročila energetska kriza? Najprej? In potem? (% – EU)

	Pospešiti uvajanje obnovljivih virov energije v EU, da bi znižali stroške energije in postali bolj energetske neodvisni	Diverzifikacija dobave fosilnih goriv v EU	Več naložb v ukrepe za energetske učinkovitost (npr. boljša izolacija)	Sprejeti gospodarske ukrepe za omejitev cen računov za energijo za gospodinjstva, kot je dobiček davčnega podjetja za energijo, in uvesti zgornje meje cen energije;	Neposredno finančno podpora ekonomsko najbolj ranljivim članom družbe
EU-27	52	14	36	51	35
Spol					
Človek	52	15	37	50	35
Žensko	52	14	35	52	36
Starost					
15–24	56	14	37	49	37
25–39	58	15	36	50	34
40–54	53	16	36	52	35
55+	47	13	35	51	36
Izobraževanje (konec)					
—15	42	14	32	53	36
16–19	49	15	35	53	37
20+	58	14	40	49	32
Še vedno študiram	60	13	35	51	35
Socialno-poklicna kategorija					
Samozaposlena oseba	57	16	36	52	31
Upravitelji	62	15	38	49	30

Drugi beli ovrtniki	53	17	40	50	34
Ročni delavci	50	15	34	52	38
Hišne osebe	43	17	35	53	34
Brezposeln	47	13	36	49	40
Upokojen	46	12	35	51	37
Študenti	60	13	35	51	35
Težave pri plačevanju računov					
Večino časa	46	13	31	52	42
Od časa do časa	48	17	33	53	37
Skoraj nikoli/Nikoli	54	14	38	50	34
Razmislite o pripadnosti					
Delavski razred	44	13	33	52	40
Nižji srednji razred	49	16	35	51	38
Srednji razred	55	15	37	51	34
Zgornji srednji razred	64	13	41	47	31
Zgornji razred	63	14	48	40	29
Podnebne spremembe					
Največji problem	62	11	39	49	32
Ena od težav	59	12	38	52	34
Ni problema	45	17	34	51	37
Dojemanje podnebnih sprememb					
Ni resna težava	28	26	30	51	37
Precej resen problem	40	19	34	51	38
Zelo resen problem	57	12	37	51	35
Sprejela ukrepe za boj proti podnebnim spremembam					
Da	57	13	37	52	34
Brez	44	17	34	50	38

VI. EVROPEJCI IN NJIHOVO NARAVNO OKOLJE

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

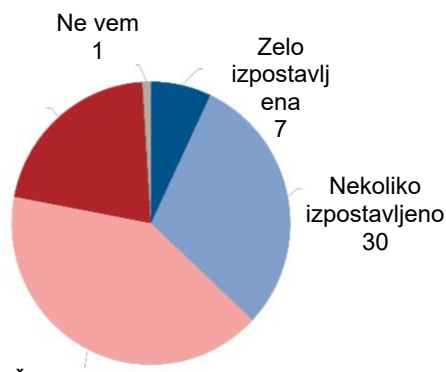
1. Izpostavljenost Evropejcev okoljskim in podnebnim tveganjem in grožnjam

Skoraj štirje od desetih Evropejcev se počutijo osebno izpostavljeni okoljskim in podnebnim tveganjem in grožnjam

Anketiranci so bili vprašani: „kako osebno so izpostavljeni okoljskim in podnebnim tveganjem in grožnjam (npr. požarom, poplavam, onesnaženju, ekstremnim vremenskim razmeram itd.)?“⁴⁶ Skoraj štirje od desetih (37 %) pravijo, da so izpostavljeni, 7 % jih pravi, da so „zelo izpostavljeni“. Po drugi strani pa večina (62 %) pravi, da niso izpostavljeni tem tveganjem in grožnjam, pri čemer le eden od petih (21 %) pravi, da „niso izpostavljeni“.

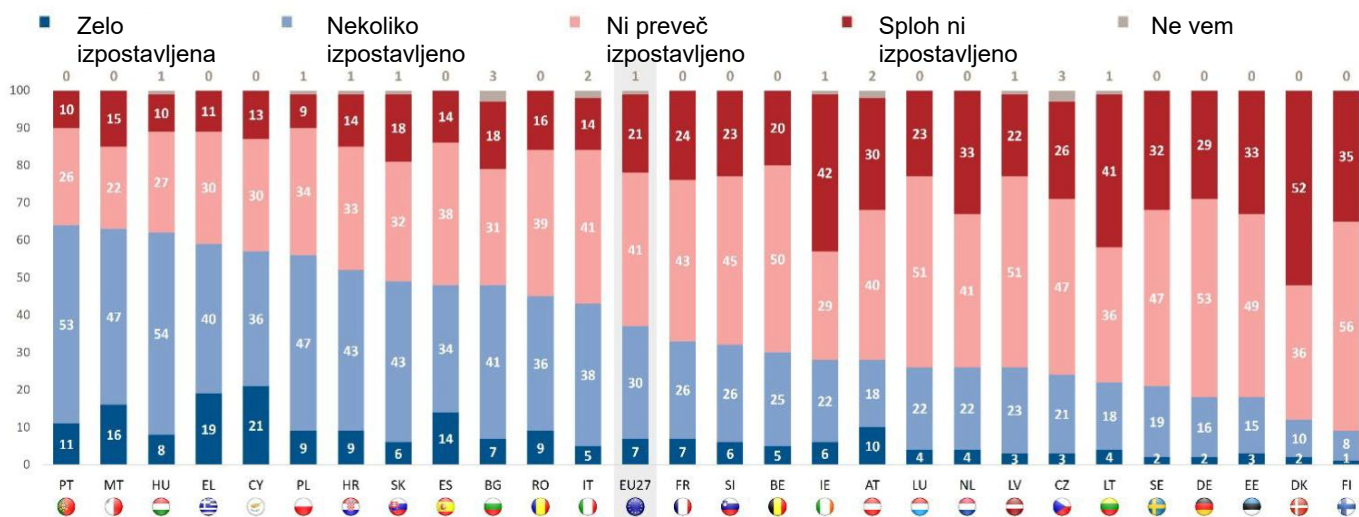
Nacionalna analiza kaže precejšnje razlike med državami članicami. V sedmih državah je večina anketirancev dejala, da so izpostavljeni tveganjem in grožnjam, povezanim z okoljem in podnebjem: Portugalska (64 %), Malta (63 %), Madžarska (62 %), Grčija (59 %), Ciper (57 %), Poljska (56 %) in Hrvaška (52 %). V nasprotju s tem se 9 % na Finskem, 12 % na Danskem in 18 % v Nemčiji in Estoniji počuti osebno izpostavljene.

Delež vprašanih, ki se počutijo „zelo izpostavljeni“, je največji na Cipru (21 %), v Grčiji (19 %) in na Malti (16 %). Nasprotno pa vsaj štirje od desetih na Danskem (52 %), na Irskem (42 %) in v Litvi (41 %) pravijo, da se sploh ne počutijo izpostavljeni tem tveganjem in grožnjam.

(Maj/junij 2023)

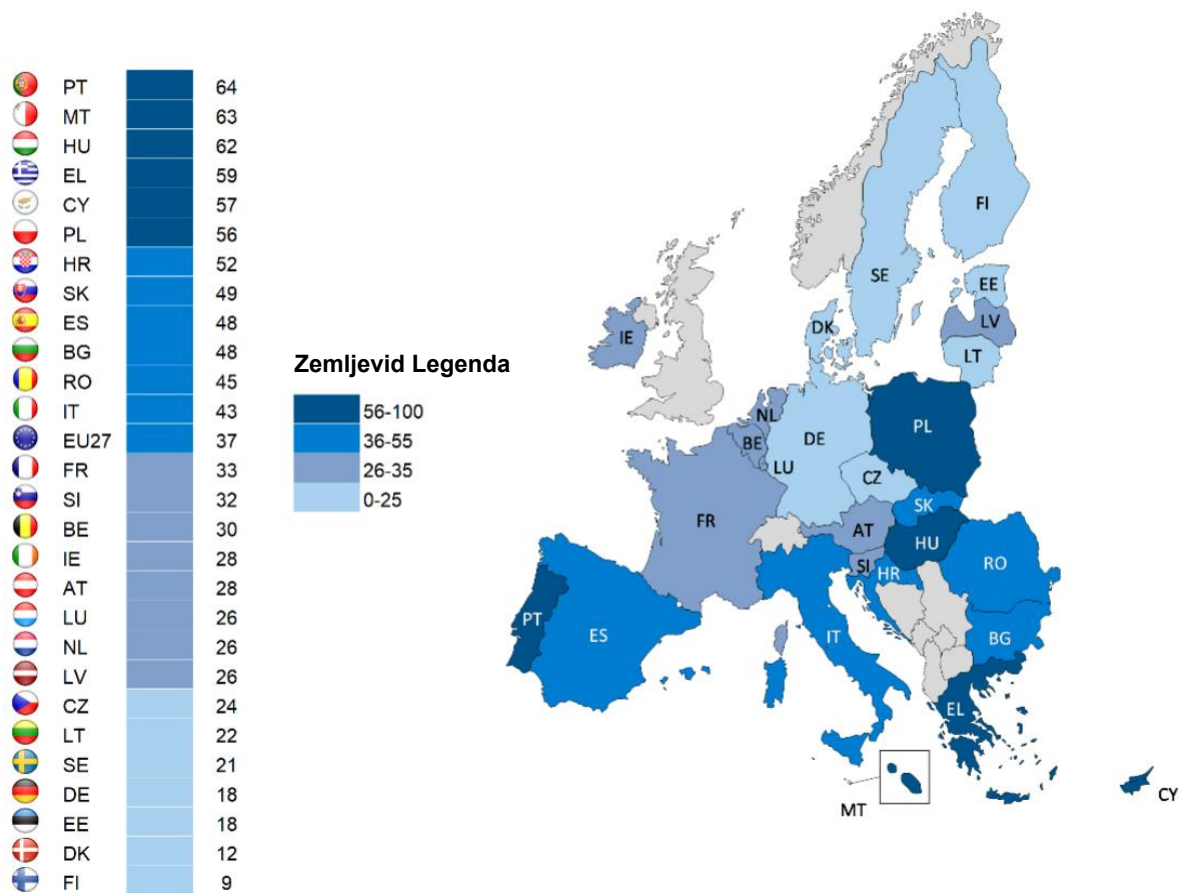
QC14. Kako ste osebno izpostavljeni okoljskim in podnebnim tveganjem in grožnjam (npr. požarom, poplavam, onesnaženju, ekstremnim vremenskim razmeram itd.)? (%)

podnebnim tveganjem in grožnjam (npr. požarom, poplavam, onesnaženju, ekstremnim vremenskim razmeram itd.)?

Zemljevid prikazuje, da so anketiranci na južnih in vzhodnih območjih EU bolj verjetno izpostavljeni tem tveganjem in grožnjam kot tisti, ki živijo na severnih in nekaterih osrednjih območjih.

QC14. Kako ste osebno izpostavljeni okoljskim in podnebnim tveganjem in grožnjam (npr. požarom, poplavam, onesnaženju, ekstremnim vremenskim razmeram itd.)? (% – skupaj „Izpostavljeno“)

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Sociodemografska analiza prikazuje naslednje:

- Anketiranci, stari 55 let ali več (33 %), so manj verjetno kot mlajši anketiranci rekli, da se počutijo izpostavljeni okoljskim in podnebnim tveganjem in grožnjam.
- Drugi delavci belega ovratnika (43 %), gospodinje (42 %) in samozaposleni so najbolj verjetno izpostavljeni, zlasti v primerjavi z upokojenci (31 %).
- Anketiranci, ki nikoli ali skoraj nikoli nimajo težav s plačevanjem računov (34 %), se manj verjetno počutijo izpostavljeni kot tisti, ki imajo več težav.
- Anketiranci, ki menijo, da so srednji razred ali nižji na socialni lestvici, so bolj verjetno, da se počutijo izpostavljene kot tisti, ki se postavljajo višje. Na primer, 39 % jih meni, da so del delavskega razreda, v primerjavi s 30 % tistih, ki menijo, da spadajo v zgornji srednji razred.

Analiza tudi kaže, da bolj resen problem anketirancev meni, da so podnebne spremembe bolj izpostavljene, večja je verjetnost, da se bodo počutili izpostavljeni: 38 % vprašanih meni, da je to zelo resen problem, v primerjavi z anketiranci, ki menijo, da podnebne spremembe niso resen problem (23 %).

QC14 Kako ste osebno izpostavljeni okoljskim in podnebnim tveganjem in grožnjam (npr. požarom, poplavam, onesnaženju, ekstremnim vremenskim razmeram itd.)? (% – EU)

	Skupaj „izpostavljeno“	Skupaj „ni izpostavljeno“	Ne vem
EU-27	37	62	1
Spol			
Človek	36	63	1
Žensko	38	61	1
Starost			
15–24	39	60	1
25–39	38	61	1
40–54	38	61	1
55+	33	66	1
Izobraževanje (konec)			
—15	37	62	1
16–19	37	62	1
20+	36	63	1
Še vedno študiram	35	64	1
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	40	58	2
Upravitelji	35	65	0
Drugi beli ovratniki	43	56	1
Ročni delavci	37	62	1
Hišne osebe	42	56	2
Brezposeln	37	62	1
Upokojen	31	68	1
Študenti	35	64	1
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	44	56	0
Od časa do časa	42	57	1
Skoraj nikoli/Nikoli	34	65	1
Razmislite o pripadnosti			
Delavski razred	39	60	1
Nižji srednji razred	37	62	1
Srednji razred	37	62	1
Zgornji srednji razred	30	70	0
Zgornji razred	32	67	1
Podnebne spremembe			
Največji problem	23	77	0
Ena od težav	32	67	1
Ni problema	38	61	1

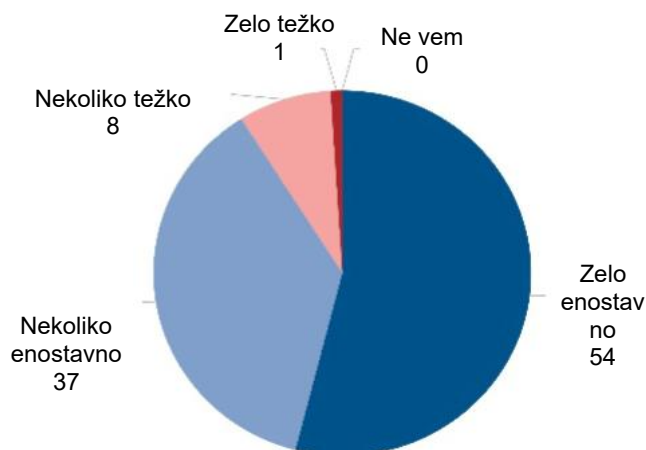
2. Dostop Evropejcev do narave in zelenih površin

Več kot osem od desetih Evropejcev meni, da imajo enostaven dostop do narave in zelenih površin.

Vprašani so bili vprašani, kako lahko ali težko dostopajo do narave in zelenih površin.⁴⁷ Velika večina (91 %) pravi, da je to enostavno, 54 % pa jih navaja, da je „zelo enostavno“. Skoraj eden od desetih (9 %) meni, da imajo težave pri dostopu do narave in zelenih površin.

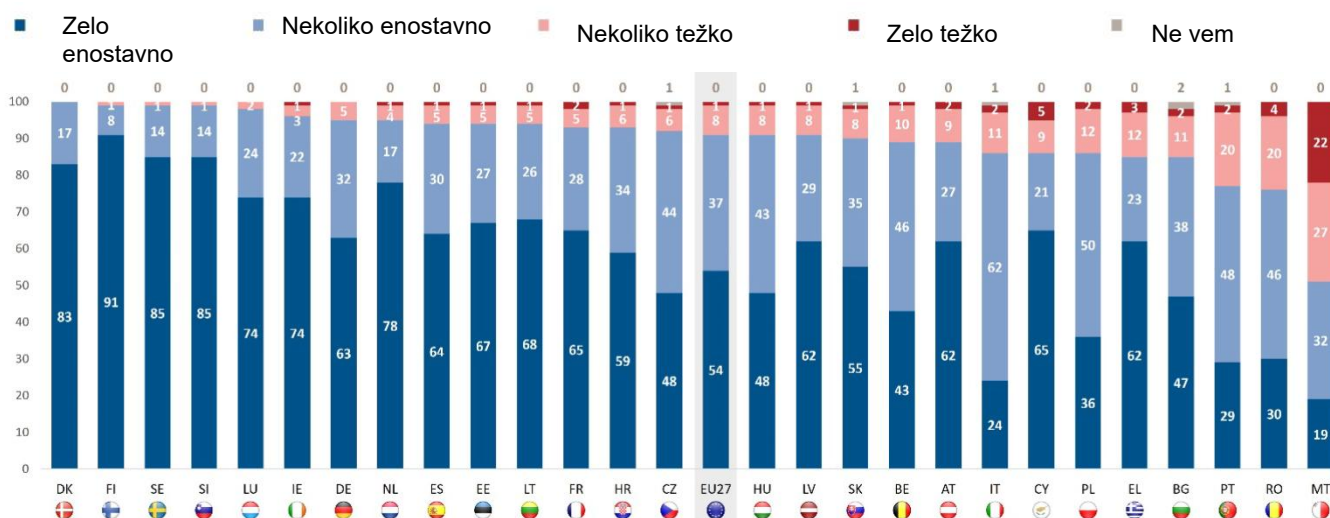
V vseh razen eni državi več kot tri četrtine vprašanih meni, da je dostop do narave in zelenih površin enostaven, v 17 državah članicah pa to pravi vsaj devet od desetih držav članic. Vsi anketiranci na Danskem pravijo, da je ta dostop enostaven (100 %), prav tako pa 99 % v Sloveniji, na Finskem in Švedskem. Na drugi strani lestvice 51 % anketirancev na Malti, 76 % v Romuniji in 77 % na Portugalskem pravi enako.

QC13. Kako enostavno ali težko je za vas dostop do narave in zelenih površin? (V % – EU-27)

(Lahko/junij 2023)

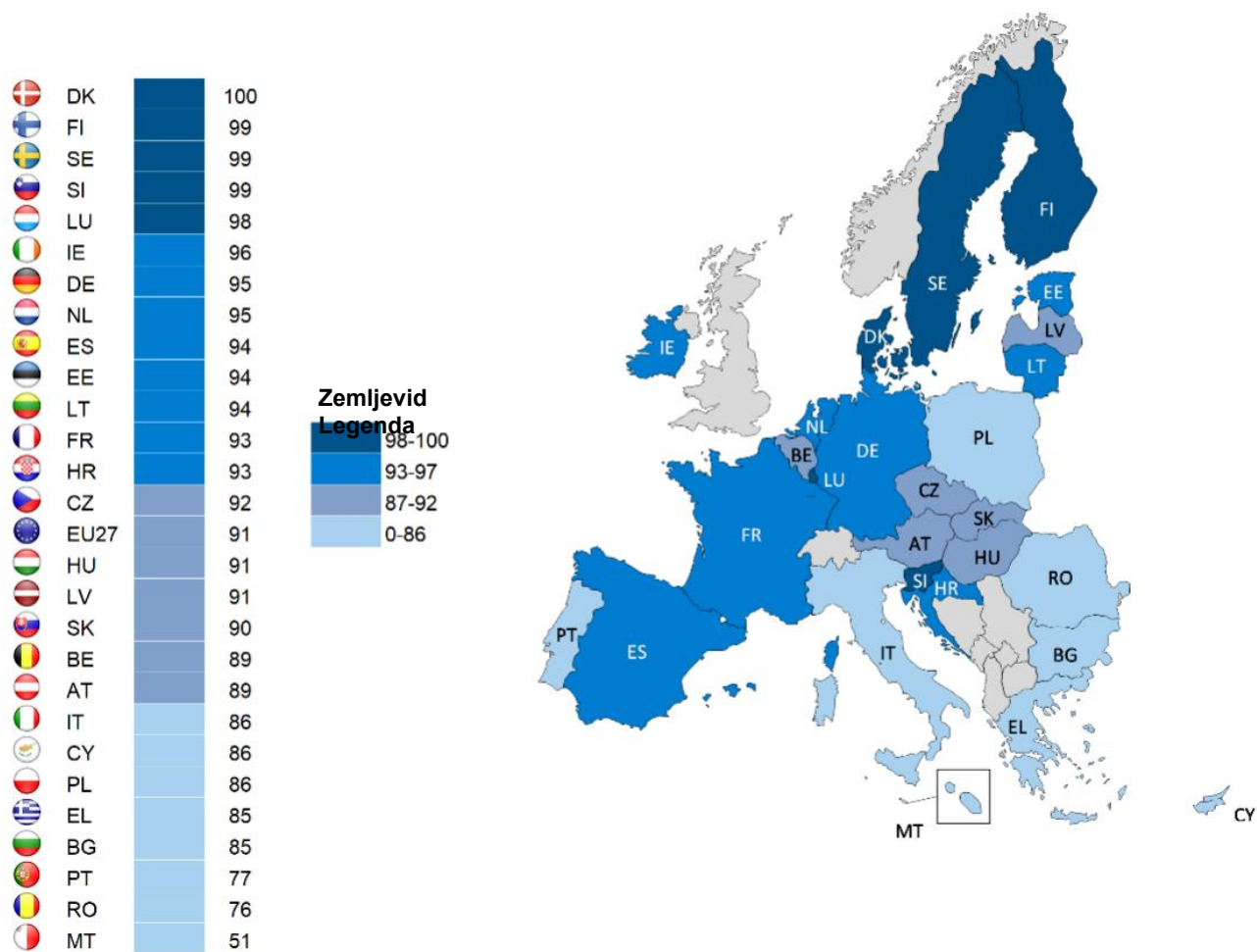
QC13. Kako enostavno ali težko je za vas dostop do narave in zelenih površin? (%)

47 QC13. Kako enostavno ali težko je za vas dostop do narave in zelenih površin?

Na zemljevidu so ponazorjeni anketiranci, ki imajo najlažji dostop do narave, zelene površine pa so najverjetnejše na severnih in zahodnih območjih EU.

QC13. Kako enostavno ali težko je za vas dostop do narave in zelenih površin? (% – skupaj „Easy“)

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Socialno-demografska analiza kaže, da ima več kot osem od desetih anketirancev v vsaki skupini enostaven dostop do narave in zelenih površin. Posledično obstaja nekaj opaznih razlik:

- Menedžerji in študenti (obe 93 %) najpogosteje pravijo, da je dostop enostaven, zlasti v primerjavi z gospodinjstvi (84 %).
- Anketiranci, ki nikoli ali skoraj nikoli nimajo težav s plačevanjem računov, bodo bolj verjetno rekli, da je dostop enostaven kot tisti, ki imajo večje težave (94 % v primerjavi s 85 %).

QC13 Kako enostavno ali težko je za vas dostop do narave in zelenih površin? (% – EU)

	Skupaj „Easy“	Skupaj „težko“	Ne vem
EU-27	91	9	0
Spol			
Človek	92	8	0
Žensko	90	10	0
Starost			
15–24	92	8	0
25–39	91	9	0
40–54	92	8	0
55+	90	10	0
Izobraževanje (konec)			
—15	88	12	0
16–19	89	11	0
20+	93	7	0
Še vedno študiram	93	7	0
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	91	8	1
Upravitelji	93	7	0
Drugi beli ovratniki	91	9	0
Ročni delavci	90	10	0
Hišne osebe	84	16	0
Brezposeln	88	11	1
Upokojen	91	9	0
Študenti	93	7	0
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	85	15	0
Od časa do časa	85	14	1
Skoraj nikoli/Nikoli	94	6	0
Razmislite o pripadnosti			
Delavski razred	91	9	0
Nižji srednji razred	89	10	1
Srednji razred	91	9	0
Zgornji srednji razred	95	5	0
Zgornji razred	93	7	0
Podnebne spremembe			
Največji problem	92	8	0
Ena od težav	93	7	0
Ni problema	88	11	1

ZAKLJUČEK

Čeprav podnebne spremembe še vedno veljajo za zelo resno svetovno vprašanje, rezultati te raziskave Eurobarometra kažejo, da so se mnenja Evropejcev o podnebnih spremembah v zadnjih dveh letih nekoliko spremenila. Podnebne spremembe niso več največji problem, s katerim se sooča svet. Zdaj je tretja za revščino, lakoto in pomanjkanjem pitne vode ter oboroženimi spopadi. Čeprav so revščina, lakota in pomanjkanje pitne vode zgodovinsko najresnejši problem, s katerim se sooča svet, je mogoče znatno povečanje omembe oboroženih spopadov pripisati potekajoči ruski invaziji na Ukrajino, ki se je začela februarja 2022, v obdobju med prejšnjo raziskavo leta 2021 in sedanjo raziskavo.

Vendar Evropejci še vedno menijo, da so podnebne spremembe samo po sebi resen problem. Skoraj osem od desetih anketirancev meni, da so podnebne spremembe resen problem, in ta rezultat je od leta 2019 ostal razmeroma stabilen. To velja za večino v vseh državah članicah EU.

Kar zadeva boj proti podnebnim spremembam, več kot polovica meni, da so za boj proti podnebnim spremembam odgovorne Evropska unija, nacionalne vlade ter podjetja in industrija. Anketiranci so manj verjetno omenili nacionalne vlade ter podjetja in industrijo, kot so bili leta 2021, vendar je bolj verjetno, da jih bodo omenili kot leta 2019.

Na individualni ravni nekaj več kot tretjina meni, da so osebno odgovorni za boj proti podnebnim spremembam. Kljub temu skoraj dve tretjini pravita, da sta v zadnjih šestih mesecih sprejeli ukrepe za boj proti podnebnim spremembam – raven, ki je od leta 2019 razmeroma stabilna. Vendar ta rezultat prikriva precejšnje nacionalne razlike – od več kot osem od desetih anketirancev v Luksemburgu do nekaj manj kot tri od desetih v Romuniji.

Čeprav večina Evropejcev sprejema osebne ukrepe za boj proti podnebnim spremembam, so nekateri skupni ukrepi postali manj razširjeni. Sedem od desetih Evropejcev poskuša zmanjšati količino odpadkov in jih redno ločevati za recikliranje, in sicer za 5 odstotnih točk v primerjavi z letoma 2021 in 2019, malo več kot polovica pa poskuša zmanjšati porabo izdelkov za enkratno uporabo (53 %, –6 odstotnih točk v primerjavi z letom 2021 in –9 odstotnih točk v primerjavi z letom 2019). Dejansko so trenutni rezultati teh dveh ukrepov najnižji od leta 2013. Skoraj štiri od desetih pravijo, da je manjša poraba energije pri nakupu novega gospodinjanskega aparata pomemben dejavnik pri njihovi izbiri, vendar to predstavlja drugi zaporedni upad od leta 2019.

Odnos Evropejcev do boja proti podnebnim spremembam in prehoda na čisto energijo je od leta 2021 ostal razmeroma stabilen. Več kot osem od desetih anketirancev se strinja, da bi moralo biti reševanje podnebnih sprememb in okoljskih vprašanj prednostna naloga za izboljšanje javnega zdravja. Tri četrtine se strinjajo, da bo ukrepanje na področju podnebnih sprememb privedlo do inovacij, zaradi katerih bodo podjetja EU postala konkurenčnejša, nekaj več kot šest od desetih pa se strinja, da lahko prilagajanje na škodljive vplive podnebnih sprememb koristi državljanom v EU.

Kar zadeva energijo, se skoraj osem od desetih strinja, da bi bilo treba več javne finančne podpore nameniti prehodu na čisto energijo, tudi če to pomeni, da bi bilo treba zmanjšati subvencije za fosilna goriva, sedem od desetih pa se strinja, da bi zmanjšanje uvoza fosilnih goriv iz držav zunaj EU lahko povečalo energetske varnost in koristilo EU. Na gospodarskem področju se skoraj tri četrtine strinja, da so stroški škode, ki jo povzročijo podnebne spremembe, veliko višji od stroškov naložb, potrebnih za zeleni prehod.

Kar zadeva vladne ukrepe za boj proti podnebnim spremembam, več kot dve tretjini Evropejcev meni, da njihova nacionalna vlada ne počne dovolj za boj proti podnebnim spremembam, čeprav to od leta 2021 pomeni zmanjšanje za osem odstotnih točk. Z izjemo Finske večina v vsaki državi meni, da njihova nacionalna vlada ne počne dovolj.

Močno podpira cilje glede obnovljivih virov energije in izboljšano energetske učinkovitost. Skoraj devet od desetih meni, da je pomembno, da EU določi ambiciozne cilje za povečanje porabe energije iz obnovljivih virov do leta 2030, ta rezultat pa je od leta 2021 ostal stabilen. Več kot sedem od desetih držav članic meni, da je pomembno, da EU določi ambiciozne cilje na tem področju. Skoraj devet od desetih jih meni, da je pomembno, da njihova nacionalna vlada določi ambiciozne cilje za povečanje porabe energije iz obnovljivih virov do leta 2030. Čeprav se je to od leta 2021 zmanjšalo le za eno točko, je trenutni rezultat najnižja raven podpore doslej.

Poleg tega, da je velika večina naklonjena ambicioznim ciljem na področju energije iz obnovljivih virov, več kot osem od desetih anketirancev meni, da je pomembno, da Evropska unija sprejme ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030. Več kot osem od desetih tudi meni, da je pomembno, da njihova nacionalna vlada sprejme ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030. Čeprav je to velika večina, predstavlja najnižjo raven podpore doslej, dve točki pod prejšnjo najnižjo ravno iz marca in aprila 2021 ter šest točk nižje od najvišjih v obdobju 2013–2015.

Podnebno nevtralna Evropa ima močno podporo v vseh državah članicah. Skoraj devet od desetih anketirancev se strinja, da bi bilo treba emisije toplogrednih plinov zmanjšati na minimum, hkrati pa izravnati preostale emisije, da bi gospodarstvo EU postalo podnebno nevtralno do leta 2050, zmanjšanje za dve točki od leta 2021 in zmanjšanje za štiri točke od leta 2019, pri čemer se je strinjalo tudi najmanj sedem od desetih v vsaki državi članici.

Anketiranci so bili pozvani, naj razmislijo o zvišanju cen energije in omejitvah oskrbe s plinom zaradi ukrepov Rusije ter pojasnijo, kako so menili, da bi se morale EU in države članice odzvati v smislu zelene energetske politike. Skoraj šest od desetih meni, da bi bilo treba pospešiti uporabo obnovljivih virov energije, povečati energetske učinkovitost in pospešiti prehod na zeleno gospodarstvo. Četrtnina meni, da bi bilo treba ohraniti hitrost prehoda, malo več kot desetina pa meni, da bi bilo treba med energetske krize uporabiti več fosilnih goriv in upočasniti prehod na zeleno gospodarstvo.

Prednostni ukrepi Evropejcev za ublažitev gospodarskega pritiska, ki ga je povzročila energetska kriza, so pospešitev uvajanja obnovljivih virov energije v EU in sprejetje gospodarskih ukrepov za omejitev cen računov za energijo za gospodinjstva, kot sta obdavčitev dobička energetskih podjetij in uvedba zgornjih mej cen energije.

Glede na širša okoljska vprašanja malo več kot devet od desetih Evropejcev meni, da je dostop do narave in zelenih površin enostaven, z izjemo Malte pa se strinja več kot tri četrtine v vsaki državi. Skoraj štirje od desetih Evropejcev se počutijo osebno izpostavljeni okoljskim in podnebnim tveganjem in grožnjam, vendar to prikriva precejšnje nacionalne razlike. Skoraj dve tretjini se tako počutita na Portugalskem, v primerjavi z malo manj kot eno od desetih na Finskem.

Pregled družbeno-demografskih rezultatov razkriva nekatere vzorce. Anketiranci, stari od 15 do 24 let, tisti, ki so zaključili izobraževanje, stari 20 let ali več, tisti, ki redko ali nikoli nimajo težav pri plačevanju računov, in tisti, ki menijo, da so del višje kategorije na socialni lestvici, so dosledno med najbolj verjetno, da menijo, da so podnebne spremembe resen problem. Te skupine bodo tudi bolj verjetno podpirale ukrepe in politike, ki obravnavajo to vprašanje in za katere je verjetneje, da bodo menile, da je treba storiti več. Tudi dojemanje podnebnih sprememb je pomembno. Tisti, ki menijo, da so podnebne spremembe največji ali eden od najresnejših problemov, s katerimi se sooča svet, in tisti, ki menijo, da so podnebne spremembe sama po sebi zelo resen problem, bodo bolj verjetno podprli ukrepe in politike, ki obravnavajo podnebne spremembe in njihove posledice.

Tehnične specifikacije

Med 10. majem in 5. junijem 2023 je Kantar Public v imenu Kantar Belgium na zahtevo Evropske komisije, Generalnega direktorata za komuniciranje, „Spremljanje medijev in Eurobarometer“ izvedel val 99.3 raziskave Eurobarometra.

Val 99.3 zajema prebivalstvo posameznih državljanstev držav članic Evropske unije, ki prebivajo v vsaki od 27 držav članic ter so stari 15 let in več.

Osnovna zasnova vzorca, ki se uporablja v vseh državah, je stratificirana večstopenjska, naključna (verjetnost) ena. V vsaki državi je vzorčni okvir najprej stratificiran po regijah NUTS in znotraj vsake regije z merilom urbanosti (DEGURBA). Število vzorčnih točk, izbranih v vsakem sloju, odraža populacijo sloja 15+. Na drugi stopnji so bila vzorčevalna mesta izbrana z verjetnostjo, sorazmerna z njihovo velikostjo populacije 0+ iz vsakega sloja. Vzorci tako predstavljajo celotno ozemlje držav, vključenih v raziskavo v skladu z EUROSTAT NUTS II (ali enakovrednim) in glede na porazdelitev rezidenčnega prebivalstva zadevnih narodnosti glede na metropolitanska, mestna in podeželska območja⁴⁸.

Na vsaki od izbranih vzorčevalnih mest je bila naključno izbrana začetna koordinata in orodje za povratno geografsko kodiranje, ki se je uporabilo za identifikacijo najbližjega naslova koordinate. Ta naslov je bil začetni naslov za naključni sprehod. Drugi naslovi (vsak deveti naslov) so bili izbrani po standardnih postopkih „naključna pot“ iz začetnega naslova. V vsakem gospodinjstvu je bil anketiranec izbran naključno. Pristop k naključnemu izboru je bil pogojen z velikostjo gospodinjstva. Na primer za gospodinjstva z dvema članoma 15+ je bil scenarij uporabljen za izbiro informatorja (oseba, ki je odgovorila na vprašalnik za pregledovalce) ali drugega upravičenega člana v gospodinjstvu. Za gospodinjstva s tremi člani 15+ je bil izbran obveščevalec (1/3 časa) ali dva druga upravičena člana v gospodinjstvu (2/3 časa). Kjer sta bila izbrana dva druga člana, so intervjuvancu naročili, naj prosí za najmlajšega ali najstarejšega. Scenarij bi naključno dodelil izbor najmlajšim ali najstarejšim z enako verjetnostjo. Ta proces se nadaljuje za štiri člane gospodinjstva 15+ – naključno prosí za najmlajše, 2. najmlajše in najstarejše. Za gospodinjstva s petimi 15+ člani se vrnemo k pravilu zadnjega rojstnega dne.

Če ni bil vzpostavljen stik z nikomer v gospodinjstvu ali če izbrani anketiranec ni bil na voljo (zasedeno), je anketar

do trikrat dodatno obiskal isto gospodinjstvo (skupaj štiri poskuse stika). Anketiranci nikoli ne navedejo, da se anketa opravi v imenu Evropske komisije; te informacije lahko dajo, ko je anketa končana, na zahtevo.

Faza zaposlovanja je bila nekoliko drugačna na Nizozemskem, Finskem in Švedskem. V zadnjih dveh državah je bil iz registra naslovov ali populacije izbran vzorec naslovov znotraj vsake vzorčevalne točke (na Finskem se izbira ne opravi na vseh vzorčnih točkah, ampak v nekaterih, kjer se pričakuje, da se bo stopnja odziva izboljšala). Izbira naslovov je bila izvedena naključno. Gospodinjstva so bila nato kontaktirana po telefonu in so bila zaposlena za sodelovanje v raziskavi. Na Nizozemskem se uporablja dvojni vzorec RDD (mobilne in stacionarne številke), saj ni celovitega registra prebivalstva s telefonskimi številkami. Izbira števil na obeh sličicah poteka naključno, vsako število pa dobi enako verjetnost izbire. Za razliko od Švedske in Finske je vzorec nevklučen.

48 Klasifikacija urbanega podeželja na podlagi DEGURBA (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

	DRŽAVE	INŠTITUTI	ŠT. INTERVJUJ EV	DATUMI DEL NA TERENU		PREBIVALSTVO 15+	DELEŽ EU
BODI	Belgija	MCM Belgija	1038	10/05/2023	29/05/2023	9619330	2,53 %
BG	Bolgarija	Kantar TNS BBSS	1017	11/05/2023	30/05/2023	5917534	1,56 %
CZ	Češka	STEBLO/OZNAKA	1011	11/05/2023	02/06/2023	8982036	2,36 %
DK	Danska	Plašč Danska (Kantar Public)	1001	11/05/2023	30/05/2023	4891261	1,29 %
DE	Nemčija	Plašč Nemčija (Kantar Public)	1507	11/05/2023	31/05/2023	71677231	18,87 %
EE	Estonija	Norstat Eesti	1005	11/05/2023	31/05/2023	1111597	0,29 %
IE	Irska	B in raziskave	1006	11/05/2023	30/05/2023	4005909	1,05 %
EL	Grčija	Kantar Grčija	1007	11/05/2023	29/05/2023	9167896	2,41 %
ES	Španija	Plašč Španija (Kantar Public)	1015	11/05/2023	28/05/2023	40639381	10,70 %
FR	Francija	MCM Francija	1003	11/05/2023	25/05/2023	55700114	14,66 %
KADROVSKA	Hrvaška	Hendal	1014	11/05/2023	30/05/2023	3461468	0,91 %
TO JE	Italija	Testna točka Italija	1024	10/05/2023	23/05/2023	51599668	13,58 %
CY	Rep. o Cipru	Cymar tržne raziskave	504	11/05/2023	25/05/2023	752304	0,20 %
LV	Latvija	Kantar TNS Latvija	1022	10/05/2023	23/05/2023	1590245	0,42 %
LT	Litva	Norstat LT	1009	11/05/2023	28/05/2023	2373312	0,62 %
LU	Luksemburg	TNS Ilres	507	11/05/2023	24/05/2023	533335	0,14 %
HU	Madžarska	Kantar Hoffmann	1029	11/05/2023	26/05/2023	8313539	2,19 %
MT	Malta	Misco International	504	11/05/2023	29/05/2023	446788	0,12 %
NL	Nizozemska	Kantar Nizozemska	1020	10/05/2023	29/05/2023	14763684	3,89 %
PRI	Avstrija	Das Österreichische Gallup Ins.	1002	11/05/2023	29/05/2023	7647176	2,01 %
PL	Poljska	Raziskovalni kolektiv	1026	11/05/2023	28/05/2023	31982941	8,42 %
PT	Portugalska	Intercampus SA	1000	15/05/2023	31/05/2023	8915624	2,35 %
RO	Romunija	CSOP SRL	1065	11/05/2023	29/05/2023	16174719	4,26 %
SI	Slovenija	Mediana DOO	1001	11/05/2023	05/06/2023	1791246	0,47 %
SK	Slovaška	MNFORCE	1003	11/05/2023	26/05/2023	4591487	1,21 %
FI	Finska	Taloustutkimus Oy	1001	11/05/2023	02/06/2023	4672932	1,23 %
SE	Švedska	Plašč Švedska (Kantar Public)	1017	11/05/2023	30/05/2023	8541497	2,25 %
		EU-27 SKUPAJ	26358	10/05/2023	05/06/2023	379864254	100 %

* Treba je opozoriti, da lahko skupni odstotek, prikazan v tej tabeli, zaradi zaokroževanja preseže 100 %.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Način anketiranja po državah

Razgovori so bili opravljeni z osebnimi razgovori, bodisi fizično na domu ljudi bodisi prek video interakcije na daljavo v ustreznem nacionalnem jeziku. Intervjuji z video interakcijo na daljavo („spletni iz oči v oči“ ali CAVI, računalniško podprt video Intervjuing so bili opravljeni samo na Češkem, Danskem, Malti in Finskem).

DRŽAVE	ŠT. INTERVJUJEV O CAPI	ŠT. INTERVJUJEV CAVI	SKUPNO ŠTEVILO INTERVJUJEV
BO		1,03	1,03
DI			
BG	1,03		1,03
CZ		1,04	1,04
DK		1,05	1,05
DE	1,51		1,51
EE		1,02	1,02
IE		1,03	1,03
EL	532	480	1,01
ES	1,02		1,02
FR	1,02		1,02
KA			
DR			
OV	1,03		1,03
SK			
A			
TO			
JE	1,03		1,03
CY	504		504
LV		1,01	1,01
LT		1,02	1,02
LU		513	513
HU	1,05		1,05
MT	329	191	520
NL	725	279	1
PRI	1,03		1,03
PL	1,04		1,04
PT		1,04	1,04
RO	1,05		1,05
SI	508	518	1,03
SK	710	293	1
FI		1,02	1,02
SE		1045	1,05
EU-27 SKUPAJ	14,09	12,58	26,67

CAPI: Računalniško podprto osebno anketiranje
CAWI: Računalniško podprto spletno anketiranje

DRŽAVE	ŠT. INTERVJUJEV O CAPI	ŠT. INTERVJUJEV S CAVIJEV	SKUPNO ŠTEVILO INTERVJUJEV
BO			
DI	1038		1038
BG	1017		1017
CZ	794	217	1011
DK	810	191	1001
DE	1507		1507
EE	1005		1005
IE	1006		1006
EL	1007		1007
ES	1015		1015
FR	1003		1003
KA			
DR			
OV	1014		1014
SK			
A			
TO			
JE	1024		1024
CY	504		504
LV	1022		1022
LT	1009		1009
LU	507		507
HU	1029		1029
MT	348	156	504
NL	1020		1020
PRI	1002		1002
PL	1026		1026
PT	1000		1000
RO	1065		1065
SI	1001		1001
SK	1003		1003
FI	992	9	1001
SE	1017		1017
EU-27 SKUPAJ	25785	573	26358

CAPI: Računalniško podprto osebno anketiranje
CAWI: Računalniško podprto video intervju

Za referenco je bila dodana metodologija, uporabljena v letu 2021. Zaradi pandemije COVID-19 so bili razgovori v številnih državah opravljeni prek računalniško podprtega spletnega razgovora (CAWI). Države, v katerih se metodologija v primerjavi z letom 2023 popolnoma razlikuje, so Belgija, Češka, Danska, Estonija, Irska, Latvija, Litva, Luksemburg, Portugalska, Finska, Švedska. Države, v katerih se metodologija v primerjavi z letom 2023 delno razlikuje, so Grčija, Malta, Nizozemska, Slovenija in Slovaška.

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Deleži odziva

Za vsako državo se opravi primerjava med odzivnim vzorcem in vesoljem (tj. celotno populacijo v državi). Uteži se uporabljajo za ujemanje odzivnega vzorca z vesoljem glede na spol glede na starost, regijo in stopnjo urbanizacije. Za evropske ocene (tj. povprečje EU) se uteži posameznih držav prilagodijo tako, da se ponderirajo navzgor ali navzdol, da se upošteva delež prebivalstva EU 15+.

Delež odgovorov se izračuna tako, da se skupno število popolnih razgovorov deli s številom vseh obiskanih naslovov, razen tistih, ki niso upravičeni, vendar vključno s tistimi, pri katerih upravičenost ni znana. Za 99.2 val raziskave EUROBAROMETER so stopnje odziva za države EU-27, ki jih izračuna Kantar Public, naslednje:

	DRŽAVE	DELEŽI ODZIVA
BO	Belgija	55,5 %
DI		
BG	Bolgarija	43,4 %
CZ	Češka	52,5 %
DK	Danska	39,3 %
DE	Nemčija	23,7 %
EE	Estonija	51,6 %
IE	Irska	46,8 %
EL	Grčija	30,1 %
ES	Španija	36,9 %
FR	Francija	37,2 %
KA		
DR		
OV	Hrvaška	42,6 %
SK		
A		
TO	Italija	25,7 %
JE		
CY	Rep. o Cipru	52,4 %
LV	Latvija	42,6 %
LT	Litva	44,7 %
LU	Luksemburg	32,2 %
HU	Madžarska	62,1 %
MT	Malta	79,8 %
NL	Nizozemska	66,1 %
PRI	Avstrija	41,6 %
PL	Poljska	53,4 %
PT	Portugalska	46,1 %
RO	Romunija	56,3 %
SI	Slovenija	43,9 %
SK	Slovaška	54,7 %
FI	Finska	27,9 %
SE	Švedska	64,7 %

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

Meje napak

Bralce opozarjamo, da so rezultati ankete ocene, katerih natančnost, če je vse enako, temelji na velikosti vzorca in na opazovanem odstotku. Z vzorci približno 1.000

intervjujev se realni odstotki razlikujejo znotraj naslednjih meja zaupanja:

Statistične razlike zaradi postopka vzorčenja

(pri 95-odstotni stopnji zaupanja)

različne velikosti vzorcev so v vrsticah

različni opaženi rezultati so v stolpcih

	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N = 1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1500
N = 2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N = 2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N=7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N=7000
N=7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N=7500
N=8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N=8000
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000
N = 10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N = 10000
N = 11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 11000
N = 12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 12000
N = 13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N = 13000
N = 14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 14000
N = 15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

Vprašalnik

V1a Kateri od naslednjih je po vašem mnenju najbolj resen problem, s katerim se sooča svet kot celota?

(PRIKAŽI ZASLON – BRANJE – VRTENJE – SAMO EN ODGOVOR)

V1b Kateri drugi so po vašem mnenju resni problemi?

(PRIKAŽI ZASLON – BRANJE – VRTENJE – NAJVEČ 3 ODGOVORI)

	Q1a	Q1b
	Najresnejši problem	Druge resne težave
Podnebne spremembe	1	1,
Mednarodni terorizem	2	2,
Revščina, lakota in pomanjkanje pitne vode	3	3,
Širjenje nalezljivih bolezni	4	4,
Gospodarske razmere	5	5,
Zdravstvene težave zaradi onesnaževanja (N)	6	6,
Širjenje jedrskega orožja	7	7,
Oboroženi spopadi	8	8,
Naraščajoče svetovno prebivalstvo	9	9
Poslabšanje narave (N)	10	10
Poslabšanje demokracije in pravne države (N)	11	11
Drugo (spontano)	12	12
Jih ni (spontano)	13	13
Dše ne vem	14	14
EB95.1 QB1a &b		

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

V2 In kako resen problem menite, da uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer ,1' pomeni ,10', kar pomeni, da je „zelo resen“.

(PRIKAŽI ZASLON – SAMO EN ODGOVOR)

1 Nič resnega problema					10 Zelo resen problem						Dše ne vem
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

1 QU EB95.1 QB2

V3 Po vašem mnenju je kdo v EU odgovoren za boj proti podnebnim spremembam?

(PRIKAŽI ZASLON – BRANJE – VRTENJE – MOŽNO JE VEČ ODGOVOROV)

Nacionalne vlade	1,
Evropska unija	2,
Regionalne in lokalne oblasti	3,
Poslovanje in industrija	4,
Ti osebno	5,
Okoljske skupine	6,
Drugo (spontano)	7,
Vsi (spontani)	8,
Jih ni (spontano)	9,
Dše ne vem	10

EB95.1 QB3

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

V4 V4 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav?

(PRIKAŽI ZASLON Z LESTVICO – BRANJE – VRTENJE – EN ODGOVOR NA VRSTICO)

	Popolnoma se strinjam	Nagibam se k strinjanju	Nagibam se k nestrinjanju	Popolnoma nestrinjanje	Dše ne vem
1 Boj proti podnebnim spremembam in okoljskim vprašanjem bi moral biti prednostna naloga za izboljšanje javnega zdravja(N)	1	2	3	4	5
2 Stroški škode zaradi podnebnih sprememb so veliko višji od stroškov naložb, potrebnih za zeleni prehod (N).	1	2	3	4	5
3 Zmanjšanje uvoza fosilnih goriv iz držav zunaj EU lahko poveča energetska varnost in ekonomsko koristi EU	1	2	3	4	5
4 Ukrepanje na področju podnebnih sprememb bo privedlo do inovacij, s katerimi bodo podjetja EU postala konkurenčnejša.	1	2	3	4	5
5 Več javne finančne podpore bi bilo treba nameniti prehodu na čisto energijo, tudi če to pomeni, da bi bilo treba zmanjšati subvencije za fosilna goriva.	1	2	3	4	5
6 Prilagajanje na škodljive vplive podnebnih sprememb lahko koristi državljanom EU (M)	1	2	3	4	5

3 QU EB95.1 QB4 (točka 6 se spremeni)

V5 Ali ste v zadnjih šestih mesecih sprejeli kakršne koli ukrepe za boj proti podnebnim spremembam?

(SAMO EN ODGOVOR)

Da	1
Brez	2
Dše ne vem	3

1 QU EB95.1 QB5

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

V6 Katera od naslednjih dejanj, če sploh, veljajo za vas?

(PRIKAŽI ZASLON – BRANJE – VRTENJE – MOŽNO JE VEČ ODGOVOROV)

Kupili ste nov avto in njegova nizka poraba goriva je bila pomemben dejavnik pri vaši izbiri.	1,
Kupil si električni avto	2,
Redno uporabljate okolju prijazne alternative zasebnemu avtomobilu, kot so hoja, kolesarjenje, javni prevoz ali souporaba avtomobila.	3,
Vaš dom ste bolj izolirali, da bi zmanjšali porabo energije.	4,
Kupili ste nizkoenergijsko hišo	5,
Pri nakupu novega gospodinjskega aparata, npr. pralnega stroja, hladilnika ali televizorja, je manjša poraba energije pomemben dejavnik pri vaši izbiri.	6,
Preklopili ste na dobavitelja energije, ki ponuja večji delež energije iz obnovljivih virov kot prejšnji	7,
V vašem domu imate nameščeno opremo za nadzor in zmanjšanje porabe energije (npr. pametni števec).	8,
V vašem domu ste namestili sončne celice	9,
Upoštevate ogljični odtis vaših nakupov hrane in včasih ustrezno prilagodite nakupovanje.	10,
Pri načrtovanju počitnic in drugih potovanj na daljši razdalji upoštevate ogljični odtis vašega prevoza in včasih ustrezno prilagodite svoje načrte.	11,
Kupujete in jejte manj mesa	12,
Kupujete in jedo več ekološke hrane	13,
Poskušate zmanjšati odpadke in jih redno ločevati za recikliranje.	14,
Poskušate zmanjšati porabo predmetov za enkratno uporabo, kadar je to mogoče, npr. plastične vrečke iz supermarketa, odvečno embalažo.	15,
Drugo (spontano)	16,
Jih ni (spontano)	17
Dše ne vem	18

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

V7 Ali menite, da vlada (NATIONALITY) dela dovolj, premalo ali preveč za boj proti podnebnim spremembam?

(SAMO EN ODGOVOR)

Dovolj	1
Ni dovolj	2
Preveč	3
Ne vem	4

1 QU EB95.1 QB7

READ ZUNAJ: Zdaj pa poglejmo v prihodnost.

V8 Kako pomembno je po vašem mnenju, da naslednji organi ukrepajo in povečajo količino porabljene energije iz obnovljivih virov, kot sta vetrna ali sončna energija, do leta 2030? (M)

(PREBERITE – EN ODGOVOR NA VRSTICO)

	Zelo pomembno	Precej pomembno	Ni zelo pomembno	Sploh ni pomembno	Dše ne vem
1 Vlada (NATIONALITY)	1	2	3	4	5
2 Evropska unija	1	2	3	4	5

1QU EB95.1 QB8 SPREMENJENA

V9 Kako pomembno je po vašem mnenju, da naslednji organi sprejmejo ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030 (npr. s spodbujanjem ljudi, da izolirajo svoj dom, namestijo sončne celice ali kupijo električne avtomobile)? (M)

(PREBERITE – EN ODGOVOR NA VRSTICO)

	Zelo pomembno	Precej pomembno	Ni zelo pomembno	Sploh ni pomembno	Dše ne vem
1 Vlada (NATIONALITY)	1	2	3	4	5
2 Evropska unija	1	2	3	4	5

1QU EB95.1 QB9

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

V10 V10 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z naslednjo izjavo: **Emisije toplogrednih plinov bi morali čim bolj zmanjšati, hkrati pa izravnati preostale emisije, na primer s povečanjem gozdnih območij, da bi gospodarstvo EU do leta 2050 postalo podnebno nevtralnno.**

(PREBERITE – SAMO EN ODGOVOR)

Popolnoma se strinjam	1
Nagibam se k strinjanju	2
Nagibam se k nestrinjanju	3
Popolnoma nestrinjanje	4
Dše ne vem	5

1 QU EB91.3 Q9

Se glasi: Ruska invazija na Ukrajino je imela svetovni vpliv na oskrbo s plinom in hrano, energetske trge, inflacijo in življenjske stroške. Nekatere države so se morale vrniti k uporabi premoga in nafte za proizvodnjo energije.

V11 Kako naj se EU in njene države članice odzovejo v smislu politike za zeleno energijo glede na povišane cene energije in omejitve oskrbe s plinom zaradi delovanja Rusije?

(PREBERITE – SAMO EN ODGOVOR)

Pospešiti moramo uporabo obnovljivih virov energije, povečati energetska učinkovitost in pospešiti prehod na zeleno gospodarstvo.	1
Ohraniti moramo enako hitrost prehoda na zeleno gospodarstvo.	2
Med energetska krizo bi se morali vrniti k uporabi več fosilnih goriv in upočasniti prehod na zeleno gospodarstvo.	3
Dše ne vem	4

Posebna raziskava Eurobarometra 538

Podnebne spremembe

V12a Na katerega od naslednjih načinov bi se morale EU in vlade držav članic odzvati, da bi ublažile gospodarski pritisk, ki ga je povzročila energetska kriza? Najprej?

(PRIKAŽI ZASLON – BRANJE – VRTENJE – SAMO EN ODGOVOR)

Q12b In potem?

(PRIKAŽI ZASLON – BRANJE – VRTENJE – SAMO EN ODGOVOR)

	Q12a	Q12b
	Najprej?	In potem?
Pospešiti uvajanje obnovljivih virov energije v EU, da bi znižali stroške energije in postali bolj energetske neodvisni	1	1,
Diverzifikacija dobave fosilnih goriv v EU	2	2,
Več naložb v ukrepe za energetske učinkovitost (npr. boljše izolacija)	3	3,
Sprejeti gospodarske ukrepe za omejitev cen računov za energijo za gospodinjstva, kot so dobički podjetij za energijo, ki se obdavčijo, in uvesti zgornje meje cen energije)	4	4,
Neposredno finančno podporo ekonomsko najbolj ranljivim članom družbe	5	5,
Drugo (spontano)	6	6,
Dše ne vem	7	7,
1 QU NOVO		

V13 Kako enostavno ali težko je za vas dostop do narave in zelenih površin?

(PREBERITE – SAMO EN ODGOVOR)

Zelo enostavno	1
Nekoliko enostavno	2
Nekoliko težko	3
Zelo težko	4
Dše ne vem	5
1 QU NOVO	

V14 Kako ste osebno izpostavljeni okoljskim in podnebnim tveganjem in grožnjam (npr. požarom, poplavam, onesnaženju, ekstremnim vremenskim razmeram itd.)?

(PREBERITE – SAMO EN ODGOVOR)

Zelo izpostavljena	1
Nekoliko izpostavljeno	2
Ni preveč izpostavljeno	3
Sploh ni izpostavljeno	4
Dše ne vem	5

Komentarji

(Pierre Dieumegard)

Naslov sporočila za javnost ([Eurobarometra: ekološki prehod bi moral pospešiti \(europa.eu\)](#)) je "Eurobarometer: Večina Evropejcev meni, da bi moral zeleni prehod potekati hitreje."

Vsebina tega sporočila za javnost je zelo pozitivna in kaže, da Evropejci podpirajo načrte Komisije za ekološki prehod in boj proti podnebnim spremembam.

Toda ko pogledamo številke, grafe in zemljevide, je treba optimizem postaviti v perspektivo:

- 1) [Vprašanje V4](#) kaže, da podpora ukrepom proti podnebnim spremembam upada
- 2) natančneje, [vprašanje Q4.5 kaže](#), da je vse večje nasprotovanje finančni podpori za čisto energijo v primerjavi s fosilnimi gorivi.

Med državami EU obstajajo velike razlike. „Vzhodne države“, tj. tiste, ki mejijo na Rusijo, Belorusijo in Ukrajino, ne podpirajo pospešene uporabe obnovljivih virov energije: oglejte si [zemljevid vprašanja Q11](#).